ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

មជ្ឈមណ្ឌលគរុកោសល្យភូមិភាគ បាត់ដំបង

កិច្ចតែងការបង្រៀន

សីលធម៌ - ពលរដ្ឋវិជ្ជា

ថ្នាក់ទី ៧

រៀបរៀងដោយ គរុសិស្សជំនាន់ទី២៤ ឆ្នាំសិក្សា ២០១២ - ២០១៤

ស្របតាមកម្មវិធីសិក្សាថ្មី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

មជ្ឈមណ្ឌលគរុកោសល្យភូមិភាគ បាត់ដំបង

កិច្ចតែងការបង្រៀន

សីលធម៌ - ពលរដ្ឋវិជ្ជា

ថ្នាក់ទី ៧

រៀបរៀងដោយ គរុសិស្សជំនាន់ទី២៥ ឆ្នាំសិក្សា ២០១២ - ២០១៤

ស្របតាមកម្មវិធីសិក្សាថ្មី

មាតិកា

ជំពូក ១ : យេនឌ័រ និងសិទ្ធិមនុស្ស

1. ភេទ និង យេនឌ័រ
2. ផ្នត់គំនិត
3. យេនឌ័រ និងផ្នត់គំនិត
4. ការរើសអើង និងបញ្ហាផ្លូវចិត្ត
5. ការបំបាត់ចោលការរើសអើងចំពោះស្ត្រី
6. វិធានការធានាសមភាពយេនឌ័រ

ជំពូក ២ : មិត្តភាព

1. លក្ខណៈមិត្តភាព
2. ការរក្សាមិត្តភាព
3. សារៈសំខាន់នៃមិត្តភាពល្អ

ជំពូក ៣ : គ្រួសារ

1. ប្រភេទគ្រួសារ
2. សុភមង្គលគ្រួសារ
3. វិធីកសាងសុភមង្គលគ្រួសារ

ជំពូក ៤ : ការរស់នៅជាមួយសហគមន៍

1. ការបោះឆ្នោត
2. តួនាទីនិងភារកិច្ចរបស់តំណាងសិស្ស
3. ដំណើរការនៃការបោះឆ្នោត
4. លក្ខខណ្ឌនៃការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន
5. ការចូលរួមបោះឆ្នោត
6. លក្ខណៈសម្បត្តិនៃអ្នកជាប់ឆ្នោត

ជំពូក ៥ : ការកំណត់គោលដៅជីវិត

1. ការជ្រើសរើសអាជីព
2. សារៈសំខាន់នៃការជ្រើរើសអាជីព
3. ព័ត៌មានអំពីអាជីព

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- **ជំពូកទី១ : យេនឌ័រ និង សិទ្ធិមនុស្ស**
- **មេរៀនទី១ : ភេទ និង យេនឌ័រ**
- ថ្នាក់ទី : ៧
- វិធីសាស្ត្របង្រៀន : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
- រយៈពេល : ១ម៉ោងសិក្សា

I. **វត្ថុបំណង**

- ចំណេះដឹង : ពណ៌នាពីភេទ និងយេនឌ័រ បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការសិក្សាអត្ថបទ
- បំណិន : ប្រៀបធៀបពីភេទ និងយេនឌ័រ បានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម
- ឥរិយាបថ : បណ្តុះស្មារតីសិស្សឱ្យយល់ច្បាស់ពីភេទ និងយេនឌ័រដើម្បីសម្រាប់ការរស់នៅក្នុងសង្គម

II. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

1. **ភេទ**
2. **យេនឌ័រ**

III. **សម្ភារឧបទេស**

- សៀវភៅសិក្សាសង្គមថ្នាក់ទី៧ ថ្មី (សិស្ស) ទំព័រ ១៥១-១៥៣ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១១
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

IV. ដំណើរការបង្រៀន

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
– សណ្តាប់ធ្នាប់ អនាម័យ អវត្តមាន	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) • សណ្តាប់ធ្នាប់ • អនាម័យ • អវត្តមាន • ពង្រឹងវិន័យ	–ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
- តើប្អូនមានភេទអ្វី? –តើប្អូនមានបងប្អូនប៉ុន្មាននាក់? –ប្រុសប៉ុន្មានស្រីប៉ុន្មាន? –តើប្អូនសម្គាល់ពួកគេជាប្រុសឬជាស្រីត្រង់ចំណុចណា? –តើពួកគេមានភារកិច្ចដូចគ្នាឬខុសគ្នា?	**ជំហានទី២** (រំឭកមេរៀនចាស់) - ប្រុស ឬ ស្រី <u>ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី</u> –2 3 4 5 នាក់ –ប្រុស2 ស្រី2 ស្រី1 ប្រុស3 –សក់វែង ឬខ្លី សំឡេង ភេទ ភិនភាគ...។ –ដូចគ្នា / ខុសគ្នា។	–ប្រុស ស្រី –2 3 4 5 នាក់ –ប្រុស2 ស្រី2 ស្រី1 ប្រុស3 –សក់វែង ឬខ្លី សំឡេង ភេទ ភិនភាគ ខ្ពស់ ឬទាប...។ –ដូចគ្នា / ខុសគ្នា។
–ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៥១ –តើចំណងជើងនេះមានន័យដូចម្តេច? –តើប្អូនឃើញមានអ្វីខ្លះនៅក្នុងរូបភាពនេះ? –តើរូបភាពនេះចង់បង្ហាញពីអ្វី? –តើរូបភាពនិងចំណងជើងមានទំនាក់ទំនងគ្នាដែរឬទេ?ព្រោះអ្វី?	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **ជំពូកទី១:** **យេនឌ័រ និង សិទ្ធិមនុស្ស** –ភេទ និងតួនាទី និងអ្វីៗដែលមនុស្សអាចធ្វើបាន។ –គ្រូពេទ្យ គ្រូបង្រៀន ជាងឈើ សិស្ស...។ – ពីតួនាទី និងសេរីភាពដែល បុគ្គលម្នាក់ៗមាន –មានទំនាក់ទំនង ព្រោះរូបភាពបង្ហាញពីសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការប្រកបមុខរបរត្រូវជាមួយចំណងជើង	 –ចំណងជើងនេះមានន័យថា ភេទ និងតួនាទី និងអ្វីៗដែលមនុស្សអាចធ្វើបាន។ –គ្រូពេទ្យ គ្រូបង្រៀន ជាងឈើ សិស្ស...។ –បង្ហាញពីតួនាទី និងសេរីភាពដែលបុគ្គលម្នាក់ៗមាន។ –មានទំនាក់ទំនង ព្រោះរូបភាពបង្ហាញពីសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការប្រកបមុខរបរត្រូវជាមួយចំណងជើង"

	”យេនឌ័រ និងសិទ្ធិមនុស្ស”	យេនឌ័រ និងសិទ្ធិមនុស្ស”
-ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារជំពូក ទំព័រទី ១៥១	**មេរៀនទី ១** : **ភេទ និង យេនឌ័រ**	-សិស្សអានតាមការណែនាំ
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៥២ អានចំណងជើងមេរៀន រួចគ្រូសរសេរដាក់លើក្ដារខៀន		-សិស្សសរសេរចំណងជើងមេរៀនដាក់ក្នុងសៀវភៅ
-តើចំណងជើងមេរៀនមានន័យដូចម្ដេច?	-មានន័យថាតួនាទី ភេទ និងភារកិច្ចរបស់មនុស្សយើងម្នាក់ៗ ។	- ចំណងជើងមេរៀនមានន័យថាតួនាទី ភេទ និងភារកិច្ចរបស់មនុស្សយើងម្នាក់ៗ។
-តើប្អូនឃើញមានអ្វីខ្លះនៅក្នុងរូបភាពនេះ?	-ឃើញយុវជនម្នាក់ យុវនារីម្នាក់កំពុងប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រ។	-ឃើញយុវជនម្នាក់ យុវនារីម្នាក់កំពុងប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រ។
-តើចំណងជើងនិងរូបភាពមានទំនាក់ទំនងគ្នាដែរឬទេ?ព្រោះអ្វី?	-មានទំនាក់ទំនងគ្នា ព្រោះរូបភាពបង្ហាញពីយុវជន យុវនារីធ្វើការងារបានដូចគ្នា ឯចំណងជើង "ភេទ និង យេនឌ័រ”។	-មានទំនាក់ទំនងគ្នាព្រោះរូបភាពបង្ហាញពីយុវជន យុវនារីធ្វើការងារបានដូចគ្នា ឯចំណងជើង "ភេទ និង យេនឌ័រ” ។ -សិស្សអានបណ្ដាក់គ្នា
-ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀនទំព័រ ១៥២-១៥៣បណ្ដាក់គ្នា -គ្រូសរសេរពាក្យពិបាកដាក់លើក្ដារខៀន	**ពន្យល់ពាក្យ**	
	-បញ្ញា : ការចេះដឹង ឬចំណេះដឹងដែលទទួលបានពីការរៀន -វប្បធម៌ : ការសាបព្រោះនូវចំណេះដឹង -ភារកិច្ច : កិច្ចការដែលត្រូវធ្វើ	-សិស្សឡើងពន្យល់ន័យ -បញ្ញា : ការចេះដឹង ឬចំណេះដឹងដែលទទួលបានពីការរៀន។ -វប្បធម៌ : ការសាបព្រោះនូវចំណេះដឹង។ -ភារកិច្ច : កិច្ចការដែលត្រូវធ្វើ
-គ្រូកែសម្រួលឱ្យសិស្សកត់	-ឥរិយាបថ : ដំណើរដេកដើរឈរអង្គុយ	-ឥរិយាបថ : ដំណើរដេកដើរឈរអង្គុយ។ -សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ
-គ្រូបែងចែកសិស្សជា៤ក្រុមៈ	**ពិភាក្សាក្រុម**	-សិស្សចូលតាមក្រុមពិភាក្សា

–**ក្រុមទី១+២**:តើភេទសំដៅទៅលើអ្វី? –**ក្រុមទី៣+៤**:យេនឌ័រជាអ្វី? តើយើងអាចផ្លាស់ប្តូរបានដែរឬទេ? –គ្រូសំយោគចម្លើយឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ –គ្រូឱ្យសិស្សទាញមេរៀនសង្ខេប –គ្រូឱ្យសិស្សកត់	–ភេទសំដៅទៅលើភាពខុសគ្នាតាមធម្មជាតិខាងជីវសាស្ត្រដែលគេអាចសម្គាល់មនុស្សណាម្នាក់ជាប្រុស ឬស្រីហើយភេទសំដៅយកលក្ខណៈរូបរាងកាយរបស់មនុស្សម្នាក់ៗ សរីរាង្គបន្តពូជ មុខមាត់។ -ជាការកំណត់របស់គ្រួសារ សហគមន៍ និងសង្គម -ការបែងចែកការងារ អប់រំ សិទ្ធិ អំណាច ឋានៈ និងតួនាទីដល់បុរស ស្ត្រី ។ -អាចផ្លាស់ប្តូរបាន ព្រោះវាមានលក្ខណៈសង្គម មិនមែនពីកំណើត **មេរៀនសង្ខេប** ភេទ និងយេនឌ័រមិនដូចគ្នាទេ ។ យេន ឌ័រ ជាអ្នកបែងចែកឋានៈ ការងារតួនាទី ដល់បុរសនិងស្ត្រី។ យេនឌ័រ អាចផ្លាស់ ប្តូរបាន ព្រោះវាមានលក្ខណៈសង្គម មិនមែនពីកំណើត។	–ភេទសំដៅទៅលើភាពខុសគ្នាតាមធម្មជាតិខាងជីវសាស្ត្រដែលគេអាចសម្គាល់មនុស្សណាម្នាក់ជាប្រុស ឬស្រីហើយភេទសំដៅយកលក្ខណៈរូបរាងកាយរបស់មនុស្សម្នាក់ៗ សរីរាង្គបន្តពូជ មុខមាត់។ –យេនឌ័រជាការកំណត់របស់គ្រួសារ សហគមន៍ និងសង្គម ពាក់ព័ន្ធនិងការបែងចែកការងារ ការអប់រំសិទ្ធិអំណាច ឋានៈ និងតួនាទីដល់កូនប្រុសស្រី និងបុរសស្ត្រី។ យេនឌ័រអាចផ្លាស់ប្តូរបាន ព្រោះវានមានលក្ខណៈសង្គម និងមិនមែនពីកំណើត ។ –សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ –សិស្សទាញមេរៀនសង្ខេប –សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ
–តើភេទសំដៅលើអ្វី?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) ––ភេទសំដៅលើលក្ខណៈរូបរាងកាយ និងសរីរាង្គបន្តពូជ ភិនភាគ និងមុខមាត់។	–ភេទសំដៅលើលក្ខណៈរូបរាងកាយ និងសរីរាង្គបន្តពូជ ភិនភាគ និងមុខមាត់។

–តើភេទ និងយេនឌ័រខុសគ្នាដែរឬទេ? ព្រោះអ្វី?	–ភេទ និងយេនឌ័រខុសគ្នាព្រោះ ភេទសំដៅលើលក្ខណៈរូបរាងកាយ និងសរីរាង្គ ឯយេនឌ័រសំដៅលើតួនាទី ភារកិច្ច និងទំនួលខុសត្រូវរបស់បុរសស្ត្រីដោយឡែកពីគ្នា។	–ភេទ និងយេនឌ័រខុសគ្នាព្រោះ ភេទសំដៅលើលក្ខណៈរូបរាងកាយ និងសរីរាង្គ ឯយេនឌ័រសំដៅលើតួនាទី ភារកិច្ច និងទំនួលខុសត្រូវរបស់បុរសស្ត្រីដោយឡែកពីគ្នា។
–ចូរប្អូនពន្យល់ពាក្យ៖ វិចារណញាណ លក្ខខណ្ឌ បុរេនិច្ឆ័យ។ –មេរៀនយើងចប់ហើយទៅផ្ទះវិញកុំភ្លេចមើលមេរៀនឡើងវិញផង និងជួយធ្វើកិច្ចការផ្ទះផង។	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើ) ពន្យល់ពាក្យ – វិចារណញាណ លក្ខខណ្ឌ និង បុរេនិច្ឆ័យ ។	–សិស្សស្តាប់តាមការណែនាំរបស់គ្រូដោយយកចិត្តទុកដាក់ និងត្រៀមអនុវត្តតាម។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ថ្នាក់ទី : ៧
- **ជំពូក ១** : **យេនឌ័រ និង សិទ្ធិមនុស្ស**
- **មេរៀនទី២** : **ផ្លូវគំនិត**
- វិធីសាស្ត្របង្រៀន : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (វិធីចោទឆ្លើយ)
- រយៈពេល : ១ម៉ោងសិក្សា

I. វត្ថុបំណង

- ចំណេះដឹង : រៀបរាប់ពីសុខភាព ចិត្តគំនិត និងផ្លូវគំនិត ត្រឹមត្រូវតាមរយៈការសិក្សាអត្ថបទ
- បំណិន : វែកញែកពីសុខភាព ចិត្តគំនិត និងផ្លូវគំនិត ត្រឹមត្រូវតាមរយៈសំណួរចោទឆ្លើយ
- ឥរិយាបថ : បណ្តុះស្មារតីសិស្សឱ្យកែប្រែផ្លូវគំនិត

II. ខ្លឹមសារមេរៀន

1. **សុខភាព និងចិត្តគំនិត**
2. **ផ្លូវគំនិត**

III. សម្ភារឧបទេស

- សៀវភៅសិក្សាសង្គមថ្នាក់ទី៧ ថ្មី (សៀវភៅសិស្ស) ទំព័រ ១៥៤-១៥៥ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១១
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
-ពិនិត្យលើៈ សណ្តាប់ធ្នាប់ អនាម័យ អវត្តមាន។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) • សណ្តាប់ធ្នាប់ • អនាម័យ • អវត្តមាន • ពង្រឹងវិន័យ	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
-តើយេនឌ័រជាអ្វី? -តើភេទ និងយេនឌ័រខុសគ្នាដែរឬទេ? -តើប្អូនធ្លាប់ដឹងពីផ្នត់គំនិតដែរឬទេ? -តើមនុស្សគ្រប់រូបមានផ្នត់គំនិតដូចគ្នាដែរឬទេ?	**ជំហានទី២** (រំឭកមេរៀនចាស់) -យេនឌ័រជាការកំណត់របស់គ្រួសារ សហគមន៍ពាក់ព័ន្ធព្រមទាំងការបែងចែកការងារអប់រំសិទ្ធិអំណាច ឋានៈ និងតួនាទីបុរសស្ត្រី ។ -ខុសគ្នា ព្រោះភេទសំដៅលើ លក្ខណៈរូបរាងកាយ មុខមាត់សរីរាង្គ ឯយេនឌ័រ សំដៅ លើតួនាទីភារកិច្ចនិងទំនួលខុសត្រូវ របស់បុរសស្ត្រីដោយឡែកពីគ្នា។ **<u>ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី</u>** -ធ្លាប់ / មិនធ្លាប់ -ដូច / មិនដូច	-យេនឌ័រជាការកំណត់របស់ គ្រួសារ សហគមន៍ពាក់ព័ន្ធព្រម ទាំងការបែងចែកការងារអប់រំសិទ្ធិអំណាច ឋានៈ និងតួនាទីបុរសស្ត្រី ។ -ខុសគ្នា ព្រោះភេទសំដៅលើលក្ខណៈរូបរាងកាយ មុខមាត់សរីរាង្គ ឯយេនឌ័រ សំដៅលើតួនាទីភារកិច្ច និងទំនួលខុសត្រូវរបស់បុរសស្ត្រី ដោយឡែកពីគ្នា ។ -ធ្លាប់ / មិនធ្លាប់ -ដូច / មិនដូច
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៥៤ អានចំណងជើងមេរៀន រួចគ្រូសរសេរដាក់លើក្តារខៀន -តើចំណងជើងមេរៀននេះមានន័យដូចម្តេច?	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី២ : ផ្នត់គំនិត** 1. សុខភាព និងចិត្តគំនិត 2. ផ្នត់គំនិត -គំនិតលម្អៀង ឬទម្រង់នៃការគិតយល់ ឃើញណាមួយដែលជិតជាប់	-សិស្សសរសេរចំណងជើងមេរៀន ដាក់ក្នុងសៀវភៅ -ចំណងជើងមេរៀននេះមានន័យថា គំនិតលម្អៀង ឬទម្រង់នៃការគិត

	អារម្មណ៍របស់មនុស្ស	យល់ឃើញណាមួយដែលជិតជាប់អារម្មណ៍របស់មនុស្ស ។
–ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន ទំព័រ ១៥៤-១៥៥	-ទំព័រ ១៥៤-១៥៥	–សិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន
	ពន្យល់ពាក្យ	
–គ្រូសរសេរពាក្យពិបាកដាក់លើក្តារខៀន រួចឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់	–បុរេនិច្ឆ័យ : ការយល់ឃើញដោយមិនបានពិចារណា ។ –វិវត្ត : ប្រែប្រួល។ –សមត្ថភាព : ភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន។	–សិស្សឡើងពន្យល់ន័យ –បុរេនិច្ឆ័យ : ការយល់ឃើញដោយមិនបានពិចារណា។ –វិវត្ត : ប្រែប្រួល។ –សមត្ថភាព : ភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន។
–គ្រូសម្រួលឱ្យសិស្សកត់		–សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ
	សកម្មភាពចោទឆ្លើយ	
–តើសុខភាពជាអ្វី?	–ជាភាពមានសេចក្តីសុខពេញលេញ (កាយ ចិត្ត សង្គម) មិនពិការ ។	–សុខភាពគឺជាភាពមានសេចក្តីសុខពេញលេញផ្នែកសម្បទា ផ្លូវកាយ ចិត្ត និងផ្នែកសង្គមមិនមែនគ្រាន់ តែគ្មានជំងឺ ឬពិការឡើយ ។
–ដូចម្តេចដែលហៅថាសុខភាពផ្លូវចិត្ត?	– គឺការធ្វើឱ្យមនុស្សមានអារម្មណ៍ស្រស់ថ្លា មានអាកប្បកិរិយា និងទំនាក់ទំនងល្អជាមួយអ្នកនៅជុំវិញខ្លួន ។	–ដែលហៅថាសុខភាពផ្លូវចិត្តគឺការធ្វើឱ្យមនុស្សមានអារម្មណ៍ស្រស់ថ្លា មានអាកប្បកិរិយានិងទំនាក់ទំនងល្អជាមួយអ្នកនៅជុំវិញខ្លួន ។
–តើផ្នត់គំនិតជាអ្វី?	–ផ្នត់គំនិតជាបុរេនិច្ឆ័យ ឬជំនឿតៗគ្នាការពូជដែលៗ និងការយល់ឃើញដែលបានបង្កើតឡើងដោយសង្គមធម៌របស់ខ្លួន ។	– ផ្នត់គំនិតជាបុរេនិច្ឆ័យឬជំនឿតៗគ្នាការពូជដែលៗ និងការយល់ឃើញដែលបានបង្កើតឡើងដោយសង្គមធម៌របស់ខ្លួន ។
–គ្រូសំយោគចម្លើយឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ		–សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ
	មេរៀនសង្ខេប	

–ដឹកនាំសិស្សសាកល្បងសង្ខេបមេរៀន –ឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ	សុខភាពផ្លូវចិត្តល្អធ្វើឱ្យមនុស្សមានអារម្មណ៍ល្អ ប្រាជ្ញាល្អមានសេចក្តីសុខ មានសមត្ថភាពបំពេញការងារផ្សេងៗ។ ផ្នត់គំនិតជាទម្រង់នៃការយល់ ឃើញ ដែលជិតដាមនៅក្នុងអារម្មណ៍មនុស្ស តាមការកំណត់របស់សង្គមវប្បធម៌។ វាមានតម្លៃវិជ្ជមាន ឬអវិជ្ជមានតាមកាលៈទេសៈសង្គម ។	–សិស្សសាកល្បងសង្ខេបមេរៀន –សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ
–តើអ្វីទៅជាសុខភាពផ្នែកផ្លូវចិត្ត? –តើផ្នត់គំនិតអាចផ្លាស់ប្តូរ ឬកែប្រែបានដែរឬទេ?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) –សុខភាពផ្លូវចិត្តល្អធ្វើឱ្យមនុស្សមានអារម្មណ៍ល្អ ប្រាជ្ញាល្អមានសេចក្តីសុខ មានសមត្ថភាពបំពេញការងារផ្សេងៗ ។ –ផ្នត់គំនិតអាចផ្លាស់ប្តូរបានទៅតាមអារម្មណ៍ ឬការគិតរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗនិងសង្គមវប្បធម៌។	–សុខភាពផ្លូវចិត្តល្អធ្វើឱ្យមនុស្សមានអារម្មណ៍ល្អ ប្រាជ្ញាល្អមានសេចក្តីសុខ មានសមត្ថភាព បំពេញការងារផ្សេងៗ ។ –ផ្នត់គំនិតអាចផ្លាស់ប្តូរបានទៅតាមអារម្មណ៍ ឬការគិតរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗនិងសង្គមវប្បធម៌។
–ចូរប្អូនពន្យល់ពាក្យៈ ឧត្តម សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច។ –មេរៀនយើងចប់ហើយទៅផ្ទះវិញកុំភ្លេចមើលមេរៀនឡើងវិញផង និងជួយធ្វើកិច្ចការផ្ទះផង។	**ជំហានទី៥** (កិច្ចការផ្ទះ ឬបណ្តាំផ្ញើ) –ឧត្តម សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច	–សិស្សកត់កិច្ចការយកទៅធ្វើនៅផ្ទះ។ –សិស្សស្តាប់តាមការណែនាំរបស់គ្រូដោយយកចិត្តទុកដាក់ និងត្រៀមអនុវត្តតាម ។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- ❖ កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- ❖ មុខវិជ្ជា : សីលធម៌ ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ❖ ថ្នាក់ទី : ៧
- ❖ **ជំពូកទី១ : យេនឌ័រ និងសិទ្ធិមនុស្ស**
- ❖ **មេរៀនទី៣ : យេនឌ័រ និងផ្នត់គំនិត**
- ❖ វិធីសាស្រ្ត : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល
- ❖ រយៈពេល : ១ ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី១)

I. **វត្ថុបំណង**

- ចំណេះដឹង : ប្រាប់ពីផ្នត់គំនិតរបស់សង្គមទាក់ទងទៅនិងយេនឌ័របានត្រឹមត្រូវ តាមរយៈការសិក្សាអត្ថបទ
- បំណិន : វិភាគអំពីផ្នត់គំនិតមនុស្សបច្ចុប្បន្ន ទាក់ទងទៅ និងយេនឌ័របានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
- ឥរិយាបថ : ស្រឡាញ់ចូលរួមគាំទ្រទៅលើសមភាព យេនឌ័រនៅក្នុងសង្គម ។

II. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

1. **ផ្នត់គំនិតសង្គមទាក់ទងយេនឌ័រ**

III. **សម្ភារឧបទេស**

-សៀវភៅសិក្សាសង្គមថ្នាក់ទី៧ ថ្មី (សៀវភៅសិស្ស) ទំព័រ ១៥៦,១៥៧ បោះពុម្ពឆ្នាំ២០០៩

-ប័ណ្ណសំណួរ, ផ្ទាំងរូបភាព

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
-ពិនិត្យ អវត្តមាន សណ្តាប់ធ្នាប់ អនាម័យ វិន័យ	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់)	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍
-តើផ្នត់គំនិតគឺជាអ្វី? -តើគេអាចចែកផ្នត់គំនិតជាប៉ុន្មាន? -តើភាពស្មើគ្នារវាងបុរស និងស្ត្រីក្នុងសង្គមគេហៅថាអ្វី?	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) **មេរៀនទី២: ផ្នត់គំនិត** -ផ្នត់គំនិតគឺជាទម្រង់នៃការយល់ឃើញ ដែលជិតដាមនៅក្នុងអារម្មណ៍មនុស្សម្នាក់ៗទៅតាមការកំណត់របស់សង្គម និង វប្បធម៌ ។ -គេបែងចែកផ្នត់គំនិតជា ២គឺ៖ • ផ្នត់គំនិតវិជ្ជមាន • ផ្នត់គំនិតអវិជ្ជមាន <u>ទំនាក់ទំនងមេរៀន</u> - យេនឌ័រ	- ផ្នត់គំនិតគឺជាទម្រង់នៃការយល់ឃើញ ដែលជិតដាមនៅក្នុងអារម្មណ៍ មនុស្សម្នាក់ៗទៅតាមការកំណត់របស់សង្គម និង វប្បធម៌ ។ -គេបែងចែកផ្នត់គំនិតជា ២គឺ៖ • ផ្នត់គំនិតវិជ្ជមាន • ផ្នត់គំនិតអវិជ្ជមាន - ហៅថា យេនឌ័រ
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៥៦ អានចំណងជើងមេរៀន -តើចំណងជើងរបស់យើងមានន័យដូចម្តេច? -តើប្អូនឃើញអ្វីខ្លះនៅក្នុងរូបភាព?	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី៣:** **យេនឌ័រ និងផ្នត់គំនិត** **សិក្សាចំណងជើង** -ភាពស្មើគ្នារវាង បុរស និងស្រីនៅក្នុងសង្គម។ **សិក្សារូបភាព** - ពាងទឹក ធុងទឹក សត្វ ឆ្កែ សត្វឆ្មា កុមារាកំពុងរៀន កុមារីម្នាក់ កំពុង	-សិស្សធ្វើតាមការណែនាំ -ចំណងជើងនេះចងនិយាយអំពីភាពស្មើគ្នារវាងបុរសនិងស្រីនៅក្នុងសង្គម។ -ឃើញមានពាងទឹកធុងទឹកសត្វឆ្កែ សត្វឆ្មា កុមារាកំពុងរៀនកុមារី

	បំពេញ កិច្ចការផ្ទះ។	ម្នាក់កំពុងបំពេញកិច្ចការផ្ទះ។
-តើរូបភាពនេះចងបង្ហាញអំពីអ្វី?	**-ភាពមិនស្មើគ្នារវាងកុមារា និងកមារី ២នាក់ក្នុងគ្រួសារមួយដែលទទួលបាននូវឱកាសរៀនសូត្រ ធ្វើការងាររកស៊ី**	-រូបភាពនេះចង់បង្ហាញពីភាពមិនស្មើគ្នារវាងកុមារានិងកុមារីពីនាក់នៅក្នុងសង្គមគ្រួសារមួយ ដែលកុមារាទទួលបាននូវឱកាសក្នុងការរៀនសូត្ររីឯក្មេងស្រីបែរជាជំនួសវិញដោយការងារផ្ទះពុំបានសិក្សារៀនសូត្រ។
-តើរូបភាពនិងចំណងជើងមានទំនាក់ទំនងគ្នាដែររឺទេ? ព្រោះអ្វី?	**ទំនាក់ទំនងរូបភាពនិងចំណងជើង** -មានទំនាក់ទំនងគ្នាព្រោះចំណងជើងនិយាយពីយេនឌ័រនិងផ្ទត់គំនិត ឯរូបភាពវិញឆ្លុះបញ្ចាំងពីផ្នត់គំនិតមួយដែលទាក់ទងទៅ នឹងយេនឌ័រនៅក្នុងសង្គមគ្រួសារមួយ។	-មានទំនាក់ទំនងគ្នាព្រោះ ចំណងជើងនិយាយពីយេនឌ័រ និងផ្នត់គំនិត ឯរូបភាពវិញឆ្លុះបញ្ចាំងពីផ្នត់គំនិតមួយដែលទាក់ទងទៅនឹងយេនឌ័រនៅក្នុងសង្គមគ្រួសារមួយ។
-ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀនទំព័រទី១៥៦-១៥៧	**ពន្យល់ពាក្យ** -សមភាព (ន) -សន្តិសុខស្បៀង (ន) -ព័ត៌មាន(ន)	-សិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន =ភាពស្មើគ្នា ។ =ការបំពេញបាននូវតម្រូវការផ្នែកស្បៀងអាហារឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់មិនមានភាពខ្វះខាត។ =ដំណឹង ។
-គ្រូកត់ពន្យល់ពាក្យដាក់នៅលើក្តារខៀន - ពន្យល់នូវខ្លឹមសារមេរៀនដល់សិស្ស		
-បែងចែកសិស្សជា៤ក្រុមពិភាក្សាៈ	**ពិភាក្សាក្រុម**	-ចូលតាមក្រុមពិភាក្សា
-ក្រុមទី១: តើនៅក្នុងគ្រួសារសហគមន៍ក្មេងប្រុសទទួលបាន	• ឱកាសរៀនសូត្រជ្រៅជ្រះ ការបំប៉នចំណីអាហារ	-នៅក្នុងគ្រួសារនិងសហគមន៍ក្មេងប្រុសទទួលបានឱកាស

ឱកាសក្នុងការធ្វើអ្វីខ្លះ?	• ការទទួលដំណឹងឬព័ត៌មានផ្សេងៗបានយ៉ាងទូលំទូលាយ • សេរីភាពនិងការរាប់អានមិត្ត • ឱកាសក្នុងការក្លាយជាអ្នកដឹនាំនៅក្នុងគ្រួសារនិងសហគមន៍។	ដូចជា៖ • ឱកាសរៀនសូត្រជ្រៅជ្រះ ការបំប៉នចំណីអាហារ • កាទទួលដំណឹងឬព័ត៌មានផ្សេងៗបានយ៉ាងទូលំទូលាយ • សេរីភាពនិងការរាប់អានមិត្ត ឱកាសក្នុងការក្លាយជាអ្នកដឹកនាំនៅក្នុងគ្រួសារនិងសហគមន៍។
-ក្រុមទី២: ចូរឱ្យឧទាហរណ៍ពីផ្នត់គំនិតដែលទាក់ទងនិងយេនឌ័រ ។	-ឧទាហរណ៍ពីផ្នត់គំនិត៖ • ជាទូទៅ ម្តាយតែងតែផ្ទេរបន្ទុកការងារពិសេសការងារផ្ទះឱ្យកូនស្រី។ • បុរសដែលធ្វើការងារផ្ទះត្រូវសង្គមចាត់ទុកថាបុរសទន់ខ្សោយឬមានចរិកស្រី ។ • រាល់កិច្ចការដែលត្រូវស្រីធ្វើមិនសូវទទួលបានការវាយតម្លៃឱ្យត្រឹមត្រូវពីសង្គមព្រោះកិច្ចការទាំងនោះសង្គមចាត់ទុកថាការងារធម្មតារបស់ស្ត្រី។	-ឧទាហរណ៍ពីផ្នត់គំនិត៖ • ជាទូទៅ ម្តាយតែងតែផ្ទេរបន្ទុកការងារពិសេសការងារផ្ទះឱ្យកូន ស្រី។ • បុរសដែលធ្វើការងារផ្ទះត្រូវសង្គមចាត់ទុកថាបុរសទន់ខ្សោយឬមានចរិកស្រី។ • រាល់កិច្ចការដែលត្រូវស្រីធ្វើមិនសូវទទួលបានការវាយតម្លៃឱ្យត្រឹមត្រូវពីសង្គមព្រោះកិច្ចការទាំងនោះសង្គមចាត់ទុកថាការងារធម្មតារបស់ស្ត្រី។
-ក្រុមទី៣: តើនៅក្នុងសង្គមគ្រួសារ ស្ត្រីត្រូវទទួលរ៉ាប់រងនូវការទទួលខុសត្រូវអ្វីខ្លះ?	-ថែរក្សាផ្ទះ -ចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាកូន -រកប្រាក់ចំណូល (ចិញ្ចឹមមាន់ ទា ធ្វើកសិកម្ម...)	-នៅក្នុងសង្គមគ្រួសារស្ត្រីត្រូវ ទទួលរ៉ាប់រងនូវការទទួលខុសត្រូវជាច្រើនរាប់តាំង ពីការថែរក្សាផ្ទះសម្បែង ការចិញ្ចឹមបីបាច់កូន ការរកប្រាក់ចំណូលសម្រាប់គ្រួសារ។ តាមរយៈការប្រកបកិច្ចការ ដូចជា ចិញ្ចឹមជ្រូក មាន់ ទា គោនិងការធ្វើ កសិកម្ម ដើម្បីធានាដល់សន្តិសុខស្បៀងក្នុងគ្រួសារ ។
-ក្រុមទី៤: ហេតុអ្វី បានជាបុគ្គល គ្រួសារនិង សហគមន៍ត្រូវធ្វើការកែប្រែឥរិយាបថ	-ធានាសមភាពយេនឌ័ររវាងបុរសនិងស្ត្រីក្នុងសង្គម -ផ្តល់សិទ្ធិ (បុរស ស្ត្រី) ពេញលេញ	-បានជាបុគ្គល គ្រួសារ និង សហគមន៍ ត្រូវធ្វើការកែប្រែឥរិយាបថផ្នត់គំនិតអវិជ្ជមាន

ផ្នត់គំនិត អវិជ្ជមានទៅលើ យេនឌ័រ? -កែសម្រួលឱ្យសិស្សកត់ចូល សៀវភៅ -ឱ្យសិស្សសង្ខេបមេរៀន ឡើងវិញ -កែសម្រួលឱ្យសិស្សកត់ចូល សៀវភៅ	ក្នុងការទទួលបានឱកាស អំណាច ការបែងចែក និងទទួលផល ។ **មេរៀនសង្ខេប** ផ្នត់គត់គំនិត អវិជ្ជមានរបស់ គ្រួសារ និងសង្គមធ្វើឱ្យកើតមាននូវ ការរើសអើង និងផ្តល់ផលប៉ះពាល់ ទៅដល់ក្មេងស្រី និងស្ត្រី ធ្វើឱ្យពួក គេមិនទទួលបានការអប់រំ និង ត្រូវ ធ្វើការយ៉ាងច្រើនក្នុងគ្រួសារ ដែល ជាហេតុនាំឱ្យបាត់បង់សមភាព យេនឌ័រ ។ ដូចនេះ បុគ្គលគ្រួសារ និងសហគមន៍ត្រូវតែកែប្រែ នូវឥរិយា បថ និងផ្នត់គំនិតអវិជ្ជមាន នេះ ដើម្បី ធានាឱ្យសមភាព យេនឌ័រឡើងវិញ។	ទៅលើយេនឌ័រព្រោះដើម្បី ធានាឱ្យមានសមភាពយេនឌ័រ ផ្តល់ឱ្យស្ត្រី និងបុរសឱ្យទទួល បាន សិទ្ធិពេញលេញមាន ឱកាសអំណាចការបែងចែក ទទួលខុសត្រូវនិងការទទួលផលដូច គ្នា។ -សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ -សិស្សសង្ខេបមេរៀន -សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ
  -តើនៅក្នុងគ្រួសារសហគមន៍ ក្មេងប្រុសទទួលបានឱកាសក្នុង ការធ្វើអ្វីខ្លះ?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) • ឱកាសរៀនសូត្រជ្រៅជ្រះ ការបំប៉នចំណីអាហារ • កាទទួលដំណឹងឬព័ត៌មាន ផ្សេងៗបានយ៉ាងទូលំទូលាយ • សេរីភាពនិងការរាប់អានមិត្ត • ឱកាសក្នុងការក្លាយជាអ្នក ដឹកនាំនៅក្នុងគ្រួសារនិង សហគមន៍។	 -នៅក្នុងគ្រួសារនិងសហគមន៍ ក្មេងប្រុសទទួលបានឱកាស ដូចជា៖ • ឱកាសរៀនសូត្រជ្រៅជ្រះ ការបំប៉នចំណីអាហារ • កាទទួលដំណឹងឬព័ត៌មាន ផ្សេងៗបានយ៉ាងទូលំទូលាយ • សេរីភាពនិងការរាប់អានមិត្ត • ឱកាសក្នុងការក្លាយជាអ្នក

		ដឹកនាំនៅក្នុងគ្រួសារនិង សហគមន៍។
-ពេលត្រលប់ទៅផ្ទះវិញមើលមេរៀនបន្ត និងជួយធ្វើកិច្ចការផ្ទះផង ។	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើ) -ទំព័រ 158-159	-សិស្សស្តាប់តាមការណែនាំ

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌ ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ថ្នាក់ទី : ៧
- **ជំពូកទី១ : យេនឌ័រ និងសិទ្ធិមនុស្ស**
- **មេរៀនទី៣ : យេនឌ័រ និងផ្នត់គំនិត**
- វិធីសាស្រ្ត : សិស្សមជ្ឈមណ្ឌល
- រយៈពេល : ១ម៉ោងសិក្សា(សម្រាប់ម៉ោងទី២)

I. វត្ថុបំណង

- ចំណេះដឹង : ប្រាប់ពីសារៈប្រយោជន៍នៃសមភាពយេនឌ័រ ចំពោះក្មេងស្រី និងស្រ្តីតាមរយៈ រយៈការសិក្សាអត្ថបទ ។
- បំណិន : វិភាគពីមធ្យោបាយក្នុងការកែលម្អផ្នត់គំនិតនិងការប្រព្រឹត្តរបស់បុគ្គល គ្រួសារ និងសហគមន៍ ទាក់ទងទៅនឹងយេនឌ័របានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
- ឥរិយាបថ : ទទួលស្គាល់ និងធ្វើការកែលម្អផ្នត់គំនិតអវិជ្ជមានទាក់ទងទៅយេនឌ័រនៅក្នុង សង្គមរបស់ខ្លួន ។

II. ខ្លឹមសារមេរៀន

2. **ការផ្លាស់ប្តូរផ្នត់គំនិត និងការប្រព្រឹត្ត របស់គ្រួសារ និងសង្គម**

III. សម្ភារឧបទេស

- សៀវភៅសិក្សាសង្គមថ្នាក់ទី៧ (សិស្ស) ទំព័រទី ១៥៨, ១៥៩ បោះពុម្ពឆ្នាំ២០០៩
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
-គ្រូតពិនិត្យលើ អវត្តមាន អនាម័យ សណ្តាប់ធ្នាប់ វិន័យ	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) -អវត្តមាន វិន័យ អនាម័យ ពង្រឹងវិន័យ	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍
-ចូរប្អូនរកឧទាហរណ៍ពីផ្នត់គំនិតដែលទាក់ទងយេនឌ័រ ។ -ថ្ងៃនេះយើសិក្សាចំណុចបន្តគឺចំណុចអ្វី?	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) **មេរៀនទី៣** : **ផ្នត់គំនិត និងយេនឌ័រ** • ជាទូទៅ ម្តាយតែងតែផ្ទេរបន្ទុកការងារពិសេសការងារផ្ទះឱ្យកូនស្រី។ • បុរសដែលធ្វើការងារផ្ទះត្រូវសង្គមចាត់ទុកថាបុរសទន់ខ្សោយឬមានចរិកស្រី។ • រាល់កិច្ចការដែលត្រូវស្រីធ្វើមិនសូវទទួលបានការវាយតម្លៃឱ្យត្រឹមត្រូវពីសង្គមព្រោះកិច្ចការទាំងនោះសង្គមចាត់ទុកថាការងារធម្មតារបស់ស្ត្រី។ <u>**ទំនាក់ទងមេរៀនថ្មី**</u> 2.ការផ្លាស់ប្តូរផ្នត់គំនិត និងការប្រព្រឹត្ត របស់គ្រួសារ និងសង្គម	-ឧទាហរណ៍ពីផ្នត់គំនិតៈ • ជាទូទៅ ម្តាយតែងតែផ្ទេរបន្ទុកការងារពិសេសការងារផ្ទះឱ្យកូន ស្រី។ • បុរសដែលធ្វើការងារផ្ទះត្រូវសង្គមចាត់ទុកថាបុរសទន់ខ្សោយឬមានចរិកស្រី។ • រាល់កិច្ចការដែលត្រូវស្រីធ្វើមិនសូវទទួលបានការវាយតម្លៃឱ្យត្រឹមត្រូវពីសង្គមព្រោះកិច្ចការទាំងនោះសង្គមចាត់ទុកថាការងារធម្មតារបស់ស្ត្រី។ 2.ការផ្លាស់ប្តូរផ្នត់គំនិត និងការប្រព្រឹត្ត របស់គ្រួសារ និងសង្គម
- ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រទី ១៥៨ -ឱ្យសិស្សអានចំណងជើង	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី៣**: **យេនឌ័រ និងផ្នត់គំនិត** **២.ការផ្លាស់ប្តូរផ្នត់គំនិត និងការ**	- សិស្សធ្វើតាមការណែនាំ - អាន

តូចសរសេរចំណងជើងលើក្ដាខៀន -តើចំណងជើងមានន័យដូចម្ដេច? -តើប្អូនឃើញអ្វីខ្លះនៅក្នុងរូបភាព? -តើរូបភាពនេះចង់បង្ហាញអំពីអ្វី? -តើរូបភាពជាមួយចំណងជើងមានទំនាក់ទំនងគ្នាឬទេ? - ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀនរួចសរសេរពាក្យពិបាកលើក្ដាខៀន -ឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ	**ប្រព្រឹត្ត របស់គ្រួសារ និងសង្គម** **សិក្សាចំណងជើង** - ការធ្វើការផ្លាស់ប្ដូរ នូវឥរិយាបថ និងការគិតបែបអវិជ្ជមានរបស់គ្រួសារនិងសង្គមទៅលើយេនឌ័រ។ **សិក្សារូបភាព** -ឃើញមានកុមារីនិងមនុស្សជាច្រើន និង អ្នកគ្រូម្នាក់កំពុងបង្រៀនសិស្សបីនាក់និង ស្រីម្នាក់កំពុងអង្គុយលើកៅអី ប្រអប់ និងមានឯកសារផ្សេងៗ...។ -រូបភាពនេះចង់បង្ហាញអំពីការចូលមរបស់កុមារី និងស្រីនៅក្នុងសង្គម។ **ទំនាក់នងរូបភាពនិងចំណងជើង** -ពីការកែប្រែនិងផ្លាស់ប្ដូរនូវ ផ្នត់គំនិតក៏ដូចជាឥរិយាបថរបស់សង្គម និងគ្រួសារ។ រីឯរូបភាពបានបង្ហាញពីការចូលរួមរបស់កុមារី និងស្ត្រីនៅក្នុងសង្គម ។ **ពន្យល់ពាក្យ** -សេវា (ន) -លទ្ធភាព (ន) -ឥរិយាបថ -អភិវឌ្ឍន៍(ន) **ពិភាក្សាក្រុម**	 -ឃើញមានកុមារីនិងមនុស្សជាច្រើន និង អ្នកគ្រូម្នាក់កំពុងបង្រៀនសិស្សបីនាក់និងស្រីម្នាក់កំពុងអង្គុយលើកៅអី ប្រអប់ និងមានឯកសារផ្សេងៗ...។ -រូបភាពនេះចង់បង្ហាញអំពីការចូលមរបស់កុមារី និងស្រីនៅក្នុងសង្គម។ -មានទំនាក់ទំនងព្រោះ ចំណងជើងនិយាយពីការកែប្រែនិងផ្លាស់ប្ដូរនូវផ្នត់គំនិងក៏ដូចជាឥរិយាបថរបស់សង្គមនិងគ្រួសារ។ រីឯរូបភាពបានបង្ហាញពីការចូលរួមរបស់កុមារី និងស្ត្រីនៅក្នុងសង្គម។ -សិស្សអាន =ការបម្រើនូវផ្នែកអ្វីមួយ។ =ភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន។ =អាកប្បកិរិយានៃការប្រព្រឹត្ត។ =ការរីចម្រើន។ -កត់ចូលសៀវភៅ

-បែងសិស្សជា៤ក្រុម៖		-សិស្សចូលក្រុមពិភាក្សា
-ក្រុមទី១: តើគេត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីផ្លាស់ប្តូរផ្នត់គំនិត និងការរើសអើងរបស់សហគមន៍ និងសង្គមទាក់ទងយេនឌ័រ?	- ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ អប់រំអំពីយេនឌ័រទៅកាន់គ្រួសារនិងសហគមន៍ទាំងមូលឱ្យបានដឹងនិងធ្វើការបង្កើត និងអនុវត្តច្បាប់ផ្សេងៗ។	-ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរផ្នត់គំនិត និងការប្រព្រឹត្តរបស់សហគមន៍ និងសង្គមទាំងមូលទាក់ទងទៅនិងយេនឌ័រយើងត្រូវ ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ អប់រំអំពីយេនឌ័រទៅកាន់គ្រួសារនិងសហគមន៍ទាំងមូលឱ្យបានដឹង និងធ្វើការបង្កើតនិងអនុវត្ត ច្បាប់ផ្សេងៗ
-ក្រុមទី២: តើមានវិធីមធ្យោបាយអ្វីខ្លះ ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរគំនិត និងការ ប្រព្រឹត្ត របស់គ្រួសារទាក់ទងទៅនិងយេនឌ័រ?	-ប្រើវិធីឬមធ្យោបាយដូចជា៖ • ផ្សព្វផ្សាយ ឬអប់រំបណ្តុះបណ្តាលមនុស្សគ្រប់វ័យអំពីយេនឌ័រ • ជំរុញឱ្យក្មេងស្រីមានឱកាសទទួលបានការសិក្សាតាំងពីបឋមសិក្សាដល់ឧត្តមសិក្សាដូចក្មេងប្រុស។ • ការផ្សព្វផ្សាយនៃជោគជ័យស្នាដៃរបស់កុមារីនិងស្ត្រីដើម្បីប្រឆាំងនឹងគំនិតដែលយល់ឃើញថាមានតែកុមារានិងបុរសទេដែលមានសមត្ថភាពអាចធ្វើបាន • ជំរុញឱ្យកុមារានិងបុរសចូលរួមធ្វើការងារផ្ទះ • គាំទ្រស្ត្រីជាបេក្ខនារីនៅពេលឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត • ជំរុញឱ្យស្ត្រីមានចំនួនច្រើនក្នុងការ គ្រប់គ្រងគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់និងបំបាត់អំពើហិង្សាលើស្ត្រីនិងកុមារី • ជំរុញនិងផ្តល់ឱកាសឱ្យក្មេងស្រី ក្មេងប្រុស បុរស នារីទទួលបានឱកាសស្មើគ្នាក្នុងការអប់រំ ការថែទាំទំនុកបម្រុង កិច្ចការពារនិងសេវាផ្សេងៗ ។ • លើកទឹកចិត្តក្មេងស្រី ស្ត្រីដើម្បីឱ្យគេមានភាពក្លាហាននិងមាន	-ប្រើវិធីឬមធ្យោបាយដូចជា៖ • ផ្សព្វផ្សាយ ឬអប់រំបណ្តុះបណ្តាលមនុស្សគ្រប់វ័យអំពីយេនឌ័រ • ជំរុញឱ្យក្មេងស្រីមានឱកាសទទួល បានការសិក្សាតាំងពីបឋមសិក្សា ដល់ឧត្តមសិក្សាដូច ក្មេងប្រុស។ • ការផ្សព្វផ្សាយនៃជោគជ័យស្នាដៃរបស់កុមារីនិងស្ត្រីដើម្បីប្រឆាំង នឹងគំនិតដែលយល់ឃើញ ថាមានតែកុមារា និងបុរសទេដែលមាន សមត្ថភាពអាចធ្វើបាន • ជំរុញឱ្យកុមារានិងបុរសចូលរួមធ្វើ ការងារផ្ទះ • គាំទ្រស្ត្រីជាបេក្ខនារីនៅពេលឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត • ជំរុញឱ្យស្ត្រីមានចំនួនច្រើនក្នុងការ គ្រប់គ្រងគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់និងបំបាត់អំពើហិង្សាលើស្ត្រីនិងកុមារី • ជំរុញនិងផ្តល់ឱកាសឱ្យក្មេងស្រីក្មេងប្រុស បុរស នារីទទួលបានឱកាសស្មើគ្នាក្នុងការអប់រំ ការថែទាំទំនុកបម្រុង

-**ក្រុមទី៣:** ហេតុអ្វីបានជាគេទាមទារឱ្យមានការកែប្រែគំនិតសង្គមដើម្បីធានាឱ្យមានសមភាពយេនឌ័រ ? -**ក្រុមទី៤:** តើការមានសមភាពយេនឌ័រមានប្រយោជន៍អ្វីខ្លះចំពោះក្មេងស្រី និង ស្ត្រី? -សំយោគចម្លើយ	សមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួមការងារអភិវឌ្ឍន៍និងសេដ្ឋកិច្ចសង្គមជាតិ និងការធ្វើការសំរេចចិត្តក្នុងគ្រួសារសហគមន៍និងសង្គម ។ - ស្ត្រីចូលរួមចំណែកអភិវឌ្ឍ - ជាកម្លាំងចលករ ជម្រុញបុរសឱ្យប្រសើរ • ក្មេងស្រីនិងស្ត្រីទទួលបានការអប់រំស្មើនឹងបុរស ក្មេងប្រុស។ • ទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់ពីសង្គមគ្រួសារ និងសហគមន៍។ • ទទួលបានកិច្ចការពារថែទាំទំនុកបំរុងដូចក្មេងប្រុស និងបុរស់ដែរ។ • មានលទ្ធភាពនិង សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសេចក្តី សំរេចចិត្តនៅក្នុងគ្រួសារ និងសង្គម។ • ទទួលបានការឱ្យតម្លៃ និងផ្តល់សិទ្ធិស្មើ និងបុរស និងក្មេងប្រុស។ **មេរៀនសង្ខេប**	កិច្ចការពារនិងសេវា ផ្សេងៗ ។ • លើកទឹកចិត្តក្មេងស្រី ស្ត្រីដើម្បីឱ្យគេមានភាពក្លាហាននិងមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូល រួមការងារអភិវឌ្ឍន៍ និងសេដ្ឋកិច្ច សង្គមជាតិ និងការធ្វើការសំរេច ចិត្តក្នុងគ្រួសារសហគមន៍ និង សង្គម ។ -ពីព្រោះថានៅក្នុងសង្គមស្ត្រីក៏ដូចជាចំណែកមួយដែរក្នុងការចូលរួមអភិវឌ្ឍ សហគមន៍ និងសង្គមស្ត្រីគឺជាកំលាំងចលកររុញច្រានឲ្យបុរសធ្វើការកាន់តែល្អ ប្រសើរ ។ និយាយរួមព្រោះថាមនុស្សទាំងអស់មានសិទ្ធិ និងតម្លៃស្មើៗគ្នា។ -ការមានសមភាពយេនឌ័រមានប្រយោជ៍ចំពោះក្មេងស្រីនិង ស្ត្រីមានដូចជា៖ • ក្មេងស្រីនិងស្ត្រីទទួលបានការអប់រំស្មើនឹងបុរស ក្មេងប្រុស។ • ទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់ពីសង្គមគ្រួសារនិងសហគមន៍។ • ទទួលបានកិច្ចការពារថែទាំទំនុកបំរុងដូចក្មេងប្រុស និងបុរស់ដែរ។ • មានលទ្ធភាពនិងសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសេចក្តី សំរេចចិត្តនៅក្នុងគ្រួសារ និងសង្គម។ • ទទួលបានការឱ្យតម្លៃ និងផ្តល់សិទ្ធិស្មើនិងបុរសនិងក្មេងប្រុស។ -សិស្សចម្លង

-ឱ្យសិស្សសង្ខេបមេរៀនឡើងវិញ	គ្រួសារសង្គមត្រូវតែកែប្រែ ឥរិយាបថ និងផ្នត់គំនិតដែលទាក់ទងនិងយេនឌ័រ តាមរយៈ ការជំរុញ និងផ្តល់ឱកាសឱ្យក្មេងស្រី និងក្មេងប្រុស និងបុរស ស្ត្រី ទទួលបានឱកាសស្មើគ្នាក្នុងការរស់នៅការអប់រំការថែទាំទំនុកបម្រុងកិច្ចការពារ និងសេវាផ្សេងៗ និងលើកកម្ពស់ភាពអង់អាចក្លាហាន ដល់ស្ត្រី ដើម្បីឱ្យពួកគេមានសមត្ថភាព និងលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួមអភិវឌ្ឍគ្រួសារ និងសង្គមជាតិឱ្យមានការរីកចម្រើន។	-សិស្សសង្ខេបមេរៀន
-តើការមានសមភាពយេនឌ័រមានប្រយោជ៍អ្វីខ្លះចំពោះក្មេងស្រី និង ស្ត្រី?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -ការមានសមភាពយេនឌ័រមានប្រយោជន៍ចំពោះក្មេងស្រី និងស្ត្រីមានដូចជាៈ • ក្មេងស្រីនិងស្ត្រីទទួលបានការអប់រំស្មើនឹងបុរស ក្មេងប្រុស។ • ទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់ពីសង្គមគ្រួសារ និងសហគមន៍។ • ទទួលបានកិច្ចការពារថែទាំទំនុកបំរុងដូចក្មេងប្រុស និងបុរស់ដែរ។ • មានលទ្ធភាពនិង សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសេចក្តី សំរេចចិត្តនៅក្នុងគ្រួសារ និងសង្គម។ • ទទួលបានការឱ្យតម្លៃ និងផ្តល់សិទ្ធិស្មើ និងបុរស និងក្មេងប្រុស។	-ការមានសមភាពយេនឌ័រមានប្រយោជ៍ចំពោះក្មេងស្រីនិងស្ត្រីមានដូចជាៈ • ក្មេងស្រីនិងស្ត្រីទទួលបានការអប់រំស្មើនឹងបុរស ក្មេងប្រុស។ • ទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់ពីសង្គមគ្រួសារនិងសហគមន៍។ • ទទួលបានកិច្ចការពារថែទាំទំនុកបំរុងដូចក្មេងប្រុសនិងបុរស់ដែរ។ • មានលទ្ធភាពនិងសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តនៅក្នុងគ្រួសារ និងសង្គម។ • ទទួលបានការឱ្យតម្លៃ និងផ្តល់សិទ្ធិស្មើ និងបុរស និងក្មេងប្រុស។
-ពេលប្អូនត្រលប់ទៅផ្ទះវិញ	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើ)	-សិស្សស្តាប់យ៉ាងយកចិត្តទុក ដាក់

មើលមេរៀនបន្តផង ជួយកិច្ចការឪពុកម្តាយ។		

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ថ្នាក់ទី : ៧
- **ជំពូកទី១** : **យេនឌ័រ និង សិទ្ធិមនុស្ស**
- **មេរៀនទី៤** : **ការរើសអើង និង បញ្ហាផ្លូវចិត្ត**
- វិធីសាស្ត្របង្រៀន : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
- រយៈពេល : ២ ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី១)

I. **វត្ថុបំណង**

- ចំណេះដឹង : ឱ្យនិយមន័យពីការរើសអើងចំពោះកុមារី និងស្ត្រី បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការសិក្សាអត្ថបទ
- បំណិន : វិភាគពីផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាននៃការរើសអើងយេនឌ័របានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
- ឥរិយាបថ : បណ្ដុះស្មារតីឱ្យស្អប់ខ្ពើម និងបញ្ឈប់រាល់អំពើរើសអើងភេទទាំងឡាយដើម្បីចូលរួមអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ។

II. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

1. **ការរើសអើងភេទ**
2. **ការរើសអើងចំពោះកុមារី និងស្ត្រី**
3. **ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាននៃការរើសអើងយេនឌ័រ**

III. **សម្ភារឧបទេស**

- សៀវភៅសិស្សសិក្សាសង្គមថ្នាក់ទី៧ ថ្មី ទំព័រ ១៦០-១៦៣ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១១
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងរូបភាព
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

IV. **បញ្ញត្តបញ្ច្រាប**

- ចូលរួមលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ និងលុបបំបាត់ការរើសអើងភេទ

V. ដំណើរការមេរៀន

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
-ពិនិត្យលើ: អវត្តមាន អនាម័យ វិន័យ សណ្តាប់ធ្នាប់។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់)	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
-តើកាលពីម៉ោងមុនយើងបានសិក្សាពីមេរៀនអ្វី? - តើមានវិធីឬ មធ្យោបាយអ្វីខ្លះ ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរផ្នត់គំនិត និងការប្រព្រឹត្តរបស់គ្រួសារ ទាក់ទង និង យេនឌ័រ? -តើប្អូនធ្លាប់ទទួលការរើសអើងពីនរណាម្នាក់ដែរឬទេ? -តើប្អូនមានអារម្មណ៍ដូចម្តេចដែរ?	**ជំហានទី២** (រំឭកមេរៀនចាស់) **មេរៀនទី៣**: **យេនឌ័រ និង ផ្នត់គំនិត** -មានដូចជា៖ • ផ្សព្វផ្សាយពីយេនឌ័រ • ជំរុញឱ្យក្មេងប្រុសក្មេងស្រីទទួលការសិក្សាបានខ្ពស់ • ផ្សព្វផ្សាយស្នាដៃជោគជ័យរបស់កុមារី ស្ត្រី • ជំរុញកុមារា បុរសចូលរួមធ្វើការងារផ្ទះ • គាំទ្រស្ត្រី • លើកទឹកចិត្តក្មេងស្រី និងស្ត្រីដើម្បីមានភាពក្លាហាន។ **ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី** -ធ្លាប់ ឬ មិនធ្លាប់ -មិនសប្បាយ -មានអារម្មណ៍កោ...	មេរៀនទី៣: យេនឌ័រ និង ផ្នត់គំនិត -មានដូចជា៖ • ផ្សព្វផ្សាយពីយេនឌ័រ • ជំរុញឱ្យក្មេងប្រុសក្មេងស្រីទទួលការសិក្សាបានខ្ពស់ • ផ្សព្វផ្សាយស្នាដៃជោគជ័យរបស់កុមារី ស្ត្រី • ជំរុញកុមារា បុរសចូលរួមធ្វើការងារផ្ទះ • គាំទ្រស្ត្រី • លើកទឹកចិត្តក្មេងស្រី និងស្ត្រីដើម្បីមានភាពក្លាហាន។ -ធ្លាប់ ឬ មិនធ្លាប់ -មិនសប្បាយចិត្តឯកកោ...។
-ឱ្យសិស្សបើសៀវភៅទំព័រ ១៦០ អានចំណងជើង រួចគ្រូសរសេរដាក់លើក្តារខៀន	**ជំហានទី៣** (ដំណើរការមេរៀនថ្មី) **មេរៀនទី៤**: **ការរើសអើង និង បញ្ហាផ្លូវចិត្ត**	-សិស្សធ្វើតាមការណែនាំរបស់គ្រូ

-ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន ទំព័រ ១៦០-១៦១ -គ្រូសរសេរពាក្យពិបាកដាក់លើក្ដារខៀន -កែលម្អរួចឱ្យសិស្សកត់ -គ្រូបែងចែកសិស្សជា៥ក្រុម៖ **-ក្រុមទី១:** តើអ្វីទៅជាការរើសអើង? **-ក្រុមទី២:** តើកុមារី និងស្ត្រីទទួលការរើសអើងអ្វីខ្លះ?	**ពន្យល់ពាក្យ** -ផ្ទត់គំនិត (ន): ការប្រកាន់យកទស្សនៈដដែលៗ។ -រើសអើង (កិ): ស្អប់ប្រកាន់មិនចូលចិត្ត។ -វិនិច្ឆ័យ (កិ): ត្រិះរិះពិចារណា។ -បុគ្គលិកលក្ខណៈ (ន): លក្ខណៈជាគ្រឿងសម្គាល់ចំពោះមនុស្ស ឬ សត្វ។ **ពិភាក្សាក្រុម** **- ការប្រកាន់ពូជសាសន៍ អាយុ ភេទ សមត្ថភាព វណ្ណៈ** **- លម្អៀង បុរេនិច្ឆ័យ** -ទទួលរងការរើសអើងដូចជា៖ +កុមារី • មិនឱ្យទៅរៀន • ទុកឱ្យធ្វើការងារផ្ទះ • ទទួលរងការគាបសង្កត់ • ជួញដូរ • បង្ខំឱ្យគោរពប្រពៃណី ទំនៀមទម្លាប់។ +ស្ត្រី • បង្វិលចង្កានមិនជុំ • គ្មានសមត្ថភាព • មិនចេះសម្រេចចិត្តចេះតែ	-អានខ្លឹមសារមេរៀន -សាកល្បងពន្យល់ន័យ -សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ -សិស្សចូលតាមក្រុមពិភាក្សា -ជាអំពើដែលបង្ហាញពីការប្រកាន់ ការបែងចែកការវិនិច្ឆ័យទៅលើអ្នកណាម្នាក់ដោយមិនផ្អែកលើការវាយតម្លៃខាងក្រៅដោយលម្អៀងលើអាយុ សមត្ថភាព ផ្លូវកាយ ភេទ សាសនា...។ -ទទួលរងការរើសអើងដូចជា៖ +កុមារី • មិនឱ្យទៅរៀន • ទុកឱ្យធ្វើការងារផ្ទះ • ទទួលរងការគាបសង្កត់ • ជួញដូរ • បង្ខំឱ្យគោរពប្រពៃណី ទំនៀមទម្លាប់។ +ស្ត្រី • បង្វិលចង្កានមិនជុំ • គ្មានសមត្ថភាព • មិនចេះសម្រេចចិត្តចេះតែ

	ការងារផ្ទះ។	ការងារផ្ទះ។
-ក្រុមទី៣: តើយើងត្រូវធ្វើដូចម្ដេចដើម្បីលប់បំបាត់ការរើសអើងចំពោះ កុមារី និង ស្ត្រី?	-យើងត្រូវ៖ • លើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ • លើកកម្ពស់សិទ្ធិឱ្យស្មើគ្នាគ្រប់ផ្នែកគ្រប់កាលៈទេសៈ • ផ្ដល់ឱ្យកុមារីទៅសាលារៀន • ឱ្យស្ត្រីធ្វើការសម្រេចចិត្តជាអាទិភាព។	-យើងត្រូវ៖ • លើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ • លើកកម្ពស់សិទ្ធិឱ្យស្មើគ្នាគ្រប់ផ្នែកគ្រប់កាលៈទេសៈ • ផ្ដល់ឱ្យកុមារីទៅសាលារៀន • ឱ្យស្ត្រីធ្វើការសម្រេចចិត្តជាអាទិភាព។
-ក្រុមទី៤: តើការរើសអើងភេទផ្ដល់ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានអ្វីខ្លះដល់ស្ត្រី កុមារី និង ប្រទេសជាតិ?	-មានផលប៉ះពាល់ដូចជា៖ +ចំពោះកុមារី និង ស្ត្រី • បាត់បង់ឱកាសក្នុងការអភិវឌ្ឍខ្លួន និងគ្រួសារ សហគម • ទទួលបានការសិក្សាតិចតួច • មិនអាចឱ្យកុមារី និងស្ត្រីរកការងារធ្វើបាន • មិនមានតួនាទីផ្សេងៗក្នុងសង្គម។ +ចំពោះប្រទេសជាតិ • បាត់បង់សណ្ដាប់ធ្នាប់ • ភាពក្រីក្រកើនឡើង។	-មានផលប៉ះពាល់ដូចជា៖ +ចំពោះកុមារី និង ស្ត្រី • បាត់បង់ឱកាសក្នុងការអភិវឌ្ឍខ្លួន និងគ្រួសារ សហគម • ទទួលបានការសិក្សាតិចតួច • មិនអាចឱ្យកុមារី និងស្ត្រីរកការងារធ្វើបាន • មិនមានតួនាទីផ្សេងៗក្នុងសង្គម។ +ចំពោះប្រទេសជាតិ • បាត់បង់សណ្ដាប់ធ្នាប់ • ភាពក្រីក្រកើនឡើង។
-កែលម្អឱ្យសិស្សកត់ - ឱ្យសិស្សទាញមេរៀនសង្ខេប	**មេរៀនសង្ខេប** ការរើសអើងគឺជាការប្រកាន់បែងចែក ការវិនិច្ឆ័យមិនល្អលើនរណាម្នាក់ ឬការប្រកាន់បក្សពួកនិយម។ ការរើសអើងនេះផ្ដល់ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់កុមារី និង ស្ត្រីពុំមានឱកាសអភិវឌ្ឍខ្លួន គ្រួសារ សហគម ហើយទទួលការអប់រំតិចជាដើម ។ ចំណែកប្រទេសជាតិវិញគ្មានសន្តិសុខពុំអាចកាត់បន្ថយភាពក្រីក្របានឡើយ។	-សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ -សិស្សទាញមេរៀនសង្ខេប

-ឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ		-សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ
-តើយើងត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីលប់បំបាត់ការរើសអើងចំពោះកុមារី និង ស្ត្រី? -តើការរើសអើងភេទផ្តល់ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានអ្វីខ្លះដល់ស្ត្រី កុមារី និង ប្រទេសជាតិ?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -យើងត្រូវ៖ • លើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ • លើកកម្ពស់សិទ្ធិឱ្យស្មើគ្នាគ្រប់ផ្នែកគ្រប់កាលៈទេសៈ • ផ្តល់ឱ្យកុមារីទៅសាលារៀន • ឱ្យស្ត្រីធ្វើការសម្រេចចិត្តជាអាទិភាព។ -មានផលប៉ះពាល់ដូចជា៖ +ចំពោះកុមារី និង ស្ត្រី • បាត់បង់ឱកាសក្នុងការអភិវឌ្ឍខ្លួន និងគ្រួសារ សហគម • ទទួលបានការសិក្សាតិចតួច • មិនអាចឱ្យកុមារី និងស្ត្រីរកការងារធ្វើបាន • មិនមានតួនាទីផ្សេងៗក្នុងសង្គម។ +ចំពោះប្រទេសជាតិ • បាត់បង់សណ្តាប់ធ្នាប់ • ភាពក្រីក្រកើនឡើង។	-យើងត្រូវ៖ • លើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ • លើកកម្ពស់សិទ្ធិឱ្យស្មើគ្នាគ្រប់ផ្នែកគ្រប់កាលៈទេសៈ • ផ្តល់ឱ្យកុមារីទៅសាលារៀន • ឱ្យស្ត្រីធ្វើការសម្រេចចិត្តជាអាទិភាព។ -មានផលប៉ះពាល់ដូចជា៖ +ចំពោះកុមារី និង ស្ត្រី • បាត់បង់ឱកាសក្នុងការអភិវឌ្ឍខ្លួន និងគ្រួសារ សហគម • ទទួលបានការសិក្សាតិចតួច • មិនអាចឱ្យកុមារី និងស្ត្រីរកការងារធ្វើបាន • មិនមានតួនាទីផ្សេងៗក្នុងសង្គម។ +ចំពោះប្រទេសជាតិ • បាត់បង់សណ្តាប់ធ្នាប់ ភាពក្រីក្រកើនឡើង។
-ពេលត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញត្រូវខិតខំរៀនសូត្របន្ថែម ជាពិសេសធ្វើដំណើរត្រូវប្រយ័ត្នផង។	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើ)	-អនុវត្តតាមការណែនាំ។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ថ្នាក់ទី : ៧
- **ជំពូកទី១** : **យេនឌ័រ និង សិទ្ធិមនុស្ស**
- **មេរៀនទី៤** : **ការរើសអើង និងបញ្ហាផ្លូវចិត្ត**
- វិធីសាស្ត្រ : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (វិធីចោទឆ្លើយ)
- រយៈពេល : ២ ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី២)

I. វត្ថុបំណង

- ចំណេះដឹង : ពណ៌នាពីមូលហេតុដែលនាំឱ្យមានបញ្ហាផ្លូវចិត្ត ការតានតឹង ជំងឺផ្លូវចិត្ត ការធ្លាក់ទឹកចិត្ត និងការថែទាំសុខភាពផ្លូវចិត្ត បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈ ការអានខ្លឹមសារមេរៀន។
- បំណិន : វិភាគពីបញ្ហាតានតឹងក្នុងចិត្ត ការធ្លាក់ទឹកចិត្ត និងវិធីបំបាត់ការ តានតឹង ព្រម ទាំងការធ្លាក់ទឹកចិត្ត បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការចោទឆ្លើយ។
- ឥរិយាបថ : ស្រឡាញ់ថែទាំសុខភាពផ្លូវចិត្ត ដើម្បីកាត់បន្ថយបញ្ហាផ្លូវចិត្តក្នុងការរស់នៅ ប្រចាំថ្ងៃ ។

II. ខ្លឹមសារមេរៀន

4. **បញ្ហាផ្លូវចិត្ត**

III. សម្ភារឧបទេស

- សៀវភៅសិក្សាសង្គមថ្នាក់ទី៧ ទំព័រ ១៦២-១៦៣ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១១
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

IV. បញ្ញត្តបង្រាប

V. រស់នៅប្រកបដោយសេរីភាព និងបើកចិត្តឱ្យទូលាយដើម្បីបញ្ចៀសបញ្ហាកើតឡើងខាងលើ។

VI. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
-ពិនិត្យលើ: អនាម័យ អវត្តមាន វិន័យ សណ្តាប់ធ្នាប់។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់)	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
-តើកាលពីម៉ោងមុនយើងបានសិក្សាពីមេរៀនអ្វី? -តើយើងត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីលុបបំបាត់អំពើរើសអើងចំពោះកុមារ និងស្ត្រី? -តើអ្វីទៅជាការរើសអើង? -នៅពេលប្អូនធ្វើអ្វីមួយបរាជ័យ តើប្អូនមានអារម្មណ៍ដូចម្តេច?	**ជំហានទី២** (រំឭកមេរៀនចាស់) **មេរៀនទី៤**: **ការរើសអើង និងបញ្ហាផ្លូវចិត្ត** -ដើម្បីលុបបំបាត់ត្រូវៈ • លើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ • លើកតម្កើងសិទ្ធិឱ្យស្មើគ្នាគ្រប់ផ្នែកគ្រប់កាលៈទេសៈ • ឱ្យស្ត្រីធ្វើការសម្រេចចិត្តជាអាទិភាព • ផ្តល់ឱ្យកុមារទៅសាលារៀន។ -ជាអំពើដែលបង្ហាញពីការប្រកាន់ ការបែងចែក ការវិនិច្ឆ័យទៅលើអ្នកណាម្នាក់ដោយមិនផ្អែកលើការវាយតម្លៃខាងក្រៅដោយលម្អៀងលើអាយុ សមត្ថភាព ផ្លូវកាយ ភេទ សាសនា...។ <u>**ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី**</u> -អារម្មណ៍ធុញថប់ ខឹង...។	មេរៀនទី៤: ការរើសអើង និងបញ្ហាផ្លូវចិត្ត -ដើម្បីលុបបំបាត់ត្រូវៈ • លើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ • លើកតម្កើងសិទ្ធិឱ្យស្មើគ្នាគ្រប់ផ្នែកគ្រប់កាលៈទេសៈ • ផ្តល់ឱ្យកុមារទៅសាលារៀន • ឱ្យស្ត្រីធ្វើការសម្រេចចិត្តជាអាទិភាព។ -ជាអំពើដែលបង្ហាញពីការប្រកាន់ ការបែងចែកការវិនិច្ឆ័យទៅលើអ្នកណាម្នាក់ដោយមិនផ្អែកលើការវាយតម្លៃខាងក្រៅដោយលម្អៀងលើ អាយុ សមត្ថភាព ផ្លូវកាយ ភេទសាសនា...។ -អារម្មណ៍ធុញថប់ ខឹង...។
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៦២ អានចំណងជើងមេរៀន រួចគ្រូសរសេរដាក់លើក្តារខៀន	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី៤**: **ការរើសអើង និងបញ្ហាផ្លូវចិត្ត**	-ធ្វើតាមការណែនាំរបស់គ្រូ

-ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន -គ្រូសរសេរពាក្យពិបាកដាក់លើក្ដារខៀនឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់ -ពន្យល់បន្ថែម និង ឱ្យសិស្សចម្លង -សួរ និងឱ្យសិស្សឡើងសរសេរលើ ក្ដាខៀន	4. **បញ្ហាផ្លូវចិត្ត** **ពន្យល់ពាក្យ** -អសកម្ម (កិ): គ្មានអំពើ នៅស្ងៀម។ -ប្រតិកម្ម (កិ): អំពើប្រឆាំង អំពើតទល់។ -ឥទ្ធិពល (ន): កម្លាំងនៃឫទ្ធិ អនុភាព អំណាច។ -ឱវាទ (ន): ដំបូន្មាន អនុសាសន៍។ **សកម្មភាពចោទឆ្លើយ**	-សិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន -សិស្សសាកល្បងពន្យល់ន័យ - - សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ -សិស្សឆ្លើយសំណួរះ
១. តើការតានតឹងចិត្តជាអ្វី? ហើយមនុស្សដែលមានការតានតឹងចិត្តមានអាការៈដូចម្ដេច?	-ការតានតឹងចិត្តជាការប្រែប្រួល ឬប្រតិកម្មនៃអារម្មណ៍ដែលកើតមាននៅពេលបុគ្គលជួបប្រទះហេតុការណ៍ ឬបញ្ហាលំបាកផ្សេងៗ។ - អាការៈ ឈឺក្បាល អស់កម្លាំង...។	-ការតានតឹងចិត្តជាការប្រែប្រួល ឬប្រតិកម្មនៃអារម្មណ៍ដែលកើតមាននៅពេលបុគ្គលជួបប្រទះហេតុការណ៍ ឬបញ្ហាលំបាកផ្សេងៗ។ ហើយមានអាការៈឈឺក្បាល អស់កម្លាំង។
២. តើការធ្លាក់ទឹកចិត្តជាអ្វី?	-ការធ្លាក់ទឹកចិត្តជាការធ្លាក់ចុះនៃអារម្មណ៍ដែលនាំឱ្យមានភាពក្រៀមក្រំ បាត់បង់ភាពសប្បាយ និងបាត់បង់ចំណាប់អារម្មណ៍ទៅលើអ្វីដែលនៅជុំវិញខ្លួន។	-ការធ្លាក់ទឹកចិត្តជាការធ្លាក់ចុះនៃអារម្មណ៍ដែលនាំឱ្យមានភាពក្រៀមក្រំ បាត់បង់ភាពសប្បាយនិងបាត់បង់ចំណាប់អារម្មណ៍ទៅលើអ្វីដែលនៅជុំវិញខ្លួន។
៣. តើមានវិធីអ្វីខ្លះ ដើម្បីព្យាបាលជំងឺផ្លូវចិត្ត?	-វិធីព្យាបាលមានះ • បណ្ដុះស្មារតីសុទិដ្ឋិនិយម និង មានក្ដីសង្ឃឹម។ • ទទួលទានអាហារឱ្យទៀងទាត់ សម្រាកឱ្យគ្រប់គ្រាន់។	-វិធីព្យាបាលមានះ • បណ្ដុះស្មារតីសុទិដ្ឋិនិយម និង មានក្ដីសង្ឃឹម។ • ទទួលទានអាហារឱ្យទៀងទាត់ សម្រាកឱ្យគ្រប់គ្រាន់។

-គ្រូសំយោគឱ្យសិស្សកត់ -គ្រូឱ្យសិស្សសង្ខេបមេរៀនឡើងវិញ។ -ឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ	• ជជែកលេងជាមួយមិត្តភក្តិជិតស្និត។ • ស្តាប់បង្គាប់ឪពុកម្តាយចាស់ទុំ • លេងកីឡា ស្តាប់ភ្លេង ដើរកម្សាន្ត។ • ធ្វើលំហាត់ប្រាណ • ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកទុកចិត្ត ដើម្បីផ្តល់កម្លាំងចិត្ត។ **មេរៀនសង្ខេប** ការតានតឹងចិត្ត ជាការប្រែប្រួលផ្នែកអារម្មណ៍។មនុស្សដែលមានការតានតឹងចិត្តតែងឆាប់ ឆេវឆាវ មួម៉ៅ ឆាប់ខឹង។ ការធ្លាក់ ទឹកចិត្ត ជាការធ្លាក់ចុះនៃអារម្មណ៍ ឬ ក្តីសង្ឃឹម ។ នេះបបណ្តាលមកពីបាត់បង់នូវមនុស្សជាទីស្រឡាញ់ កិត្តិយស ការងារ ទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ ការបរាជ័យ។	• ជជែកលេងជាមួយមិត្តភក្តិជិតស្និត។ • ស្តាប់បង្គាប់ឪពុកម្តាយចាស់ទុំ • លេងកីឡា ស្តាប់ភ្លេង ដើរកម្សាន្ត។ • ធ្វើលំហាត់ប្រាណ • ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកទុកចិត្ត ដើម្បីផ្តល់កម្លាំងចិត្ត។ -សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ -សិស្សសាកល្បងសង្ខេបមេរៀន -សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ
-តើការធ្លាក់ទឹកចិត្តបណ្តាលមកពីអ្វី? -តើមានវិធីអ្វីខ្លះ ដើម្បីព្យាបាលជំងឺផ្លូវចិត្ត ?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -បណ្តាលមកពីបាត់បង់នូវមនុស្សជាទីស្រឡាញ់ កិត្តិយស ការងារ ទ្រព្យសម្បត្តិ ការប្រឡងធ្លាក់ ឬ ការបរាជ័យ។ -វិធីព្យាបាលមាន៖ • បណ្តុះស្មារតីសុទិដ្ឋិនិយម និង មានក្តីសង្ឃឹម។ • ទទួលទានអាហារឱ្យទៀងទាត់ សម្រាកឱ្យគ្រប់គ្រាន់។ • ជជែកលេងជាមួយមិត្តភក្តិជិតស្និត។ • ស្តាប់បង្គាប់ឪពុកម្តាយចាស់ទុំ	-បណ្តាលមកពីបាត់បង់នូវមនុស្សជាទីស្រឡាញ់ កិត្តិយស ការងារ ទ្រព្យសម្បត្តិ ការប្រឡងធ្លាក់ ឬការបរាជ័យ។ -វិធីព្យាបាលមាន៖ • បណ្តុះស្មារតីសុទិដ្ឋិនិយម និង មានក្តីសង្ឃឹម។ • ទទួលទានអាហារឱ្យទៀងទាត់ សម្រាកឱ្យគ្រប់គ្រាន់។ • ជជែកលេងជាមួយមិត្តភក្តិជិតស្និត។ • ស្តាប់បង្គាប់ឪពុកម្តាយចា

	• លេងកីឡា ស្តាប់ភ្លេង ដើរកម្សាន្ត។ • ធ្វើលំហាត់ប្រាណ • ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកទុកចិត្ត ដើម្បីផ្តល់កម្លាំងចិត្ត។	ស់ទុំ • លេងកីឡា ស្តាប់ភ្លេង ដើរកម្សាន្ត។ • ធ្វើលំហាត់ប្រាណ • ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកទុកចិត្ត ដើម្បីផ្តល់កម្លាំងចិត្ត។
-គ្រូដាក់សំណួរឱ្យសិស្សធ្វើនៅផ្ទះ។	**ជំហានទី៥** (កិច្ចការផ្ទះ) - សំណួរៈ ១. តើការរើសអើងយេនឌ័រទាក់ទងនឹងការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សអ្វីខ្លះ? ២. តើគេត្រូវធ្វើដូចម្តេច ដើម្បីលុបបំបាត់ចោលការរើសអើងទាំងនេះ?	-កត់សំណួរយកទៅធ្វើនៅផ្ទះ

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- ❖ កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- ❖ មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ❖ ថ្នាក់ទី : ៧
- ❖ **ជំពូកទី១** : **យេនឌ័រ និង សិទ្ធិមនុស្ស**
- ❖ **មេរៀនទី៥** : **ការលុបបំបាត់ការរើសអើងចំពោះស្ត្រី**
- ❖ វិធីសាស្ត្រ : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (វិធីពិភាក្សាក្រុម)
- ❖ រយៈពេល : ២ ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី១)

I. **វត្ថុបំណង**

- ➢ ចំណេះដឹង : រៀបរាប់ពីការលុបបំបាត់ចោលរាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទបានត្រឹមត្រូវតាមរយៈរូបភាព សិក្សាអត្ថបទ និង ការពន្យល់របស់គ្រូ ។
- ➢ បំណិន : កំណត់ពីសិទ្ធិរបស់ស្ត្រីក្នុងវិស័យនយោបាយ និង វិស័យអប់រំបានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម ។
- ➢ ឥរិយាបថ : ការពារ និងចូលរួមលុបបំបាត់ការរើសអើងចំពោះស្ត្រី ព្រមទាំងឱ្យតម្លៃលើតួនាទីរបស់ស្ត្រីក្នុងសង្គមបច្ចុប្បន្ន ។

II. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

1. **វិស័យនយោបាយ**
2. **វិស័យអប់រំ**

III. **សម្ភារឧបទេស**

- សៀវភៅសិក្សាសង្គមថ្នាក់ទី៧ ទំព័រ ១៦៤-១៦៥បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១១
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងរូបភាព
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

IV. ដំណើរការបង្រៀន

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
-គ្រូពិនិត្យលើ: សណ្តាប់ធ្នាប់ អនាម័យ អវត្តមាន	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) • សណ្តាប់ធ្នាប់ • អនាម័យ • អវត្តមាន • ពង្រឹងវិន័យ	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍
-តើកាលពីថ្ងៃមុនយើងបានសិក្សាមេរៀនអ្វី? -ដូចម្តេចដែលហៅថាការរើសអើង? -ដើម្បីឱ្យស្ត្រីមានសិទ្ធិស្មើនឹងបុរស តើយើងត្រូវធ្វើដូចម្តេច?	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) **មេរៀនទី៤**: **ការរើសអើង និង បញ្ហាផ្លូវភេទ** -ជាអំពើដែលបង្ហាញពីការប្រកាន់ ការបែងចែក ការវិនិច្ឆ័យទៅលើអ្នកណាម្នាក់ដោយមិនផ្អែកលើបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់គេ។ **ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី** -លុបបំបាត់ការរើសអើងចំពោះស្ត្រី ។	មេរៀនទី៤: ការរើសអើង និង បញ្ហាផ្លូវភេទ -ជាអំពើដែលបង្ហាញពីការប្រកាន់ ការបែងចែក ការវិនិច្ឆ័យទៅលើអ្នកណាម្នាក់ដោយមិនផ្អែកលើបុគ្គលិកលក្ខណៈផ្ទាល់ខ្លួន របស់គេ និង ជាអំពើដែលមានភាពលម្អៀងទៅលើអាយុ សមត្ថភាព ពូជសាសន៍ ភេទ និង សាសនាជាដើម។ -ដើម្បីឱ្យស្ត្រីមានសិទ្ធិស្មើនឹងបុរស យើងត្រូវលុបបំបាត់ការរើសអើងចំពោះស្ត្រី។
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៦៤ រួចអានចំណងជើងមេរៀន -សរសេរចំណងជើងមេរៀនដាក់លើក្តារខៀន	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី៥**: **ការលុបបំបាត់ការរើសអើងចំពោះស្ត្រី** សិក្សាចំណងលើជើង -ការលុបបំបាត់ចោលនូវការបែងចែកប្រកាន់ ភាពលំអៀងចំពោះ	-អានចំណងជើងមេរៀន -មានន័យថាការលុបបំបាត់ចោលនូវការបែងចែកបក្សពួកការប្រកាន់

–តើចំណងជើងមេរៀននេះមាន ន័យដូចម្តេច?	ស្ត្រី។	ពូជសាសន៍ ភេទ សាសនាជាដើម។
	សិក្សាលើរូបភាព	
–តើនៅក្នុងរូបភាពនេះប្អូនអ្វីខ្លះ? (ទំព័រ១៦៥)	–ឃើញ និស្សិតប្រុស-ស្រីពីរនាក់ ក្មេងប្រុសដាំបាយ ក្មេងស្រីជូតផ្ទះ និង ស្ត្រីម្នាក់កាប់សាច់។	–ឃើញ និស្សិត ក្មេងប្រុស-ស្រី ស្ត្រីម្នាក់ កំសៀវ និង អុស។
–តើរូបភាពនេះបង្ហាញពីអ្វី?	–ការចេះជួយការងារគ្នាក្នុងផ្ទះ ដោយមិនប្រកាន់តួនាទី ប្រុស ឬ ស្រី។	–រូបភាពនេះបង្ហាញពីការចេះជួយគ្នាដោយមិនប្រកាន់ការងារ ប្រុស-ស្រី និង មានសិទ្ធិស្មើគ្នារវាងបុរស និង ស្ត្រី។
	ទំនាក់ទំនងរូបភាព និង ចំណងជើង	
–តើរូបភាពនិងចំណងជើងមានទំនាក់ទំនងនឹងគ្នាដែរឬទេ?	–ព្រោះរូបភាព និង ចំណងជើងសុទ្ធតែបង្ហាញពីសិទ្ធិស្មើគ្នារវាងបុរសនិង ស្ត្រី។	–មានទំនាក់ទំនងនឹងគ្នាព្រោះ រូបភាព និង ចំណងជើងសុទ្ធតែ បង្ហាញពីសិទ្ធិស្មើគ្នារវាងបុរស និង ស្ត្រី។
–ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន ទំព័រ ១៦៤-១៦៥		–អានខ្លឹមសារមេរៀនបណ្តាក់គ្នា
–សរសេរពាក្យពិបាកលើក្តារខៀន រួចឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់	**ពន្យល់ពាក្យ**	–ឡើងពន្យល់ន័យនៃពាក្យ
	–សិទ្ធិ (ន): អ្វីៗដែលយើងអាចធ្វើ បាន តែស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់។ –អនុសញ្ញា (ន) : កិច្ចព្រមព្រៀងដែលគ្មានថ្ងៃកំណត់របស់ ប្រទេសនានា។ –អនុម័ត (ន) : ការយល់ព្រម ។	–ចូលតាមក្រុមពិភាក្សា
–បែងចែកសិស្សជា៤ក្រុម៖	សកម្មភាពក្រុម	
–**ក្រុមទី១**: តើនៅថ្ងៃទី 18 ខែធ្នូ ឆ្នាំ 1979 មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិបានអនុម័តអនុសញ្ញាស្តីពីអ្វី?	–ស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ ។	–អនុម័តអនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ។
–**ក្រុមទី២**: តើខ្លឹមសារអនុសញ្ញានេះមានអ្វីខ្លះ?	–គឺទាមទារឱ្យបំបាត់ចោលការកេងប្រវ័ញ្ច ការរើសអើងនារីភេទ ដើម្បី	–អនុសញ្ញានេះគឺទាមទារឱ្យបំបាត់ចោលការកេងប្រវ័ញ្ច ការ

	លើកកំពស់ស្ថានភាព និង គោរពសិទ្ធិស្ត្រីដែលធានានូវឱកាសស្មើគ្នាលើគ្រប់វិស័យ។	រើសអើងនារីភេទ ដើម្បីលើកកំពស់ស្ថានភាព និង គោរពសិទ្ធិស្ត្រីដើម្បីលើកកំពស់សិទ្ធិស្ត្រី។
-**ក្រុមទី៣**: តើនៅក្នុងវិស័យនយោបាយស្ត្រីទទួលបានសិទ្ធិអ្វីខ្លះ?	• សិទ្ធិបោះឆ្នោត និង ឈរឈ្មោះឱ្យគេបោះឆ្នោត។ • ចូលរួមចាត់ចែង និង អនុវត្តគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋ។ • ចូលរួមក្នុងអង្គការ និង សមាគមមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធនិងជីវភាពសាធារណៈ។ • ធ្វើជាតំណាងរដ្ឋាភិបាលនៅថ្នាក់អន្តរជាតិ និង ចូលរួមក្នុងកិច្ចការរបស់អង្គការអន្តរជាតិ	-ស្ត្រីទទួលបានសិទ្ធិដូចជា៖ • សិទ្ធិបោះឆ្នោត និង ឈរឈ្មោះឱ្យគេបោះឆ្នោត។ • ចូលរួមចាត់ចែង និង អនុវត្តគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋ។ • ចូលរួមក្នុងអង្គការ និង សមាគមមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធនិងជីវភាពសាធារណៈ។ • ធ្វើជាតំណាងរដ្ឋាភិបាលនៅថ្នាក់អន្តរជាតិ និង ចូលរួមក្នុងកិច្ចការរបស់អង្គការអន្តរជាតិ។
-**ក្រុមទី៤**: តើក្នុងវិស័យអប់រំស្ត្រីមានសមត្ថភាពជាមួយបុរសដូចម្តេចខ្លះ?	-ស្ត្រីមានសមត្ថភាពដូចជា៖ • ការទទួលការសិក្សាសញ្ញាប័ត្រក្នុងគ្រឹះស្ថានអប់រំគ្រប់ប្រភេទទាំងនៅជនបទ ទីក្រុង ការអប់រំចំណេះដឹងទូទៅ និង ការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលគ្រប់ប្រភេទ។ • ឱកាសចូលរួមសកម្មភាពកំសាន្ត កីឡា និង ជីវភាពវប្បធម៌។ • ឱកាសដូចគ្នាក្នុងការទទួលអាហាររូបករណ៍ និង ប្រាក់សម្រាប់ការសិក្សា។ • ការទទួលព័ត៌មានពិសេសជាក់លាក់ដើម្បីជួយធានាសុខភាព និង សុខុមាលភាព	-ស្ត្រីមានសមត្ថភាពដូចជា៖ • ការទទួលការសិក្សាសញ្ញាប័ត្រក្នុងគ្រឹះស្ថានអប់រំគ្រប់ប្រភេទទាំងនៅជនបទ ទីក្រុង ការអប់រំចំណេះដឹងទូទៅ និង ការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលគ្រប់ប្រភេទ។ • ឱកាសចូលរួមសកម្មភាពកំសាន្ត កីឡា និង ជីវភាពវប្បធម៌។ • ឱកាសដូចគ្នាក្នុងការទទួលអាហាររូបករណ៍ និង ប្រាក់សម្រាប់ការសិក្សា។ • ការទទួលព័ត៌មានពិសេសជាក់លាក់ដើម្បីជួយធានាសុខភាព និង សុខុមាលភាព

-សំយោគចម្លើយឱ្យសិស្សកត់ត្រាចូលសៀវភៅ -ឱ្យសិស្សសាកល្បងទាញសង្ខេបមេរៀនឡើងវិញ -សម្រួលឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ	គ្រួសារ។ **មេរៀនសង្ខេប** ស្ត្រី និង បុរសមានសិទ្ធិស្មើគ្នាក្នុងគ្រប់វិស័យទាំងអស់។ នៅក្នុងវិស័យនយោបាយស្ត្រីចូលរួមបោះឆ្នោង និងឈរឈ្មោះឱ្យគេបោះឆ្នោតចូលរួមក្នុងអង្គការសហគមផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងជីវភាពរស់នៅ និង នយោបាយរបស់ គិ។ វិស័យអប់រំស្ត្រីទទួលបានការសិក្សាគ្រប់កម្រិតគ្រប់ជំនាញទាំងអស់ ហើយទទួលបានអាហាររូបករណ៍ ឬ ប្រាក់សម្រាប់ការសិក្សា។	គ្រួសារ។ -កត់ត្រាចូលសៀវភៅរៀងៗខ្លួន -សាកល្បងសង្ខេបមេរៀន -កត់ចូលសៀវភៅទាំងអស់គ្នា
  -ឱ្យសិស្សបិទសៀវភៅ -តើខ្លឹមសារនៃអនុសញ្ញាទាមទារលប់បំបាត់ចោលអ្វីខ្លះ? -តើក្នុងវិស័យអប់រំស្ត្រីមានសមត្ថភាពជាមួយបុរសដូចម្តេចខ្លះ?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -ការលប់បំបាត់ការកេងប្រវ័ញ្ចការរើសអើងនារីភេទ ដើម្បីលើកកម្ពស់ស្ថានភាព និងគោរពសិទ្ធិស្ត្រី។ -ទទួលបានការសិក្សាគ្រប់កម្រិតគ្រប់ជំនាញទទួលបានអាហាររូបករណ៍ ឬប្រាក់សម្រាប់ការសិក្សា។	 -បិទសៀវភៅទាំងអស់គ្នា -អនុសញ្ញាគឺការលប់បំបាត់ការកេងប្រវ័ញ្ច ការរើសអើងនារីភេទ ដើម្បីលើកកម្ពស់ស្ថានភាព និងគោរពសិទ្ធិស្ត្រី។ -មានសមត្ថភាព ទទួលបានការសិក្សាគ្រប់កម្រិត គ្រប់ជំនាញទទួលបានអាហាររូបករណ៍ ឬប្រាក់សម្រាប់ការសិក្សា។
  -ពេលប្អូនទៅផ្ទះវិញត្រូវមើលមេរៀនបន្តទៀតផង មេរៀនយើងមិនទាន់ចប់ទេ ហើយជួយធ្វើការងារឪពុកម្តាយផង។	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើ) - ទំព័រ ១៦៥-១៦៦	 -ស្តាប់ដោយយកចិត្តទុកដាក់ និង អនុវត្តតាម ។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- ❖ កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- ❖ មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ❖ ថ្នាក់ទី : ៧
- ❖ **ជំពូកទី១** : **យេនឌ័រ និង សិទ្ធិមនុស្ស**
- ❖ **មេរៀនទី៥** : **ការលុបបំបាត់ការរើសអើងចំពោះស្ត្រី**
- ❖ វិធីសាស្ត្រ : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
- ❖ រយៈពេល : ២ ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី២)

I. វត្ថុបំណង

- ➢ ចំណេះដឹង : ពណ៌នាខ្លឹមសារ ឬវិធីសំខាន់ៗនៃការបំបាត់ចោលរាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនារីភេទ បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការអានខ្លឹមសារមេរៀន និង ការពន្យល់របស់គ្រូ ។
- ➢ បំណិន : កំណត់បានពីសិទ្ធិស្ត្រី និង ការផ្តល់សិទ្ធិឱ្យស្ត្រីនៅតាមជនបទបានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
- ➢ ឥរិយាបថ : ព្យាយាមនិងចូលរួមលុបបំបាត់ការរើសអើងចំពោះស្ត្រីក្នុងសង្គមបច្ចុប្បន្ន ។

II. ខ្លឹមសារមេរៀន

3. **វិស័យការងារ**
4. **ស្ត្រីនៅជនបទ**

III. សម្ភារឧបទេស

- ▪ សៀវភៅសិក្សាសង្គមថ្នាក់ទី៧ ទំព័រ ១៦៥-១៦៦ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១១
- ▪ ប័ណ្ណសំណួរ
- ▪ ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
-ពិនិត្យលើៈ សណ្តាប់ធ្នាប់ អនាម័យ អវត្តមាន	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) • សណ្តាប់ធ្នាប់ • អនាម័យ • អវត្តមាន • ពង្រឹងវិន័យ	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍
-តើកាលពីថ្ងៃមុនប្អូនបានសិក្សាពីមេរៀនអ្វី? -តើខ្លឹមសារនៃអនុសញ្ញាទាមទាការលប់បំបាត់ចោលអ្វីខ្លះ? -តើក្នុងវិស័យអប់រំស្ត្រីមានសមត្ថភាពជាមួយបុរសដូចម្តេច ? -ក្រៅពីវិស័យនយោបាយ និងវិស័យអប់រំតើស្ត្រីទទួលបានសិទ្ធិក្នុងវិស័យអ្វីខ្លះ?	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) **មេរៀនទី៥ៈការលប់បំបាត់ការរើស អើងចំពោះស្ត្រី** -ការកេងប្រវ័ញ្ច ការរើសអើងនារីភេទ ដើម្បីលើកកំពស់ស្ថានភាព និង គោរពសិទ្ធិស្ត្រី។ -ទទួលបានការសិក្សាគ្រប់កម្រិត គ្រប់ជំនាញទទួលបានអាហាររូបករណ៍ ឬប្រាក់សម្រាប់ការសិក្សា។ ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី -វិស័យការងារ ។	-ឆ្លើយតាមការចងចាំ -ទាមទាលប់បំបាត់ចោលនូវការកេងប្រវ័ញ្ច ការរើសអើងនារីភេទ ដើម្បីលើកកំពស់ស្ថានភាព និង គោរពសិទ្ធិស្ត្រី។ -មានសមត្ថភាព ទទួលបានការសិក្សាគ្រប់កម្រិត គ្រប់ជំនាញ ទទួលបានអាហាររូបករណ៍ ឬ ប្រាក់សម្រាប់ការសិក្សា។ -ក្នុងវិស័យការងារ ។
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៦៥-១៦៦ អានចំណងជើងរួចអានខ្លឹមសារមេរៀនបន្ត	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី៥ៈការលប់បំបាត់ការរើសអើង ចំពោះស្ត្រី** 3. **វិស័យការងារ** 4. **ស្ត្រីនៅជនបទ**	-អានចំណងជើង និងខ្លឹមសារមេរៀន

–សរសេរពាក្យពិបាកលើក្ដារខៀន រួចឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់	**ពន្យល់ពាក្យ** –វិនិច្ឆ័យ(ន) : ការពិចារណាដោយល្អិតល្អន់។ –អភិវឌ្ឍន៍(ន) : ការរីកចម្រើន លូតលាស់។ –អក្ខរកម្ម(ន) : ការបង្រៀនឱ្យចេះអក្សរ។	–ឡើងពន្យល់ន័យ
–សម្រួលឱ្យសិស្សកត់		–កត់ចូលសៀវភៅ
–បែងចែកសិស្សជា៤ក្រុម៖	**សកម្មភាពក្រុម**	–ចូលតាមក្រុមពិភាក្សា
–**ក្រុមទី១**: តើគេត្រូវផ្ដល់សិទ្ធិឱ្យស្ត្រីក្នុងវិស័យអ្វីខ្លះ?	–គេផ្ដល់សិទ្ធិឱ្យស្ត្រីដូចជា៖ • វិស័យនយោបាយ • វិស័យអប់រំ • វិស័យការងារ • ជនបទ។	–គេផ្ដល់សិទ្ធិឱ្យស្ត្រីដូចជា៖ • វិស័យនយោបាយ • វិស័យអប់រំ • វិស័យការងារ • ស្ត្រីនៅជនបទ។
–**ក្រុមទី២**: តើក្នុងវិស័យការងារស្ត្រី និងបុរសមានសិទ្ធិដូចគ្នាដូចម្ដេចខ្លះ?	–ស្ត្រី និង បុរស់មានសិទ្ធស្មើគ្នាគឺ សិទ្ធិ មានឱកាសធ្វើការងារទទួលបានប្រាក់បំណាច់ស្មើគ្នា ទទួលបានការតំឡើងស័គ្គ និង ត្រូវទទួលបានប្រាក់ឧបត្ថម្ភនៅពេលគ្មានការងារធ្វើ ពេលមានជំងឺ និងសម្រាកលំហែមាតុភាព។	–ស្ត្រី និង បុរស់មានសិទ្ធស្មើគ្នាគឺ សិទ្ធិមានឱកាសធ្វើការងារទទួលបានប្រាក់បំណាច់ស្មើគ្នាទទួលបានការតំឡើងស័ក្តិ និងត្រូវទទួលបានប្រាក់ឧបត្ថម្ភនៅពេលគ្មានការងារធ្វើ ពេលមានជំងឺ និងសម្រាកលំហែមាតុភាព។
–**ក្រុមទី៣**: តើរាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះស្ត្រីនៅជនបទដោយផ្ដល់ឱ្យគេនៅសិទ្ធិអ្វីខ្លះ?	–ស្ត្រីត្រូវបានចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍនៅសហគមន៍ទទួលបានសេវាគ្រប់គ្រាន់ខាងវិស័យសុខាភិបាលព័ត៌មាន និង ដំបូន្មាន មានផ្ទះសម្បែងប្រកបដោយអនាម័យ ទឹក អគ្គីសនីគមនាគមន៍។	–រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះស្ត្រីដូចជា៖ • ស្ត្រីត្រូវបានចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍនៅសហគមន៍។ • ទទួលបានសេវាគ្រប់គ្រាន់ខាងវិស័យសុខាភិបាលព័ត៌មាន និង ដំបូន្មាន។ • ទទួលបានអត្ថប្រយោ-

-**ក្រុមទី៤**:តើសិស្សស្រីត្រូវរកវិធីដូចម្តេចខ្លះដើម្បីឱ្យខ្លួនបានរៀនសូត្រខ្ពង់ខ្ពស់ និង មានលទ្ធភាពរកការងារធ្វើបាន? -សម្រួលឱ្យសិស្សកត់ត្រា -ឱ្យសិស្សសាកល្បងសង្ខេបមេរៀនឡើងវិញ -ឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ	-សិស្សស្រីត្រូវរកវិធីដូចជា៖ • តាំងចិត្តឱ្យក្លាហាន តស៊ូ អំណត់ ព្យាយាមជានិច្ច មិនត្រូវចុះញ៉មនឹងអ្នកដែលមានបុរេនិច្ឆ័យខុសឆ្គង។ • ត្រូវចេះស្វែងរកការងារខាងក្រៅធ្វើ។ • ត្រូវចេះដកស្រង់នូវបទពិសោធន៍ល្អពីអ្នកដទៃ និង ត្រូវមានគំនិតអភិវឌ្ឍជានិច្ច។ **មេរៀនសង្ខេប** ស្ត្រីមានសិទ្ធិស្មើបុរសក្នុងគ្រប់វិស័យដូចជាវិស័យនយោបាយ វិស័យអប់រំ និង វិស័យការងារ ។ នៅក្នុងវិស័យការងារស្ត្រីមានសិទ្ធិមានការងារធ្វើ ទទួលបានប្រាក់បំណាច់ស្មើគ្នា ទទួលបានប្រាក់ ដំឡើងស័ក្តិ និង ទទួលបានប្រាក់ឧបត្ថម្ភ ។ ស្ត្រីនៅជនបទ មានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងការងារអភិវឌ្ឍសហគមន៍ ទទួលបានគ្រប់សេវា ខាងវិស័យសុខាភិបាល ការអប់រំ អគ្គីសនី និងគមនាគមន៍។	ជន៍ដោយផ្ទាល់ពីកម្មវិធីសន្តិសុខសង្គម ។ • ទទួលបានការអប់រំក្នុង និង ក្រៅប្រព័ន្ធ និង ការអប់រំអក្ខរកម្មបង្កើតមុខរបរផង។ -សិស្សស្រីត្រូវរកវិធីដូចជា៖ • តាំងចិត្តឱ្យក្លាហាន តស៊ូ អំណត់ ព្យាយាមជានិច្ច មិនត្រូវចុះញ៉មនឹងអ្នកដែលមានបុរេនិច្ឆ័យខុសឆ្គង។ • ត្រូវចេះស្វែងរកការងារខាងក្រៅធ្វើ។ • ត្រូវចេះដកស្រង់នូវបទពិសោធន៍ល្អពីអ្នកដទៃ និង ត្រូវមានគំនិតអភិវឌ្ឍជានិច្ច។ -កត់ចូលសៀវភៅទាំងអស់គ្នា -សាកល្បងសង្ខេបមេរៀន ស្ត្រីមានសិទ្ធិស្មើបុរសក្នុងគ្រប់វិស័យដូចជាវិស័យនយោបាយ វិស័យអប់រំ និង វិស័យការងារ។ នៅក្នុងវិស័យការងារស្ត្រីមានសិទ្ធិមានការងារធ្វើទទួលបានប្រាក់បំណាច់ស្មើគ្នា ទទួលបានប្រាក់ដំឡើងស័ក្តិ និង ទទួលបានប្រាក់ឧបត្ថម្ភ។ ស្ត្រីនៅជនបទមានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងការងារអភិវឌ្ឍសហគមន៍ទទួលបានគ្រប់សេវាខាងវិស័យសុខាភិបាល ការអប់រំ អគ្គីសនី និង គមនាគមន៍។ -កត់ចូលសៀវភៅ
	ជំហានទី៤ (ពង្រឹងពុទ្ធិ)	

–តើរាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះស្ត្រីនៅជនបទ ដោយផ្តល់ឱ្យគេនៅសិទ្ធិអ្វីខ្លះ? –តើសិស្សស្រីត្រូវរកវិធីដូចម្តេចខ្លះ ដើម្បីឱ្យខ្លួនបានរៀនសូត្របានខ្ពង់ខ្ពស់ និង មានលទ្ធភាពរកការងារធ្វើបាន?	–ចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍនៅសហគមន៍ ទទួលបានគ្រប់សេវាខាងវិស័យសុខាភិបាល ព័ត៌មាន ការអប់រំ មានផ្ទះសម្បែង។ –សិស្សស្រីត្រូវរកវិធីដូចជា៖ • តាំងចិត្តឱ្យក្លាហាន • ស្វែងរកការងារខាងក្រៅម៉ោងធ្វើ • ចេះដកស្រង់បទពិសោធន៍ល្អៗពីអ្នកដទៃ • មានគំនិតអភិវឌ្ឍន៍ជានិច្ច។	–ស្ត្រីត្រូវចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍនៅសហគមន៍ ទទួលបានគ្រប់សេវាខាងវិស័យសុខាភិបាលព័ត៌មាន ការអប់រំ មានផ្ទះសម្បែងប្រកបដោយអនាម័យ។ –សិស្សស្រីត្រូវរកវិធីដូចជា៖ • តាំងចិត្តឱ្យក្លាហាន • ស្វែងរកការងារខាងក្រៅម៉ោងធ្វើ • ចេះដកស្រង់បទពិសោធន៍ល្អៗពីអ្នកដទៃ • មានគំនិតអភិវឌ្ឍន៍ជានិច្ច។
–ពេលប្អូនទៅផ្ទះវិញសូមធ្វើលំហាត់នៅទំព័រ ១៦៧ផង និង ជួយធ្វើការងារផ្ទះផងកុំដើរលេងច្រើនពេក។	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើ)	–សិស្សស្តាប់គ្រូដោយយកចិត្តទុកដាក់ និង អនុវត្តតាម។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- ❖ កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- ❖ មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ❖ ថ្នាក់ទី : ៧
- ❖ **ជំពូកទី១** : **យេនឌ័រ និង សិទ្ធិមនុស្ស**
- ❖ **មេរៀនទី៦** : **ឧបាទានការធានាសមភាពយេនឌ័រ**
- ❖ វិធីសាស្ត្របង្រៀន : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (វិធីពិភាក្សាក្រុម)
- ❖ រយៈពេល : ២ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី១)

I. វត្ថុបំណង

- ➢ ចំណេះដឹង : សម្គាល់ពីបញ្ញត្តិយេនឌ័រ បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពន្យល់ខ្លឹមសារមេរៀនរបស់គ្រូ ។
- ➢ បំណិន : កំណត់ពីច្បាប់ និងគោលនយោបាយលើអនុសញ្ញាអន្តរជាតិសំខាន់ៗដែលគាំទ្រស្ត្រី និងកុមារ បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
- ➢ ឥរិយាបថ : ការពារ និង គោរពសិទ្ធិគ្នាទៅវិញទៅមកដោយមិនប្រកាន់ ភេទ វណ្ណៈក្នុងសង្គមបច្ចុប្បន្ន ។

II. ខ្លឹមសារមេរៀន

1. **រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

III. សម្ភារឧបទេស

- ▪ សៀវភៅសិក្សាសង្គមថ្នាក់ទី៧ ទំព័រ ១៦៨-១៦៩ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១១
- ▪ ប័ណ្ណសំណួរ
- ▪ ផ្ទាំងរូបភាព
- ▪ ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
-គ្រូគពិនិត្យលើ : សណ្តាប់ធ្នាប់ អនាម័យ វិន័យ អវត្តមាន	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់)	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
-តើកាលពីថ្ងៃមុនយើងបានសិក្សាពីមេរៀនអ្វី? -តើអនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទដែលអនុម័តដោយអ.ស.ជ ធ្វើឡើងនៅថ្ងៃខែឆ្នាំណា? - តើសិស្សស្រីត្រូវរកវិធីអ្វីខ្លះដើម្បីឱ្យខ្លួនបានរៀនសូត្រខ្ពង់ខ្ពស់និងមានលទ្ធភាពរកការងារធ្វើបាន? -ការមិនរើសអើងចំពោះបុរសស្ត្រីហៅថាអ្វី?	**ជំហានទី២** (រំឭកមេរៀនចាស់) មេរៀនទី៥: ការលប់បំបាត់ការរើសអើងស្ត្រីចំពោះស្ត្រី -សញ្ញាស្តីពីការលប់បំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទដែលអនុម័តដោយអ.ស.ជធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី១៨ ធ្នូ ១៩៧៩។ -សិស្សស្រីត្រូវរកវិធីដូចជា៖ • តាំងចិត្តឱ្យក្លាហាន តស៊ូ អំណត់ព្យាយាមជានិច្ច មិនត្រូវចុះញ៉ោមនិងដំណៀលពីសំណាក់អ្នកល្ងង់ ឬអ្នកដែលមានបុរេនិច្ឆ័យ។ • ស្វែងរកការងារធ្វើនៅក្រៅ • ដកស្រង់បទពិសោធពីអ្នកដទៃ និងត្រូវមានគំនិតអភិវឌ្ឍជានិច្ច។ <u>**ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី**</u> -យេនឌ័រ	មេរៀនទី៥: ការលប់បំបាត់ការរើសអើងស្ត្រីចំពោះស្ត្រី -សញ្ញាស្តីពីការលប់បំបាត់ការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទដែលអនុម័តដោយអ.ស.ជ ធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី១៨ ធ្នូ ១៩៧៩។ -សិស្សស្រីត្រូវរកវិធីដូចជា៖ • តាំងចិត្តឱ្យក្លាហាន តស៊ូ អំណត់ព្យាយាមជានិច្ច មិនត្រូវចុះញ៉ោមនិងដំណៀលពីសំណាក់អ្នកល្ងង់ ឬអ្នកដែលមានបុរេនិច្ឆ័យ។ • ស្វែងរកការងារធ្វើនៅក្រៅ • ដកស្រង់បទពិសោធពីអ្នកដទៃ និងត្រូវមានគំនិតអភិវឌ្ឍជានិច្ច។ -ហៅថាយេនឌ័រ
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៦៨ អានចំណងជើងមេរៀន	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី៦**: **ទិដ្ឋភាពការធានាសមភាពយេនឌ័រ**	-ធ្វើតាមការណែនាំរបស់គ្រូ

រួចគ្រូសរសេរដាក់លើក្តារខៀន		
	សិក្សាចំណាងជើង	
-តើចំណាងជើងមានន័យដូចម្តេច?	-មានន័យថា ការរៀបចំ ឬគម្រោងការការការពារភាពស្មើគ្នារវាងបុរស និងស្ត្រី។	-មានន័យថា ការរៀបចំ ឬគម្រោងការការការពារភាពស្មើគ្នារវាងបុរស និងស្ត្រី។
	សិក្សារូបភាព	
-តើប្អូនឃើញអ្វីខ្លះក្នុងរូបភាព? (ទំព័រ ១៦៨-១៦៩)	-ឃើញ អ្នកគ្រូ សិស្ស សៀវភៅ តុ ទូ...។	-រូបភាពឃើញ អ្នកគ្រូ សិស្ស សៀវភៅ តុ ទូ...។
	ទំនាក់ទំនងរូបភាពនិងចំណាងជើង	
-តើរូបភាពនិងចំណាងជើងមានន័យដូចម្តេច?	-ភាពស្មើគ្នារវាងបុរស និងស្ត្រី។	-ភាពស្មើគ្នារវាងបុរស និងស្ត្រី។
-តើរូបភាពនិងចំណាងជើងមានទំនាក់ទំនងគ្នាដែរឬទេ? ព្រោះអ្វី?	-មាន ព្រោះរូបភាពបង្ហាញពីបុរសម្នាក់ នារីម្នាក់។ ចំណោកចំណាងជើងនិយាយពីភាពស្មើគ្នារវាងបុរស និងស្ត្រី។	-មាន ព្រោះរូបភាពបង្ហាញពីបុរសម្នាក់ នារីម្នាក់។ ចំណោកចំណាងជើងនិយាយពីភាពស្មើគ្នារវាងបុរស និងស្ត្រី។
-ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន ទំព័រ ១៦៨-១៦៩	1. រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា	-អាន
-គ្រូសរសេរពាក្យពិបាកដាក់លើក្តារខៀនឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់	**ពន្យល់ពាក្យ** -យុទ្ធសាស្ត្រ (ន): ក្បួន ឬវិធីក្នុងការធ្វើអ្វីមួយ។ -អនសញ្ញា (ន): កិច្ចព្រមព្រៀង។ -រដ្ឋធម្មនុញ្ញ (ន): ច្បាប់កំពូលរបស់ប្រទេសនីមួយៗ ។ -សង្គមកិច្ច (ន): កិច្ចការក្នុងសង្គម។	-សិស្សឡើងពន្យល់ន័យ
-គ្រូសំយោគឱ្យសិស្សកត់		-សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ
-គ្រូបែងចែកសិស្សជា៤ក្រុមៈ **-ក្រុមទី១:** តើរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៣	**ពិភាក្សាក្រុម** - ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទាំងពីរភេទមានភាព ស្មើគ្នាចំពោះមុខច្បាប់	-ចូលតាមក្រុមពិភាក្សា -បានកំណត់ថា ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទាំងពីរភេទ មានភាពស្មើគ្នា

មាត្រា៣៥បានកំណត់ដូចម្ដេច? **-ក្រុមទី២:** តើមាត្រា៣៦ នៃច្បាប់ធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានកំណត់ដូចម្ដេច? **-ក្រុមទី៣:** ដើម្បីលើកស្ទួយសមភាពយេនឌ័រ តើយើងត្រូវធ្វើដូចម្ដេច? **-ក្រុមទី៤:** តើមានច្បាប់អ្វីដើម្បីធានាឱ្យមានសមភាពយេនឌ័រ? -គ្រូសំយោគចម្លើយឱ្យសិស្សកត់ -គ្រូសាកល្បងឱ្យសិស្សទាញមេរៀនសង្ខេប	-មានសិទ្ធិសេរីភាពចូលរួមយ៉ាងសកម្ម ក្នុងជីវភាពនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច វប្បធម៌ របស់ប្រទេសជាតិ។ -បានកំណត់ថា ពលរដ្ឋខ្មែរទាំងពីរភេទមានសិទ្ធិជ្រើសរើសមុខរបរសមស្របតាមសមត្ថភាព ទទួលប្រាក់បំណាច់ស្មើគ្នាចំពោះការងារដូចគ្នា។ -យើងត្រូវ៖ • គោរពសិទ្ធិ • មិនរើសអើងនារីភេទ • មានភាពស្មើគ្នាចំពោះមុខច្បាប់។ -ច្បាប់មាន៖ • ច្បាប់រដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ១៩៩៣ • ច្បាប់ទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងកិច្ចការពារជនរងគ្រោះ • អនុសញ្ញាស្ដីពីការលុបបំបាត់ចោលរាល់ទំរង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ។ **មេរៀនសង្ខេប** មាត្រា៣៥ ៣៦បានចែងថា បុរសស្ត្រីមានសិទ្ធិស្មើគ្នាចំពោះមុខច្បាប់ មានសិទ្ធិជ្រើសរើសមុខរបរសមស្របតាមសមត្ថភាព និងមានសិទ្ធិចូលរួមអភិវឌ្ឍប្រទេស ដោយមិនប្រកាន់ និងរើសអើង	ចំពោះមុខច្បាប់ មានសិទ្ធិសេរីភាពចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងជីវភាពនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចវប្បធម៌ របស់ប្រទេសជាតិ។ -បានកំណត់ថា ពលរដ្ឋខ្មែរទាំងពីរភេទមានសិទ្ធិជ្រើសរើសមុខរបរសមស្របតាមសមត្ថភាព ទទួលប្រាក់បំណាច់ស្មើគ្នាចំពោះការងារដូចគ្នា។ -យើងត្រូវ៖ • គោរពសិទ្ធិ • មិនរើសអើងនារីភេទ • មានភាពស្មើគ្នាចំពោះមុខច្បាប់។ -ច្បាប់មាន៖ • ច្បាប់រដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ១៩៩៣ • ច្បាប់ទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងកិច្ចការពារជនរងគ្រោះ • អនុសញ្ញាស្ដីពីការលុបបំបាត់ចោលរាល់ទំរង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ។ -សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ -សាកល្បងទាញមេរៀនសង្ខេប

	ភេទឡើយ។	
-ដើម្បីលើកស្ទួយសមភាពយេនឌ័រ តើយើងត្រូវធ្វើដូចម្តេច? -តើមានច្បាប់អ្វីខ្លះ ដែលគាំទ្រឱ្យមានសមភាពយេនឌ័រ?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -យើងត្រូវៈ • គោរពសិទ្ធិ • មិនរើសអើងនារីភេទ • មិនប្រកាន់វណ្ណៈ • មានភាពស្មើគ្នាចំពោះមុខច្បាប់។ -ច្បាប់មានៈ • ច្បាប់រដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ១៩៩៣ • ច្បាប់ទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងកិច្ចការពារជនរងគ្រោះ • អនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់ចោលរាល់ទំរងនៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ។	-យើងត្រូវៈ • គោរពសិទ្ធិ • មិនរើសអើងនារីភេទ • មិនប្រកាន់វណ្ណៈ • មានភាពស្មើគ្នាចំពោះមុខច្បាប់។ -ច្បាប់មានៈ • ច្បាប់រដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ១៩៩៣ • ច្បាប់ទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងកិច្ចការពារជនរងគ្រោះ • អនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់ចោលរាល់ទំរងនៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ។
-គ្រូដាក់ពន្យល់ពាក្យឱ្យសិស្សធ្វើនៅផ្ទះៈ	**ជំហានទី៥** (កិច្ចការផ្ទះ) -ការរើសអើង -ថ្លៃថ្នូរ -ឧប្បត្តិហេតុ	-សិស្សកត់ពន្យល់ពាក្យទៅធ្វើនៅផ្ទះតាមការណែនាំរបស់គ្រូ។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- ❖ កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- ❖ មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ❖ ថ្នាក់ទី : ៧
- ❖ **ជំពូកទី១** : **យេនឌ័រ និង សិទ្ធិមនុស្ស**
- ❖ **មេរៀនទី៦** : **ទង្វើបការរងាទាសមភាពយេនឌ័រ**
- ❖ វិធីសាស្ត្របង្រៀន : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (វិធីពិភាក្សាក្រុម)
- ❖ រយៈពេល : ២ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី២)

I.វត្ថុបំណង

- **ចំណេះដឹង** : សម្គាល់ពីទម្រង់នៃអំពើហិង្សានិងអនុញ្ញាលុបបំបាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារបាន ត្រឹមតាមរយៈខ្លឹមសារមេរៀន និងសំណួរបំផុសរបស់គ្រូ។
- **បំណិន** : វិភាគពីគោលបំណងនៃការបង្កើតច្បាប់ និងអនុសញ្ញាដើម្បីទប់ស្កាត់អំពើហិង្សា លើស្ត្រីនិងកុមារបានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពវិធីចោទឆ្លើយ ។
- **ឥរិយាបថ** : ការពារ និងគោរពនិងលើកស្ទួយសិទ្ធិស្ត្រីក្នុងសង្គមបច្ចុប្បន្ន ។

II. ខ្លឹមសារមេរៀន

២.ការទប់ស្កាត់អំពើហឹង្សាក្នុងគ្រួសារ

៣.អនុសញ្ញាការបំបាត់ចោលនៃការរើសអើងប្រឆាំងនិងនារីភេទ

III. សម្ភារឧបទេស

- ផ្ទាំងរូបភាព
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

V. ដំណឹកនាំមេរៀន

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
–ពិនិត្យ:អវត្តមានអនាម័យ សណ្តាប់ធ្នាប់ ពង្រឹងវិន័យ	**ជំហានទី ១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់)	–ប្រធានថ្នាក់រាយការណ៍តាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង
–តើមេរៀនយើងថ្ងៃមុនរៀនដល់ណា? –តើមាត្រា36នៃច្បាប់ធម្មបុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានកំណត់ ដូចម្តេច? –ដើម្បីលើកស្ទួយសមភាពយេនឌ័រ តើយើងត្រូវធ្វើដូចម្តេច?	**ជំហានទី២** (រំឭកមេរៀនចាស់) **មេរៀនទី៦**: **ធានាការធានាសមភាពយេនឌ័រ** – ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទាំងពីរភេទមានសិទ្ធិជ្រើសរើសមុខរបរសមស្របតាមសមត្ថភាពទទួលប្រាក់បៀវត្តន៍ស្មើគ្នាចំពោះការងារដូចគ្នា +គោរពសិទ្ធិគ្នា +មិនរើសអើងនារីភេទ +មានភាពស្មើគ្នាចំពោះមុខច្បាប់ +ការបង្ខំផ្លូវចិត្ត +ប្រើអំណាចជិះជាន់ +ការប្រើពាក្យសម្តីមិនសមរម្យ	–ឆ្លើយតាមការចងចាំមេរៀន – ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទាំងពីរភេទមានទិ្ធជ្រើសរើសមុខរបរសមស្របតាមសមត្ថភាពទទួលប្រាក់បៀវត្តន៍ស្មើគ្នាចំពោះការងារដូចគ្នា។ • យើងត្រូវ៖ –គោរពសិទ្ធិគ្នា –មិនរើសអើងនារីភេទ –មានភាពស្មើគ្នាចំពោះមុខច្បាប់ –ការបង្ខំផ្លូវចិត្ត –ប្រើអំណាចជិះជាន់ –ការប្រើពាក្យសម្តីមិនសមរម្យកើតមានចំពោះនារីភេទនិងកុមារ
–ឲ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ169 រួចអានចំណងជើងមេរៀន –ឲ្យសិស្សសង្កេតរូបភាព –តើប្អូនឃើញអ្វីខ្លះនៅក្នុងរូភាព? –តើរូបភាពនេះមានន័យដូចម្តេច?	**<u>ជំហានទី ៣</u>** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី ៦ : ធានាការធានាសមភាពយេនឌ័រ** **+ សិក្សារូបភាព** –ឃើញមានសមាជិកក្រុមគ្រួសារមួយកំពុងមានភាពសប្បាយរីករាយ –ការនៅក្នុងគ្រួសារប្រកបដោយសុភមង្គលដោយមិនប្រកាន់ភេទ	–ធ្វើតាមការណែនាំរបស់គ្រូ –សង្កេតរូបភាព –កុមារា,កុមារី,ឪពុកកំពុងលេងជាមួយកូនក្នុងផ្ទះ -ការរស់នៅប្រកបដោយសុភមង្គល

–ឲ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន	2. **ការទប់ស្កាត់អំពើហឹង្សាក្នុងគ្រួសារ** 3. **អនុសញ្ញាការបំបាត់ចោលនៃការរើសអើងប្រឆាំង និងនារីភេទ** <u>ពិភាក្សាក្រុម</u>	
–តើអំពើហឹង្សាមានទម្រង់ដូចម្តេច?	– អំពើហឹង្សាមានទម្រង់៖ – ការវាយតប់ – ការបង្ខិតបង្ខំរាងកាយ	– ការវាយតប់ – ការបង្ខំលើរូបរាងកាយ
-តើអំពើហឹង្សាច្រើនកើតមានចំពោះមនុស្សប្រភេទណា?	-អំពើហឹង្សាច្រើនកើតចំពោះនារីភេទនិងកុមារទន់ខ្សោយ។	-កើតមានចំពោះនារីភេទនិងកុមារ។
–តើអនុសញ្ញាការបំបាត់ចោលនៃការ រើសអើងប្រឆាំងនិងនារីភេទមានខ្លឹមសារដូចម្តេច?	–អនុសញ្ញានេះមានខ្លឹមសារ៖ –ការពារគោរពសិទ្ធិស្ត្រីឲ្យមានសមភាពយេនឌ័រ –បំបាត់ចោលការកេងប្រវ័ញ្ចការរើសអើង និង បង្កើនវិធានការលើកកំពសស្ត្រី	–ការពារគោរពសិទ្ធិស្ត្រីជានាឲ្យមានសមភាពយេនឌ័រ –បំបាត់ចោលការកេងប្រវ័ញ្ចការរើសអើងនិងបង្កើន វិធានការលើកកំពស់ស្ថានភាពស្ត្រី
–ឲ្យសិស្សសាកល្បងទាញមេរៀនសង្ខេប -បិទផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប	<u>**មេរៀនសង្ខេប**</u> ច្បាប់ទប់ស្កាត់អំពើហឹង្សាក្នុងគ្រួសារមានគោលបំណងទប់ស្កាត់ក្នុងគ្រួសារការពារជនរងគ្រោះលើកកម្ពស់តម្លៃគ្រួសារ និង ភាពសុខដុមរមនាក្នុងគ្រួសារ។	-សិស្សទាញមេរៀនសង្ខេប - តក់ត្រា
1. តើអំពើហឹង្សាមានទម្រង់ដូចម្តេច?	**ជំហានទី ៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) – អំពើហឹង្សាមានទម្រង់៖ +ការបង្ខិតបង្ខំផ្លូវចិត្ត +ការបង្ខិតបង្ខំផ្លូវកាយ	– អំពើហឹង្សាមានទម្រង់៖ +ការបង្ខិតបង្ខំផ្លូវចិត្ត +ការបង្ខិតបង្ខំផ្លូវកាយ

-តើអំពើហឹង្សាច្រើនកើតមាន ចំពោះបែបណា?	+ការប្រើពាក្យសម្តីមិនសម +ប្រើអំណាចជិះជាន់ +ការវាយតប់ -អំពើហឹង្សាច្រើនកើតមាន ចំពោះ នារីភេទនិងកាមារ ទន់ខ្សោយ	+ការប្រើពាក្យសម្តីមិនសម +ប្រើអំណាចជិះជាន់ +ការវាយតប់ -អំពើហឹង្សាច្រើនកើតមាន ចំពោះ នារីភេទនិងកាមារ ទន់ខ្សោយ
-មើលមេរៀនបន្ត -ធ្វើលំហាត់ជំពូក១	**ជំហានទី ៥** (បណ្តាំផ្ញើ) -ទំព័រ ១៧៣- ១៧៦ - ទំព័រ ១៧១- ១៧២	-ស្តាប់និងធ្វើតាមការផ្តាំផ្ញើ របស់គ្រូ

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- ❖ កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- ❖ មុខវិជ្ជា : សីលធម៌ ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ❖ **ជំពូក២** : **មិត្តភាព**
- ❖ **មេរៀនទី១** : **លក្ខណៈមិត្តភាពល្អ**
- ❖ ថ្នាក់ : ៧
- ❖ វិធីសាស្ត្រ : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល
- ❖ រយៈពេល : ២ ម៉ោង(សម្រាប់ម៉ោងទី១)

I.**វត្ថុបំណង**

- ➢ **ចំណេះដឹង** : សិស្សប្រាប់បានពីលក្ខណៈមិត្តភាពល្អការយល់ចិត្ត សមានចិត្តបានត្រឹមត្រូវ តាមរយៈខ្លឹមសារមេរៀន និងសំណួរបំផុសរបស់គ្រូ ។
- ➢ **បំណិន** : សិស្សបកស្រាយបានពីលក្ខណៈសំខាន់នៃទំនាក់ទំនងមិត្តភាពល្អ បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈពិភាក្សាក្រុម ។
- ➢ **ឥរិយាបថ** : បណ្ដុះស្មារតីសិស្សឲ្យចេះស្រឡាញ់និងឲ្យតម្លៃថែរក្សាធំទេមិត្តភាពឲ្យយូរអង្វែង ក្នុងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ ។

II.**សម្ភារឧបទេស**

- ○ សៀវភៅសិស្សទំព័រ 174- 175 បោះពុម្ពឆ្នាំ 2009
- ○ ប័ណ្ណសំណួរផ្ទាំងរូបភាព

III.**ខ្លឹមសារមេរៀន**

១. មិត្តភាព

២. ការយល់ចិត្ត

៣. សមានចិត្ត

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
– គ្រូពិនិត្យ អត្តមាន អនាម័យ សណ្តាប់ធ្នាប់	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់)	– ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍
– កែកិច្ចការផ្ទះ	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) I . ១. គ ២. ក ៣. ខ II. ១. គ ២. ខ ៣. ក ៤. ឃ	- ស្តាប់ និងកត់ត្រា
– ឲ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ 174-175 – តើចំនងជើងមេរៀនមានន័យដូចម្តេច ? – តើប្អូនឃើញអ្វីខ្លះនៅក្នុងរូបភាព? – តើរូបភាពនេះមានន័យដូចម្តេច? – តើរូបភាពនិងចំនងជើងមានទំនាក់ទំនងគ្នាដែលឬទេ?	<u>ជំហានទី៣</u> (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី១ : លក្ខណៈមិត្តភាពល្អ** – ចំនងជើងមេរៀនមានន័យថា ភាពយោគយល់ភាពចុះសម្រុងគ្នា។ – ឃើញសាលារៀន ដើមត្នោត ទង់ជាតិ សិស្ស ជាកុមារកុមារី – រូបភាពនេះមានន័យថា ការចេះជួយគ្នា យោគយល់ចេះស្រឡាញ់គ្នា។ **ទំនាក់ទំនមេរៀន** – មានទំនាក់ទំនងព្រោះ ចំនងជើងនិយាយពីភាពលក្ខណៈមិត្តភា	– បើកសៀវភៅទំព័រទី 174-175 – មានន័យថាភាពយោគយល់ចុះសម្រុងគ្នា – សាលារៀន ដើមត្នោត ទងជាតិ កុមារាកុមារី។ – រូបភាពនេះមានន័យថា ការចេះជួយគ្នា យោគយល់ចេះស្រឡាញ់គ្នា។ – មានទំនាក់ទំនងព្រោះ ចំនងជើងនិយាយពីភាពលក្ខណៈមិត្តភា

	ពល្អងរូបបង្ហាញពីការចេះជួយគ្នាយោគយល់ស្រឡាញគ្នា	ពល្អងរូបបង្ហាញពីការចេះជួយគ្នាយោគយល់ស្រឡាញគ្នា
– ឲ្យសិស្សអានមេរៀន	1.មិត្តភាព 2.ការយល់ចិត្ត 3.សមានចិត្ត	–អានមេរៀ 1.មិត្តភាព 2.ការយល់ចិត្ត 3.សមានចិត
–គ្រូសរសេរពន្យល់ពាក្យដាក់លើក្ដាខៀន	ពន្យល់ពាក្យ –មេត្តភាព(ន) ភាពទំនាក់ទំនង –សមត្ថភាព(ន) ភាពដែលអាចធ្វើបាន –វិនិច្ឆ័យ (ន) ការត្រិះរិះពិចារណាវិភាគ	– សិស្សកត់ត្រា
–គ្រូសំយោគរួចឲ្យសិស្សកត់ត្រា		– សិស្សកត់ត្រា
–គ្រូបែងចែកសិស្សជា៣ក្រុម	ពិភាក្សាក្រុម	– សិស្សចូលក្រុមពិភាក្សា
+ ក្រុមទី១ –ដូចម្ដេចដែលហៅថាមិត្តភាព?	- ទំនាក់ទំនងរវាងមនុស្សនិងមនុស្សដែលមានចំណង់ចំណូលចិត្ត ដូចគ្នា - ជាការស្រឡាញ់ ពេញចិត្ត	មិត្តភាពគឺជាការទំនាក់ទំនងរវាងមនុស្ស និងមនុស្សម្នាក់ទៀតដែលពួកគេ ចូលចិត្តនិយាយជាមួយជាដើមប្រឡងប្រជែងជាមួយរួមសុខទុកជាមួយប្រាប់អាថ៌កំបាំងផ្សេងៗដល់គ្នាជាពិសេសការទុតចិត្តលើគ្នា។
+ ក្រុមទី២ –ដូចម្ដេចដែលហៅថាការយល់ចិត្ត?	–ការស្វែងយល់ សម្ថភាពក្នុងការយល់ចិត្ត	–គឺជាការស្វែងយល់ឬជាសមត្ថភាពក្នុងការយល់ចិត្តគំនិតសេចក្ដីត្រូវការអារម្មណ៍របស់មិត្តភ័ក្ដអ្នកដទៃទោះបីជាគេមិននិយាយប្រាប់ក៏ដោយ។
+ ក្រុមទី៣ –ដូចម្ដេចដែលហៅថាសមានចិត្ត?	–គឺជាចិត្តស្មោះស្មើចិត្តដែលមានសភាពទោរទន់រកគ្នាដោយសេចក្ដីស្រឡាញ់និងការបង្ហាញការយល់ការជួយសំរាល់ទុក្ខឬបញ្ហារបស់នណា	–គឺជាចិត្តស្មោះស្មើចិត្តដែលមានសភាពទោរទន់រកគ្នាដោយសេចក្ដីស្រឡាញ់និង ជាការបង្ហាញការយល់ការជួយសំរាល់ទុក្ខឬប

	ម្នាក់។	ញ្ហារបស់នណាម្នាក់។
–ដូចម្តេចដែលហៅថាមិត្តភាព? –ដូចម្តេចដែលហៅថាការយល់ចិត្ត?	**<u>ជំហានទី៤</u>** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) – ដែលហៅថាមិត្តភាពគឺជាការទំនាក់ទំនងរវាងមនុស្ស និង មនុស្សម្នាក់ទៀត ដែលពួកគេចូលនិយោយជាមួយដើរជាមិត្តភាពប្រឡងប្រជែងជាមួយ រួមសុខទុក្ខជាមួយប្រាប់ អថិកំបាំងផ្សេងៗ ដល់គ្នាជាពិសេការទុកចិត្តលើគ្នា ។ – គឺជាការស្វែងយល់ឬជាសមត្ថភាពក្នុងការយល់ចិត្តគំនិតសេចក្តីត្រូវការអារម្មណ៍របស់មិត្តភក្តិអ្នកដទៃទោះបីជាតែមិននិយាយប្រាប់ក៏ដោយ។	– គឺជាការស្វែងយល់ឬជាសមត្ថភាពក្នុងការយល់ចិត្តគំនិតសេចក្តីត្រូវការអារម្មណ៍របស់មិត្តភ័ក្តអ្នកដទៃទោះបីជាគេមិននិយោយប្រាប់ក៏ដោយ។ – គឺជាចិត្តស្មោះស្មើចិត្តដែលមានសភាពទោរទន់រកគ្នាដោយសេចក្តីស្រឡាញ់និង ជាការបង្ហាញការយល់ការជួយសំរាល់ទុក្ខឬបញ្ហារបស់នណាម្នាក់។
ពេលប្អូនទៅផ្ទះវិញត្រូវមើលមេរៀនបន្តនិងជួយធ្វើការងារឪពុកម្តាយផង។	**<u>ជំហានទី៥</u>** (បណ្តាំផ្ញើ)	– សិស្សស្តាប់បង្គាប់ដោយយកចិត្តទុកដាក់។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ: ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌ ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ថ្នាក់ទី : ៧
- **ជំពូកទី២** : **មិត្តភាព**
- **មេរៀនទី១** : **លក្ខណៈមិត្តភាពល្អ**
- វិធីសាស្ត្រ : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល
- រយៈពេល : ២ម៉ោង (សម្រាប់ម៉ោងទី២)

I. វត្ថុបំណង

- **ចំណេះដឹង** : សិស្សប្រាប់បានពីការការពារ ការទុកចិត្ត និងភាពស្មោះត្រង់បានត្រឹមត្រូវរយៈខ្លឹមសារមេរៀន និងការពន្យល់របស់គ្រូ ។
- **បំណិន** : សិស្សបកស្រាយបានពីលក្ខណៈសំខាន់នៃការការពារការទុកចិត្តភាពស្មោះត្រង់បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈពិភាក្សាក្រុម ។
- **ឥរិយាបថ** : បណ្តុះស្មារតីសិស្សមានទឹកចិត្តស្មោះត្រង់ចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមកក្នុងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ។

II. សម្ភារៈឧបទេស

- សៀវភៅសិស្សទំព័រ១៧៥ - ១៧៦ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០០៩
- ប័ណ្ណសំណួរផ្ទាំងរូបភាព

III. ខ្លឹមសារមេរៀន

៤.ការការពារ

៥.ការទុកចិត្ត

៦.ភាពស្មោះត្រង់

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
-ពិនិត្យអវត្តមានអនាម័យ សណ្តាប់ធ្នាប់	<u>ជំហាន១</u> (រដ្ឋបាល) -អនាម័យ សណ្តាប់ធ្នាប់ អវត្តមាន	-ប្រធាន/អនុប្រធានថ្នាក់រាយការណ៍ -ប្រមូលអារម្មណ៍រៀនសូត្រ
-ដូចម្តេចដែលហៅថាមិត្តភាព? - តើប្អូនធ្លាប់មានមិត្តភក្តិដែរឬទេ?	<u>ជំហាន២</u> (រំឭកមេរៀនចាស់) -មិត្តភាព គឺជាទំនាក់ទំនងរវាងមនុស្សម្នាក់ និងមនុស្សម្នាក់ទៀត ដែលពួកគេចូលចិត្តនិយាយជាមួយ ដើរជាមួយប្រឡងប្រជែងជាមួយរួមសុខទុក្ខជាមួយប្រាប់អាថ៌កំបាំងផ្សេងៗដល់គ្នាជាពិសេស គឺទុកចិត្តលើគ្នា ។ <u>ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី</u> -បាទ/ចាស មាន	-មិត្តភាព គឺជាទំនាក់ទំនងរវាងមនុស្សម្នាក់ និងមនុស្សម្នាក់ទៀត ដែលពួកគេចូលចិត្តនិយាយជាមួយ ដើរជាមួយ ប្រឡងប្រជែងជាមួយ រួមសុខទុក្ខជាមួយប្រាប់អាថ៌កំបាំងផ្សេងៗដល់គ្នាពិសេស គឺទុកចិត្តលើគ្នា ។ -បាទ/ចាស មាន
-ឲ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៧៥-១៧៦ -ឲ្យសិស្សអានអត្ថបទចំណុច -គ្រូសំយោគរួចឲ្យសិស្សកត់ត្រា -គ្រូបែងចែកសិស្សជា៤ក្រុម **+ក្រុមទី១**	<u>ជំហានទី៣</u> (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី១ លក្ខណៈមិត្តភាពល្អ** -៤.ការការពារ -៥.ការទុកចិត្ត -៦.ភាពស្មោះត្រង់ **<u>ពិភាក្សាក្រុម</u>**	-សិស្សបើកសៀវភៅ -៤.ការការពារ -៥.ការទុកចិត្ត -៦.ភាពស្មោះត្រង់ -សិស្សកត់ត្រា -សិស្សចូលក្រុមពិភាក្សា -ការការពារ គឺជាការរារាំងការ

-ដូចម្ដេចដែលហៅថាការការពារ? **+ក្រុមទី២** -ដូចម្ដេចដែលហៅថាការទុកចិត្ត? **+ក្រុមទី៣** -ដូចម្ដេចដែលហៅថាភាពស្មោះត្រង់? **+ក្រុមទី៤** -ដើម្បីឲ្យអ្នកដទៃមានមិត្តភាពល្អជាមួយយើង តើត្រូវធ្វើដូចម្ដេចខ្លះ? -ឲ្យសិស្សសាកល្បងទាញរកមេរៀនសង្ខេប	-ការការពារ គឺជាការរារាំង ការឃាត់ឃាំង ឬបទ់ស្កាត់សកម្មភាព ឬបញ្ចៀសអំពើអ្វីមួយមិនឲ្យកើតមាន គោលបំណងរក្សាសុវត្ថិភាពខ្លួនអ្នកដ៏ទៃរក្សាកិត្តិយស និងភាពថ្លៃថ្នូរ ។ -ការទុកចិត្ត គឺជាការភ្ជាប់ជំនឿ ឬការជឿទៅលើមនុស្សណាម្នាក់ ។ -ភាពស្មោះត្រង់គឺជាការស្មោះត្រង់អស់ពីចិត្តគ្មានអ្វីលាក់លៀម ។ -ត្រូវចេះយល់ចិត្តអ្នកដទៃ -មានសមានចិត្តល្អ -ចេះគោរពស្រលាញ់អ្នកដទៃ -ស្មោះត្រង់ ។ **មេរៀនសង្ខេប** ក្នុងដំណើរការមិត្តភាព មនុស្សម្នាក់ៗមិនត្រឹមតែគិតលើការយល់ចិត្តនិងសមានចិត្តចំពោះគ្នា និងគ្នានោះទេ ពួកគេថែមទាំងចេះការពារថែរក្សាផ្ដល់នូវទំនប់ចិត្ត និងភាពស្មោះត្រង់ចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមកថែមទៀតផង ។	ឃាត់ឃាំង ឬទប់ស្កាត់សកម្មភាព ឬបញ្ចៀសអំពើអ្វីមួយមិនឲ្យកើតមាន គោលបំណងរក្សាសុវត្ថិភាពខ្លួន អ្នកដ៏ទៃរក្សាកិត្តិយស់ និងភាពថ្លៃថ្នូរ ។ -ការទុកចិត្ត គឺជាការភ្ជាប់ជំនឿ ឬការជឿទៅលើមនុស្សណាម្នាក់ ។ -ភាពស្មោះត្រង់គឺជាការស្មោះត្រង់អស់ពីចិត្តគ្មានអ្វីលាក់លៀម។ -មានភាពស្មោះត្រង់ -ចេះយល់ចិត្តអ្នកដទៃទាំងពួង -គោរពស្រលាញ់ការពារអ្នកដទៃ -គោរពសិទ្ធិអ្នកដទៃ។
  -ដូចម្ដេចដែលហៅថាការទុកចិត្ត?	**ជំហានទី៤** **(ពង្រឹងពុទ្ធិ)** - គឺជាការភ្ជាប់ជំនឿ ឬការជឿទៅលើមនុស្សណា	 -គឺជាការភ្ជាប់ជំនឿ ឬការជឿទៅលើមនុស្សណា

-ដូចម្ដេចដែលហៅថាភាពស្មោះត្រង់?	ម្នាក់ ។ -គឺជាការស្មោះត្រង់អស់ពីចិត្តគ្មានអ្វីលាក់លៀម ។	ម្នាក់ ។ -គឺជាការស្មោះត្រង់អស់ពីចិត្តគ្មានអ្វីលាក់លៀម ។
-ពេលទៅផ្ទះវិញត្រូវជួយធ្វើការងារឪពុកម្ដាយ និងខិតខំរៀនសូត្រផង ។	**ជំហានទី៥** (បណ្ដាំផ្ញើ) -ជួយធ្វើការងារឪពុកម្ដាយ -ខិតខំរៀនសូត្រ	-សិស្សស្ដាប់បង្គាប់ដោយយកចិត្តទុកដាក់ ។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ: ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌ ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ថ្នាក់ទី : ៧
- **ជំពូក២ : មិត្តភាព**
- **មេរៀនទី២ : ការរក្សាមិត្តភាព**
- វិធីសាស្ត្រ : ចោទឆ្លើយ ពិភាក្សាក្រុម
- រយៈពេល : ២ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី១)

I. វត្ថុបំណង

- **ចំណេះដឹង** : បង្ហាញពីមិត្តមិនល្អបួនប្រភេទបានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈការអានខ្លឹមសារមេរៀន ។
- **បំណិន** : បកស្រាយពីមិត្តមិនល្អបួនប្រភេទបានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈពិភាក្សាក្រុម និងការពន្យល់របស់គ្រូ ។
- **ឥរិយាបថ** : មានស្មារតីប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ក្នុងការជ្រើសរើសមិត្ត ។

II. ខ្លឹមសារមេរៀន

១. មិត្តភាពកើតឡើងដោយការជ្រើសរើស

III. សម្ភារឧបទេស

- សៀវភៅសីលធម៌ ពលរដ្ឋវិជ្ជាថ្នាក់ទី៧បោះពុម្ព បោះពុម្ពឆ្នាំ២០១០ ទំព័រ ១៧៨-១៧៩
- ប័ណ្ណសំណួរ ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

IV. ដំណើរការបង្រៀន

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
-ពិនិត្យសណ្ដាប់ធ្នាប់អនាម័យ អវត្តមាន	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាល)	-ប្រធាន/អនុប្រធានថ្នាក់រាយការណ៍
-តើពីថ្ងៃមុនយើងរៀនដល់ណា? -តើលក្ខណៈមិត្តល្អមានអ្វីខ្លះ? -តើប្អូនគួរធ្វើដូចម្ដេចដើម្បីឲ្យមិត្តភាពមានភាពយូរអង្វែង?	**ជំហានទី២** (រំឭកមេរៀនចាស់) -មេរៀនទី១ ″លក្ខណៈមិត្តល្អ″ + លក្ខណៈមិត្តមានៈ -មិត្តភាព ការយល់ចិត្ត សមានចិត្តការការពារ ការទុកចិត្ត ភាពស្មោះត្រង់ (ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី) -គឺយើងត្រូវចេះថែរក្សា	-សិស្សឆ្លើយតាមការចង់ចាំ -មានៈមិត្តភាព,ការយល់ចិត្ត, សមានចិត្ត,ការការពារ,ការទុកចិត្ត, ភាពស្មោះត្រង់។ -អាស្រ័យលើសិស្ស
-ឲ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៧៨រួចអានចំណងជើងមេរៀន -គ្រូសរសេរចំណងជើងដាក់លើក្ដារខៀនរួចធ្វើការពន្យល់ ។ -ឲ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន -គ្រូសរសេរពាក្យដែលត្រូវពន្យល់ដាក់លើក្ដារខៀន -ជោគជ័យ -ស្មោះត្រង់ -អែមអប -វិនាស	**<u>ជំហានទី៣</u>** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី២ ការរក្សាមិត្តភាព** -ការរក្សាមិត្តភាពមានន័យថា ធ្វើឲ្យមិត្តភាពមានភាពស្ថិតស្ថេរយូរអង្វែង។ -មិត្តភាពជាកត្តាចាំបាច់ គប្បីចៀសវាងឲ្យឆ្ងាយ ។ <u>ពន្យល់ពាក្យ</u> -(ន)សម្រេចបាន,ឈ្នះ ។ -(ន)ត្រង់តតល្មៀងមិនវៀចវេរ។ -ផ្គាប់ផ្គុនរណប ដើម្បីឲ្យជិតស្និទ្ធស្នាល់។ -សេចក្ដីទុក ខ្លោចផ្សាអន្តរាយ។ -ចម្លើយត្រឹមត្រូវ	-ស្ដាប់តាមការណែនាំរបស់គ្រូ -សិស្សស្ដាប់យ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ -សិស្សម្នាក់ ឬពីនាក់អាន -សិស្សឡើងពន្យល់ពាក្យណាដែលចេះ

-គ្រូសរសេរចម្លើយរួចឲ្យ សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ		-សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ
-គ្រូបែងចែកសិស្សជា៤ក្រុម ពីភាក្សា	**<u>ពិភាក្សាក្រុម</u>**	-ចូលក្រុមតាមការណែនាំរបស់គ្រូ
<u>ក្រុមទី១</u> -តើអ្វីទៅជាមិត្តភាពកល្យាណ មិត្ត?	-មិត្តជាកត្តាចាំបាច់សម្រាប់ បង្កើតទំនាក់ទំនងគ្រប់ប្រភេទប្រកប ដោយជោគជ័យ។ -កល្យាណមិត្ត គឺមិត្តមានអាធ្យា ស្រ័យល្អ ចេះជួយមិត្តដែល កំពុងខ្វះខាតតាមលទ្ធភាព ។	-មិត្តភាពជាកត្តាចាំបាច់សម្រាប់ បង្កើតទំនាក់ទំនងល្អគ្រប់ប្រភេទ ប្រកបដោយជោគជ័យ ។ -កល្យាណមិត្ត គឺជាមិត្តមានអធ្យា ស្រ័យល្អ និងចេះជួយមិត្ត ។
<u>ក្រុមទី២</u> តើតម្លៃផ្ទាល់ខ្លួលរបស់មិត្តល្អជាអ្វី ?ហើយមិត្តមិនល្អមានអ្វី ខ្លះ?	-តម្លៃផ្ទាល់ខ្លួនរបស់មិត្តល្អ គឺភាពស្មោះត្រង់ ចិត្តបុណ្យវាចាល្អ សណ្ដាប់ធ្នាប់ល្អ និងមានការតស៊ូព្យាយាមរៀនសូត្រ ។ +មិត្តមិនល្អមានបួនប្រភេទ: -មនុស្សគិតតែពីខាងបាន -មនុស្សបានតែនិយាយឥត ប្រយោជន៍ -មនុស្សអែបអបប៊ិននិយាយ លើកបញ្ជោរចាក់បណ្ដោយ។ -មនុស្សនាំទៅរកតែរឿងវិ នាស។	-តម្លៃផ្ទាល់ខ្លួនរបស់មិត្តល្អ គឺភាពស្មោះត្រង់ ចិត្តបុណ្យវាចាល្អ សណ្ដាប់ធ្នាប់ល្អ និងមានការតស៊ូព្យាយាមរៀន សូត្រ ។ +មិត្តមិនល្អមានបួន: -គិតតែពីខាងបាន -និយាយច្រើនឥតប្រយោជន៍ -អែបអប ចាក់បណ្ដោយ -នាំទៅរករឿងវិនាស។
<u>ក្រុមទី៣</u> -តើមនុស្សគិតតែពីខាងបាន ជាមនុស្សដូចម្ដេច?	+មនុស្សដែលគិតតែពីខាងបានជាមនុ ស្ស: -គិតតែប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន -ពេលមានភ័យទើបរត់រក ជំនួយ -សេពគប់មិត្តព្រោះឃើញ ប្រយោជន៍ ។	+ជាមនុស្សដែល: -គិតតែប្រយោជន៍ មានភ័យទើបរកជំនួយ -សេពគប់ព្រោះឃើញប្រយោជន៍។
<u>ក្រុមទី៤</u>		

-តើមនុស្សនាំទៅរកតែរឿងវិនាស់ជាមនុស្សដូចម្តេច? -គ្រូសំយោគចម្លើយរួចសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ -ឲ្យសិស្សសាកល្បងទាញមេរៀនសង្ខេប -គ្រូបិទផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេបរួចឲ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ	+មនុស្សនាំទៅរកតែរឿងវិនាស់ជាមនុស្ស: -តែងនាំមិត្តលេងល្បែង សេពសុរាគ្រឿងញៀនផ្សេងៗ -នាំមិត្តឲ្យបោះបង់ការសិក្សារ -នាំមិត្តដើរលេងពាលា ។ **ចម្លើយត្រឹមត្រូវ** **<u>មេរៀនសង្ខេប</u>** មិត្តភាពជាកត្តាចាំចាច់សម្រាប់បង្កើតទំនាក់ទំនងគ្រប់ប្រភេទប្រកបដោយជោគជ័យ ។ មិត្តមានពីរគឺកល្យាណមិត្ត និងបាបមិត្ត ។ បាបមិត្ត ឬមិត្តមិនល្អមានបួនប្រភេទ: -មនុស្សគិតតែពីបាន -និយាយច្រើន -អែបអប ចាក់បណ្តោយ -នាំទៅរករឿងវិនាស។	+ជាមនុស្ស: -នាំមិត្តលេងល្បែង សេពសុរាគ្រឿងញៀន -នាំមិត្តឲ្យឈប់រៀន -នាំមិត្តដើរពាលា ។ -កត់ចូលសៀវភៅ -សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ
  -តើអ្វីជាមិត្តភាព? -តើមិត្តមិនល្អមានប៉ុន្មានប្រភេទ? អ្វីខ្លះ?	**ជំហានទី៤** <u>(ពង្រឹងពុទ្ធិ)</u> -មិត្តភាពគឺជាកត្តាចាំបាច់សម្រាប់បង្កើតទំនាក់ទំនងគ្រប់ប្រភេទដោយជោគជ័យ ។ +មិត្តមិនល្អមាន៤ប្រភេទដែលគួរចៀសវាង៖ -មនុស្សគិតតែពីខាងបាន -មនុស្សបានតែនិយាយ -មនុស្សអែបអបប៉ុននិយាយលើកបញ្ជោរចាក់បណ្តោយ -មនុស្សនាំទៅរកតែរឿងវិនាស។	 -សិស្សឆ្លើយតាមការចងចាំ
	ជំហានទី៥ <u>(កិច្ចការផ្ទះ)</u>	

-គ្រូដាក់កិច្ចការផ្ទះឲ្យសិស្សធ្វើ	-តើទំនាក់ទំនងល្អរវាងក្មេងស្រី និងក្មេងប្រុសមានលក្ខណៈដូចម្តេច?	-សិស្សកត់ត្រាកិច្ចការផ្ទះចូលសៀវភៅ ។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- ❖ កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- ❖ មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ❖ ថ្នាក់ទី : ៧
- ❖ **ជំពូកទី២** : **មិត្តភាព**
- ❖ **មេរៀនទី២** : **ការរក្សាមិត្តភាព**
- ❖ វិធីសាស្ត្រ : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
- ❖ រយៈពេល : ២ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី២)

I. វត្ថុបំណង

- ➢ ចំណេះដឹង : បង្ហាញពីទំនាក់ទំនងល្អរវាងក្មេងប្រុស និងក្មេងស្រី បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការអានខ្លឹមសារមេរៀន និងការពន្យល់របស់គ្រូ។
- ➢ បំណិន : បកស្រាយពីការពង្រឹងមិត្តភាព ទំនាក់ទំនងល្អរវាងក្មេងប្រុស និងក្មេងស្រី បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
- ➢ ឥរិយបថ : មានបម្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ក្នុងការរាប់អានមិត្ត និងចេះថែរក្សាមិត្តភាព។

II. ខ្លឹមសារមេរៀន

2. **ទំនាក់ទំនងល្អរវាងក្មេងស្រី និងក្មេងប្រុស**
3. **ការរក្សា និងការពង្រឹងមិត្តភាព**

III. សម្ភារឧបទេស

- សៀវភៅពុម្ពថ្នាក់ទី៧ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១១ ទំព័រ ១៧៩-១៨១
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
-ពិនិត្យលើ: សណ្តាប់ធ្នាប់ អនាម័យ អវត្តមាន។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់)	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
-តើថ្ងៃមុនយើងរៀនដល់ណា? - តើមិត្តមិនល្អបួនប្រភេទមានអ្វីខ្លះ? -ថ្ងៃនេះយើងនឹងសិក្សាមេរៀននេះបន្តទៀត។	**ជំហានទី២** (រំឭកមេរៀនចាស់) **មេរៀនទី២:** **ការរក្សាមិត្តភាព** - មិត្តមិនល្អមានបួនប្រភេទគឺ៖ • មនុស្សគិតតែពីខាងបាន • មនុស្សបានតែនិយាយឥតប្រយោជន៍ • មនុស្សអែបអប • មនុស្សនាំទៅរកតែរឿងវិនាស។ **<u>ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី</u>**	មេរៀនទី២: ការរក្សាមិត្តភាព - មិត្តមិនល្អមានបួនប្រភេទគឺ៖ • មនុស្សគិតតែពីខាងបាន • មនុស្សបានតែនិយាយឥតប្រយោជន៍ • មនុស្សអែបអប • មនុស្សនាំទៅរកតែរឿងវិនាស។ -ស្តាប់ដោយស្ងៀមស្ងាត់
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៧៩-១៨០ រួចអានចំណងជើង -តើប្អូនឃើញអ្វីខ្លះក្នុងរូបភាពនេះ? -តើរូបភាពនេះចង់បង្ហាញពីអ្វី? -តើរូបភាពនិងចំណងជើងមានទំនាក់ទំនងគ្នាឬទេ?	**ជំហានទី៣** **(មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ)** **មេរៀនទី២: ការរក្សាមិត្តភាព** **សិក្សារូបភាព** -ផ្ទះ តុ កៅអី ដើមឈើ ក្មេងប្រុសក្មេងស្រីអង្គុយមើលសៀវភៅ។ -បង្ហាញពីមិត្តភាព ឬទំនាក់ទំនងរវាងក្មេងប្រុស-ស្រី។ -មាន ព្រោះរូបភាពបង្ហាញពីទំនាក់ទំនងរវាងក្មេងប្រុស-ស្រី ឯចំណងជើងគឺទំនាក់ទំនងល្អ	-ស្តាប់តាមការណែនាំរបស់គ្រូ -ឃើញ ផ្ទះ តុ កៅអី ដើមឈើ ក្មេងប្រុសក្មេងស្រីអង្គុយមើលសៀវភៅ។ -បង្ហាញពីមិត្តភាព ឬទំនាក់ទំនងរវាងក្មេងប្រុស-ស្រី។ -មាន ព្រោះរូបភាពបង្ហាញពីទំនាក់ទំនងរវាងក្មេងប្រុស-ស្រី ឯចំណងជើងគឺទំនាក់ទំនងល្អ

	រវាងក្មេងប្រុស និងក្មេងស្រី។	រវាងក្មេងប្រុស និងក្មេងស្រី។
-ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន	2.**ទំនាក់ទំនងល្អរវាងក្មេងស្រី និង ក្មេងប្រុស** 3.**ការរក្សា និងការពង្រឹង មិត្តភាព**	-សិស្សម្នាក់ ឬពីរនាក់អាន
-គ្រូសរសេរពាក្យពិបាកដែលត្រូវពន្យល់ដាក់លើក្ដារខៀន	**ពន្យល់ពាក្យ** -ស្ថិតស្ថេរ (គុ): ដែលគង់វង្ស មិនបាត់បង់ ។ -ដាស់តឿន (កិ): ក្រើនរំលឹក ឬ ធ្វើឱ្យភ្ញាក់ខ្លួន។ -ស្ថាបនា (ន): ការសាងសង់ ឬ ការធ្វើឱ្យចេញជារូបរាង។ -ឧបសគ្គ (ន): អ្វីដែលរារាំង របាំង។	-សិស្សឡើងពន្យល់ន័យ
-គ្រូសំយោគឱ្យសិស្សកត់		-កត់ចូលសៀវភៅ
	ពិភាក្សាក្រុម	
-ក្រុមទី១: តើទំនាក់ទំនងល្អរវាងក្មេងប្រុសក្មេងស្រីមានលក្ខណៈដូចម្ដេច?	-មានលក្ខណៈដូចជា៖ • ជាមិត្តភក្តិ • ចេះជួយទុកធុរៈគ្នា • ពិភាក្សាមេរៀនផ្លោះប្ដូរយោបល់គ្នា។	-មានលក្ខណៈដូចជា៖ • ជាមិត្តភក្តិ • ចេះជួយទុកធុរៈគ្នា • ពិភាក្សាមេរៀនផ្លោះប្ដូរយោបល់គ្នា។
-ក្រុមទី២: តើមិត្តភាពមានផលប្រយោជន៍អ្វីខ្លះដល់យើង?	-មានប្រយោជន៍ដូចជា៖ • ធ្វើឱ្យយើងសប្បាយរីករាយ មិនឯកកា • យល់ច្បាស់ពីសេចក្ដី ស្រឡាញ់ • រស់នៅចុះសម្រុងនឹងសង្គម • ចេះស្រឡាញអ្នកដទៃដូចជា ស្រឡាញ់ខ្លួនឯង។	-មានប្រយោជន៍ដូចជា៖ • ធ្វើឱ្យយើងសប្បាយរីករាយ មិនឯកកា • យល់ច្បាស់ពីសេចក្ដី ស្រឡាញ់ • រស់នៅចុះសម្រុងនឹងសង្គម • ចេះស្រឡាញអ្នកដទៃដូចជា ស្រឡាញ់ខ្លួនឯង។
-ក្រុមទី៣: តើអ្នកគួរធ្វើដូចម្ដេចដើម្បីរក្សាមិត្តភាពឱ្យស្ថិតស្ថេរយូរអង្វែង?	-យើងគប្បី៖ • យល់ចិត្តគ្នាទៅវិញទៅមក • មិនភូតកុហកបោកប្រាស់ • ចេះសម្របខ្លួនតាមកាលៈ	-យើងគប្បី៖ • យល់ចិត្តគ្នាទៅវិញទៅមក • មិនភូតកុហកបោកប្រាស់ • ចេះសម្របខ្លួនតាមកាលៈ

    -ក្រុមទី៤: ចំពោះអ្នក តើរវាងកល្យាណមិត្ត និងបាបមិត្តមួយណាដែលអ្នកគួរសេពគប់? ហេតុអ្វី? -សំយោគចម្លើយរួចឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ -ឱ្យសិស្សសាកល្បងទាញមេរៀនសង្ខេប	ទេស: • ជួយទុក្ខធុរៈគ្នាពេលជួបឧបសគ្គ...។ -ខ្ញុំយល់ថាកល្យាណមិត្តល្អជាងព្រោះ ៖ • គេតែងនាំឱ្យធ្វើអំពើល្អ ខិតខំរៀនសូត្រ • ចេះជួយទុកធុរៈគ្នាពេលជួបឧបសគ្គ • បាបមិត្តតែងនាំមិត្តទៅរកតែរឿងវិនាស។ **មេរៀនសង្ខេប** ទំនាក់ទំនងល្អរវាងក្មេងស្រី និង ក្មេងប្រុសគឺការរក្សាតម្លៃផ្ទាល់ខ្លួនរបស់មិត្តម្នាក់ៗដោយត្រូវកំណត់ឱ្យច្បាស់លាស់ថាមិត្តភាពគឺនៅតែមិត្តភាព។ នៅពេលដែលយើងមានមិត្តល្អហើយគួរចេះថែរក្សា និងការពារកុំឱ្យបាត់បង់ទៅវិញដោយងាយៗនោះទេ។	ទេស: • ជួយទុក្ខធុរៈគ្នាពេលជួបឧបសគ្គ...។ -ខ្ញុំយល់ថាកល្យាណមិត្តល្អជាងព្រោះ ៖ • គេតែងនាំឱ្យធ្វើអំពើល្អ ខិតខំរៀនសូត្រ • ចេះជួយទុកធុរៈគ្នាពេលជួបឧបសគ្គ • បាបមិត្តតែងនាំមិត្តទៅរកតែរឿងវិនាស។ -កត់ចូលសៀវភៅ -សិស្សសាកល្បងទាញមេរៀនសង្ខេប
  - តើមិត្តភាពមានផលប្រយោជន៍អ្វីខ្លះដល់យើង?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -មានប្រយោជន៍ដូចជា៖ • ធ្វើឱ្យយើងសប្បាយរីករាយមិនឯកកា • យល់ច្បាស់ពីសេចក្តីស្រឡាញ់ • រស់នៅចុះសម្រុងនឹងសង្គម • ចេះស្រឡាញអ្នកដទៃដូចជា	 -មានប្រយោជន៍ដូចជា៖ • ធ្វើឱ្យយើងសប្បាយរីករាយមិនឯកកា • យល់ច្បាស់ពីសេចក្តីស្រឡាញ់ • រស់នៅចុះសម្រុងនឹងសង្គម • ចេះស្រឡាញអ្នកដទៃដូចជា

-ចំពោះអ្នក តើរវាងមិត្តល្អ និង មិត្តអាក្រក់មួយណាដែលប្រសើរសម្រាប់ប្អូន?	ស្រឡាញ់ខ្លួនឯង។ -ខ្ញុំយល់ថាមិត្តល្អប្រសើរជាង ព្រោះ ៖ • គេតែងនាំឱ្យធ្វើអំពើល្អ ខិតខំរៀនសូត្រ • ចេះជួយទុកធុរៈគ្នាពេលជួបឧបសគ្គ • បាបមិត្តតែងនាំមិត្តទៅរកតែរឿងវិនាស។	ស្រឡាញ់ខ្លួនឯង។ -ខ្ញុំយល់ថាមិត្តល្អប្រសើរជាង ព្រោះ ៖ • គេតែងនាំឱ្យធ្វើអំពើល្អ ខិតខំរៀនសូត្រ • ចេះជួយទុកធុរៈគ្នាពេលជួបឧបសគ្គ • បាបមិត្តតែងនាំមិត្តទៅរកតែរឿងវិនាស។
-គ្រូដាក់កិច្ចការផ្ទះឱ្យសិស្សធ្វើ -ទៅផ្ទះវិញកុំភ្លេចធ្វើកិច្ចការផ្ទះ និង មើលមេរៀនបន្តផង។	**ជំហានទី៥** (កិច្ចការផ្ទះ និងបណ្ដាំផ្ញើ) -ចូរប្អូនពន្យល់ពាក្យ៖ • គន្លងធម៌ • អាសន្ន • កេរ្តិ៍ឈ្មោះ	-សិស្សកត់កិច្ចការផ្ទះចូលសៀវភៅ។ -សិស្សស្ដាប់ដោយយកចិត្តទុកដាក់។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ថ្នាក់ទី : ៧
- **ជំពូកទី២ : មិត្តភាព**
- **មេរៀនទី៣ : សារៈសំខាន់នៃមិត្តភាពល្អ**
- វិធីសាស្ត្រ : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
- រយៈពេល : ១ម៉ោងសិក្សា

I. វត្ថុបំណង

- ចំណេះដឹង : រៀបរាប់លក្ខណៈសម្បត្តិនៃមិត្តភាពល្អ បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈខ្លឹមសារការសិក្សាមេរៀន។
- បំណិន : វិភាគពីសារៈសំខាន់នៃមិត្តភាពល្អ និងការទំនាក់ទំនងល្អ បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម ។
- ឥរិយាបថ : បណ្តុះស្មារតីសិស្សឱ្យស្រឡាញ់ និងមានការប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងការជ្រើសរើសមិត្តល្អ។

II. ខ្លឹមសារមេរៀន

១. ការជ្រើសរើសមិត្តល្អចិត្ត

២. សារៈសំខាន់នៃមិត្តភាពល្អ

III. សម្ភារឧបទេស

- សៀវភៅសិស្សទំព័រ ១៨២-១៨៣ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១១
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
-គ្រូពិនិត្យលើ : សណ្តាប់ធ្នាប់ អវត្តមាន អនាម័យ។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់)	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
-គ្រូសួររំឭកមេរៀនចាស់ -តើកាលពីម៉ោងមុនយើងរៀនពីមេរៀនអ្វី? -តើមិត្តភាពកើតឡើងដោយរបៀបណា? -នៅពេលយើងជ្រើសរើស តើយើងជ្រើសរើសយកមិត្តរបៀបណា? -ហេតុអ្វីចាំបាច់ត្រូវការមិត្តភាពល្អ?	**ជំហានទី២** (រំឭកមេរៀនចាស់) **មេរៀនទី២: ការរក្សាមិត្តភាព** -មិត្តភាពកើតឡើងពីការជ្រើសរើស។ -យើងជ្រើសរើសមិត្តល្អ គឺកល្យាណមិត្ត។ **<u>ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី</u>** -ព្រោះមិត្តភាពល្អមានសារៈសំខាន់ជាច្រើនដល់យើងដូចជា ធ្វើឱ្យយើងមានទំនាក់ទំនងល្អ ចេះយោគយល់អធ្យាស្រ័យគ្នាទៅវិញទៅមក។	មេរៀនទី២: ការរក្សាមិត្តភាព -មិត្តភាពកើតឡើងដោយការជ្រើសរើស។ -យើងជ្រើសរើសមិត្តល្អ គឺកល្យាណមិត្ត។ -ព្រោះមិត្តភាពល្អមានសារៈសំខាន់ជាច្រើនដល់យើង ដូចជា ធ្វើឱ្យយើងមានទំនាក់ទំនងល្អចេះយោគយល់អធ្យាស្រ័យគ្នាទៅវិញទៅមក។
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៨២ អានចំណងជើងមេរៀន រួចគ្រូសរសេរដាក់លើក្តារខៀន -តើចំណងជើងមានន័យយ៉ាងណា? -ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន ទំព័រ ១៨២-១៨៣	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី៣:** **សារៈសំខាន់នៃមិត្តភាពល្អ** -មានន័យថា មិត្តភាពល្អចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមកគឺធ្វើឱ្យយើងមានទំនាក់ទំនងល្អចេះសាមគ្គី និង ចេះជួយគ្នាទៅវិញទៅមក។ (ទំនាក់ទំនងមិត្តភាព................. ....យូរអង្វែង។)	- សិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ១៨២ អានចំណងជើង -មានន័យថា មិត្តភាពល្អចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមកគឺធ្វើឱ្យយើងមានទំនាក់ទំនងល្អចេះសាមគ្គី និង ចេះជួយគ្នាទៅវិញទៅមក។ - អានខ្លឹមសារមេរៀន

-គ្រូសរសេរពាក្យពិបាកដាក់លើរួចឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់	**ពន្យល់ពាក្យ** -គន្លងធម៌ (ន): ការដើរតាមផ្លូវល្អ -អាសន្ន (ន): គ្រោះភ័យ ឬគ្រោះថ្នាក់នាំឱ្យអន្តរាយ។ -មិត្តភាព (ន): ការរាប់អានគ្នាជាមិត្ត។	-គន្លងធម៌ (ន): ការដើរតាមផ្លូវល្អ។ -អាសន្ន (ន): គ្រោះភ័យ ឬគ្រោះថ្នាក់នាំឱ្យអន្តរាយ។ -មិត្តភាព (ន): ការរាប់អានគ្នាជាមិត្ត។
-ឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ		-សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ
	ពិភាក្សាក្រុម	
-គ្រូបែងចែកសិស្សជា៤ក្រុម៖		-សិស្សចូលតាមក្រុមពិភាក្សា
-ក្រុមទី១: តើយើងគួរជ្រើសរើសមិត្តប្រភេទណា?	-យើងគួរជ្រើសរើសមិត្ត គឺកល្យាណមិត្ត មិត្តដែលមានអធ្យាស្រ័យល្អដែលចេះជួយទំនុកបម្រុងមិត្តដែលមានភាពខ្វះខាតតាមលទ្ធភាព មានភាពស្មោះត្រង់។	-យើងគួរជ្រើសរើសមិត្ត គឺកល្យាណមិត្ត មិត្តដែលមានអធ្យាស្រ័យល្អដែលចេះជួយទំនុកបម្រុងមិត្តដែលមានភាពខ្វះខាតតាមលទ្ធភាព មានភាពស្មោះត្រង់។
-ក្រុមទី២: តើមិត្តល្អដែលយើងគួររាប់រកមានប៉ុន្មានប្រភេទ? អ្វីខ្លះ?	-មានបួនប្រភេទគឺ៖ • មិត្តមានឧបការៈ • មិត្តមានចិត្តមួយថ្លើមមួយ • មិត្តណែនាំឱ្យធ្វើតែអំពើល្អ • មិត្តមានទឹកចិត្ត។	-មានបួនប្រភេទគឺ៖ • មិត្តមានឧបការៈ • មិត្តមានចិត្តមួយថ្លើមមួយ • មិត្តណែនាំឱ្យធ្វើតែអំពើល្អ មិត្តមានទឹកចិត្ត។
-ក្រុមទី៣: តើយើងគួរជៀសវាងរាប់អានមិត្តបែបណា?	-មិត្តគួរជៀសវាងគឺ៖ បាបមិត្តដែលជាមិត្តមិនល្អនាំយើងទៅរកផ្លូវអាក្រក់គ្មានទឹកចិត្ត គិតពីប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន។	-មិត្តគួរជៀសវាងគឺ៖ បាបមិត្តដែលជាមិត្តមិនល្អនាំយើងទៅរកផ្លូវអាក្រក់គ្មានទឹកចិត្ត គិតពីប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន។
-ក្រុមទី៤: តើមិត្តល្អមានសារៈសំខាន់អ្វីខ្លះ?	-ផ្តល់សារៈសំខាន់ដូចជា៖ • ជួយទុក្ខធុរៈគ្នាពេលមានអាសន្ន • ជាកម្លាំងសាមគ្គីយ៉ាងរឹងមាំ • ជាអ្នកជួយផ្តល់គំនិត ផ្តល់យោបល់ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាផ្សេងៗ។ • ជាអ្នកផ្តល់កម្លាំងចិត្ត។	-ផ្តល់សារៈសំខាន់ដូចជា៖ • ជួយទុក្ខធុរៈគ្នាពេលមានអាសន្ន • ជាកម្លាំងសាមគ្គីយ៉ាងរឹងមាំ • ជាអ្នកជួយផ្តល់គំនិត ផ្តល់យោបល់ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាផ្សេងៗ។ ជាអ្នកផ្តល់កម្លាំងចិត្ត។
-គ្រូសម្របសម្រួលឱ្យសិស្សកត់		-សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ

ចូលសៀវភៅ -គ្រូសាកល្បងឱ្យសិស្សទាញមេរៀនសង្ខេប	**មេរៀនសង្ខេប** មិត្តមានពីរប្រភេទគឺមិត្តល្អ និងមិត្តមិនល្អ។ មិត្តល្អគឺមិត្តមានឧបការៈ ចិត្តមួយថ្លើមមួយ ណែនាំឱ្យធ្វើអំពើល្អ និងមិត្តមានទឹកចិត្ត។ យើងក៏ត្រូវដឹងពីសារៈសំខាន់នៃមិត្តភាពល្អដែរ។	-សាកល្បងទាញមេរៀនសង្ខេប
-តើមិត្តល្អមានប៉ុន្មានប្រភេទ? អ្វីខ្លះ? -តើមិត្តល្អមានសារៈសំខាន់អ្វីខ្លះ?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -មានបួនប្រភេទគឺ៖ • មិត្តមានឧបការៈ • មិត្តមានចិត្តមួយថ្លើមមួយ • មិត្តណែនាំឱ្យធ្វើតែអំពើល្អ • មិត្តមានទឹកចិត្ត។ -ផ្តល់សារៈសំខាន់ដូចជា៖ • ជួយទុក្ខធុរៈគ្នាពេលមានអាសន្ន • ជាកម្លាំងសាមគ្គីយ៉ាងរឹងមាំ • ជាអ្នកជួយផ្តល់គំនិត ផ្តល់ • ជាអ្នកផ្តល់កម្លាំងចិត្ត • ជាអ្នកជួយផ្តល់គំនិត ផ្តល់យោបល់ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាផ្សេងៗ។	-មានបួនប្រភេទគឺ៖ • មិត្តមានឧបការៈ • មិត្តមានចិត្តមួយថ្លើមមួយ • មិត្តណែនាំឱ្យធ្វើតែអំពើល្អ មិត្តមានទឹកចិត្ត។ -ផ្តល់សារៈសំខាន់ដូចជា៖ • ជួយទុក្ខធុរៈគ្នាពេលមានអាសន្ន • ជាកម្លាំងសាមគ្គីយ៉ាងរឹងមាំ • ជាអ្នកជួយផ្តល់គំនិត ផ្តល់ • ជាអ្នកផ្តល់កម្លាំងចិត្ត • ជាអ្នកជួយផ្តល់គំនិត ផ្តល់យោបល់ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាផ្សេងៗ។
-ពេលប្អូនទៅផ្ទះកុំភ្លេចមើលមេរៀនបន្ថែម ជួយធ្វើការងារម្តាយឪពុក ពេលធ្វើដំណើរត្រូវប្រុងប្រយ័ត្ន។	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើ)	-ស្តាប់តាមការណែនាំរបស់គ្រូដោយយកចិត្តទុកដាក់ និងអនុវត្តតាម។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- ❖ កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- ❖ មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ❖ ថ្នាក់ : ៧
- ❖ **ជំពូកទី៣** : **គ្រួសារ**
- ❖ **មេរៀនទី១** : **ប្រភេទគ្រួសារ**
- ❖ វិធីសាស្ត្របង្រៀន : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
- ❖ រយៈពេល : ២ ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី១)

I. **វត្ថុបំណង**

- ➢ ចំណេះដឹង : ប្រាប់បានពីនិយមន័យគ្រួសារ គ្រួសារតូច គ្រួសារធំ និងសុខុមាលភាពនៃគ្រួសារតូច បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈខ្លឹមសារមេរៀន។
- ➢ បំណិន : បង្ហាញពីភាពខុសគ្នានៃសុខុមាលភាពក្នុងការរស់នៅរបស់សមាជិកគ្រួសារតូច និង គ្រួសារធំ បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
- ➢ ឥរិយាបថ : បណ្តុះស្មារតីសិស្សឱ្យចេះគោរពតាមដំបូន្មានម្តាយឪពុក ដើម្បីទទួលបានសុភមង្គលនៅក្នុងគ្រួសារទាំងមូល។

II. **សម្ភារឧបទេស**

- សៀវភៅសិស្សទំព័រ ១៨៦-១៨៨ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១០
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងរូបភាព
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

III. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

1. **គ្រួសារ**
2. **គ្រួសារតូច**
3. **សុខុមាលភាពនៃគ្រួសារតូច**

IV. ដំណឹកនាំមេរៀន

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
-ពិនិត្យលើ: សណ្ដាប់ធ្នាប់ អនាម័យ អវត្តមាន។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) • សណ្ដាប់ធ្នាប់ • អនាម័យ • អវត្តមាន • ពង្រឹងវិន័យ។	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
-តើកាលពីថ្ងៃមុនយើងបានសិក្សាពីមេរៀនអ្វី? -តើមិត្តមានប៉ុន្មានប្រភេទ? -តើមិត្តល្អមានប៉ុន្មានប្រភេទគួររាប់រក? -ក្រៅពីទំនាក់ទំនងជាមួយមិត្តភក្តិ តើប្អូនមានទំនាក់ទំនងជាមួយនរណាទៀត?	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) **មេរៀនទី៣**: **សារៈសំខាន់នៃមិត្តភាពល្អ** -មានពីរគឺ កល្យាណមិត្ត និង បាបមិត្ត។ -មានបួនប្រភេទគឺៈ • មិត្តមានឧបការៈ • មិត្តចិត្តមួយថ្លើមមួយ • មិត្តណែនាំឱ្យធ្វើតែអំពើល្អ • មិត្តមានទឹកចិត្ត។ <u>ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី</u> -ជាមួយបងប្អូន និង ម្ដាយឪពុក នៅក្នុងគ្រួសារ។	-មិត្តល្អមានបួនប្រភេទគឺៈ • មិត្តមានឧបការៈ • មិត្តចិត្តមួយថ្លើមមួយ • មិត្តណែនាំឱ្យធ្វើតែអំពើល្អ • មិត្តមានទឹកចិត្ត។ -មានទំនាក់ទំនងជាមួយបងប្អូន អ្នកជិតខាង និង ម្ដាយឪពុកនៅក្នុងគ្រួសារ។
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៨៥-១៨៦ រួចអានចំណងជើង -សរសេរចំណងជើងមេរៀនដាក់លើក្ដារខៀន	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **ជំពូកទី៣**: **គ្រួសារ** **មេរៀនទី១**: **ប្រភេទគ្រួសារ** 1. គ្រួសារ 2. គ្រួសារតូច	-អានចំណងជើងតាមការណែនាំរបស់គ្រូ -សរសេរចំណងជើងចូលសៀវភៅទាំងអស់គ្នា

	3. សុខុមាលភាពនៃគ្រួសារតូច	
–ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៨៦-១៨៨ រួចអានខ្លឹមសារមេរៀនបណ្ដាក់គ្នា	(ខ្លឹមសារមេរៀនទំព័រ១៨៦-១៨៨)	–អានខ្លឹមសារមេរៀនបណ្ដាក់គ្នា
	ពន្យល់ពាក្យ	
–សរសេរពាក្យពិបាកលើក្ដារខៀន រួចឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់	–សុភមង្គល(ន): ភាពប្រកបដោយសេចក្ដីសុខ។ –ករណីកិច្ច(ន): កិច្ចការដែលត្រូវធ្វើ ឬ ត្រូវបំពេញ។ –អាពាហ៍ពិពាហ៍(ន): ការរៀបមង្គលការ ឬ រៀបការ។	–ឡើងពន្យល់ន័យនៃពាក្យ
–ឱ្យសិស្សកត់ត្រាចូលសៀវភៅ		–កត់ត្រាចូលសៀវភៅ
	សកម្មភាពក្រុម	
–បែងចែកសិស្សជាបួនក្រុមពិភាក្សា		–ចូលតាមក្រុមពិភាក្សា
–**ក្រុមទី១:** តើមេគ្រួសារត្រូវធ្វើដូចម្ដេច ដើម្បីតម្រូវការរបស់សមាជិកគ្រួសារ?	–មេគ្រួសារត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែងអស់ពីកម្លាំងកាយចិត្តដើម្បីគ្រួសារ។	–មេគ្រួសារត្រូវខិតខំអស់កម្លាំងកាយកម្លាំងចិត្តក្នុងការចិញ្ចឹមផ្គត់ផ្គង់សមាជិកគ្រួសារ។
–**ក្រុមទី២:** តើម្ដាយឪពុកត្រូវធ្វើអ្វី ហើយកូនត្រូវធ្វើអ្វី?	–ចិញ្ចឹម និងអប់រំកូន ឯកូនត្រូវចិញ្ចឹមគាត់វិញនៅពេលគាត់ចាស់ជរា	–ម្ដាយឪពុកមានកាតព្វកិច្ចចិញ្ចឹម និង អប់រំកូន ឯកូនក៏ត្រូវមានករណីកិច្ចចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាម្ដាយឪពុកពេលចាស់ជរា។
–**ក្រុមទី៣:** តើគ្រួសារតូចមានសមាសភាពនរណាខ្លះ?	–មានសមាសភាពៈ • គូស្វាមិភរិយា • ម្ដាយឪពុក កូនប្រុស កូនស្រី • ម្ដាយ កូនប្រុស កូនស្រី • ឪពុក កូនប្រុស កូនស្រី។	–មានសមាសភាពៈ • គូស្វាមិភរិយា • ម្ដាយឪពុក កូនប្រុស កូនស្រី • ម្ដាយ កូនប្រុស កូនស្រី • ឪពុក កូនប្រុស កូនស្រី។
–**ក្រុមទី៤:**	–មានគុណសម្បត្តិដូចជាៈ	–មានគុណសម្បត្តិដូចជាៈ

តើគ្រួសារតូចមានកូនតិចមានគុណសម្បត្តិអ្វីខ្លះ? –កែសម្រួល និង ឱ្យសិស្សរាយការណ៍រួចកត់ត្រា –ឱ្យសិស្សទាញមេរៀនសង្ខេប –សំយោគ និងពន្យល់បន្ថែមរួចឱ្យសិស្សកត់ត្រា	• អាចសម្រាកលំហែ និងជួបជុំកំសាន្តផ្សេងៗ • សមាជិកគ្រួសារមានភាពកក់ក្តៅ • កូនបានសិក្សាបានខ្ពស់ • មានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ថែរក្សាសុខភាព។ **មេរៀនសង្ខេប** ក្នុងគ្រួសារនីមួយៗមេគ្រួសារមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការចិញ្ចឹមផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពគ្រួសារ។ គ្រួសារដែលមានសមាជិកតិចធ្វើឱ្យមេគ្រួសារមានភាពងាស្រួលបំផុតក្នុងការគ្រប់គ្រង។ ដូចនេះគ្រួសារដែលមានសមាជិកតិចបានផ្តល់គុណសម្បត្តិយ៉ាងច្រើនសម្រាប់មេគ្រួសារក៏ដូចជគ្រួសារទាំងមូល។	• មានពេលវេលាអាចសម្រាកលំហែ និងមានលទ្ធភាពក្នុងការបំពេញតម្រូវការរបស់កូន។ • អាចផ្តល់ភាពកក់ក្តៅដល់កូន • អាចបញ្ជូនកូនឱ្យទៅសាលារៀនបានល្អ និង ទទួលបានការអប់រំខ្ពស់។ • ពួកគេមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការថែទាំសុខភាពផ្ទាល់ខ្លួន។ –រាយការណ៍ និង កត់ត្រាចូលសៀវភៅ –ទាញមេរៀនសង្ខេប –កត់ត្រាចូលសៀវភៅ
  –ឱ្យសិស្សបិទសៀវភៅ –តើមេគ្រួសារត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីបំពេញតម្រូវការរបស់សមាជិកគ្រួសារ? –តើគ្រួសារតូចមានសមាសភាព	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) –ត្រូវខិតខំអស់ពីកម្លាំងកាយចិត្តក្នុងការចិញ្ចឹមសមាជិកគ្រួសារ។ –សមាសភាពគ្រួសារតូចគឺ៖	 –បិទសៀវភៅទាំងអស់គ្នា –មេគ្រួសារត្រូវខិតខំឱ្យអស់ពីកម្លាំងកាយកម្លាំងចិត្តក្នុងការចិញ្ចឹមផ្គត់ផ្គង់សមាជិកគ្រួសារ។ –សមាសភាពគ្រួសារតូចគឺ៖

នរណាខ្លះ?	• គូស្វាមីភរិយា • ម្ដាយឪពុក កូនប្រុស កូនស្រី • ម្ដាយ កូនប្រុស កូនស្រី • ឪពុក កូនប្រុស កូនស្រី។	• គូស្វាមីភរិយា • ម្ដាយឪពុក កូនប្រុស កូនស្រី • ម្ដាយ កូនប្រុស កូនស្រី • ឪពុក កូនប្រុស កូនស្រី។
-ពេលប្អូនទៅផ្ទះវិញមើលមេរៀន បន្តនូវចំណុចដែលនៅសល់ទំព័រ ១៨៨-១៨៩	**ជំហានទី៥** (បណ្ដាំផ្ញើ) 4. **គ្រួសារធំ** 5. **សុខុមាលភាពនៃគ្រួសារធំ**	-ស្ដាប់គ្រូដោយយកចិត្តទុកដាក់ និង ធ្វើតាម

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ថ្នាក់ទី : ៧
- **ជំពូកទី៣** : **គ្រួសារ**
- **មេរៀនទី១** : **ប្រភេទគ្រួសារ (តចប់)**
- វិធីសាស្ត្របង្រៀន : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ចោទឆ្លើយ)
- រយៈពេល : ២ ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី២)

I. **វត្ថុបំណង**

- ចំណេះដឹង : ប្រាប់បានពីសមាសភាពនៃគ្រួសារធំ បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការសិក្សាអត្ថបទ។
- បំណិន : បង្ហាញពីសុខុមាលភាពនៃគ្រួសារធំ បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការចោទឆ្លើយរបស់គ្រូ។
- ឥរិយាបថ : បណ្តុះស្មារតិសិស្សឱ្យចេះគោរពតាមដំបូន្មានម្តាយឪពុកដើម្បីឱ្យគ្រួសារទាំងមូលមានសុភមង្គល។

II. **សម្ភារឧបទេស**

- សៀវភៅសិស្សទំព័រ ១៨៨-១៨៩ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១០
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងរូបភាព
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

III. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

6. **គ្រួសារធំ**
7. **សុខុមាលភាពនៃគ្រួសារធំ**

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
-ពិនិត្យលើ: សណ្តាប់ធ្នាប់ អនាម័យ អវត្តមាន។	ជំហានទី១ (រដ្ឋបាលថ្នាក់) • សណ្តាបធ្នាប់ • អនាម័យ • អវត្តមាន • ពង្រឹងវិន័យ។	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
-តើកាលពីម៉ោងមុនយើងសិក្សាមេរៀនទី១ ដល់ចំណុចណា? -តើគ្រួសារតូចមានសមាសភាពនរណាខ្លះ? -តើមេគ្រួសារមានតួនាទីដូចម្តេចខ្លះ? -តើប្អូនរស់នៅក្នុងគ្រួសារតូច ឬ គ្រួសារធំ? -តើគ្រួសារតូច និង គ្រួសារធំខុសគ្នាឬទេ? ហេតុអ្វី?	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) 3. សុខុមាលភាពនៃគ្រួសារតូច • គូស្វាមីភរិយា • ម្តាយឪពុក កូនប្រុស កូនស្រី • ម្តាយ កូនប្រុស កូនស្រី • ឪពុក កូនប្រុស កូនស្រី។ -ត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែងឱ្យអស់ពីកម្លាំងកាយចិត្តដើម្បីគ្រួសារ។ **ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី** -ធំ / តូច -ដូច / ខុស ព្រោះគ្រួសារតូចមានសមាជិកតិចហើយមានជីវភាពប្រសើរជាងគ្រួសារធំ។	 3. សុខុមាលភាពនៃគ្រួសារតូច -មានសមាសដូចជា៖ • គូស្វាមីភរិយា • ម្តាយឪពុក កូនប្រុស កូនស្រី • ម្តាយ កូនប្រុស កូនស្រី • ឪពុក កូនប្រុស កូនស្រី។ -ត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែងឱ្យអស់ពីកម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្តក្នុងការចិញ្ចឹមផ្គតផ្គង់សមាជិកគ្រួសារ។ -ធំ / តូច -ដូច / ខុសព្រោះគ្រួសារតូចមានសមាជិកតិចហើយមានជីវភាពប្រសើរជាងគ្រួសារធំ។
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៨៨ អានចំណងជើងមេរៀន -សរសេរចំណងជើងមេរៀនដាក់លើក្តារខៀន	**ជំហានទី៣** (ដំណើរការមេរៀនថ្មី) **មេរៀនទី១:ប្រភេទគ្រួសារ(តចប់)** 4. **គ្រួសារធំ** 5. **សុខុមាលភាពនៃគ្រួសារធំ**	-អានចំណងជើងមេរៀនតាមការណែនាំរបស់គ្រូ 4. គ្រួសារធំ 5. សុខុមាលភាពនៃគ្រួសារធំ

–ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៨៨-១៨៩ រួចអានខ្លឹមសារមេរៀន	(ខ្លឹមសារមេរៀនទំព័រ១៨៨-១៨៩)	–អានខ្លឹមសារមេរៀនតាមការណែនាំរបស់គ្រូ
–សរសេរពាក្យពិបាកលើក្ដារខៀន រួចឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់	**ពន្យល់ពាក្យ** –អាហារូបត្ថម្ភ(ន): ការផ្ដល់ ឬ ផ្គត់ផ្គង់ចំណីអាហារ។ –ថវិកា(ន): លុយកាក់ប្រាក់កាស។ –លទ្ធភាព(ន): ភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន។	–ឡើងពន្យល់ន័យរបស់ពាក្យ
–កែសម្រួល និង ឱ្យសិស្សកត់ត្រាចូលសៀវភៅ		–កត់ត្រាចូលសៀវភៅ
	សកម្មភាពចោទឆ្លើយ	
–តើគ្រួសារធំជាគ្រួសារដូចម្ដេច?	–ជាគ្រួសារដែលមានសមាជិកលើសពីម្ដាយឪពុក និង កូនៗបង្កើតដែលរស់នៅក្រោមដំបូលផ្ទះតែមួយ។	–គ្រួសារធំជាគ្រួសារដែលមានសមាជិកលើសពីម្ដាយឪពុក និង កូនៗបង្កើតដែលរស់នៅក្រោមដំបូលផ្ទះតែមួយ។
–ក្រៅពីម្ដាយឪពុក និងកូនៗបង្កើត តើគ្រួសារធំអាចមាននរណាខ្លះទៀត?	–មាន ជីដូនជីតា មីង ពូ ក្មួយប្រុស ក្មួយស្រី...។	–មាន ជីដូនជីតា ម្ដាយឪពុក កូនប្រុសស្រី បងប្អូនប្រុសស្រី ពូ មីង ក្មួយប្រុស ក្មួយស្រី។
–តើសុខភាព និង សុភមង្គលគ្រួសារអាស្រ័យលើអ្វីខ្លះ?	–ចំនួនសមាជិកដែលគ្រួសារនោះមាន។	–អាស្រ័យលើចំនួនសមាជិកដែលគ្រួសារនោះមាន។
–ប្រសិនបើរកប្រាក់ចំណូលបានតិច តើគ្រួសារធំមានផលវិបាកដូចម្ដេចខ្លះ?	–មានផលវិបាកដូចជា៖ • ចំណីអាហារមិនគ្រប់គ្រាន់ • ពុំមានលទ្ធភាពព្យាបាលជំងឺ • កូនរៀនបានតិច • កូនមានសុខភាពមិនល្អ។	–មានផលវិបាកដូចជា៖ • ចំណីអាហារមិនគ្រប់គ្រាន់ • ពុំមានលទ្ធភាពក្នុងការព្យាបាលជំងឺ • មិនអាចឱ្យកូនទៅរៀនបានវែងឆ្ងាយ • សមាជិកគ្រួសារមានសុខភាពមិនល្អ។

-កែសម្រួល រួចឱ្យសិស្សកត់ត្រា -ឱសិស្សទាញមេរៀនសង្ខេប -សំយោគ រួចឱ្យសិស្សកត់ត្រា	**មេរៀនសង្ខេប** គ្រួសារធំជាគ្រួសារដែលមានសមាជិកលើសពីម្ដាយឪពុក និង កូនៗបង្កើត។ គ្រួសារធអាចជួបការលំបាកក្នុងការថែទាំកូន ការព្យាបាលជំងឺ និង ការបញ្ជូនកូនឱ្យទៅរៀនជាដើម។	-កត់ត្រាចូលសៀវភៅ -ទាញមេរៀនសង្ខេប -កត់ត្រាចូលសៀវភៅ
-ឱ្យសិស្សបិទសៀវភៅ -ក្រៅពីម្ដាយឪពុក និង កូនៗបង្កើត តើមាននរណាខ្លះទៀតក្នុងគ្រួសារធំ? -តើសុភមង្គលគ្រួសារអាស្រ័យលើអ្វី?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -ជីដូនជីតា មីង ពូ ក្មួយប្រុស ក្មួយស្រី...។ -ចំនួនសមាជិកគ្រួសារ។	-បិទសៀវភៅតាមការណែនាំ -មាន ជីដូនជីតា ម្ដាយឪពុក កូនប្រុសស្រី បងប្អូនប្រុសស្រី ពូ មីង ក្មួយប្រុសក្មួយស្រី។ -អាស្រ័យលើចំនួនសមាជិកគ្រួសារដែលគ្រួសារនោះមាន។
-ពេលប្អូនទៅផ្ទះវិញមើលមេរៀនថ្មីផងនៅទំព័រ ១៩០ -កិច្ចការផ្ទះ • ចូរប្អូនធ្វើសំណួរទី 6 ទំព័រ ១៨៩។	**ជំហានទី៥** (បណ្ដាំផ្ញើ ឬ កិច្ចការផ្ទះ) មេរៀនទី២: សុភមង្គលគ្រួសារ -សំណួរ: តើប្អូនត្រូវធ្វើដូចម្ដេចដើម្បីឱ្យគ្រួសារមានសុភមង្គល?	-ស្ដាប់ការណែនាំដោយយកចិត្តទុកដាក់ និង អនុវត្តតាម

កិច្ចតែងការបង្រៀន

❖ កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
❖ មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
❖ ថ្នាក់ទី : ៧
❖ **ជំពូកទី៣** : **គ្រួសារ**
❖ **មេរៀនទី២** : **សុភមង្គលគ្រួសារ**
❖ វិធីសាស្ត្របង្រៀន : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
❖ រយៈពេល : ១ ម៉ោងសិក្សា

I. **វត្ថុបំណង**

➢ ចំណេះដឹង : ប្រាប់ពីនិយមន័យ"សុភមង្គលគ្រួសារ" បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការអានខ្លឹមសារមេរៀន។
➢ បំណិន : វិភាគពីប្រភពដែលនាំឱ្យមានសុភមង្គលគ្រួសារបានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
➢ ឥរិយាបថ : បណ្តុះស្មារតីសិស្សឱ្យស្រឡាញ់ក្រុមគ្រួសារ និង ចូលរួមធ្វើឱ្យគ្រួសារមានសុភមង្គល។

II. **សម្ភារឧបទេស**

- សៀវភៅសិស្សទំព័រ ១៩០-១៩១ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១១
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

III. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

1. **និយមន័យ "សុភមង្គលគ្រួសារ"**
2. **ប្រភពនៃសុភមង្គលគ្រួសារ**

IV. **ដំណើរការនាំមេរៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**

-ពិនិត្យលើ: សណ្តាប់ធ្នាប់ អនាម័យ អវត្តមាន។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) • សណ្តាប់ធ្នាប់ • អនាម័យ • អវត្តមាន • ពង្រឹងវិន័យ	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
-តើថ្ងៃមុនយើងបានសិក្សាដល់មេរៀនអ្វី? -តើគ្រួសារមានប៉ុន្មានប្រភេទ? អ្វីខ្លះ? -តើគ្រួសារជាអ្វី? -គ្រួសារដែលគ្មានអំពើហិង្សា មានទ្រព្យសម្បត្តិ សុខទាំងកាយសប្បាយទាំងចិត្ត តើយើង ចាត់ទុកគ្រួសារនេះជាគ្រួសារដូចម្តេច?	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) មេរៀនទី១: ប្រភេទគ្រួសារ -មានពីរគឺ គ្រួសារតូច និង គ្រួសារធំ។ -ជាក្រុមមនុស្សដែលកើតចេញពីចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍តាមប្រពៃណីរស់នៅផ្ទះជាមួយគ្នា។ **ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី** -គ្រួសារដែលមានសុភមង្គល។	-គ្រួសារមានពីរប្រភេទគឺ គ្រួសារតូច និង គ្រួសារធំ។ -គ្រួសារជាកោសិកានៃសង្គម និង ជាក្រុមមនុស្សដែលកើតចេញពីចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍តាមប្រពៃណីរស់នៅផ្ទះជាមួយគ្នា ហើយបន្តពូជពង្សជាខ្សែស្រឡាយជាញាតិសណ្តានតៗគ្នា។ -យើងចាត់ទុកគ្រួសារនេះជាគ្រួសារដែលមានសុភមង្គល។
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៩០ អានចំណងជើងមេរៀន -សរសេរចំណងជើងមេរៀនដាក់លើក្តារខៀន -តើចំណងជើងមេរៀននេះមានន័យដូចម្តេច?	**ជំហានទី៣** (ដំណើរការមេរៀនថ្មី) **មេរៀនទី២: សុភមង្គលគ្រួសារ** -គ្រួសាររស់នៅប្រកបដោយសេចក្តីសុខចម្រើន។	-អានចំណងជើងតាមការណែនាំរបស់គ្រូ មេរៀនទី២: សុភមង្គលគ្រួសារ -មានន័យថា គ្រួសារដែលរស់នៅប្រកបដោយសេចក្តីសុខចម្រើន សេចក្តីសុខ គ្មានការរំ

–ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន ទំព័រ ១៩០-១៩១ បណ្ដាក់គ្នា	"បន្ទាប់ពីរៀបមង្គល......គ្រប់ៗ ជាដើម។"	លោភបំពាន មានការគោរពគ្នា ទៅវិញទៅមក។ –អានខ្លឹមសារមេរៀនបណ្ដាក់គ្នា
	ពន្យល់ពាក្យ	
–សរសេរពាក្យពិបាកលើក្ដារ ខៀន រួចឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់	–សុខុដុម(ន): ភាពសុខសាន្ត។ –អារម្មណ៍(ន): ការដឹង។ –និយម(ន): អនុលោមតាម។	–ឡើងពន្យល់ន័យរបស់ពាក្យ
–កែលម្អ រួចឱ្យសិស្សកត់ត្រា		
	ពិភាក្សាក្រុម	
–បែងចែកសិស្សជាបួនក្រុម ដើម្បីធ្វើការពិភាក្សា		–ចូលតាមក្រុមពិភាក្សា
–**ក្រុមទី១**: តើសុភមង្គលគ្រួសារ មានន័យដូចម្ដេច?	–សមាជិកគ្រួសាររស់នៅប្រកប ដោយសេចក្ដីសុខចម្រើន ទាំងផ្លូវ កាយ និង ផ្លូវចិត្ត។	–គ្រួសារដែលមានសេចក្ដីសុខ ចម្រើន ការរស់នៅចុះសម្រុងគ្នា គ្មានការឈ្លោះប្រកែកគ្នា និង ចេះយោគយល់អធ្យាស្រ័យគ្នា ទៅវិញទៅមក។
–**ក្រុមទី២**:ចូរប្អូននិយាយពី សេចក្ដីសុខផ្លូវកាយ?	–សុខរាងកាយគ្មានអំពើហិង្សា គ្មានការរំលោភបំពាន...។	–សុខផ្លូវកាយគឺ សុខរាងកាយ គ្មានអំពើហិង្សា គ្មានការរំលោភ បំពាន លើសពីនេះគឺមានទ្រព្យ សម្បត្តិសម្រាប់បំពេញសេចក្ដី ត្រូវការ និង សម្រួលដល់ការរស់ នៅបានប្រសើរ។
–**ក្រុមទី៣**: ចូរប្អូននិយាយពី សេចក្ដីសុខផ្លូវចិត្ត?	–ចិត្តស្ងប់ អារម្មណ៍ល្អ គ្មានការ គំរាមកំហែង។	–សុខផ្លូវចិត្តគឺ មានចិត្តស្ងប់ មានអារម្មណ៍ល្អ គ្មានការគំរាម កំហែង ឬ ធ្វើបាបផ្លូវចិត្ត។
–**ក្រុមទី៤**: តើសមាជិកគ្រួសារ ម្នាក់ៗត្រូវមានភារកិច្ចអ្វីខ្លះ ដើម្បីឱ្យគ្រួសារមានភាពសុខសាន្ត ?	–សមាជិកគ្រួសារ • មិនប្រើអំពើហិង្សា • ត្រូវមានទំនួលខុសត្រូវ • មានការអធ្យាស្រ័យ • ចេះរកទ្រព្យសម្បត្តិ	-សមាជិកគ្រួសារម្នាក់ៗគឺ៖ • មិនត្រូវប្រើអំពើហិង្សា និង ការរើសអើងចំពោះកូនប្រុសកូនស្រី

–ឱ្យតំណាងសិស្សឡើងបង្ហាញបកស្រាយ –គ្រូសំយោគ និង ឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ –ឱ្យសិស្សសាកល្បងសង្ខេបមេរៀន	សម្រាប់គ្រួសារ។ • មានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់គ្រួសារ។ **មេរៀនសង្ខេប** សុភមង្គលគ្រួសារ គឺសំដៅយកគ្រួសារដែលចេះរួបរួមសាមគ្គីគ្នា មានទ្រព្យសម្បត្តិ និង រស់នៅប្រកបដោយសេចក្តីសុខសេចក្តីចម្រើន។ សេចក្តីចម្រើននៅក្នុងគ្រួសារអាស្រ័យលើសមាជិក ម្នាក់ៗស្វែងយល់ច្បាស់ពីសិទ្ធិ តួនាទី និង ការទទួលខុសត្រូវ។	• ស្វែងយល់ឱ្យច្បាស់ពីសិទ្ធិ តួនាទី និង ភារកិច្ច • ត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវរៀងៗខ្លួន • ត្រូវមានការអធ្យាស្រ័យ និង អត់ឱនឱ្យគ្នា • ចេះរកទ្រព្យសម្បត្តិមកផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពគ្រួសារ • មានពេលវេលាសម្រាប់គ្រួសារ។ –តំណាងក្រុមឡើងរាយការណ៍ –កត់មេរៀនចូលសៀវភៅ –ចូលរួមសង្ខេបមេរៀន
–ឱ្យសិស្សបិទសៀវភៅ –តើគ្រួសារមានសុភមង្គល់មានន័យដូចម្តេច?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) –គ្រួសារដែលមានសេចក្តីសុខសេចក្តីចម្រើន ការនៅចុះសម្រុងគ្នា។ –សមាជិកគ្រួសារ	–បិទសៀវភៅទាំងអស់គ្នា –គ្រួសារដែលមានសេចក្តីសុខចម្រើន ការរស់នៅចុះសម្រុងគ្នាគ្មានការឈ្លោះប្រកែកគ្នា និង ចេះយោគយល់អធ្យាស្រ័យគ្នាទៅវិញទៅមក។

–តើសមាជិកគ្រួសារម្នាក់ៗ មានភារកិច្ចអ្វីខ្លះ ដើម្បីឱ្យគ្រួសារមានភាពសុខសាន្ត ?	• មិនប្រើអំពើហិង្សា • ត្រូវមានទំនួលខុសត្រូវ • មានការអធ្យាស្រ័យ • ចេះរកទ្រព្យសម្បត្តិសម្រាប់គ្រួសារ។ • មានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់គ្រួសារ។	–សមាជិកគ្រួសារត្រូវៈ • មិនប្រើអំពើហិង្សា ការរើសអើងកូនស្រី • ស្វែងយល់ឱ្យបានច្បាស់ពីសិទ្ធិ តួនាទី ភារកិច្ច • មានអធ្យាស្រ័យ ការអត់ឱនគ្នា • ចេះរកទ្រព្យសម្បត្តិដើម្បីផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារ • មានពេលវេលាសម្រាប់គ្រួសារ។
–ប្អូនត្រូវចូលរួមថែរក្សាគ្រួសារ ស្រឡាញ់គ្រួសារដើម្បីឱ្យគ្រួសារមានសុភមង្គល –កិច្ចការផ្ទះ • ចូរប្អូនមើលមេរៀនបន្តនៅទំព័រ ១៩២	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើ និងកិច្ចការផ្ទះ) មេរៀនទី៣: វិធីកសាងសុភមង្គលគ្រួសារ	–ស្តាប់តាមការណែនាំរបស់គ្រូ ដោយយកចិត្តទុកដាក់ និងត្រៀមអនុវត្តតាម

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ថ្នាក់ : ៧
- **ជំពូកទី៣ : គ្រួសារ**
- **មេរៀនទី៣ : វិធីកសាងសុភមង្គលគ្រួសារ**
- វិធីសាស្ត្របង្រៀន : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
- រយៈពេល : ៣ ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី១)

I. វត្ថុបំណង

- ចំណេះដឹង : ប្រាប់ពីសុភមង្គលគ្រួសារ និង គុណវិបត្តិនៃគ្រួសារ បានយ៉ាងត្រឹមត្រូវ តាមរយៈ ការអានខ្លឹមសារមេរៀន និង សំណួរបំផុសរបស់គ្រូ។
- បំណិន : បកស្រាយបានពីតួនាទីរបស់ម្ដាយឪពុកចំពោះកូន និង ស្វាមីចំពោះ ភរិយា បានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
- ឥរិយាបថ : បណ្ដុះស្មារតីសិស្សឱ្យចេះពីវិធីកសាងសុភមង្គលនៅក្នុងគ្រួសារ និង មានតួនាទីក្នុងការបំពេញការងារនៅក្នុងសមាជិកគ្រួសារ ព្រមទាំង ចេះស្រឡាញ់គ្រួសារ។

II. សម្ភារឧបទេស

- សៀវភៅសិស្សទំព័រ ១៩២-១៩៣ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១១
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងរូបភាព
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

III. ខ្លឹមសារមេរៀន

1. **តួនាទីរបស់ម្ដាយឪពុកចំពោះកូន**
2. **តួនាទីរបស់ស្វាមីចំពោះភរិយា**

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
-គ្រូត្រួតពិនិត្យលើ: សណ្ដាប់ធ្នាប់ អនាម័យ អវត្តមាន។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) • សណ្ដាប់ធ្នាប់ • អនាម័យ • អវត្តមាន • ពង្រឹងវិន័យ	-ប្រធាន ឬ អនុប្រធានឡើងរាយការណ៍។
-តើកាលពីថ្ងៃមុនយើងបានសិក្សាអំពីមេរៀនអ្វី? -តើសុភមង្គលគ្រួសារមានអត្ថន័យដូចម្ដេច? -តើប្រភពនៃសុភមង្គលគ្រួសារមានអ្វីខ្លះ? -ដើម្បីធ្វើឱ្យគ្រួសារមានសុភមង្គល តើប្អូនត្រូវធ្វើដូចម្ដេច? -តើកត្តាទាំងអស់នេះអាចជួយប្អូនក្នុងវិធីកសាងសុភមង្គលគ្រួសាររបស់ប្អូនដែរឬទេ?	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) មេរៀនទី២: សុភមង្គលគ្រួសារ -មានន័យថា គ្រួសារដែលរស់នៅប្រកបដោយសេចក្ដីសុខចម្រើនទាំងផ្លូវកាយ និង ផ្លូវចិត្ត។ -មានដូចជា៖ • ការប្រាស្រ័យទាក់ទងក្នុងក្រុមគ្រួសារ • សុខភាពជាទ្រព្យជាសម្បត្តិ • សេដ្ឋកិច្ច។ **<u>ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី</u>** • ខិតខំរៀនសូត្រ • ជួយធ្វើកិច្ចការផ្ទះ...។ -ជួយ	-សុភមង្គលគ្រួសារមានន័យថា ជាភាពសុខសាន្ត ភាពសុខដុម និង សេចក្ដីចម្រើនរបស់គ្រួសារ ដោយគ្មានអំពើហិង្សា និង ការរើសអើងក្នុងគ្រួសារ។ -ប្រភពនៃសុភមង្គលគ្រួសារមានកត្តាសំខាន់ៗមួយចំនួនគឺ៖ • ការប្រាស្រ័យទាក់ទងក្នុងក្រុមគ្រួសារ • សុខភាពជាទ្រព្យជាសម្បត្តិ • សេដ្ឋកិច្ច។ -ដើម្បីធ្វើឱ្យគ្រួសារមានសុភមង្គលត្រូវ៖ • ខិតខំរៀនសូត្រ • ជួយធ្វើកិច្ចការផ្ទះ • យោគយល់អធ្យាស្រ័យ -ជួយក្នុងវិធីកសាងសុភមង្គលគ្រួសារ។

	ជំហានទី៣ (ដំណើរការមេរៀនថ្មី)	
–ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៩២ អានចំណងជើងមេរៀន –សរសេរចំណងជើងមេរៀនដាក់លើក្ដារខៀន	**មេរៀនទី៣**: **វិធីកសាងសុភមង្គលគ្រួសារ**	–អានចំណងជើងមេរៀនតាមការណែនាំរបស់គ្រូ –សរសេរចំណងជើងមេរៀនដាក់សៀវភៅរៀងៗខ្លួន
–តើចំណងជើងមេរៀននេះមានន័យដូចម្ដេច?	–វិធីកសាងសេចក្ដីសុខចម្រើននៅក្នុងក្រុមគ្រួសារ។	–មានន័យថា វិធីកសាងសេចក្ដីសុខ សេចក្ដីសុខចម្រើននៅក្នុងក្រុមគ្រួសារ។
–តើប្អូនឃើញអ្វីខ្លះនៅក្នុងរូបភាពនេះ?	–ឪពុកម្ដាយ កូនប្រុសកូនស្រី កូនង៉ានៅក្នុងអង្រឹង តុ កៅអី ទូរទស្សន៍។	–ឃើញមាន ឪពុកម្ដាយ កូនប្រុសកូនស្រី កូនង៉ានៅក្នុងអង្រឹង តុ កៅអី ទូរទស្សន៍ រូបភាព...។
–តើរូបភាពនេះចង់បង្ហាញពីអ្វី?	–បង្ហាញពី គ្រួសារមួយដែលមានសុភមង្គល ចេះជួយគ្នា គោរពសិទ្ធិគ្នា...។	–រូបភាពនេះចង់បង្ហាញពីគ្រួសារមួយដែលមានសុភមង្គល ចេះជួយគ្នា គោរពសិទ្ធិគ្នា និងដឹងពីតួនាទីរៀងៗខ្លួនដើម្បីបំពេញតម្រូវការគ្រួសារ។
–តើរូបភាព និង ចំណងជើងមានទំនាក់ទំនងគ្នាដែរឬទេ?ព្រោះអ្វី? –ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀនទំព័រ ១៩២-១៩៣	–មាន ព្រោះរូបភាពបង្ហាញពីគ្រួសារមួយដែលមានសុភមង្គល ឯចំណងជើងនិយាយពី ‟វិធីកសាងសុភមង្គលគ្រួសារ″។ –អានចាប់ពី″សមាជិកគ្រួសារ...... មានភក្ដីភាពចំពោះភរិយា″។	–មាន ព្រោះរូបភាពបង្ហាញពីគ្រួសារមួយដែលមានសុភមង្គល ឯចំណងជើងនិយាយពី ‟វិធីកសាងសុភមង្គលគ្រួសារ″។ –អានខ្លឹមសារមេរៀនបណ្ដាក់គ្នា
–សរសេរពាក្យពិបាកលើក្ដារខៀន រួចឱសិស្សឡើងពន្យល់	**ពន្យល់ពាក្យ** –សុភមង្គល(ន): សេចក្ដីសុខ សេចក្ដីចម្រើន។ –ភារកិច្ច(ន): កិច្ចការដែលត្រូវធ្វើ។ –សីលធម៌(ន): ដំបូន្មានដែលនាំចៀសវាងអំពើអាក្រក់។	–ឡើងពន្យល់ន័យរបស់ពាក្យ

	–ភក្តីភាព(ន): ភាពនៃការរាប់អាន ភាពនៃសេចក្តី ស្រឡាញ់ស្មោះ។ –ពលរដ្ឋ(ន): មនុស្សទាំងប្រុស ទាំងស្រីដែលជា កម្លាំង របស់ប្រទេស។	
–កែសម្រួលរួចឱ្យសិស្សកត់ត្រា ចូលសៀវភៅ		–កត់ត្រាចូលសៀវភៅ
	សកម្មភាពក្រុម	
–បែងចែកសិស្សជាបួនក្រុម ដើម្បីធ្វើការពិភាក្សា		–ចូលតាមក្រុមពិភាក្សា
–ក្រុមទី១: ដើម្បីឱ្យគ្រួសារមាន សុភមង្គល តើសមាជិកម្នាក់ៗ ត្រូវធ្វើដូចម្តេច?	–សមាជិកម្នាក់ៗត្រូវ៖ • ចេះជួយគ្នា អធ្យាស្រ័យ គ្នាទៅវិញទៅមក • មិនទាស់ទែងគ្នា ដោះ ស្រាយបញ្ហាដោយសន្តិវិធី។ • ចេះជួយរំលែកការងារគ្នា ចេះយល់ចិត្តគ្នាទៅវិញទៅមក • សមាជិកទាំងអស់ចេះ ស្រឡាញ់គ្នា។	–សមាជិកម្នាក់ៗត្រូវ៖ • ចេះជួយគ្នា • អធ្យាស្រ័យគ្នាទៅវិញ ទៅមក • មិនទាស់ទែងគ្នា • ចេះដោះស្រាយបញ្ហា ដោយសន្តិវិធី។ • ចេះជួយរំលែកការងារគ្នា • ចេះយល់ចិត្តគ្នាទៅវិញ ទៅមក • សមាជិកទាំងអស់ចេះ ស្រឡាញ់គ្នា។
–ក្រុមទី២:គ្រួសារដែលគ្មាន សុភមង្គល តើគ្រួសារនោះនឹង ជួបគុណវិបត្តិអ្វីខ្លះ?	–ជួបគុណវិបត្តិដូចជា៖ • មានអំពើហិង្សានៅក្នុង គ្រួសារទាស់ទែងគ្នាបែកបាក់ សាមគ្គីកូនៗគ្មានសុភមង្គល (គ្មានភាពកក់ក្តៅ) • ខ្មាស់អ្នកជិតខាង (អ្នកជិតខាងមើលងាយ) • សង្គមមើលងាយ។	–ជួបគុណវិបត្តិដូចជា៖ • មានអំពើហិង្សានៅក្នុង គ្រួសារ • ទាស់ទែងគ្នាបែកបាក់ សាមគ្គី • កូនៗគ្មានសុភមង្គល (គ្មានភាពកក់ក្តៅ) • ខ្មាស់អ្នកជិតខាង (អ្នកជិតខាងមើលងាយ) • សង្គមមើលងាយ។

–**ក្រុមទី៣**:ចូរនិយាយពីតួនាទីរបស់ម្តាយឪពុកចំពោះកូន។	–តួនាទីរបស់ម្តាយឪពុកចំពោះកូនមានដូចជា៖ • ស្រឡាញ់ថ្នាក់ថ្នមកូនស្មើៗគ្នាពង្រីកការអប់រំខាងស្មារតី សីលធម៌ សាសនា • ពិនិត្យរាល់សកម្មភាពនិង ការកំសាន្ត អប់រំឱ្យឧស្សាហ៍ព្យាយាម និង មានជំនឿលើខ្លួនឯង លើកទឹកចិត្តកិច្ចការផ្ទះ សាលា និង សង្គម។ • បង្រៀនពីភារកិច្ចពលរដ្ឋឱ្យស្រឡាញ់ជាតិ ផ្តល់ដំបូន្មានល្អៗចំពោះការអភិវឌ្ឍ ។ • ធ្វើជាគំរូល្អដល់ពួកគេទុកដាក់ពួកគេឱ្យមានគូស្រករតាមប្រពៃណី។	–តួនាទីរបស់ម្តាយឪពុកចំពោះកូនមានដូចជា៖ • ស្រឡាញ់ថ្នាក់ថ្នមកូនស្មើៗគ្នា • ពង្រីកការអប់រំខាងស្មារតី សីលធម៌ សាសនា • ពិនិត្យរាល់សកម្មភាពនិង ការកំសាន្ត • អប់រំឱ្យឧស្សាហ៍ព្យាយាម និង មានជំនឿលើខ្លួនឯង • លើកទឹកចិត្តកិច្ចការផ្ទះ សាលា និង សង្គម • បង្រៀនពីភារកិច្ចពលរដ្ឋឱ្យស្រឡាញ់ជាតិ • ផ្តល់ដំបូន្មានល្អៗចំពោះការអភិវឌ្ឍ • ធ្វើជាគំរូល្អដល់ពួកគេ • ទុកដាក់ពួកគេឱ្យមានគូស្រករតាមប្រពៃណី។
–**ក្រុមទី៤**: តើតួនាទីរបស់ស្វាមីចំពោះភរិយាមានអ្វីខ្លះ?	–តួនាទីរបស់ស្វាមីចំពោះភរិយាមានដូចជា៖ • លើកតម្កើងស្រឡាញ់ភរិយាមិនមើលងាយភរិយាមិនប្រើអំពើហិង្សា • ដឹកនាំគ្រប់គ្រងគ្រួសារឱ្យបានល្អ និង ទទួលខុសត្រូវលើសុខភាពរបស់សមាជិកគ្រួសារទាំងអស់។ • ជួយសម្រួលភារកិច្ចរបស់ភរិយា ចិញ្ចឹមបីបាច់កូន អប់រំកូន ជួយធ្វើកិច្ចការក្នុងផ្ទះ។ • ថ្នាក់ថ្នមភរិយា ផ្តល់សេរីភាពគ្រប់បែបយ៉ាងដោះស្រាយដោយឈ្លាសវៃ និង មានមូល	–តួនាទីរបស់ស្វាមីចំពោះភរិយាមានដូចជា៖ • លើកតម្កើងស្រឡាញ់ភរិយា • មិនមើលងាយភរិយា មិនប្រើអំពើហិង្សា • ដឹកនាំគ្រប់គ្រងគ្រួសារឱ្យបានល្អ និង ទទួលខុសត្រូវលើសុខភាពរបស់សមាជិកគ្រួសារទាំងអស់។ • ជួយសម្រួលភារកិច្ចរបស់ភរិយា ចិញ្ចឹមបីបាច់កូន អប់រំកូន ជួយធ្វើកិច្ចការក្នុងផ្ទះ។ • ថ្នាក់ថ្នមភរិយា ផ្តល់សេរីភាពគ្រប់បែបយ៉ាង

     –សំយោគចម្លើយ រួចឱ្យសិស្ស កត់ត្រាចូលសៀវភៅ –ឱ្យសិស្សសាកល្បងទាញ មេរៀនសង្ខេប - ឱ្យសិស្សកត់ត្រាចូលសៀវភៅ	ដ្ឋានច្បាស់លាស់។ • មានភក្តីភាពចំពោះ ភរិយា។ **មេរៀនសង្ខេប** គ្រួសារមានសុភមង្គល អាស្រ័យទៅលើសមាជិកចេះជួយ គ្នា យោគយល់គ្នា និងចេះ ចែករំលែកការងារគ្នាឱ្យបានត្រឹម ត្រូវ ប៉ុន្តែនៅក្នុងគ្រួសារដែល ពោរពេញទៅដោយអំពើហិង្សាគឺ ជាគ្រួសារដែលគ្មានសុភមង្គល។ ដូចនេះដើម្បីឱ្យគ្រួសារមានសុភ មង្គល និង រីកចម្រើនសមាជិក ម្នាក់ៗត្រូវគោរពតួនាទីឱ្យបានល្អ រៀងៗខ្លួន។	• ដោះស្រាយដោយឈ្លាស វៃ និង មានមូលដ្ឋានច្បាស់ លាស់។ • មានភក្តីភាពចំពោះ ភរិយា។ –កត់ត្រាចូលសៀវភៅរៀងៗខ្លួន –សាកល្បងទាញមេរៀនសង្ខេប តាមគ្រូ –កត់ត្រាចូលសៀវភៅរៀនៗខ្លួន
  –ឱ្យសិស្សបិទសៀវភៅ –តើម្តាយឪពុកមានតួនាទីអ្វីខ្លះ ចំពោះកូន?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) –តួនាទីរបស់ម្តាយឪពុកចំពោះ កូនមានដូចជា៖ • ស្រឡាញ់ថ្នាក់ថ្នមកូន ស្មើៗគ្នា ពង្រីកការអប់រំខាង ស្មារតី សីលធម៌ សាសនា • ពិនិត្យរាល់សកម្មភាពនិង ការកំសាន្ត អប់រំឱ្យឧស្សាហ៍ព្យា- យាម និង មានជំនឿលើខ្លួនឯង លើកទឹកចិត្តកិច្ចការផ្ទះសាលា និង សង្គម។ • បង្រៀនពីភារកិច្ចពលរដ្ឋឱ្យ	 –បិទសៀវភៅទាំងអស់គ្នា –តួនាទីរបស់ម្តាយឪពុកចំពោះ កូនមានដូចជា៖ • ស្រឡាញ់ថ្នាក់ថ្នមកូន ស្មើៗគ្នា • ពង្រីកការអប់រំខាងស្មារ តី សីលធម៌ សាសនា • ពិនិត្យរាល់សកម្មភាព និង ការកំសាន្ត • អប់រំឱ្យឧស្សាហ៍ព្យា យាម និង មានជំនឿលើខ្លួនឯង • លើកទឹកចិត្តកិច្ចការផ្ទះ

	ស្រឡាញ់ជាតិ ផ្តល់ដំបូន្មានល្អៗចំពោះការអភិវឌ្ឍ ។ • ធ្វើជាគំរូល្អដល់ពួកគេទុកដាក់ពួកគេឱ្យមានគូស្រករតាមប្រពៃណី។	សាលា និង សង្គម • បង្រៀនពីភារកិច្ចពលរដ្ឋឱ្យស្រឡាញ់ជាតិ • ផ្តល់ដំបូន្មានល្អៗចំពោះការអភិវឌ្ឍ • ធ្វើជាគំរូល្អដល់ពួកគេ • ទុកដាក់ពួកគេឱ្យមានគូស្រករតាមប្រពៃណី។
–ពេលប្អូនត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញ ត្រូវខិតខំរៀនសូត្រ និង មើលមេរៀនបន្តនៅទំព័រ ១៩៤-១៩៥ ចំណុចលេខ 3 និង លេខ4 ផង	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើ ឬ កិច្ចការផ្ទះ) 3. តួនាទីរបស់ភរិយាចំពោះស្វាមី 4. តួនាទីរបស់កូនចំពោះឪពុកម្តាយ	–ស្តាប់គ្រូដោយយកចិត្តទុកដាក់ និង ធ្វើតាមការណែនាំ

កិច្ចតែងការបង្រៀន

❖ កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
❖ មុខវិជ្ជា : សីលធម៌ពលរដ្ឋវិជ្ជា
❖ ថ្នាក់ : ៧
❖ **ជំពូកទី៣** : **គ្រួសារ**
❖ **មេរៀនទី៣** : **ទំនាក់ទំនងក្នុងគ្រួសារ** (ត)
❖ រយៈពេល : ៣ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី២)

I. **វត្ថុបំណង**

➢ ចំណេះដឹង : រៀបរាប់បានពីតួនាទីរបស់ភរិយាចំពោះស្វាមីនិងតួនាទីរបស់កូនចំពោះម្ដាយឪពុកបានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈការអានខ្លឹមសារមេរៀនព្រមទាំងសំណួរបំផុសរបស់គ្រូ។
➢ បំណិន : បកស្រាយបានពីសារៈសំខាន់នៃគ្រួសារបានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុមនិងការពន្យល់ណែនាំរបស់គ្រូ។
➢ ឥរិយាបថ : បណ្ដុះស្មារតីឲសិស្សមានស្មារតីទទួលខុសត្រូវចំពោះតួនាទីរបស់ខ្លួន។

II. **សម្ភារឧបទេស**

- សៀវភៅសិស្សទំព័រ១៩២-១៩៦បោះពុម្ពឆ្នាំ២០១០
- ប័ណ្ណសំណួរ
- មេរៀនសង្ខេប

III. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

3. **តួនាទីរបស់ភរិយាចំពោះស្វាមី**
4. **តួនាទីរបស់កូនចំពោះម្ដាយឪពុក**

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
–ពិនិត្យៈ អនាម័យអវត្តមាន សណ្តាប់ធ្នាប់។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់)	–ប្រធានថ្នាក់ឬអនុប្រធានរាយការណ៍។
–ដើម្បីឲ្យគ្រួសារមានសុភមង្គលតើសមាជិកម្នាក់ៗត្រូវធ្វើដូចម្តេច? –តើឪពុកម្តាយមានតួនាទីចំពោះកូនដូចម្តេចខ្លះ? –តើប្អូនមកសាលារាល់ថ្ងៃនេះមានតួនាទីធ្វើអ្វី?ចុះប្អូនឃើញម្តាយរបស់ប្អូនជួយអ្វីខ្លះដល់	**ជំហានទី២** រំលឹកមេរៀនចាស់ –ដើម្បីឲ្យគ្រួសារមានសុភមង្គលសមាជិកម្នាក់ៗត្រូវៈ • ចេះជួយគ្នា • អធ្យាស្រ័យគ្នាទៅវិញទៅមក មិនប្រើអំពើហឹង្សា • មិនទាស់ទែងគ្នាដោះស្រាយដោយសន្តិវិធី • ចេះចែករំលែកការងារគ្នា • ប្តីយល់ចិត្តប្រពន្ធប្រពន្ធយល់ចិត្តប្តី សមាជិកទាំងអស់ចេះស្រឡាញ់គ្នា...។ –ឪពុកម្តាយមានតួនាទីចំពោះកូនដូចជាៈ • ស្រឡាញ់ថ្នាក់ថ្នមកូនស្មើៗគ្នា • ពង្រីកការអប់រំខាងឯស្មារតីសីលធម៌វិន័យសាសនា • ជួយជំរុញលើកទឹកចិត្តធ្វើកិច្ចការផ្ទះកិច្ចការសាលា • ផ្តល់ដំបូន្មានល្អៗចំពោះការអភិវឌ្ឍនិងសុខមាលភាព • ធ្វើជាគំរូល្អដល់ពួកគេ...។ <u>**ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី**</u> –ខិតខំរៀនសូត្រ...។ –ឃើញដូចជាៈចាត់ចែងការងារក្នុងផ្ទះ	–ដើម្បីឲ្យគ្រួសារមានសុភមង្គលសមាជិកម្នាក់ៗត្រូវៈ • ចេះជួយគ្នាអធ្យាស្រ័យគ្នាទៅវិញទៅមក • មិនប្រើអំពើហឹង្សា • សមាជិកទាំងអស់ចេះស្រឡាញ់គ្នា...។ –ឪពុកមានតួនាទីចំពោះកូនដូចជាៈ • ស្រឡាញ់ថ្នាក់ថ្នមកូនស្មើៗគ្នា • ពង្រីកការអប់រំខាងស្មារតីសីលធម៌វិន័យសាសនា • ផ្តល់ដំន្មានល្អៗ • ធ្វើជាគំរូល្អដល់ពួកគេ...។ –មាននាទីជាអ្នកខិតខំរៀនសូត្រ...។ • ចាត់ចែងការងារផ្ទះបាយ

ឪពុកម្ដាយរបស់ប្អូន? –អញ្ចឹងថ្ងៃនេះយើងនិងរៀនមេរៀនរបស់យើងបន្តទៀត	• ជួយគោរពស្រឡាញ់និងមានភក្ដីភាពចំពោះគាត់ • មើលថៃគ្រួសារ • រក្សាកិត្តិយសគ្រួសារ...។ –កត្តាទាំងអស់នេះគឺជាតួនាទីរបស់ភរិយាចំពោះប្តី។	• មើលថែរក្សាគ្រួសារ • រក្សាកិត្តិយស...។ –កត្តាទាំងអស់នេះគឺជាតួនាទីរបស់ភរិយាចំពោះប្តី។
  –ឲ្យសិស្សបើកសៀវភៅនៅទំព័រ១៩៨អានចំណងជើងរួចគ្រូសរសេរចំណងជើងដាក់លើក្ដារខៀន –ឲ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀនទំព័រ ១៩៨ –គ្រូសរសេរពាក្យពិបាកដាក់លើក្ដារខៀន –គ្រូសម្រួលឱ្យសិស្សកត់ គ្រូបែងចែកក្រុមធ្វើការពិភាក្សាក្រុម៖ **–ក្រុមទី១**:ចូរនិយាយពីតួនាទីរបស់ភរិយាចំពោះស្វាមី។	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី៣**: **ទំនាក់ទំនងសុភមង្គលគ្រួសារ** 3. តួនាទីរបស់ភរិយាចំពោះ ស្វាមី 4. តួនាទីរបស់កូនចំពោះម្ដាយឪពុក –ភរិយាជាមេផ្ទះ.................. ឪពុកចែកឋានទៅ។ **ពន្យល់ពាក្យ** -សុវត្ថិភាព (ន): ភាពគ្មានគ្រោះថ្នាក់។ -កិត្តិយស (ន): កេរ្តិ៍ឈ្មោះដ៏រុងរឿង។ -លទ្ធភាព (ន) :ភាពអាចធ្វើទៅបាន។ **សកម្មភាពក្រុម** –តួនាទីរបស់ភរិយាចំពោះស្វាមី • ចាត់ចែងការងារក្នុងផ្ទះ	 –អានចំណងជើង និង សរសេរចំណងជើងដាក់សៀវភៅ –សិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន –សិស្សឡើងពន្យល់ពាក្យពិបាក –សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ –សិស្សចូលតាមក្រុមពិភាក្សា –តួនាទីរបស់ភរិយាចំពោះស្វាមី • ចាត់ចែងការងារក្នុងផ្ទះ

	• ថែរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិឲ្យបាន គង់វង្ស • សង្គ្រោះញាតិខាងស្វាមី ឲ្យបានសមរម្យល្អ • រក្សាខ្លួនតាមច្បាប់សាសនា • គោរពស្រឡាញ់មានភក្តី ភាពចំពោះស្វាមី • មើលថែរក្សាគ្រួសារ • ថែរក្សាកិត្តិយសគ្រួសារ។	• ថែរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិឲ្យបាន គង់វង្ស • សង្គ្រោះញាតិខាងស្វាមី ឲ្យបានសមរម្យល្អ • រក្សាខ្លួនតាមច្បាប់សាសនា • គោរពស្រឡាញ់មានភក្តី ភាពចំពោះស្វាមី • មើលថែរក្សាគ្រួសារ • ថែរក្សាកិត្តិយសគ្រួសារ។
–**ក្រុមទី២**:តើតួនាទីរបស់កូនចំ- ពោះម្តាយឪពុកមានអ្វីខ្លះ?	–តួនាទីរបស់កូនចំពោះឪពុក ម្តាយមាន៖ • ស្តាប់ដំបូន្មានរបស់ម្តាយ ឪពុកខិតខំរៀនសូត្រ • ជួយធ្វើកិច្ចការជំនួសម្តាយ ឪពុកនិងចិញ្ចឹមលោកវិញធ្វើជាកូនកត ញ្ញូ • ចេះស្រឡាញ់បងប្អូន • រក្សាវង្សត្រកូលនិង កិត្តិយសកេរ្តិ៍ឈ្មោះឲ្យល្អ • រក្សាទ្រព្យសម្បត្តិម្តាយ ឪពុក • ធ្វើបុណ្យឲ្យគាត់ពេលចែក ឋានទៅ។	–តួនាទីរបស់កូនចំពោះឪពុក ម្តាយមាន៖ • ស្តាប់ដំបូន្មានរបស់ម្តាយ ឪពុកខិតខំរៀនសូត្រ • ជួយធ្វើកិច្ចការជំនួសម្តាយ ឪពុកនិងចិញ្ចឹមលោកវិញធ្វើជាកូន កតញ្ញូ • ចេះស្រឡាញ់បងប្អូន • រក្សាវង្សត្រកូលនិងកិត្តិយស កេរ្តិ៍ឈ្មោះឲ្យល្អ • រក្សាទ្រព្យសម្បត្តិម្តាយ ឪពុក • ធ្វើបុណ្យឲ្យគាត់ពេលចែក ឋានទៅ។
–**ក្រុមទី៣**:តើគ្រួសារមានសារៈ សំខាន់ដូចម្តេចខ្លះចំពោះកូននិ- ងសង្គមជាតិ?	–គ្រួសារមានសារ សំខាន់ណា- ស់ចំពោះកូនៗនិងសង្គមជាតិ ដូចជា៖ –ចំពោះកូន • ជាអ្នកចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា កូនជាអ្នកផ្តល់ដំបូន្មាន • ជាអ្នកដឹកនាំ,អ្នកលើកទឹក ចិត្ត ជាអ្នកផ្តល់,អ្នកជួយ –ចំពោះសង្គម • មានធនធានមនុស្សគ្រប់	–មានសារៈសំខាន់ណាស់ចំ- ពោះកូនៗនិងសង្គមជាតិដូច ជា៖ –ចំពោះកូន • ជាអ្នកចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា កូនជាអ្នកផ្តល់ដំបូន្មាន • ជាអ្នកដឹកនាំ,អ្នកលើកទឹក ចិត្ត ជាអ្នកផ្តល់,អ្នកជួយ –ចំពោះសង្គម • មានធនធានមនុស្សគ្រប់

	គ្រាន់ • មានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អមានស្តេភាព,គ្មានអំពើហិង្សា • មានការអភិវឌ្ឍ...។	គ្រាន់ • មានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អមានស្តេភាព,គ្មានអំពើហិង្សា • មានការអភិវឌ្ឍ...។
–**ក្រុមទី៤**:តើនៅក្នុងគ្រួសាររបស់អ្នកតើអ្នកណាទទួលបន្ទុ-កធ្ងនើជាងគេ?ព្រោះអ្វី ? –គ្រូសំយោគចម្លើយរបស់សិស្សឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅរៀងៗខ្លួន – សិស្សសាកល្បងទាញមេរៀនសង្ខេប –គ្រូសំយោគហើយបិទមេរៀនសង្ខេបឱ្យសិស្ស	–នៅក្នុងគ្រួសារអ្នកដែលទទួលបន្ទុកធ្ងន់ជាងគេគឺៈម្តាយឪពុករបស់ខ្ញុំព្រោះគាត់ជាអ្នកទទួលបន្ទុកមើលថែរក្សានិងអប់រំកូនទាំងអស់គ្នា។ **មេរៀនសង្ខេប** សុភមង្គលនៅក្នុងគ្រួសារអាចកើតមានឡើងអាស្រ័យទៅលើបុគ្គលម្នាក់ៗចេះគោរពស្រឡាញ់និងស្គាល់ពីតួនាទីរបស់ខ្លួនក្នុងគ្រួសារ។ដូចនេះភរិយាត្រូវស្គាល់តួនាទីរបស់ខ្លួនចំពោះស្វាមីឯស្វាមីក៏ដូចគ្នាដែរចំនែកឯកូនវិញត្រូវស្គាល់ពីតួនាទីរបស់ខ្លួនចំពោះឪពុកម្តាយផងដែរនៅក្នុងគ្រួសារដើម្បីគ្រួសារនិងសង្គមមានការអភិវឌ្ឍ។	–នៅក្នុងគ្រួសារអ្នកដែលទទួ-លបន្ទុកធ្ងន់ជាងគេគឺម្តាយនិងឪពុករបស់ខ្ញុំព្រោះគាត់ជាអ្នក -តក់ត្រា -កត់ត្រា
-តើគ្រួសារមានសារៈសំខាន់ដូចម្តេចខ្លះចំពោះសង្គម?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) –គ្រួសារមានសារៈសំខាន់ណាស់ចំពោះសង្គមគឺ មានធនធានមនុស្សគ្រប់គ្រាន់មានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អមានស្ថេរភាពគ្មានអំពើហិង្សាមានការអភិវឌ្ឍ។ –អ្នកដែលទទួលបន្ទុកធ្ងន់ជាង	–មានធនធានមនុស្សគ្រប់គ្រាន់មានសណ្តាប់ធ្នាបល្អមានស្ថេរ –អ្នកដែលទទួលបន្ទុកធ្ងន់ជាង ភាព,គ្មានអំពើហិង្សាមានការអភិវឌ្ឍ...។

–នៅក្នុងគ្រួសាររបស់អ្នក តើអ្នកណាទទួលបន្ទុកធ្ងន់ជាងគេ ព្រោះអ្វី ?	គេនៅក្នុងគ្រួសារគឺម្តាយឪពុករបស់ខ្ញុំព្រោះគាត់ជាអ្នកទទួលបន្ទុករកស៊ីនិងមើលថែរក្សាអប់រំកូនៗទាំងអស់គ្នា។	គេនៅក្នុងគ្រួសារគឺម្តាយឪពុករបស់ខ្ញុំព្រោះគាត់ជាអ្នកទទួលបន្ទុករកស៊ីនិងមើលថែរក្សាអប់រំកូនៗទាំងអស់គ្នា។
-នៅក្នុងគ្រួសាររបស់ប្អូនមានតែឪពុកម្តាយរបស់ប្អូនដែលជាអ្នកកសាងសុភមង្គល?ព្រោះអ្វី?	**ជំហានទី៥** កិច្ចការផ្ទះ	-សិស្សកត់កិច្ចការដាក់ចូលសៀវភៅ

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ថ្នាក់ទី : ៧
- **ជំពូកទី៣** : **គ្រួសារ**
- **មេរៀនទី៣** : **ទង្វើកសាងសុភមង្គលគ្រួសារ (តចប់)**
- វិធីសាស្ត្របង្រៀន : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
- រយៈពេល : ៣ ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី៣)

I. **វត្ថុបំណង**

- ចំណេះដឹង : ប្រាប់ពីតួនាទីរបស់កូនចំពោះឪពុកម្ដាយ និង ចំពោះបងប្អូនបានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈការអានខ្លឹមសារមេរៀន និង សំណួរបំផុសរបស់គ្រូ។
- បំណិន : កំណត់ពីតួនាទីបងចំពោះប្អូន និង ប្អូនចំពោះបង និង ការបំពេញតួនាទីដែលជាតម្លៃគុណធម៌ បានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
- ឥរិយាបថ : ស្រឡាញ់ គោរពគ្រួសារ ឪពុកម្ដាយ បងប្អូនដើម្បីឱ្យគ្រួសារមានសុភមង្គល

II. **សម្ភារឧបទេស**

- សៀវភៅសិស្សទំព័រ ១៩៥-១៩៦ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១១
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងរូបភាព
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

III. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

5. **តួនាទីរបស់បងចំពោះប្អូន**
6. **តួនាទីរបស់ប្អូនចំពោះបង**
7. **ការបំពេញតួនាទីជាតម្លៃគុណធម៌**

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
-គ្រូតពិនិត្យលើ: សណ្តាប់ធ្នាប់ អនាម័យ អវត្តមាន។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) • សណ្តាប់ធ្នាប់ • អនាម័យ • អវត្តមាន • ពង្រឹងវិន័យ។	-ប្រធាន ឬ អនុប្រធានឡើងរាយការណ៍។
-តើភរិយាមានតួនាទីអ្វីខ្លះចំពោះស្វាមី? -តើយើងជាកូនៗមានតួនាទីអ្វីខ្លះចំពោះឪពុកម្តាយ? -ក្រៅពីមានតួនាទីចំពោះម្តាយឪពុក តើកូនមានតួនាទីចំពោះអ្នកណាទៀត?	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) -ភរិយាមានតួនាទីចំពោះស្វាមី៖ • ចាត់ចែងការងារផ្ទះ • ថែរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ • ស្រឡាញ់គ្រួសារ ស្វាមី និង សាច់ញាតិ • រក្សាខ្លួន និង កិត្តិយស។ -កូនមានតួនាទីចំពោះឪពុកម្តាយដូចជា៖ • ខិតខំរៀនសូត្រ • ស្រឡាញ់ម្តាយឪពុក និង បងប្អូន • ថែរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ និង វង្សត្រកូល • រកប្រាក់ផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារ។ **<u>ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី</u>** -មានតួនាទិចំពោះបងប្អូន។	-ភរិយាមានតួនាទីចំពោះស្វាមី៖ • ចាត់ចែងការងារផ្ទះ និង ថែរក្សារទ្រព្យសម្បត្តិ • គោរពស្រឡាញ់ស្វាមី និង សាច់ញាតិ • រក្សាខ្លួនតាមច្បាប់ទម្លាប់ សាសនា ប្រពៃណី • ថែរក្សាគ្រួសារ និង កិត្តិយសស្វាមី។ -កូនមានតួនាទីចំពោះឪពុកម្តាយដូចជា៖ • ស្តាប់ដំបូន្មាន ជួយធ្វើការងារផ្ទះជំនួសម្តាយឪពុក • ចេះស្រឡាញ់បងប្អូន និង ថែរក្សាម្តាយឪពុក • ថែរក្សាវង្សត្រកូល និង កេរ្តិ៍ឈ្មោះឱ្យបានល្អ។ • ធ្វើបុណ្យជូនម្តាយឪពុកនៅពេលគាត់ចែកឋានទៅ។ -មានតួនាទិចំពោះបងប្អូន។
	ជំហានទី៣	

–សរសេរចំណងជើងមេរៀនដាក់លើក្តារខៀន –ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៩៤-១៩៦រួចអានខ្លឹមសារមេរៀន –សរសេរពាក្យពិបាកលើក្តារខៀន រួចឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់ –កែសម្រួលឱ្យសិស្សកត់ –ក្នុងនាមជាបងប្អូន តើយើងត្រូវមានតួនាទីអ្វីខ្លះចំពោះគ្នា? –តើបងមានតួនាទីអ្វីខ្លះចំពោះប្អូន?	(មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី៣**: **វិធីកសាងសុភមង្គលគ្រួសារ** 5. តួនាទីរបស់បងចំពោះប្អូន 6. តួនាទីរបស់ប្អូនចំពោះបង 7. ការបំពេញតួនាទីជាតម្លៃគុណធម៌ **ពន្យល់ពាក្យ** –ប្រយោជន៍(ន): ផលដែលបានសម្រេចពីការប្រកបការងារ។ –ប្តេជ្ញា(ន): ការតាំងចិត្ត ការសន្យា។ សំណួរផ្តើម –ស្រឡាញ់គ្នា មើលថែគ្នា ចេះជួយគ្នា...។ **សំណួរបញ្ជាក់លើអត្ថបទ** –បងមានតួនាទីចំពោះប្អូនគឺះ • ស្រឡាញ់មើលថែប្អូន • ជួយផ្គត់ផ្គង់ប្អូន • ប្រើសម្តីទន់ភ្លន់ដាក់ប្អូន។	មេរៀនទី៣: វិធីកសាងសុភមង្គលគ្រួសារ 5. តួនាទីរបស់បងចំពោះប្អូន 6. តួនាទីរបស់ប្អូនចំពោះបង 7. ការបំពេញតួនាទីជាតម្លៃគុណធម៌ –អានខ្លឹមសារមេរៀនបណ្តាក់គ្នា –ឡើងពន្យល់ន័យរបស់ពាក្យ –ប្រយោជន៍(ន): ផលដែលបានសម្រេចពីការប្រកបការងារ។ –ប្តេជ្ញា(ន): ការតាំងចិត្ត ការសន្យា។ –កត់ត្រាចូលសៀវភៅ –ស្រឡាញ់គ្នា មើលថែគ្នា ចេះជួយគ្នា មិនត្រូវប្រកាន់ទោសពៃរ៍។ –បងមានតួនាទីចំពោះប្អូនគឺះ • ស្រឡាញ់ប្អូន និង ចែករំលែកនូវអ្វីដែលខ្លួនមានឱ្យប្អូន • មើលថែប្អូន ជួយយកអាសាផ្តល់ប្រយោជន៍ឱ្យប្អូន • ប្រើសម្តីទន់ភ្លន់ មិនប្រកាន់ទោសពៃរ៍។
–តើប្អូនត្រូវមានតួនាទីអ្វីខ្លះចំពោះបង?	–ប្អូនមានតួនាទីចំពោះបងគឺះ • ស្រឡាញ់បងស្មោះ • ប្រើសម្តីទន់ភ្លន់ • គោរពរាប់អានបង	–ប្អូនមានតួនាទីចំពោះបងគឺះ • ស្រឡាញ់បងស្មោះ មិនច្រណែនបង • ប្រើសម្តីទន់ភ្លន់ សុភាព

	ដោយស្មោះ...។	ដាក់បង • គោរពរាប់អានបង ដោយស្មោះ • ជួយទុក្ខធុរៈបង។
	ពិភាក្សាក្រុម	
-បែងចែកសិស្សជាបួនក្រុម៖ **-ក្រុមទី១**: តើបងមានតួនាទីអ្វីខ្លះចំពោះប្អូន?	-តួនាទីបងចំពោះប្អូន៖ • មើលថែរក្សាប្អូន • កុំប្រើអំណាចសម្លុតប្អូន • ចេះចែករំលែកអ្វីដែលខ្លួនមានឱ្យប្អូន។	-ចូលតាមក្រុមពិភាក្សា -តួនាទីបងចំពោះប្អូន៖ • ស្រឡាញ់ ជួយយកអាសាប្អូន • ថែទាំ និង ផ្គត់ផ្គង់ប្អូន • ផ្តល់ការណែនាំដល់ប្អូន • ធ្វើជាគំរូល្អដល់ប្អូន • ប្រើសម្តីទន់ភ្លន់ មិនយកទោសពៃរ៍។
-ក្រុមទី២: តើប្អូនមានតួនាទីអ្វីខ្លះចំពោះបង?	-តួនាទីប្អូនចំពោះបង៖ • ពោលពាក្យសម្តីដោយក្តីគោរព និង ជួយបងពេលមានធុរៈ • រាប់អាន និង ជួយទំនុកបម្រុងបងពេលខ្វះខាត • ស្តាប់តាមការណែនាំរបស់បង។	-តួនាទីប្អូនចំពោះបង៖ • ស្រឡាញ់បង មិនច្រណែន • ប្រើសម្តីទន់ភ្លន់ កាយវិការសុភាព • គោរព រាប់អាន និង ចេះជួយធុរៈបង • រាប់អានបងដោយស្មោះស្មើ និង មិនប្រកាន់ខឹង។
-ក្រុមទី៣: តើការបំពេញតួនាទីជាតម្លៃគុណធមមានន័យដូចម្តេច ?	- គឺជាការយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើយ៉ាងណាឱ្យគ្រួសារមានការជឿទុកចិត្តគ្នា ទើបធ្វើឱ្យគ្រួសារមានសុភមង្គល។	-គឺជាការទទួលខុសត្រូវលើក្រុមគ្រួសារ ការធ្វើឱ្យគ្រួសារមានសុភមង្គល ផ្តល់ការជឿទុកចិត្ត ការយោគយល់ និង ការបំពេញភារកិច្ចបានល្អរៀងៗខ្លួន។
-ក្រុមទី៤: ហេតុអ្វីបានជាយើងចាំបាច់បំពេញតួនាទីចំពោះបងប្អូន?	-ព្រោះមានទំនាក់ទំនងល្អ ចេះសាមគ្គីគ្នា មានភាពរីករាយ ធ្វើឱ្យមានសុភមង្គលនៅក្នុងគ្រួសារ។	-ពីព្រោះដើម្បីធ្វើឱ្យមានទំនាក់ទំនងល្អ មានភាពជិតស្និទ្ធ មានការសាមគ្គី ជួយធ្វើការងារឪពុកម្តាយដែលជាកត្តាធ្វើឱ្យគ្រួសារមានសុភមង្គល។
-សំយោគចម្លើយឱ្យសិស្សកត់		-កត់ត្រាចូលសៀវភៅ

-ឱ្យសិស្សសាកល្បងទាញមេរៀនសង្ខេប -ឱ្យសិស្សកត់ត្រាចូលសៀវភៅ	**មេរៀនសង្ខេប** នៅក្នុងគ្រួសារនីមួយៗសមាជិកនៅក្នុងគ្រួសារត្រូវមានតួនាទីចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមក។ក្នុងនោះផងដែរបងត្រូវមានតួនាទីមើលថែទាំប្អូន ឯប្អូនវិញក៏ត្រូវគោរពស្រឡាញ់បងទើបធ្វើឱ្យគ្រួសារមានតម្លៃគុណធម៌ និងមានសុភមង្គល។	 -កត់ត្រាចូលសៀវភៅ
  -ឱ្យសិស្សបិទសៀវភៅ -ហេតុអ្វីបានជាបងប្អូនចាំបាច់បំពេញតួនាទីចំពោះគ្នា? -ហេតុអ្វីចាំបាច់បំពេញតួនាទីជាតម្លៃគុណធម៌?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -ដើម្បីឱ្យមានទំនាក់ទំនងល្អ បង្កើតភាពស្និទ្ធស្នាល ដើម្បីឱ្យគ្រួសារមានសុភមង្គល។ -ពីព្រោះដើម្បីឱ្យគ្រួសារមានសុភមង្គល។	 -បិទសៀវភៅទាំងអស់គ្នា -ពីព្រោះដើម្បីធ្វើឱ្យមានទំនាក់ទំនងល្អ មានភាពជិតស្និទ្ធ មានការសាមគ្គីគ្នា ដែលជាកត្តាធ្វើឱ្យគ្រួសារមានសុភមង្គល។ -ពីព្រោះដើម្បីឱ្យមានការយោគយល់ មានទំនាក់ទំនងល្អទើបធ្វើឱ្យគ្រួសារមានសុភមង្គល។
  -ចូរប្អូនធ្វើសំណួរជំពូកទី៣ នៅទំព័រទី ១៩៧	**ជំហានទី៥** (កិច្ចការផ្ទះ)	 -ស្តាប់គ្រូដោយយកចិត្តទុកដាក់ និង ត្រៀមអនុវត្តតាម

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- ❖ កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- ❖ មុខវិជ្ជា : សីលធម៌ ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ❖ ថ្នាក់ទី : ៧
- ❖ **ជំពូកទី៤** : **ការរស់នៅក្នុងសហគមន៍**
- ❖ **មេរៀនទី១** : **ការបោះឆ្នោត**
- ❖ វិធីសាស្ត្រ : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល
- ❖ រយៈពេល : ២ ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី១)

I. វត្ថុបំណង

- ➢ ចំណេះដឹង : ប្រាប់ពីនិយមន័យនៃការបោះឆ្នោត បានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈការសិក្សាអត្ថបទ។
- ➢ បំណិន : វែកញែកសារៈសំខាន់នៃការបោះឆ្នោតបានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
- ➢ ឥរិយាបថ : បណ្តុះស្មារតីសិស្សឱ្យយល់ដឹងពីសារៈសំខាន់នៃការចូលរួមបោះឆ្នោតដើម្បីឱ្យប្រទេសជាតិមានការរីកចម្រើន។

II. ខ្លឹមសារមេរៀន

1. **ការបោះឆ្នោត**

III. សម្ភារឧបទេស

- សៀវភៅសិស្ស, ប័ណ្ណសំណួរ,ផ្ទាំងរូបភាព, ផ្ទាំងបញ្ញត្តិតម្លៃ

IV. ដំណើរការបង្រៀន

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
-ឱ្យសិស្សក្រោកឈរពង្រឹង វិន័យ អវត្តមាន អនាម័យ សណ្ដាប់ធ្នាប់។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) -វិន័យ អនាម័យ អវត្តមាន	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍
-តើកាលពីថ្ងៃមុនយើងសិក្សាដល់មេរៀនអ្វី? -តើកូនមានតួរអ្វីខ្លះចំពោះឪពុកម្ដាយ? -នៅពេលដែលភូមិ ឃុំរបស់ប្អូនត្រូវការផ្លាស់ប្ដូរមេភូមិឬ មេឃុំ តើគេជ្រើសរើសដោយវិធីណា?	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) **មេរៀនទី៣**: **ខធិកសាខសុភមង្គលគ្រួសារ** -កូនមានតួរនាទីចំពោះឪពុកម្ដាយដូចជា៖ • ស្ដាប់ដំបូន្មាន ខិតខំរៀន ជួយធ្វើការងារផ្ទះ • ចេះស្រឡាញ់បងប្អូន • រក្សាវង្សត្រកូលឱ្យបានល្អ • រក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ និងខិតខំរកប្រាក់ បើខ្លួនមានលទ្ធភាព • គម្បីធ្វើបុណ្យតាមប្រពៃណីពេលម្ដាយឪពុកចែកឋានទៅ។ <u>ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី</u> -ដោយការបោះឆ្នោត	-កូនមានតួរនាទីចំពោះឪពុកម្ដាយដូចជា៖ • ស្ដាប់ដំបូន្មាន ខិតខំរៀន ជួយធ្វើការងារផ្ទះ • ចេះស្រឡាញ់បងប្អូន • រក្សាវង្សត្រកូលឱ្យបានល្អ • រក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ និងខិតខំរកប្រាក់ បើខ្លួនមានលទ្ធភាព • គម្បីធ្វើបុណ្យតាមប្រពៃណីពេលម្ដាយឪពុកចែកឋានទៅ។ -ដោយការបោះឆ្នោត
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ១៩៩ អានចំណងជើងមេរៀន -តើចំណងជើងមានន័យដូចម្ដេច?	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **ជំពូកទី៤**: **ការរស់នៅជាមួយសហគមន៍** ▪ សិក្សាចំណងជើង -មានន័យថា ការរស់នៅប្រមូលផ្ដុំគ្នាជាពួកឬ ជាក្រុម។ ▪ សិក្សារូបភាព	-មានន័យថា ការរស់នៅប្រមូលផ្ដុំគ្នាជាពួកឬ ជាក្រុម។

-តើប្អូនឃើញអ្វីខ្លះ នៅក្នុងរូបភាព? -ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន -ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ២០០ រួចអានខ្លឹមសារមេរៀន - សសរសេរចំណងជើងដាក់លើក្តាខៀន -តើការបោះឆ្នោតមានន័យដូចម្តេច? -ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន -បែងចែកសិស្សជាបួនក្រុមះ **-ក្រុមទី១:** តើការបោះឆ្នោតជាអ្វី? **-ក្រុមទី២:** តើការបោះឆ្នោតប្រព្រឹត្តទៅដូចម្តេច? **-ក្រុមទី៣:** តើនៅក្នុងសង្គម	-ឃើញមនុស្សកំពុងបោះឆ្នោតដោយមានលក្ខណៈសេរី និងយុត្តិធម៌ មានដើមឈើ...។ -ខ្លឹមសារមេរៀនទំព័រ ១៩៩ **មេរៀនទី១: ការបោះឆ្នោត** -មានន័យថា ជាពេលវេលា ឬជាឱកាសដែលពលរដ្ឋ ម្នាក់ៗ បានសម្តែងនូវឆន្ទៈរបស់ខ្លួនក្នុងការជ្រើសរើសតំណាងរាស្ត្រ។ **១. ការបោះឆ្នោត** ពន្យល់ពាក្យ -ប្រជាធិបតេយ្យ (ន): ការយកមតិប្រជាជនជាធំ ឬ ការយកសម្លេងភាគច្រើនជាធំ។ -អចិន្ត្រៃយ៍ (គុ): ដែលរកទីបញ្ចប់គ្មាន។ -ឆន្ទៈ(ន): បំណងប្រាថ្នា,ការតាំងចិត្ត សេចក្តីប្រាថ្នា។ ▪ ការពិភាក្សាក្រុម -ការបោះឆ្នោតគឺជាពេលដែលអ្នកបោះឆ្នោត ចេញទៅបោះឆ្នោតជ្រើសរើស បេក្ខជនឱ្យធ្វើតំណាង ឬជាអ្នកដឹកនាំរបស់ខ្លួន។ -ការបោះឆ្នោតប្រព្រឹត្តទៅដោយសេរីជាសម្ងាត់ ត្រឹមត្រូវយុត្តិធម៌ស្របច្បាប់ និងធ្វើឡើងក្នុងចន្លោះពេលមួយយ៉ាងទៀងទាត់។	 -ឃើញមនុស្សកំពុងបោះឆ្នោតដោយមានលក្ខណៈសេរី និងយុត្តិធម៌ មានដើមឈើ...។ -សិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន -មានន័យថា ជាពេលវេលា ឬជាឱកាសដែលពលរដ្ឋ ម្នាក់ៗបានសម្តែងនូវឆន្ទៈរបស់ខ្លួនក្នុងការជ្រើសរើសតំណាងរាស្ត្រ។ -សិស្សអានតាមការណែនាំ -ការបោះឆ្នោតគឺជាពេលដែលអ្នកបោះឆ្នោត ចេញទៅបោះឆ្នោតជ្រើសរើស បេក្ខជនឱ្យធ្វើតំណាង ឬជាអ្នកដឹកនាំរបស់ខ្លួន។ -ការបោះឆ្នោតប្រព្រឹត្តទៅដោយសេរីជាសម្ងាត់ ត្រឹមត្រូវយុត្តិធម៌ស្របច្បាប់ និងធ្វើឡើងក្នុងចន្លោះពេលមួយយ៉ាងទៀងទាត់។

ប្រជាធិបតេយ្យអំណាចគ្រប់គ្រងស្ថិតស្ថេរ ឬទេ?	-នៅក្នុងសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ អំណាចគ្រប់គ្រង ពុំអាចស្ថិតស្ថេរឡើយ ព្រោះអំណាចនេះស្ថិតនៅលើប្រជាពលរដ្ឋ ឬអ្នកបោះឆ្នោតអាចដកសេចក្តីទុកចិត្ត ពីនរណាម្នាក់ ហើយប្រគល់អំណាចឱ្យអ្នកផ្សេងតាមការបោះឆ្នោត។	-នៅក្នុងសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ អំណាចគ្រប់គ្រងពុំអាចស្ថិតស្ថេរឡើយ ព្រោះអំណាចនេះស្ថិតនៅលើប្រជាពលរដ្ឋ ឬអ្នកបោះឆ្នោតឮអាចដកសេចក្តីទុកចិត្ត ពីនរណាម្នាក់ ហើយប្រគល់អំណាចឱ្យអ្នកផ្សេងតាមការបោះឆ្នោត។
-**ក្រុមទី៤:** តើការបោះឆ្នោតមានសារៈសំខាន់ឬទេ? ព្រោះអ្វី?	-ការបោះឆ្នោតមានសារៈសំខាន់ណាស់ព្រោះ៖ • ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរអ្នកដឹកនាំដែលគ្មានសមត្ថភាពដោយសន្តិវិធី • ដើម្បីជ្រើសរើសអ្នកដែលមានសមត្ថភាព និងមានការគោរព • ផ្តល់សិទ្ធិដល់ប្រជាពលរដ្ឋ • ដើម្បីបង្ហាញឆន្ទៈផ្នែកនយោបាយ • បង្កើនការទទួលខុសត្រូវដល់បេក្ខជនជាប់ឆ្នោត • ចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រទេស • មានសិទ្ធិក្នុងការជ្រើសរើសអ្នកតំណាងដើម្បីអនុវត្តតាមគោលការណ៍លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ។	-ការបោះឆ្នោតមានសារៈសំខាន់ណាស់ព្រោះ៖ • ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរអ្នកដឹកនាំដែលគ្មានសមត្ថភាពដោយសន្តិវិធី • ដើម្បីជ្រើសរើសអ្នកដែលមានសមត្ថភាព និងមានការគោរព • ផ្តល់សិទ្ធិដល់ប្រជាពលរដ្ឋ • ដើម្បីបង្ហាញឆន្ទៈផ្នែកនយោបាយ • បង្កើនការទទួលខុសត្រូវដល់បេក្ខជនជាប់ឆ្នោត • ចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រទេស • មានសិទ្ធិក្នុងការជ្រើសរើសអ្នកតំណាងដើម្បីអនុវត្តតាមគោលការណ៍លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ។
-កែសម្រួលឱ្យសិស្សកត់	**មេរៀនសង្ខេប** ក្នុងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ប្រជារាស្ត្រគឺជាម្ចាស់ទឹកដី លើជោគវាសនារបស់ប្រទេសជាតិ។ ប្រជារាស្ត្រជាអ្នកទទួលខុសត្រូវលើអនាគត របស់ប្រទេស។ ប៉ុន្តែប្រជារាស្ត្រទាំងអស់មិនអាចចា	-សិស្សកត់

-ឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ	ត់ថែងកិច្ចការដោយផ្ទាល់ទេ គឺត្រូវជ្រើសរើសបេក្ខជនដែល ខ្លួនពេញចិត្តជាតំណាងរបស់ខ្លួន ហៅថាតំណាងរាស្ត្រដោយការ ជ្រើសរើសនេះត្រូវឆ្លងកាត់ការបោះ ឆ្នោត។	-សិស្សកត់
-តើការបោះឆ្នោតជាអ្វី? -តើការបោះឆ្នោតមានសារៈ សំខាន់ឬទេ? ព្រោះអ្វី?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -ការបោះឆ្នោតគឺជាពេលដែល អ្នកបោះឆ្នោត ចេញទៅបោះ ឆ្នោតជ្រើសរើស បេក្ខជនឱ្យធ្វើ តំណាង ឬជាអ្នកដឹកនាំរបស់ ខ្លួន។ -ការបោះឆ្នោតមានសារៈសំខាន់ ណាស់ព្រោះ៖ • ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរអ្នកដឹកនាំដែល គ្មានសមត្ថភាពដោយសន្តិវិធី • ដើម្បីជ្រើសរើសអ្នកដែលមាន សមត្ថភាព និងមានការគោរព • ផ្តល់សិទ្ធិដល់ប្រជាពលរដ្ឋ • ដើម្បីបង្ហាញឆន្ទៈផ្នែកនយោ បាយ • បង្កើនការទទួលខុសត្រូវដល់ បេក្ខជនជាប់ឆ្នោត • ចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រទេស • មានសិទ្ធិក្នុងការជ្រើសរើសអ្នក តំណាងដើម្បីអនុវត្តតាមគោល ការណ៍លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ។	-ការបោះឆ្នោតគឺជាពេលដែល អ្នកបោះឆ្នោត ចេញទៅបោះ ឆ្នោតជ្រើសរើស បេក្ខជនឱ្យធ្វើ តំណាង ឬជាអ្នកដឹកនាំរបស់ ខ្លួន។ -ការបោះឆ្នោតមានសារៈ សំខាន់ណាស់ព្រោះ៖ • ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរអ្នកដឹកនាំដែល គ្មានសមត្ថភាពដោយសន្តិវិធី • ដើម្បីជ្រើសរើសអ្នកដែល មានសមត្ថភាព និងមាន ការគោរព • ផ្តល់សិទ្ធិដល់ប្រជាពលរដ្ឋ • ដើម្បីបង្ហាញឆន្ទៈផ្នែកនយោ បាយ • បង្កើនការទទួលខុសត្រូវដល់ បេក្ខជនជាប់ឆ្នោត • ចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍ ប្រទេស • មានសិទ្ធិក្នុងការជ្រើសរើស អ្នកតំណាងដើម្បីអនុវត្តតាមគោល ការណ៍លទ្ធិប្រជាធិប- តេយ្យ។
	ជំហានទី៥ (បណ្តាំផ្ញើ)	

-ត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញមើលមេរៀន និងជួយធ្វើការងារផ្ទះកុំដើរលេងច្រើនពេក		-សិស្សស្តាប់ដោយយកចិត្តទុកដាក់

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌ ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- **ជំពូកទី៤ : ការរស់ក្នុងសហគមន៍**
- **មេរៀនទី១ : ការបោះឆ្នោត**
- បង្រៀនថ្នាក់ទី : ៧
- រយៈពេល : ២ម៉ោងសិក្សា(សម្រាប់ម៉ោងទី២)
- វិធីសាស្ត្រ : គោរវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល

I. **វត្ថុបំណង**

- ចំណេះដឹង : រៀបរាប់បានពីគោលបំណង និងលក្ខណៈ ការបោះឆ្នោតដោយសេរីបានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈ ខ្លឹមសារមេរៀន។
- បំណិន : បង្ហាញពីសិទ្ធិសេរីភាពនៃការបោះឆ្នោតដោយសេរីបានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សា ក្រុម។
- ឥរិយាបថ : បណ្ដុះស្មារតីឱ្យយល់ និងដឹងពីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងចូលរួមបោះឆ្នោតដើម្បីយកទៅអនុវត្តក្នុងជីវភាពរស់ប្រចាំថ្ងៃ។

II. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

2.**គោលបំណងនៃការបោះឆ្នោត**

3.**លក្ខណៈនៃការបោះឆ្នោតដោយសេរី**

III. **សម្ភារឧបទេស**

-ផ្ទាំងរូបភាព,ប័ណ្ណសំណួរ,ផ្ទាំងបញ្ញត្តិតម្លៃ

-សៀវភៅសិស្សថ្នាក់ទី៧ថ្មីទំព័រទី២០០-២០១ បោះពុម្ពឆ្នាំ២០០៩

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
-គ្រូតពិនិត្យលើ អវត្តមាន អនាម័យ សណ្តាប់ធ្នាប់ វិន័យ	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) -អវត្តមាន អនាម័យ សណ្តាប់ ធ្នាប់ វិន័យ	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍
-តើកាលពីថ្ងៃមុនយើងសិក្សាដល់មេរៀនអ្វី? - តើការបោះឆ្នោតគឺជាអ្វី? -តើការបោះឆ្នោតប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងដូចម្តេច? -យើងនឹងសិក្សាមេរៀនបន្ត	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) មេរៀនទី១ ការបោះឆ្នោត -ការបោះឆ្នោតគឺជាពេលដែលអ្នកបោះឆ្នោតចេញទៅបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងឬអ្នកដឹកនាំរបស់គេ។ -ការបោះឆ្នោតប្រព្រឹត្តទៅដោយសេរី ជាសម្ងាត់ ត្រឹមត្រូវ យុត្តិធម៌ ស្របច្បាប់និងធ្វើឡើងក្នុងចន្លោះពេលមួយយ៉ាងទៀងទាត់។ ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី ១.គោលបំណងនៃការបោះឆ្នោត ២.លក្ខណៈនៃការបោះឆ្នោតដោយសេរី	-ការបោះឆ្នោតគឺជាពេលដែលអ្នកបោះឆ្នោតចេញទៅបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងឬអ្នកដឹកនាំរបស់គេ។ -ការបោះឆ្នោតប្រព្រឹត្តទៅដោយសេរី ជាសម្ងាត់ ត្រឹមត្រូវ យុត្តិធម៌ស្របច្បាប់និងធ្វើឡើងក្នុងចន្លោះ ពេលមួយយ៉ាងទៀងទាត់។
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ២០១រួចអានចំណងជើងមេរៀន -គ្រូសរសេរចំណងជើងដាក់លើក្តារខៀន -ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន -សរសេរពាក្យពិបាកលើក្តារខៀន ហើយឱ្យសិស្សឡើង ពន្យល់	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី១ ការបោះឆ្នោត**(តចប់) 2.**គោលបំណងនៃការបោះឆ្នោត** 3.**លក្ខណៈនៃការបោះឆ្នោត** ដោយសេរី -ខ្លឹមសារមេរៀន **ពន្យល់ពាក្យ** -សន្តិវិធី(ន) វិធីនៃសេចក្តីសុខសាន្តការស្រុះស្រួល។ -ព័ត៌មាន(ន) ដំណឹង ការផ្សព្វ	-សិស្សធ្វើតាមការណែនាំ

-បែងចែកសិស្សជា៤ក្រុមពិភាក្សា៖	ផ្សាយ។ -បេក្ខជន(ន) ជនដែលចង់បានមុខដំណែងឬមុខងារ។ **ការពិភាក្សាក្រុម** -សកម្មភាពក្រុម	-ចូលតាមក្រុមពិភាក្សា
-ក្រុមទី១: តើការបោះឆ្នោតមានគោលបំណងអ្វីខ្លះ?	-គោលបំណងនៃការបោះឆ្នោតគឺ • ផ្លាស់ប្តូរអ្នកដឹកនាំតាមសន្តិវិធី និងផ្តល់អំណាចឱ្យអ្នកដឹកនាំ តាមរយៈសម្លេងភាគច្រើន • ជំរុញឱ្យអ្នកដឹកនាំមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខអ្នកម្ចាស់ឆ្នោត • ជ្រើសរើសអ្នកដឹកនាំតាមការពេញចិត្ត និងតាមឆន្ទៈ។	-គោលបំណងនៃការបោះឆ្នោត គឺ • ផ្លាស់ប្តូរអ្នកដឹកនាំតាមសន្តិវិធី និងផ្តល់អំណាចឱ្យអ្នកដឹកនាំតាម រយៈសម្លេងភាគច្រើន • ជំរុញឱ្យអ្នកដឹកនាំមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខអ្នកម្ចាស់ឆ្នោត • ជ្រើសរើសអ្នកដឹកនាំតាមការពេញចិត្ត និងតាមឆន្ទៈ។
-ក្រុមទី២: តើការបោះឆ្នោតដោយសេរីជាអ្វី?	-ការបោះឆ្នោតដោយសេរីគឺជាការចូលរួមក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោតដោយសេរីរបស់អ្នកបោះឆ្នោត។	-ការបោះឆ្នោតដោយសេរីគឺជាការចូលរួមក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោតដោយសេរីរបស់អ្នកបោះឆ្នោត។
-ក្រុមទី៣: តើមូលដ្ឋាននៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យគឺអ្វី?	-មូលដ្ឋាននៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យគឺសិទ្ធិបោះឆ្នោត។	-មូលដ្ឋាននៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ គឺសិទ្ធិបោះឆ្នោត។
-ក្រុមទី៤: តើអ្នកបោះឆ្នោតមានសេរីភាពអ្វីខ្លះ?	-អ្នកបោះឆ្នោតមានសេរីភាពដូចជា៖ • អាចទទួលព័ត៌មានពីការបោះឆ្នោតដោយសេរី • ចូលរួមប្រជុំដោយសេរី និងបញ្ចេញមតិដើម្បីពិភាក្សាពីបេក្ខជនបេក្ខនារីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតដោយសេរី • សម្រេចចិត្តបោះឆ្នោតតាមឆន្ទៈ។	-អ្នកបោះឆ្នោតមានសេរីភាព ដូចជា៖ • អាចទទួលព័ត៌មានពីការបោះឆ្នោតដោយសេរី • ចូលរួមប្រជុំដោយសេរី និងបញ្ចេញមតិដើម្បីពិភាក្សាពី បេក្ខជនបេក្ខនារីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតដោយសេរី • សម្រេចចិត្តបោះឆ្នោតតាមឆន្ទៈ។
-សំយោគឡើងវិញហើយឱ្យសិស្សកត់		-កត់ចូលសៀវភៅ

-ឱ្យសិស្សសាកល្បងសង្ខេបមេរៀន -សំយោគនិងសម្រួលឱ្យសិស្សកត់	**មេរៀនសង្ខេប** សិទ្ធិបោះឆ្នោតជាមូលដ្ឋាននៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ក្នុងការពង្រឹងគុណភាពនៃការដឹកនាំ។ ការបោះឆ្នោតដោយសេរីដើម្បីជ្រើសរើសតំណាងរបស់ខ្លួនដែលពេញចិត្តដោយគ្មានការបង្ខិតបង្ខំនិងគ្មានការគំរាមកំហែង អ្វីទាំងអស់។	-កត់ចូលសៀវភៅ
-តើការបោះឆ្នោតមានគោលបំណងដូចម្តេច? -តើការបោះឆ្នោតដោយសេរីជា អ្វី? -តើមូលដ្ឋាននៃលទ្ធិប្រជាធិប-តេយ្យគឺអ្វី?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -គោលបំណងនៃការបោះឆ្នោតគឺ • ផ្លាស់ប្តូរអ្នកដឹកនាំតាមសន្តិវិធី និងផ្តល់អំណាចឱ្យអ្នកដឹកនាំ តាម រយៈសម្លេងភាគច្រើន • ជំរុញឱ្យអ្នកដឹកនាំមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខអ្នកម្ចាស់ឆ្នោត • ជ្រើសរើសអ្នកដឹកនាំតាមការពេញចិត្ត និងតាមឆន្ទៈ។ -ការបោះឆ្នោតដោយសេរីគឺជាការចូលរួមក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោតដោយសេរីរបស់អ្នកបោះឆ្នោត។ -មូលដ្ឋាននៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យគឺសិទ្ធិបោះឆ្នោត។	-គោលបំណងនៃការបោះឆ្នោត គឺៈ • ផ្លាស់ប្តូរអ្នកដឹកនាំតាមសន្តិវិធី និងផ្តល់អំណាចឱ្យអ្នកដឹកនាំ តាម រយៈសម្លេងភាគច្រើន • ជំរុញឱ្យអ្នកដឹកនាំមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខអ្នកម្ចាស់ឆ្នោត • ជ្រើសរើសអ្នកដឹកនាំតាមការពេញចិត្ត និងតាមឆន្ទៈ។ -ការបោះឆ្នោតដោយសេរីគឺជាការចូលរួមក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោតដោយសេរីរបស់អ្នកបោះឆ្នោត។ -មូលដ្ឋាននៃលទ្ធិប្រជាធិប -តេយ្យគឺសិទ្ធិបោះឆ្នោត។
-ពេលត្រលប់ទៅផ្ទះវិញមើលមេរៀន បន្តផង។ជួយធ្វើការឪពុកម្តាយ និងកុំដើរលេងច្រើនពេក។	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើ)	-សិស្សស្តាប់យ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌ ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ថ្នាក់ទី : ៧
- **ជំពូកទី៤ : ការរស់នៅជាមួយសហគមន៍**
- **មេរៀនទី២ : តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់តំណាងសិស្ស**
- វិធីសាស្ត្រ : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល
- រយៈពេល : ១ម៉ោងសិក្សា

I. វត្ថុបំណង

- ចំណេះដឹង : ប្រាប់ពីនិយមន័យ និងភារកិច្ចរបស់តំណាងសិស្សបានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការសិក្សាមេរៀន។
- បំណិន : វិភាគពីនិយមន័យ ភារកិច្ចរបស់តំណាងសិស្សបានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
- ឥរិយាបថ : បណ្តុះស្មារតីឱ្យចេះសហការ និងចេះទទួលខុសត្រូវលើតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ខ្លួនបានល្អក្នុងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ។

II. ខ្លឹមសារមេរៀន

1. **តំណាងសិស្ស**
2. **តួនាទីនិងភារកិច្ចតំណាងសិស្សនៅពេលជាប់ឆ្នោត**

III. សម្ភារឧបទេស

- សៀវភៅសិស្សទំព័រ ២០២, ២០៣ បោះពុម្ពឆ្នាំ២០០៩
- ប័ណ្ណសំណួរ, ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

IV. ដំណើរការបង្រៀន

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
-ត្រួតពិនិត្យលើ អវត្តមាន វិន័យ អនាម័យ	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) - អវត្តមាន វិន័យ អនាម័យ	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍
-តើការបោះឆ្នោតក្នុងសង្គមប្រជាធិបតេយ្យប្រព្រឹត្តទៅដូចម្តេច? -ការបោះឆ្នោតដោយសេរីជាអ្វី? -តើអ្នកណាជាអ្នកគ្រប់គ្រងថ្នាក់បន្ទាប់ពីគ្រូ?	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) -ការបោះឆ្នោតប្រព្រឹត្តទៅដោយសេរី ជាសម្ងាត់ត្រឹមត្រូវ យុត្តិធមិស្របច្បាប់ និងធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេលមួយជាក់លាក់។ -ការបោះឆ្នោតដោយសេរីគឺជាការចូលរួមក្នុង ដំណើរការបោះឆ្នោតដោយសេរី របស់អ្នកបោះឆ្នោត។ <u>ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី</u> - ប្រធានថ្នាក់,អនុប្រធាន -ដោយការបោះឆ្នោត	-ការបោះឆ្នោតប្រព្រឹត្តទៅដោយសេរី ជាសម្ងាត់ត្រឹមត្រូវ យុត្តិធមិស្របច្បាប់ និងធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេលមួយជាក់លាក់។ -ការបោះឆ្នោតដោយសេរីគឺជាការចូលរួមក្នុង ដំណើរការបោះឆ្នោតដោយសេរី របស់អ្នកបោះឆ្នោត។ - ប្រធានថ្នាក់,អនុប្រធាន -ដោយការបោះឆ្នោត
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រទី២០២អានចំណងជើងមេរៀន -តើចំណងជើងមេរៀនមានន័យដូចម្តេច? -ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀនទំព័រ២០២-២០៣	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី២**: **តួនាទីនិងភារកិច្ចរបស់តំណាងសិស្ស** -មានន័យថាតួនាទីនិងភារកិច្ចរបស់តំណាងសិស្សដើម្បីឱ្យថ្នាក់រៀនមានដំណើរការល្អ ។ -ខ្លឹមសារមេរៀនទំព័រ២០២-២០៣(ការដឹកនាំ...ក្លឹបសិក្សា)	-អានចំណងជើងមេរៀន -មានន័យថាតួនាទីនិងភារកិច្ចរបស់តំណាងសិស្សដើម្បីឱ្យថ្នាក់រៀនមានដំណើរការល្អ ។ -អានតាមការណែនាំ

-គ្រូសរសេរពន្យល់ពាក្យលើក្ដារខៀន	**ពន្យល់ពាក្យ** -សមត្ថភាព(ន) ភាពដែលអាចធ្វើបាន។ -គុណសម្បត្តិ(ន) លក្ខណៈល្អចំណុចល្អរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ។ -បរិស្ថាន(ន) អ្វីៗដែលនៅជុំវិញខ្លួនយើង។	
-បែងចែកសិស្សជា៣ក្រុម	**ពិភាក្សាក្រុម**	
-ក្រុមទី១: ដូចម្ដេចហៅតំណាងសិស្ស? ហើយជ្រើសរើសដោយនរណា តាមវិធីណា?	-តំណាងសិស្សគឺជាអ្នកតំណាងឱ្យសិស្សទាំងអស់ក្នុងថ្នាក់រៀន និងជួយសម្រួលដល់ការងារក្នុងថ្នាក់។ត្រូវជ្រើសរើសពីនាក់ក្នុងថ្នាក់ទាំងអស់ក្នុងថ្នាក់រៀនតាមរយៈការបោះឆ្នោត។	-តំណាងសិស្សគឺជាអ្នកតំណាងឱ្យសិស្សទាំងអស់ក្នុងថ្នាក់រៀននិងជួយសម្រួលដល់ការងារក្នុងថ្នាក់។ត្រូវជ្រើសរើសពីនាក់ក្នុងថ្នាក់ទាំងអស់ក្នុងថ្នាក់រៀនតាមរយៈការបោះឆ្នោត។
-ក្រុមទី២: តើតំណាងសិស្សត្រូវមានគុណសម្បត្តិ អ្វីខ្លះ?	-គុណសម្បត្តិ របស់តំណាងសិស្សៈ • ព្យាយាមរៀនសូត្រ • ចូលរួមគ្រប់សកម្មភាព • ជាគំរូ ដល់សមាជិក • មានគំនិតផ្ដួចផ្ដើម • រាក់ទាក់ ស្មោះត្រង់ • គិតប្រយោជន៍រួមជាធំ។	-គុណសម្បត្តិ របស់តំណាងសិស្សៈ • ព្យាយាមរៀនសូត្រ • ចូលរួមគ្រប់សកម្មភាព • ជាគំរូ ដល់សមាជិក • មានគំនិតផ្ដួចផ្ដើម • រាក់ទាក់ ស្មោះត្រង់ • គិតប្រយោជន៍រួមជាធំ។
-ក្រុមទី៣: តើតួនាទី និងភារកិច្ចអ្នកតំណាងសិស្សមានអ្វីខ្លះ?	-តួនាទី និងភារកិច្ចអ្នកតំណាងសិស្សមានៈ • ទំនាក់ទំនងល្អក្នុងងថ្នាក់ • ពិនិត្យអវត្តមាន រកមូលហេតុ • លើកទឹកចិត្ត មិត្តឱ្យគោរពវិន័យ • ជំរុញមិត្ត ឱ្យសម្អាតបរិស្ថាន • លើកទឹកចិត្តឱ្យចូលរួមខ្លឹបសិក្សា។	-តួនាទី និងភារកិច្ចអ្នកតំណាងសិស្សមានៈ • ទំនាក់ទំនងល្អក្នុងងថ្នាក់ • ពិនិត្យអវត្តមានរកមូលហេតុ • លើកទឹកចិត្ត មិត្តឱ្យគោរពវិន័យ • ជំរុញមិត្តឱ្យសម្អាតបរិស្ថាន • លើកទឹកចិត្តឱ្យចូលរួមខ្លឹបសិក្សា។
-កែសម្រួឱ្យសិស្សកត់ចូល		-សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ

សៀវភៅ -ឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ	**មេរៀនសង្ខេប** ទីណាក៏ដោយ គឺទាមទារឱ្យមានអ្នកដឹកនាំ ដើម្បីឱ្យមានការផ្លាស់ប្ដូរ និងរីកចម្រើន។ ក្នុងនោះផងដែរទាមទារឱ្យអ្នកនោះដឹង និងស្គាល់ពីតួនាទីនិងភារកិច្ចរបស់ខ្លួន មិនតែប៉ុនោះសមាជិកក៏ចូលរួម ចំណែកលើ ទំនួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន ដើម្បី រួមសហការសម្រេចគោលដៅមួយ។	-សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ
-តើតំណាងសិស្សត្រូវមានគុណសម្បត្តិអ្វីខ្លះ? -តើតួនាទី និភារកិច្ចអ្នកតំណាងសិស្សមានអ្វីខ្លះ?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -គុណសម្បត្តិ របស់តំណាងសិស្ស៖ • ព្យាយាមរៀនសូត្រ • ចូលរួមគ្រប់សកម្មភាព • ជាគំរូ ដល់សមាជិក • មានគំនិតផ្តួចផ្តើម • រាក់ទាក់ ស្មោះត្រង់ • គិតប្រយោជន៍រួមជាធំ។ -តួនាទី និងភារកិច្ចអ្នកតំណាងសិស្សមាន៖ • ទំនាក់ទំនងល្អក្នុងងថ្នាក់ • ពិនិត្យអវត្តមាន រកមូលហេតុ • លើកទឹកចិត្ត មិត្តឱ្យគោរពវិន័យ • ជំរុញមិត្ត ឱ្យសម្អាតបរិស្ថាន • លើកទឹកចិត្តឱ្យចូលរួមខ្លឹបសិក្សា។	-គុណសម្បត្តិ របស់តំណាងសិស្ស៖ • ព្យាយាមរៀនសូត្រ • ចូលរួមគ្រប់សកម្មភាព • ជាគំរូ ដល់សមាជិក • មានគំនិតផ្តួចផ្តើម • រាក់ទាក់ ស្មោះត្រង់ • គិតប្រយោជន៍រួមជាធំ។ -តួនាទី និងភារកិច្ចអ្នកតំណាងសិស្សមាន៖ • ទំនាក់ទំនងល្អក្នុងងថ្នាក់ • ពិនិត្យអវត្តមាន រកមូលហេតុ • លើកទឹកចិត្ត មិត្តឱ្យគោរពវិន័យ • ជំរុញមិត្ត ឱ្យសម្អាតបរិស្ថាន • លើកទឹកចិត្តឱ្យចូលរួមក្លឹបសិក្សា។

-គ្រូមើលមេរៀនបន្តផង និងជួយការងារផ្ទះផង។	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើ) <u>សំណួរ</u> ១. តើសិស្សម្នាក់ៗត្រូវមានតួនាទីអ្វីខ្លះដើម្បីចូលរួមធ្វើឱ្យថ្នាក់រៀនមានបរិស្ថានស្អាត និងការរីចម្រើនក្នុងការសិក្សា?	-ស្តាប់តាមការណែនាំ

កិច្ចតែងការបង្រៀន

❖ កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
❖ មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
❖ ថ្នាក់ទី : ៧
❖ **ជំពូកទី៤ : ការរស់នៅជាមួយសហគមន៍**
❖ **មេរៀនទី៣ : ដំណើរការនៃការបោះឆ្នោត**
❖ វិធីសាស្ត្រ : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
❖ រយៈពេល : ១ម៉ោងសិក្សា

I. **វត្ថុបំណង**

➢ ចំណេះដឹង : ពណ៌នាពីការបោះឆ្នោតជាចំហ និងសម្ងាត់ បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការសិក្សាខ្លឹមសារមេរៀន។
➢ បំណិន : វិភាគពីលក្ខណៈនៃការបោះឆ្នោតជាចំហ និងសម្ងាត់ បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
➢ ឥរិយាបថ : បណ្តុះស្មារតីឱ្យប្រជាពលរដ្ឋចេះអនុវត្តរកវិធីបោះឆ្នោតមួយណាល្អ ដើម្បីជ្រើសរើសអ្នកដឹកនាំ។

II. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

1. **ការបោះឆ្នោតជាសម្ងាត់**
2. **ការបោះឆ្នោតជាចំហ**

III. **សម្ភារឧបទេស**

- សៀវភៅសិស្សថ្នាក់ទី៧ ទំព័រ ២០៤-២០៥ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១១
- បណ្តុំសំណួរ
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
-គ្រូតពិនិត្យលើ អវត្តមាន អនាម័យ សណ្ដាប់ធ្នាប់	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់)	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍
- តើកាលពីថ្ងៃមុនយើងសិក្សាដល់មេរៀនអ្វី? -តើតំណាងសិស្សជានរណា? -តើតំណាងសិស្សត្រូវមានគុណសម្បត្តិអ្វីខ្លះ? - ក្នុងភូមិរបស់ប្អូនធ្លាប់ធ្វើការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងមេឃុំ ឬមេភូមិទេ?	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) -មេរៀនទី២ តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់តំណាងសិស្ស -តំណាងសិស្សជាអ្នកតំណាងឱ្យសិស្សទាំងអស់ក្នុងថ្នាក់ និងជួយសម្រួលដល់ការងារលោកគ្រូអ្នកគ្រូ។ -គុណសម្បត្តិមាន • ខិតខំរៀនសូត្រ ព្យាយាម • ចូលរួមគ្រប់សកម្មភាព • ជាគំរូល្អ រួសរាយរាក់ទាក់ • មានគំនិតផ្ដួចផ្ដើម។ <u>ទំនាក់ទំនងមេរៀន</u> -មានការបោះឆ្នោត	-តំណាងសិស្សជាអ្នកតំណាងឱ្យសិស្សទាំងអស់ក្នុងថ្នាក់ និងជួយសម្រួលដល់ការងារលោកគ្រូអ្នកគ្រូ។ -គុណសម្បត្តិមាន • ខិខំរៀនសូត្រ ព្យាយាម • ចូលរួមគ្រប់សកម្មភាព • ជាគំរូល្អ រសរាយរាក់ទាក់ • មានគំនិតផ្ដួចផ្ដើម។ -មានការបោះឆ្នោត
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ២០៤ អានចំណងជើង -តើចំណងជើងមានន័យដូចម្ដេច? -ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀនទំព័រ២០៤ដល់២០៥ - សរសេរពន្យល់ពាក្យលើក្ដារ	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី៣**: **ដំណើរនៃការបោះឆ្នោត** - មានន័យថា របៀប ឬជំហាននៃការបោះឆ្នោត។ - ខ្លឹមសារមេរៀន 1. **ការបោះឆ្នោតជាចំហ** 2. **ការបោះឆ្នោតជាសម្ងាត់** ពន្យល់ពាក្យ	-អានចំណងជើងមេរៀន - មានន័យថា របៀប ឬជំហាននៃការបោះឆ្នោត។ -អានខ្លឹមសារមេរៀន -ឡើងពន្យល់

ខៀន	-សិទ្ធិ(ន) អំណាចដែលធម្មជាតិផ្តល់ឱ្យតែក្រោមច្បាប់។ -អព្យាក្រឹត(គុ) ដែលកណ្តាល។	-សិទ្ធិ(ន) អំណាចដែលធម្មជាតិផ្តល់ឱ្យតែក្រោមច្បាប់។ -អព្យាក្រឹត(គុ) ដែលកណ្តាល។
-គ្រូបែងចែកជាបួនក្រុម៖ **-ក្រុមទី១:** អ្វីទៅជាការបោះឆ្នោត ជាចំហ?	**ពិភាក្សាក្រុម** -ការបោះឆ្នោតជាចំហជាការបោះ ឆ្នោតដោយអ្នកបោះឆ្នោតម្នាក់ៗ សម្តែងការគាំទ្រដល់ការជ្រើស រើសបេក្ខជនតាមការសម្រេចចិត្ត និងតាមការលើកដៃដោយមិនប្រើ សន្លឹកឆ្នោត។	-ការបោះឆ្នោតជាចំហជាការបោះ ឆ្នោតដោយអ្នកបោះឆ្នោតម្នាក់ៗ សម្តែងការគាំទ្រដល់ការជ្រើស រើសបេក្ខជនតាមការសម្រេចចិត្ត និងតាមការលើកដៃដោយមិនប្រើ សន្លឹកឆ្នោត។
-ក្រុមទី២: តើការបោះឆ្នោតជាចំហមានគុណវិបត្តិអ្វីខ្លះ?	-គុណវិបត្តិ • អាចស្គាល់បានចំពោះអ្នកបោះឆ្នោតដែលគាំទ្រ • ការសម្រេចមិនស្របតាម បំណងលើកដៃតាមអ្នកដទៃ • ព្រួយបារម្ភភ័យខ្លាច • ពុំមានសេរីភាពខាងសម្រេច ចិត្ត។	-គុណវិបត្តិ • អាចស្គាល់បានចំពោះអ្នកបោះឆ្នោតដែលគាំទ្រ • ការសម្រេចមិនស្របតាម បំណងលើកដៃតាមអ្នកដទៃ • ព្រួយបារម្ភភ័យខ្លាច • ពុំមានសេរីភាពខាងសម្រេចចិត្ត។
-ក្រុមទី៣: អ្វីទៅជាការបោះឆ្នោតជាសម្ងាត់?	-ជាការបោះឆ្នោតដែលអាចធានាអាថ៌កំបាំងនៃការសម្រេចអ្នកបោះឆ្នោតម្នាក់ៗនៅលើសន្លឹកឆ្នោត។	-ជាការបោះឆ្នោតដែលអាចធានាអាថ៌កំបាំងនៃការសម្រេចអ្នកបោះឆ្នោតម្នាក់ៗនៅលើសន្លឹកឆ្នោត។
-ក្រុមទី៤: គុណសម្បត្តិនៃការបោះឆ្នោតជាសម្ងាត់មានអ្វីខ្លះ?	-គុណសម្បត្តិគឺ៖ • មានសេរីភាពក្នុងការសម្រេច ចិត្ត • គ្មានការព្រួយបារម្ភ • គ្មានការបង្ខិតបង្ខំ • គ្មានការគំរាមកំហែង • គ្មានការភ័យខ្លាច	-គុណសម្បត្តិគឺ៖ • មានសេរីភាពក្នុងការសម្រេចចិត្ត • គ្មានការព្រួយបារម្ភ • គ្មានការបង្ខិតបង្ខំ • គ្មានការគំរាមកំហែង • គ្មានការភ័យខ្លាច
- គ្រូសំយោគចម្លើយ	-សំយោគ	-ស្តាប់ហើយកត់

-ឱ្យសិស្សទាញបញ្ញត្តិតម្លៃ	**មេរៀនសង្ខេប** ការបោះឆ្នោតមាន២យ៉ាងគឺ ការបោះឆ្នោតជាចំហ និងការបោះឆ្នោតជាសម្ងាត់។វិធី២យ៉ាងនេះ យើងអាចជ្រើសរើសទៅតាមស្ថានភាព។ការបោះឆ្នោតទាំង២នេះសុទ្ធតែមានគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិរបស់វា វាអាស្រ័យលើអ្នកប្រើយកទៅអនុវត្តឱ្យចំទីតាំង ទីកន្លែង ភូមិសាស្ត្រ។	-សាកល្បង និងកត់ត្រា
-អ្វីទៅជាការបោះឆ្នោតជាចំហ? -អ្វីទៅជាការបោះឆ្នោតជា សម្ងាត់?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -ការបោះឆ្នោតជាចំហជាការបោះ ឆ្នោតដោយអ្នកបោះឆ្នោតម្នាក់ៗ សម្តែងការគាំទ្រដល់ការជ្រើស រើសបេក្ខជនតាមការសម្រេចចិត្ត និងតាមការលើកដៃដោយមិនប្រើ សន្លឹកឆ្នោត។ -ជាការបោះឆ្នោតដែលអាចធានាអាថ៌កំបាំងនៃការសម្រេចអ្នកបោះឆ្នោតម្នាក់ៗនៅលើសន្លឹកឆ្នោត។	-ការបោះឆ្នោតជាចំហជាការបោះ ឆ្នោតដោយអ្នកបោះឆ្នោតម្នាក់ៗ សម្តែងការគាំទ្រដល់ការជ្រើស រើសបេក្ខជនតាមការសម្រេចចិត្ត និងតាមការលើកដៃដោយមិនប្រើសន្លឹកឆ្នោត។ -ជាការបោះឆ្នោតដែលអាចធានាអាថ៌កំបាំងនៃការសម្រេចអ្នកបោះឆ្នោតម្នាក់ៗនៅលើសន្លឹកឆ្នោត។
-ពេលត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញត្រូវមើលមេរៀនបន្តផង -កុំដើរលេងច្រើនពេក។	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើ) -មេរៀនទី៩: លក្ខខ័ណ្ឌនៃការឈរជាបេក្ខជន -រកពាក្យពិបាក	-ស្តាប់និងអនុវត្តតាម។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- ❖ កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- ❖ មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ❖ ថ្នាក់ទី : ឆ្នាំទី១
- ❖ **ជំពូកទី៤** : **ការរស់នៅជាមួយសហគមន៍**
- ❖ **មេរៀនទី៥** : **ការចូលរួមបោះឆ្នោត**
- ❖ វិធីសាស្ត្រ : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
- ❖ រយៈពេល : ២ ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី១)

I. វត្ថុបំណង

- ➢ ចំណេះដឹង : រៀបរាប់ពីភារកិច្ចរបស់គណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោត និង ការរៀបចំចាត់ចែងដំណើរការបោះឆ្នោតបានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈការអានខ្លឹមសារមេរៀន និង ការពន្យល់របស់គ្រូ។
- ➢ បំណិន : ពន្យល់ពីការរៀបចំទីកន្លែងនៃការបោះឆ្នោតបានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
- ➢ ឥរិយាបថ : បណ្ដុះស្មារតីសិស្សចូលរួមបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងសិស្សនៅក្នុងថ្នាក់របស់ខ្លួន និង ជ្រើសរើសអ្វីមួយនៅក្នុងសង្គម។

II. សំភារឧបទេស

- ចំពោះគ្រូ : សៀវភៅសិស្ស មេរៀនសង្ខេប ប័ណ្ណសំណួរ ផ្ទាំងរូបភាព
- ចំពោះសិស្ស : សៀវភៅសិស្ស ប៊ិច សៀវភៅសរសេរ...។

III. ខ្លឹមសារមេរៀន

1. **ការរៀបចំការបោះឆ្នោត**
2. **ការរៀបចំទីកន្លែងបោះឆ្នោត**

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
-ពិនិត្យលើ: សណ្ដាប់ធ្នាប់ អនាម័យ អវត្តមាន។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) • សណ្ដាប់ធ្នាប់ • អនាម័យ • អវត្តមាន • ពង្រឹងវិន័យ	-ក្រោកឈរត្រង់ខ្លួន -ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
-តើកាលពីថ្ងៃមុនយើងបានសិក្សាអំពីមេរៀនអ្វី? -តើបេក្ខជនដែលអាចឈរឈ្មោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងសិស្សបានត្រូវបំពេញនូវលក្ខខណ្ឌអ្វីខ្លះ? -តើការឃោសនាបោះឆ្នោតមានគោលបំណងអ្វី? -តើប្អូនធ្លាប់ចូលរួមបោះឆ្នោតជ្រើសរើសប្រធានថ្នាក់ដែរឬទេ? -	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) មេរៀនទី៩: លក្ខខណ្ឌនៃការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន -ត្រូវបំពេញនូវលក្ខខណ្ឌ៖ • ដាក់ពាក្យសុំឈរឈ្មោះជាជាបេក្ខជន • មានសមត្ថភាព និង សុខភាពល្អ • ចេះអធ្យាស្រ័យចំពោះមិត្តរួមថ្នាក់ • ឧស្សាព្យាយាមរៀនសូត្រ • គោរពវិន័យសាលា។ -មានគោលបំណងឱ្យបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតផ្សព្វ-ផ្សាយកិច្ចការដែលខ្លួនត្រូវធ្វើក្រោយពេលជាប់ឆ្នោត។ **<u>ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី</u>** -ធ្លាប់ / មិនធ្លាប់ -ប្រើវិធីដូចជា៖ ការលើកដៃ	-ត្រូវបំពេញនូវលក្ខខណ្ឌ៖ • ដាក់ពាក្យសុំឈរឈ្មោះជាជាបេក្ខជនដោយបញ្ជាក់ពីប្រវត្តិរូបឱ្យបានច្បាស់លាស់ • មានសមត្ថភាព សីលធម៌ និង សុខភាពល្អ • ចេះអធ្យាស្រ័យចំពោះមិត្តរួមថ្នាក់ • ឧស្សាព្យាយាមរៀនសូត្រ • មករៀនទៀងទាត់ និង ស្រឡាញ់ថ្នាក់រៀន។ -ការឃោសនាបោះឆ្នោតមានគោលបំណងឱ្យបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតផ្សព្វ-ផ្សាយកិច្ចការដែលខ្លួនត្រូវធ្វើក្រោយពេលជាប់ឆ្នោត។ -បាទ / ចាស ធ្លាប់ / មិនធ្លាប់ -ប្រើវិធីដូចជា៖ ការលើកដៃ

តើក្នុងការបោះឆ្នោតនោះគេប្រើវិធីអ្វីខ្លះ?	ទះដៃយកសំឡេងច្រើន ឬ ការឡើងគូសឈ្មោះ។	ទះដៃយកសំឡេងច្រើន ឬ ការឡើងគូសឈ្មោះ។
–ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ២០៨ រួចអានចំណងជើង –សរសេរចំណងជើងមេរៀនដាក់លើក្តារខៀន –តើចំណងជើងមេរៀននេះមានន័យដូចម្តេច? –តើប្អូនឃើញអ្វីខ្លះក្នុងរូបភាពនេះ? –តើរូបភាពនិងចំណងជើងមានទំនាក់ទំនងគ្នាដែរឬទេ? –ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀនទំព័រ ២០៨-២០៩ –សរសេរពាក្យពិបាកលើក្តារខៀន រួចឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់ –សម្រួលឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ –បែងចែកសិស្សជា ៦ ក្រុម	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី៥: ការចូលរួមបោះឆ្នោត** **សិក្សាចំណងជើង** –ចង់និយាយពីការចូលរួមជ្រើសរើសអ្នកដឹកនាំណាមួយ។ **សិក្សារូបភាព** –ឃើញសិស្ស គុ កៅអី ហិប-ឆ្នោត។ **ទំនាក់ទំនងរូបភាពនិងចំណងជើង** –មាន ព្រោះរូបភាពបង្ហាញពីសកម្មភាពលរួមបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាង ឬ អ្នកដឹកនាំ ឯចំណងជើងគឺ "ការចូលរួមបោះឆ្នោត"។ (ការចូលរួម......សង្កេតការណ៍។) **ពន្យល់ពាក្យ** –ព័ត៌មាន (ន): ដំណឹង ផ្សេងៗ។ –អ្នកសង្កេតការណ៍(ន): អ្នកត្រួតពិនិត្យតាមដាននូវសកម្មភាពផ្សេងៗ ។ **ពិភាក្សាក្រុម**	–បើកសៀវភៅរួចអានចំណងជើងមេរៀនតាមការណែនាំ –សរសេរចំណងជើងចូលសៀវភៅរៀងៗខ្លួន –ចង់បង្ហាញអំពីការចូលរួមការបោះឆ្នោតឬការជ្រើសរើសមេតំណាង។ –ក្នុងរូបភាពនេះ ឃើញសិស្សប្រុសស្រី គុ កៅអី ហិបឆ្នោត...។ –មានទំនាក់ទំគ្នា ព្រោះរូបភាពបង្ហាញពីសកម្មភាពចូលរួមបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាង ឬ អ្នកដឹកនាំ ឯចំណងជើងគឺ "ការចូលរួមបោះឆ្នោត"។ –អានខ្លឹមសារមេរៀនបណ្តាក់គ្នា –ឡើងពន្យល់ន័យរបស់ពាក្យ –កត់ចូលសៀវភៅទាំងអស់គ្នា –ចូលតាមក្រុមពិភាក្សា

ដើម្បីធ្វើការពិភាក្សា៖ **-ក្រុមទី១+៤** : តើគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតអាចមានសមាសភាគប៉ុន្មានរូប? អ្វីខ្លះ?	-គណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតមាន ៥រូបគឺ៖ • ប្រធាន១រូប • អនុប្រធាន១រូប • លេខាធិការ១រូប • សមាជិក២រូប ។	-គណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតមាន ៥រូបគឺ៖ • ប្រធាន១រូប • អនុប្រធាន១រូប • លេខាធិការ១រូប • សមាជិក២រូប ។
-ក្រុមទី២+៥: តើអ្នកទទួលខុសត្រូវក្នុងការរៀបចំការបោះឆ្នោតមានភារកិច្ចធ្វើអ្វីខ្លះ?	-មានភារកិច្ចដូចជា៖ • រៀបចំបញ្ជីឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតនិងធ្វើប័ណ្ណបោះឆ្នោត • រៀបចំបទបញ្ញត្តិនិងសេចក្ដីណែនាំសម្រាប់បោះឆ្នោត • ផ្ដល់ព័ត៌មានអំពីដំណើរការនៃការបោះឆ្នោតនិងកំណត់ពេលវេលានៃការបោះឆ្នោត • ទទួលនិងសម្រេចលើពាក្យសុំឈរឈ្មោះ • រៀបចំដំណើរការបោះឆ្នោតនិងរាប់សន្លឹកឆ្នោត • ដោះស្រាយបណ្ដឹងតវ៉ាក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោត។	-អ្នកទទួលខុសត្រូវក្នុងការៀបចំការបោះឆ្នោតមានភារកិច្ចដូចជា៖ • រៀបចំបញ្ជីឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតនិងធ្វើប័ណ្ណបោះឆ្នោត • ធ្វើបទបញ្ញត្តិនិងសេចក្ដីណែនាំសម្រាប់បោះឆ្នោត • ផ្ដល់ព័ត៌មានអំពីដំណើរការនៃការបោះឆ្នោតនិងកំណត់ពេលវេលានៃការបោះឆ្នោត • ទទួលនិងសម្រេចលើពាក្យសុំឈរឈ្មោះ • រៀបចំដំណើរការបោះឆ្នោតនិងរាប់សន្លឹកឆ្នោត • ដោះស្រាយបណ្ដឹងតវ៉ាក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោត។
-ក្រុមទី៣+៦: តើទីកន្លែងសម្រាប់ការបោះឆ្នោតមាន លក្ខណៈដូចម្ដេច?	-មានលក្ខណៈដូចជា៖ • តុ ១សម្រាប់ប្រធានគណៈកម្មការ តុ ១សម្រាប់លេខាធិការនិង អនុប្រធាន • បន្ទប់សម្ងាត់សម្រាប់គូសសន្លឹកឆ្នោត • សមាជិកម្នាក់ត្រួតពិនិត្យទ្វារបន្ទប់ចេញចូល • តុ ១សម្រាប់អ្នកសង្កេតការណ៍។	-ទីកន្លែងសម្រាប់ការបោះឆ្នោតមានលក្ខណៈដូចជា៖ • តុ ១សម្រាប់ប្រធានគណៈកម្មការ តុ ១សម្រាប់លេខាធិការនិង អនុប្រធាន • បន្ទប់សម្ងាត់សម្រាប់គូសសន្លឹកឆ្នោត • សមាជិកម្នាក់ត្រួតពិនិត្យទ្វារបន្ទប់ចេញចូល • តុ ១សម្រាប់អ្នកសង្កេតការណ៍។ -សិស្សកត់ត្រាចូលសៀវភៅ

-គ្រូសម្រួលចម្លើយឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ -ឱ្យសិស្សសាកសង្ខេបមេរៀនឡើងវិញ -ឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ	**មេរៀនសង្ខេប** ការរៀបចំការបោះឆ្នោតឱ្យបានសមស្របពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ដើម្បីឱ្យការបោះឆ្នោតប្រព្រឹត្តិទៅដោយជោគជ័យ។ គណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតមានសមាសភាព៥រូប គឺ ប្រធាន១រូប អនុប្រធាន១រូប លេខាធិការ១រូប និងសមាជិក២រូប។	-សាកសង្ខេបមេរៀន -កត់ចូលសៀវភៅ
-តើគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតមានភារកិច្ចរៀបចំចាត់ចែងដំណើរការបោះឆ្នោតដូចម្តេចខ្លះ?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -មានភារកិច្ចដូចជា៖ • ធ្វើបទបញ្ញត្តិនិងសេចក្តីណែនាំ • រៀបចំបញ្ជីឈ្មោះ • ផ្តល់ព័ត៌មានផ្សេងៗ • ទទួលនិងសម្រេចលើពាក្យសុំឈរឈ្មោះ • ពិនិត្យតាមដាននិងរៀបចំដំណើរការបោះឆ្នោត • ប្រកសរុបនិងរាប់សន្លឹកឆ្នោត។	-មានភារកិច្ចដូចជា៖ • ធ្វើបទបញ្ញត្តិនិងសេចក្តីណែនាំ • រៀបចំបញ្ជីឈ្មោះ • ផ្តល់ព័ត៌មានផ្សេងៗ • ទទួលនិងសម្រេចលើពាក្យសុំឈរឈ្មោះ • ពិនិត្យតាមដាននិងរៀបចំដំណើរការបោះឆ្នោត • ប្រកសរុបនិងរាប់សន្លឹកឆ្នោត។
-មេរៀនមិនទាន់ចប់ទេទៅផ្ទះវិញមើលមេរៀននៅចំណុចបន្តនៅទំព័រ ២១០	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើ) 3. **ដំណើរការឃោសនារកសំឡេងឆ្នោត** 4. **ដំណើរការបោះឆ្នោត**	-សិស្សស្តាប់ដោយយកចិត្តទុកដាក់

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- ❖ កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- ❖ មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ❖ ថ្នាក់ទី : ៧
- ❖ **ជំពូកទី៤** : **ការរស់នៅជាមួយសហគមន៍**
- ❖ **មេរៀនទី៥** : **ការចូលរួមបោះឆ្នោត** (**តចប់**)
- ❖ វិធីសាស្ត្របង្រៀន : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
- ❖ រយៈពេល : ២ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី២)

I. **វត្ថុបំណង**

- ➢ ចំណេះដឹង : បង្ហាញពីរបៀបនៃការឃោសនារកសំឡេងឆ្នោតបានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈការអានខ្លឹមសារមេរៀននិងសំណួរបំផុសរបស់គ្រូ។
- ➢ បំណិន : វិភាគពីរបៀបនៃការឃោសនារកសំឡេងឆ្នោត បានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
- ➢ ឥរិយាបថ : បណ្តុះស្មារតីសិស្សឱ្យមានការចូលរួមក្នុងដំណើរការឃោសនា និងដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងអ្វីមួយនៅក្នុងសហគមន៍ និង ក្នុងសាលារៀន។

II. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

3. **ដំណើរការឃោសនារកសំឡេងឆ្នោត**
4. **ដំណើរការបោះឆ្នោត**

III. **សម្ភារឧបទេស**

- សៀវភៅសិស្សទំព័រ ២១០-២១១ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១០
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
–ពិនិត្យលើ: សណ្ដាប់ធ្នាប់ អនាម័យ អវត្តមាន។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) • សណ្ដាប់ធ្នាប់ • អនាម័យ • អវត្តមាន • ពង្រឹងវិន័យ។	–ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
–តើការពីថ្ងៃមុនយើងបានសិក្សាពីមេរៀនអ្វី? –តើគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតមានភារកិច្ចរៀបចំចាត់ចែងដំណើរការបោះឆ្នោតយ៉ាងដូចម្ដេចខ្លះ? –តើប្អូនធ្លាប់បានឃើញការឃោសនាបោះឆ្នោតដែរឬទេ? –តើអ្វីខ្លះដែលជាការឃោសនារបស់គណៈបក្ស? –ដូចនេះយើងបានដឹងខ្លះហើយពីការធ្វើការឃោសនារកសំឡេងឆ្នោត ហើយថ្ងៃនេះយើងនឹងសិក្សាមេរៀនយើងជាបន្ត។	**ជំហានទី២** (រំឭកមេរៀនចាស់) មេរៀនទី៥: ការចូលរួមបោះឆ្នោត –មានភារកិច្ចដូចជា៖ • ធ្វើបទបញ្ញត្តិនិងសេចក្ដីណែនាំផ្សេងៗសម្រាប់ការបោះឆ្នោត • រៀបចំបញ្ជីឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតនិងធ្វើប័ណ្ណបោះឆ្នោត • ត្រួតពិនិត្យភាពមិនប្រក្រតីនៃការបោះឆ្នោត • ពិនិត្យតាមដានការឃោសនាបោះឆ្នោត។ **<u>ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី</u>** –ធ្លាប / មិនធ្លាប់ –មានធ្វើក្បួនដង្ហែ ការចែកនិងបិទខិតប័ណ្ណ ការផ្សព្វផ្សាយ ការបិទពាក្យស្លោក...។	–មានភារកិច្ចដូចជា៖ • ធ្វើបទបញ្ញត្តិនិងសេចក្ដីណែនាំផ្សេងៗសម្រាប់ការបោះឆ្នោត • រៀបចំបញ្ជីឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតនិងធ្វើប័ណ្ណបោះឆ្នោត • ត្រួតពិនិត្យភាពមិនប្រក្រតីនៃការបោះឆ្នោត • ពិនិត្យតាមដានការឃោសនាបោះឆ្នោត។ –ធ្លាប / មិនធ្លាប់ –មានធ្វើក្បួនដង្ហែ ការចែកនិងបិទខិតប័ណ្ណ ការផ្សព្វផ្សាយ ការបិទពាក្យស្លោកពីគណៈបក្សរបស់គេ ។
	ជំហានទី៣	

-គ្រូសរសេរចំណងជើងមេរៀន ដាក់លើក្ដារខៀន -ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ២១០ អានខ្លឹមសារមេរៀន	(មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី៥:** **ការចូលរួមបោះឆ្នោត (តចប់)** 3. ដំណើរការឃោសនារកសំឡេងឆ្នោត 4. ដំណើរការបោះឆ្នោត	 -សិស្សសរសេរចំណងជើងដាក់ក្នុងសៀវភៅ -សិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀនតាមការណែនាំរបស់គ្រូ
-គ្រូសរសេរពាក្យពិបាកដាក់លើក្ដារខៀន រួចឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់ន័យ	**ពន្យល់ពាក្យ** -ការឃោសនា (ន): ការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈដើម្បីឱ្យគេបានដឹងៗ។ -ខិតប័ណ្ណ (ន): សំបុត្រដែលគេអាចបោះ ឬចែកផ្សាយដើម្បីឱ្យដឹងដំណឹងអ្វីមួយ។ -យុទ្ធនាការ (ន): ការធ្វើសកម្មភាពផ្សេងៗក្នុងគោលបំណងទទួលបាននូវលទ្ធផលមួយជាក់លាក់ពីសាធរណៈជន។	-សិស្សឡើងពន្យល់ន័យ
-គ្រូសម្រួលឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ		-សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ
-គ្រូបែងចែកសិស្សជា៤ក្រុមៈ **-ក្រុមទី១**: តើយុទ្ធនាការឃោសនារកសំឡេងឆ្នោតមានគោលបំណងអ្វី? **-ក្រុមទី២**: នៅក្នុងយុទ្ធនាការបោះឆ្នោត តើបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតត្រូវរៀបចំ លក្ខណៈសម្បត្តិអ្វីខ្លះ?	**ពិភាក្សាក្រុម** -មានគោលបំណងឱ្យបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតផ្សព្វផ្សាយកិច្ចការដែលខ្លួនត្រូវធ្វើដល់អ្នកបោះឆ្នោត។ -មានអធ្យាស្រ័យ អត់ឱន គោរពបទបញ្ញត្តិ មិនគំរាមកំហែងសម្លុតបង្ខិតបង្ខំអ្នកបោះឆ្នោត។	-សិស្សចូលតាមក្រុមពិភាក្សា -យុទ្ធនាការឃោសនារសំឡេងឆ្នោតមានគោលបំណងឱ្យបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតផ្សព្វផ្សាយកិច្ចការដែលខ្លួនត្រូវធ្វើដល់អ្នកបោះឆ្នោត។ -បេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតត្រូវរៀបចំលក្ខណៈសម្បត្តិគឺត្រូវមានអធ្យាស្រ័យ អត់ឱន គោរពបទបញ្ញត្តិ មិនគំរាមកំហែង សម្លុតបង្ខិតបង្ខំអ្នកបោះឆ្នោត។

-**ក្រុមទី៣**: តើសកម្មភាពឃោសនាបោះឆ្នោតអាចមានអ្វីខ្លះ? -**ក្រុមទី៤**: តើដំណើរការឃោសនាបោះឆ្នោតមានអ្វីខ្លះ? -គ្រូសំយោគចម្លើយឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ -គ្រូឱ្យសិស្សទាញមេរៀនសង្ខេប	-សកម្មភាពឃោសនាបោះឆ្នោតអាចមានៈ • ការជួបជុំគ្នាក្រុមតូច ឬធំ • ការបញ្ចុះបញ្ចូលពីមនុស្សម្នាក់ទៅមនុស្សម្នាក់ទៀត • ការបិទផ្សាយរូបភាព និងពាក្យស្លោក • ការចែកខិតប័ណ្ណ • ការឃោសនាផ្សព្វផ្សាយពីអ្វីដែលខ្លួនត្រូវធ្វើក្រោយពីបានជាប់ឆ្នោត។ល។ -ដំណើរការឃោសនាបោះឆ្នោតមានការបោះឆ្នោត ការរាប់សន្លឹកឆ្នោត និតការប្រកាសលទ្ធផលឆ្នោត។ **មេរៀនសង្ខេប** នៅពេលជិតបោះឆ្នោត គណៈបក្សទាំងអស់មានសិទ្ធិធ្វើការឃោសនាបោះឆ្នោត ដើម្បីរកសំឡេងឆ្នោតដែលមានរូបភាពជាច្រើន។ ដំណើរការនៃការបោះឆ្នោត មានការបោះឆ្នោត ការរាប់សន្លឹកឆ្នោត និងការប្រកាសលទ្ធផលបោះឆ្នោត។	-សកម្មភាពឃោសនាបោះឆ្នោតអាចមានៈ • ការជួបជុំគ្នាក្រុមតូច ឬធំ • ការបញ្ចុះបញ្ចូលពីមនុស្សម្នាក់ទៅមនុស្សម្នាក់ទៀត • ការបិទផ្សាយរូបភាព និងពាក្យស្លោក • ការចែកខិតប័ណ្ណ • ការឃោសនាផ្សព្វផ្សាយពីអ្វីដែលខ្លួនត្រូវធ្វើក្រោយពីបានជាប់ឆ្នោត។ល។ -ដំណើរការឃោសនាបោះឆ្នោតមាន ការបោះឆ្នោត ការរាប់សន្លឹកឆ្នោត និតការប្រកាសលទ្ធផលឆ្នោត។ -សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ -សិស្សទាញមេរៀនសង្ខេប
  -តើសកម្មភាពឃោសនាបោះឆ្នោតអាចមានអ្វីខ្លះ?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -សកម្មភាពឃោសនាបោះឆ្នោតអាចមាន ៖ • ការជួបជុំគ្នាក្រុមតូច ឬធំ	 សកម្មភាពឃោសនាបោះឆ្នោតអាចមានៈ • ការជួបជុំគ្នាក្រុមតូច ឬធំ

         –តើដំណើរការឃោសនាបោះឆ្នោតមានអ្វីខ្លះ?	• ការបញ្ចុះបញ្ចូលពីមនុស្សម្នាក់ទៅមនុស្សម្នាក់ទៀត • ការបិទផ្សាយរូបភាព និងពាក្យស្លោក • ការចែកខិតប័ណ្ណ • ការឃោសនាផ្សព្វផ្សាយពីអ្វីដែលខ្លួនត្រូវធ្វើក្រោយពីបានជាប់ឆ្នោត។ល។ –ដំណើរការឃោសនាបោះឆ្នោតមានការបោះឆ្នោត ការរាប់សន្លឹកឆ្នោត និតការប្រកាសលទ្ធផលឆ្នោត។	• ការបញ្ចុះបញ្ចូលពីមនុស្សម្នាក់ទៅមនុស្សម្នាក់ទៀត • ការបិទផ្សាយរូបភាព និងពាក្យស្លោក • ការចែកខិតប័ណ្ណ • ការឃោសនាផ្សព្វផ្សាយពីអ្វីដែលខ្លួនត្រូវធ្វើក្រោយពីបានជាប់ឆ្នោត។ល។ –ដំណើរការឃោសនាបោះឆ្នោតមាន ការបោះឆ្នោត ការរាប់សន្លឹកឆ្នោត និតការប្រកាសលទ្ធផលឆ្នោត។
  –ពេលទៅផ្ទះវិញប្អូនត្រូវមើលមេរៀនឡើងវិញ និងមេរៀនបន្តផង។ –កុំភ្លេចជួយធ្វើការងារឪពុកម្តាយផងណា។	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើ) មេរៀនទី៦: លក្ខណៈសម្បត្តិនៃអ្នកជាប់ឆ្នោត	 –សិស្សស្តាប់តាមការណែនាំរបស់គ្រូដោយយកចិត្តទុកដាក់ និង ត្រៀមអនុវត្តតាម។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌ ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ថ្នាក់ : ៧
- **មេរៀនទី៦ : លក្ខណៈសម្បត្តិនៃអ្នកជាប់ឆ្នោត**
- វិធីសាស្ត្រ : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល
- រយៈពេល : ១ម៉ោងសិក្សា

I. **វត្ថុបំណង**

- ចំណេះដឹង : សិស្សបង្ហាញពីការវាយតម្លៃអំពីរបៀបរៀបរយក្នុងពេល បោះឆ្នោត និងពេលរាប់សន្លឹកឆ្នោត បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈ ខ្លឹមសារមេរៀន និង សំណួរបំផុសរបស់គ្រូ ។
- បំណិន : សិស្សបកស្រាយការវាយតម្លៃលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់អ្នក ជាប់ឆ្នោត ហេតុអ្វីបានជាបេក្ខជននោះត្រូវបានបោះឆ្នោត ជ្រើសរើស តាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម ។
- ឥរិយាបថ : បណ្ដុះស្មារតីសិស្សអោយផ្ដល់ការទុកចិត្តចំពោះអ្នកជាប់ ឆ្នោត ។

II. **សម្ភារឧបទេស**

- សៀវភៅសិស្សទំព័រ ២១២ -២១៣
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

III. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

1. **ការវាយតម្លៃក្នុងពេលបោះឆ្នោត**
2. **ការវាយតម្លៃក្នុងពេលរាប់សន្លឹកឆ្នោត**
3. **លក្ខណៈសម្បត្តិនៃអ្នកជាប់ឆ្នោត**

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
- ពិនិត្យអវត្តមាន អនាម័យ សណ្តាប់ធ្នាប់ ។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់រៀន)	- ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
- តើថ្ងៃមុនយើងបានរៀន មេរៀនអ្វី? -តើគណកម្មាការរៀបចំការបោះ ឆ្នោតមានភារកិច្ចដូចម្តេចខ្លះ? -មុខពេលបោះឆ្នោតតើប្អូនគិតទៅលើអ្វីខ្លះចំពោះបេក្ខជនដែលប្អូនពេញចិត្ត ? -តើប្អូនពេញចិត្តអ្នកដឹកនាំដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិបែបណា ?	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) - ការចូលរួមបោះឆ្នោត - មានភារកិច្ច +ធ្វើបទបញ្ញាតិ និងសេចក្តីណែនាំ +រៀបចំបញ្ជីឈ្មោះ និងធ្វើបណ្ណបោះឆ្នោត +ផ្តល់ព័ត៌មានផ្សេងៗពីការបោះឆ្នោត +ទទួល និងសម្រេចលើពាក្យសុំឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត +ពិនិត្យតាមដានការឃោសនាបោះឆ្នោត +រៀបចំដំណើរការបោះឆ្នោត ការរាប់សន្លឹកឆ្នោត ការបូកសរុបលទ្ធផល និងការប្រកាសលទ្ធផល +ដោះស្រាយបណ្តឹងតវាទាក់ទងនឹងការបោះឆ្នោត +ត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពមិនប្រក្រតីនៃការបោះឆ្នោត។ **<u>ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី</u>** -គិតទៅលើលក្ខណៈសម្បត្តិ -មានសមត្ថភាព មានចំណេះដឹង មានបទពិសោធន៍ --- ។	 - មានភារកិច្ច +ធ្វើបទបញ្ញាតិ និងសេចក្តីណែនាំ +រៀបចំបញ្ជីឈ្មោះនិងធ្វើបណ្ណបោះឆ្នោត +ផ្តល់ព័ត៌មានផ្សេងៗពីការបោះឆ្នោត +ទទួល និងសម្រេចលើពាក្យសុំឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត +ពិនិត្យតាមដានការឃោសនាបោះឆ្នោត +រៀបចំដំណើរការបោះឆ្នោត ការរាប់ សន្លឹកឆ្នោតការបូកសរុបលទ្ធផលនិងការប្រកាសលទ្ធផល +ដោះស្រាយបណ្តឹងតវាទាក់ទងនឹងការបោះឆ្នោត +ត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពមិនប្រក្រតីនៃ ការបោះឆ្នោត។ -គិតទៅលើលក្ខណៈសម្បត្តិ -មានសមត្ថភាព ចំណេះដឹង មានបទពិសោធន៍ --- ។

-អោយសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ២១២ហើយអានចំណងជើង -តើចំណងជើងមានន័យដូចម្តេច ? -អោយសិស្សអានមេរៀនចាប់ពីទំព័រ២១២ដល់២១៣ -សរសេពន្យល់ពាក្យដាក់លើក្តាខៀន -ចែកសិស្សជា៣ក្រុម • ក្រុមទី១: តើការបោះឆ្នោតត្រឹមត្រូវមានលក្ខណ:ដូចម្តេច ? • ក្រុមទី២: តើការរាប់សន្លឹកឆ្នោតធ្វើឡើងដូចម្តេច?	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី៦** **លក្ខណៈសម្បត្តិនៃអ្នកជាប់ឆ្នោត** -លក្ខណ:សម្បត្តិល្អរបស់អ្នកដឹកនាំ ដែលទទួលបានសម្លេងឆ្នោតច្រើន ។ -ខ្លឹមសារមេរៀននៅទំព័រ ២១២ ដល់ ២១៣ <u>ពន្យល់ពាក្យ</u> -ឥទ្ធិពល=អំណាច -ឆន្ទ: =គោលបំណង -វិនិច្ឆ័យ =ការត្រិះរិះពិចារណា <u>ពិភាក្សាក្រុម</u> • ការបោះឆ្នោតត្រឹមត្រូវគឺ ៖ -អ្នកបោះឆ្នោតម្នាក់មានសិទ្ធិបោះឆ្នោតតែមួយសន្លឹកតែម្តងគត់បោះដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ហើយសម្ងាត់។ -អ្នកបោះឆ្នោតសេរីភាពក្នុងការបង្ខិតបង្ខំ គំរាម លួងលោម ការបន្លំការរារាំង ។ -អ្នកបោះឆ្នោតបានគោរពតាមបទបញ្ជានៃការបោះឆ្នោត ដើម្បីរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់ និង របៀបរៀបរយ ។ -មានបេក្ខជន ច្រើនចូលរួមក្នុងការប្រកួតប្រជែងឈរឈ្មោះ ។ • ការរាប់សន្លឹកឆ្នោតត្រឹមត្រូវគឺ ៖ -រាប់នៅតាមវិធីមួយដែលឮនិងមើលឃើញច្បាស់គំនូសនៃការបោះឆ្នោត	-បើកសៀវភៅហើយអានចំណងជើង -លក្ខណ:សម្បត្តិរបស់អ្នកដឹកនាំដែលទទួលបានសម្លេងគាំទ្រច្រើន • ការបោះឆ្នោតត្រឹមត្រូវគឺ ៖ -អ្នកបោះឆ្នោតម្នាក់មានសិទ្ធិបោះឆ្នោតតែមួយសន្លឹកតែម្តងគត់បោះដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ហើយសម្ងាត់។ -អ្នកបោះឆ្នោតសេរីភាពក្នុងការបង្ខិតបង្ខំ គំរាម លួងលោម ការបន្លំការរារាំង ។ -អ្នកបោះឆ្នោតបានគោរពតាមបទបញ្ជានៃការបោះឆ្នោត ដើម្បីរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់ និងរបៀបរៀបរយ ។ -មានបេក្ខជន ច្រើនចូលរួមក្នុងការប្រកួតប្រជែងឈរឈ្មោះ ។ • ការរាប់សន្លឹកឆ្នោតត្រឹមត្រូវគឺ ៖ -រាប់នៅតាមវិធីមួយដែលឮនិងមើលឃើញច្បាស់គំនូសនៃការ

• ក្រុមទី៣: តើលក្ខណ:សម្បត្តិនៃអ្នកជាប់ឆ្នោតមានអ្វីខ្លះ ? -សំយោគចម្លើយឲ្យសិស្សកត់ -សាកល្បងទាញមេរៀនសង្ខេប	ទាំងអស់ ដោយអ្នកតាមដាននិង អ្នកសង្កេតការណ៍ ។ -ចំនួនសន្លឹកឆ្នោតក្នុងហិបត្រូវមានចំនួនស្មើគ្នា និង ចំនួនអ្នកដែលបានបោះឆ្នោត ដែលរាប់ឃើញក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ។ -មុននិងរាប់សន្លឹកឆ្នោតត្រូវពិនិត្យហិបឆ្នោត តើមានលួចដូរឬទេ។ • លក្ខណ:សម្បត្តិនៃអ្នកជាប់ឆ្នោតមានដូចជា ៖ -សមត្ថភាព ចំណេះដឹង បទពិសោធន៍ និង សុខភាពល្អ គ្មានជំងឺ មានភាពស្វាហាប់ -មានសីលធម៌ សុជីវធម៌មុឺងម៉ាត់ អត្តចរិតស្លូតបូត ក្លាហាន ស្មោះត្រង់ចេះជួយទុកលំបាកអ្នកដទៃ មានគំនិតច្នៃប្រឌិត តស៊ូក្នុងការលំបាក អត់ធ្មត់ ព្យាយាម គិតផលប្រយោជន៍រួមជាធំជាងផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនពិសេសគោរព និង អនុវត្តតាមច្បាប់របស់សង្គម ។ **<u>មេរៀនសង្ខេប</u>** ការបោះឆ្នោតដែលមានលក្ខណ:សេរី និង ត្រឹមត្រូវគឺ តាមឆន្ទ:របស់ខ្លួន ដោយគ្មានការរារាំង បង្ខិតបង្ខំ និង មានសេរីភាពបញ្ចេញមតិ ដើម្បីពិភាក្សា វិនិច្ឆ័យទៅលើ បេក្ខជនដែលឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតការរាប់សន្លឹកឆ្នោតត្រឹមត្រូវ និង អាចជឿទុកចិត្ត គឺរាប់តាមវិធីលឺ និង មើលឃើញគំនូសច្បាស់។ លក្ខណ:សម្បត្តិនៃបេក្ខជន	បោះឆ្នោតទាំងអស់ ដោយអ្នកតាមដាននិង អ្នកសង្កេតការណ៍ ។ -ចំនួនសន្លឹកឆ្នោតក្នុងហិបត្រូវមានចំនួនស្មើគ្នា និង ចំនួនអ្នកដែលបានបោះឆ្នោត ដែលរាប់ឃើញក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ។ -មុននិងរាប់សន្លឹកឆ្នោតត្រូវពិនិត្យហិបឆ្នោត តើមានលួចដូរឬទេ។ • លក្ខណ:សម្បត្តិនៃអ្នកជាប់ឆ្នោតមានដូចជា ៖ -សមត្ថភាព ចំណេះដឹង បទពិសោធន៍ និង សុខភាពល្អ គ្មានជំងឺ មានភាពស្វាហាប់ -មានសីលធម៌ សុជីវធម៌មុឺងម៉ាត់ អត្តចរិតស្លូតបូត ក្លាហាន ស្មោះត្រង់ចេះជួយទុកលំបាកអ្នកដទៃ មានគំនិតតច្នៃប្រឌិត តស៊ូក្នុងការលំបាក អត់ធ្មត់ ព្យាយាមគិតផលប្រយោជន៍រួមជាធំជាងផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនពិសេសគោរព និង អនុវត្តតាមច្បាប់របស់ង្គម ។ -កត់ត្រាចូលសៀវភៅ -សាកល្បងទាញមេរៀនសង្ខេប

	ត្រូវជាប់ឆ្នោតគឺ មានសមត្ថភាព សុខភាពល្អ និង មានគុណធម៌ ។	
• ក្រុមទី៣: តើលក្ខណ:សម្បត្តិនៃអ្នកជាប់ឆ្នោតមានអ្វីខ្លះ ?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -លក្ខណ:សម្បត្តិអ្នកជាប់ឆ្នោតត្រូវមានៈ សមត្ថភាពចំណេះបទពិសោធន៍ សុខភាពល្អ ស្វាហាប់ សីលធម៌ សុជីវធម៌ អត្តចរិកស្លូតបូត ម៉ឹងម៉ាត់ ក្លាហាន ស្មោះត្រង់ ចេះជួយទុក្ខលំបាក អ្នកដទៃមានគំនិតច្នៃប្រឌិត តស៊ូ អត់ធ្មត់ ព្យាយាម គិតផលប្រយោជន៍រួមជាធំ គោរព និង អនុវត្តច្បាប់សង្គម។	-លក្ខណ:សម្បត្តិអ្នកជាប់ឆ្នោតត្រូវមានៈសមត្ថភាពចំណេះបទពិសោធន៍ សុខភាពល្អ ស្វាហាប់ សីលធម៌ សុជីវធម៌ អត្តចរិកស្លូតបូត ម៉ឹងម៉ាត់ ក្លាហាន ស្មោះត្រង់ចេះជួយទុក្ខលំបាក អ្នកដទៃមានគំនិតច្នៃប្រឌិត តស៊ូ អត់ធ្មត់ ព្យាយាម គិតផលប្រយោជន៍រួមជាធំគោរព និង អនុវត្តច្បាប់សង្គម។
-ពេលទៅផ្ទះវិញប្អូនត្រូវធ្វើសំណួរទាំង៤នៅខាងក្រោមមេរៀននេះផង ហើយកុំភ្លេចជួយធ្វើការងារឪពុកម្តាយផងណា កុំដើរលេងច្រើនពេក ។	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើ និងកិច្ចការផ្ទះ)	-ស្តាប់យ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ និង ធ្វើតាមការណែនាំ

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- - កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- - មុខវិជ្ជា : សីលធម៌ . ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- - ថ្នាក់ទី : ៧
- - **ជំពូកទី៥** : **ការកំណត់គោលដៅសំរាប់ជីវិត**
- - **មេរៀនទី២** : **សារៈសំខាន់នៃការជ្រើសរើសអាជីព**
- - វិធីសាស្រ្តបង្រៀន : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល
- - រយៈពេលបង្រៀន : ១ម៉ោងសិក្សា

I. វត្ថុបំណង

- ចំណេះដឹង : រៀបរាប់ពីសារៈសំខាន់នៃការជ្រើសរើសអាជីពបានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈខ្លឹមសារមេរៀននិងការពន្យល់របស់គ្រូ ។
- បំណិន : បង្ហាញពីសារៈសំខាន់នៃការកំណត់ជ្រើសរើសអាជីពសំរាប់ខ្លួននាពេលអនាគតបានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម ។
- -ឥរិយាបថ : បណ្តុះស្មារតីសិស្សឲ្យយកចិត្តទុកដាក់ខិតខំព្យាយាមរៀនសូត្រដើម្បីសំរេចគោលបំណងរបស់ខ្លួន និងទទួលបានជោគជ័យនៅក្នុងជីវិត ។

II. ខ្លឹមសារមេរៀន

- **សារៈសំខាន់នៃការជ្រើសរើសអាជីព**

III. សម្ភារឧបទេស

- សៀវភៅសិស្សទំព័រ ២១៦-២១៧ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១០; រូបភាព

- ប័ណ្ណសំណួរ ; សង្ខេបមេរៀន

IV. ដំណើរការបង្រៀន

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
- គ្រូតពិនិត្យ ៖ អនាម័យ អវត្តមាន សណ្ដាប់ធ្នាប់	**ជំហានទី ១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់)	- ប្រធានថ្នាក់ឡើង រាយការណ៍
-តើកាលពីម៉ោងមុនសិក្សាពីមេរៀនអ្វី ? -ដើម្បីជ្រើសរើសអាជីព ឬ មុខរបរឲ្យបានល្អប្រសើរសំរាប់អនាគតរបស់ខ្លួនម្នាក់ៗត្រូវពិចារណាទៅលើចំនុចអ្វីខ្លះ? -តើការជ្រើសរើសអាជីពមានសារៈសំខាន់ដែរឬទេ ?	**ជំហានទី ២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) **មេរៀនទី១ៈ** **ការជ្រើសរើសអាជីព** -ពិចារណាលើ ៖ ១.សមត្ថភាពលើវិជ្ជាជីវៈ ២.ចំណង់ចំណូលចិត្ត ៣.ប្រភពធនធាន ៤.ច្បាប់សង្គម ៥.តំរូវការទីផ្សារពលកម្ម ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី - មាន ឬ គ្មាន	-ពិចារណាលើ៖ ១.សមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈ ២.ចំណង់ចំណូលចិត្ត ៣.ប្រភពធនធាន ៤.ច្បាប់សង្គម ៥.តំរូវការទីផ្សារពលកម្ម - មាន ឬ គ្មាន
-ឲ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ២២០ អានចំណងជើងមេរៀន -តើចំណងជើងនេះមានន័យដូចម្ដេច? - ឲ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន - គ្រូកត់ពន្យល់ពាក្យដាក់លើក្ដារខៀនហើយឲ្យសិស្សឡើងពន្យល់ -គ្រូសំយោគនិងទុកពេលឲ្យសិស្សកត់ត្រា	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី២ ៖ សារៈសំខាន់នៃការជ្រើសរើសអាជីព** -អត្ថប្រយោជន៍នៃការជ្រើសរើសការងារ ឬ មុខរបរអ្វីមួយដើម្បីចិញ្ចឹមជីវិត ។ ខ្លឹមសារនៅទំព័រ២២០-២២១ **ពន្យល់ពាក្យ** -អាជីព (ន) មុខរបរ. ការងារជំនាញ ។ -វិចិត្រករ (ន) ជាងគំនូរ ។	-អានដោយយកចិត្តទុកដាក់ -សិស្សឡើងពន្យល់ -ស្ដាប់ហើយកត់ត្រា

- គ្រូចែកសិស្សជា៤ក្រុមពិភាក្សា	<u>**ពិភាក្សាក្រុម**</u>	
១. ដើម្បីកំណត់ទិសដៅនៃជីវិតមួយឲ្យមានភាពត្រចះត្រចង់តើអ្នកត្រូវធ្វើដូចម្តេច?	-ត្រូវចេះសង្កេតពិចារណា អត់ធ្មត់ ពុះពាររាល់ការលំ បាក ដើម្បីឈោងចាប់ឲ្យ បានអ្វីដែលគេប្រាថ្នា ។	-ចេះសង្កេតពិចារណា អត់ធ្មត់ ពុះពាររាល់ការ លំបាក
២. តើការកំណត់ជ្រើសរើសអាជីពជាមុនសម្រាប់អនាគត់របស់ខ្លួនមានសារៈសំខាន់ដូចម្តេចខ្លះ ?	-មានសារៈសំខាន់ដូចជា ៖ +ជម្រុញឲ្យគេខិតខំរៀនសូត្រ +ស្វែងរកព័ត៌មានដែលទាក់ ទងនិងអាជីពរបស់ខ្លួនបាន ច្រើន +មានការត្រៀមលក្ខណៈកាន់ តែប្រសើរ	-ខិតខំរៀនសូត្រ -ស្វែងរកព័ត៌មានដែល ទាក់ទងនិងអាជីព -មានការត្រៀមលក្ខណៈ ទុកជាមុន
៣.តើការកំណត់ជ្រើសរើសអាជីពបានល្អប្រសើរត្រូវស្របទៅនិងលក្ខខណ្ឌអ្វីខ្លះ ?	-ស្របនិងលក្ខណៈដូចជា ៖ ចំណង់ចំណង់ចំណូលចិត្ត សមត្ថភាព និង ធនធាន ។	-ចំណង់ចំណូលចិត្ត សមត្ថភាព និង ធនធាន
៤.តើការសំរេចចិត្តជ្រើសរើសអាជីពតាមគំនិតអ្នកដទៃផ្តល់នូវគុណវិបត្តិអ្វីខ្លះ ?	-គុណវិបត្តគឺ ៖ +គ្មានគោលដៅច្បាស់លាស់ +គ្មានភាពប្រាកដនៅក្នុងខ្លួន +គ្មានភាពជឿជាក់ +ប្រឈមនិងការបាត់បង់អាជីព	-គុណវិបត្តិ ៖ +គ្មានគោលដៅច្បាស់ លាស់ +គ្មានភាពប្រាកដ +គ្មានភាពជឿជាក់ +ប្រឈមនិងការបាត់ បង់អាជីព ។
-គ្រូសំយោគនិងឲ្យសិស្សកត់ត្រា		-ស្តាប់ ហើយ កត់ត្រា
-ឲ្យសិស្សទាញមេរៀនសង្ខេប	<u>**មេរៀនសង្ខេប**</u> ការកំណត់ជ្រើសរើសអាជីព ជាមុននិងមានភាពប្រាកដប្រជា និងជម្រុញឲ្យគេខិតខំព្យាយាម សិក្សាស្វែងរកព័ត៌មានផ្សេងៗ	-សិស្សសាកល្បងទាញមេរៀន សង្ខេប

-គ្រូសំយោគនិងឲ្យសិស្សកត់ត្រា	ទាក់ទងនិងគោលបំណងអាជីពរបស់គេបានច្រើន និង ត្រៀមលក្ខណៈ កាន់តែប្រសើរដែលជាហេតុធ្វើឲ្យចំណេញពេលវេលាទ្រព្យសម្បត្តិ និងមានអាជីព ។	-ស្តាប់ និងកត់ត្រា ។
-តើការកំណត់ជ្រើសរើសអាជីពបានល្អប្រសើរត្រូវស្រប និងលក្ខខ័ណ្ឌអ្វីខ្លះ ។ -តើការជ្រើសរើសអាជីពតាមគំនិតរបស់អ្នកដ៏ទៃល្អសំរាប់អ្នកដែរឬទេ?ព្រោះអ្វី?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -ស្រប និង ចំណង់ចំណូលចិត្ត សមត្ថភាព និង ធនធានជាដើម -មិនល្អទេព្រោះយើងគ្មានភាពជឿជាក់ ហើយប្រឈមនិងការបាត់បង់អាជីព។	-ស្របនិងចំណង់ចំណូល ចិត្ត សមត្ថភាព និង ធនធាន -មិនល្អទេព្រោះយើងគ្មានភាពជឿជាក់ ហើយប្រឈម និងការបាត់បង់អាជីព។
- **សំណួរ**	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើ ឬ កិច្ចការផ្ទះ) ចូរអ្នកធ្វើការប្រៀបធៀបចំពោះអ្នកដែលបានកំណត់ការជ្រើសរើស អាជីពនិងអ្នកដែលមិនបានកំណត់ជ្រើសរើសអាជីពជាមុននៅពេលសិក្សា ។	-កត់សំណួរយកទៅស្រាវជ្រាវបន្ថែមនៅផ្ទះ។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ថ្នាក់ទី : ៧
- **ជំពូកទី៥** : **ការកំណត់គោលដៅសំរាប់ជីវិត**
- **មេរៀនទី៣** : **ពត៌មានអំពីអាជីព**
- វិធីសាស្ត្របង្រៀន : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល
- រយៈពេលបង្រៀន : ២ ម៉ោងសិក្សា (សំរាប់ម៉ោងទី ១)

I. <u>**វត្ថុបំណង**</u>

- ចំណេះដឹង : រៀប់រាប់បានពីប្រភេទ និង អត្ថប្រយោជន៍នៃអាជីពបានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈខ្លឹមសារមេរៀន និងការពន្យល់របស់គ្រូ ។
- បំណិន : បង្ហាញបានពីប្រភេទក៏ដូចជាអត្ថប្រយោជន៍នៃអាជីពបានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
- ឥរិយាបថ : បណ្តុះស្មារតីសិស្សឲ្យស្គាល់ពីប្រភេទការងារក៏ដូចជាផលប្រយោជន៍នៃការងារដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការជ្រើសរើសយកមកអនុវត្តន៍ក្នុងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ ។

II. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

១. ប្រភេទអាជីព

២. អត្ថប្រយោជន៍នៃអាជីព

III. **សម្ភារឧបទេស**

- សៀវភៅសិស្សទំព័រ ២២២-២២៣ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១០
- បណ្ណសំណួរ ; សង្ខេបមេរៀន

IV. ដំណើរការបង្រៀន

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
- គ្រូតពិនិត្យ ៖ អនាម័យ អវត្តមាន សណ្តាប់ធ្នាប់	**ជំហានទី ១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់)	- ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍
-តើកាលពីម៉ោងមុនសិក្សាពីមេរៀនអ្វី ? -តើមូលហេតុអ្វីបានជាយើងចាំបាច់ជ្រើសរើសអាជីព ? - ដើម្បីជ្រើសរើសអាជីពមួយតើប្អូនត្រូវដឹងពីអ្វីអំពីអាជីពនោះ ?	**ជំហានទី ២** (កែកិច្ចតែងការចាស់ ឬ រំលឹកមេរៀនចាស់) **មេរៀនទី២ សារៈសំខាន់ការជ្រើសរើសអាជីព** -ព្រោះដើម្បីស្វែងរកកំរៃផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពគ្រួសារដើម្បីភាព ថ្លៃថ្នូរនិង ភាពសុខស្រួល ។ <u>ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី</u> -ត្រូវដឹងពីពត៌មានផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងអាជីព ។	-ព្រោះដើម្បីស្វែងរកកំរៃ ផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពគ្រួសារ ដើម្បី ភាពថ្លៃថ្នូរនិងភាពសុខស្រួល ។ -ត្រូវដឹងពីពត៌មានផ្សេងៗដែលទាក់ទងនិងអាជីព ។
-ឲ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ២២២ អានចំណងជើងមេរៀន -តើចំណងជើងនេះមានន័យដូចម្តេច? -តើរូបភាពនិងចំណងជើងមានទំនាក់ទំនងគ្នាឬទេ ?	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី៣** **ព័ត៌មានអំពីអាជីព** -ព័ត៌មានផ្សេងៗដែលទាក់ទងអាជីពឬក៏ការងារនោះ។ -អំពីព័ត៌មានឬរបាយការណ៍ផ្សេងៗនៃការងារអ្វីមួយឯរូបភាពបង្ហាញពីប្រភេទឬក៏ទំរង់នៃការងារនីមួយៗ -នៅទំព័រ ២២២-២២៣	-ព័ត៌មានផ្សេងៗដែលទាក់ទងអាជីពឬក៏ការងារនោះ។ មានព្រោះចំណងជើងនិយាយពីពត៌មានឬរបាយការណ៍ផ្សេងៗនៃការងារអ្វីមួយឯរូបភាពបង្ហាញពីប្រភេទឬក៏ទំរង់នៃការងារនីមួយៗ

-ឲ្យសិស្សអានមេរៀន		-អានខ្លឹមសារនៅទំព័រ ២២២-២២៣
	<u>ពន្យល់ពាក្យ</u>	
-គ្រូសរសេរពាក្យពិបាកលើក្តារខៀនហើយឲ្យសិស្សឡើងបកស្រាយឬពន្យល់នៅលើក្តារខៀន។	-ទេពកោសល្យ (ន) ភាពប៉ិនប្រសប់ដែលមានពីកំណើត ។ -គណនេយ្យករ (ន) អ្នកគិតលុយ ។ -ក្រឡាបញ្ជី (ន) អ្នកកត់ត្រារឿងក្តីនៅក្នុងតុលាការ ។	
-គ្រូសំយោគនិងឲ្យសិស្សកត់		-ស្តាប់ ហើយ កត់ត្រា
	<u>ពិភាក្សាក្រុម</u>	
-ចែកសិស្សជា៤ក្រុមពិភាក្សា		-ចូលតាមក្រុម
១.ដើម្បីជ្រើសរើសអាជីពមួយបានត្រឹមត្រូវតើអ្នកត្រូវធ្វើដូចម្តេច?	-ត្រូវសង្កេតពិចារណា ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកអប់រំមាតាបិតាឬអាណាព្យាបាលរបស់ខ្លួន ។	-សង្កេត ពិចារណា ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកអប់រំមាតា បិតាជាដើម។
២.តើអាជីបឬមុខរបរគ្រប់ប្រភេទសុទ្ធតែល្អមែនឬទេ? ចូររៀប់រាប់ពីមុខរបរសុចរិតឲ្យបានប្រាំ ?	-អាជីពឬមុខរបរគ្រប់ប្រភេទមិនសុទ្ធតែល្អនោះទេ។ មុខរបរសុចរិតគ្រូបង្រៀន គ្រូពេទ្យ ចៅក្រម មេធាវី បសុពេទ្យ។	-អាជីព ឬ មុខរបរគ្រប់ប្រភេទមិនសុទ្ធតែល្អនោះទេ។គ្រូបង្រៀន គ្រូពេទ្យ ចៅក្រម មេធាវី បសុពេទ្យ
-៣.តើអាជីពបានផ្តល់ប្រយោជន៍អ្វីខ្លះដល់មនុស្ស?	-អាជីពផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់មនុស្សដូចជា គ្រួសារ សហគមន៍ និងសង្គមទាំងមូល ។	-អាជីពផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់គ្រួសារ សហគមន៍ និងសង្គមទាំងមូល ។
-ចូរប្អូនបកស្រាយពីប្រយោជន៍របស់គ្រូបង្រៀន?	-គ្រូបង្រៀនមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការផ្តល់ចំណេះដឹងចំណេះធ្វើដល់សិស្សគ្រប់កម្រិតនិងអប់រំពួកគេឲ្យក្លាយទៅជាពលរដ្ឋល្អដែលជាអ្នកបន្តវេនដឹកនាំប្រទេសជាតិទៅថ្ងៃក្រោយ។	-គ្រូបង្រៀនផ្តល់ចំណេះដឹងចំណេះធ្វើអប់រំមនុស្សពួកគេឲ្យក្លាយទៅជាពលរដ្ឋល្អ ដែលជាអ្នកបន្តវេនដឹកនាំប្រទេសជាតិ ។
-គ្រូសំយោគនិងឲ្យសិស្សកត់ត្រានិងឲ្យសិស្សសាក		-ស្តាប់ និង កត់ត្រា
	<u>មេរៀនសង្ខេប</u>	
-ល្បងទាញមេរៀនសង្ខេប -គ្រូពន្យល់និងឲ្យសិស្សកត់ត្រា។	អាជីពមានច្រើនប្រភេទណាស់ដែលទាមទារឲ្យសិស្សគ្រប់រូបស្វែងរកពត៌-មាន អំពីប្រភេទអាជីពនោះឲ្យបាន	-សិស្សទាញយកមេរៀនសង្ខេប

	ច្រើនមុននិងសម្រេចជ្រើសរើសអាជីពណាមួយសំរាប់ខ្លួនទៅអនាគត ។ យ៉ាងណាមិញការជ្រើសរើសអាជីពត្រូវស្របទៅ និង ចំណង់ចំណូលចិត្ត ទេពកោសល្យ សមត្ថភាព ធនធានដែលខ្លួនមាន	-សិស្សស្តាប់និងកត់ត្រា
-តើអាជីពបានផ្តល់ប្រយោជន៍អ្វីខ្លះដល់មនុស្ស ? **-**ដើម្បីជ្រើសរើសអាជីពមួយបានត្រឹមត្រូវតើអ្នកដឹងអ្វីខ្លះពីអាជីពនោះ?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -អាជីពបានផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់មនុស្ស គ្រួសារ សហគមន៍ និង ប្រទេសជាតិទាំងមូល ។ -ត្រូវសង្កេត ពិចារណា ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកអប់រំមាតាបិតា ឬ អាណាព្យាបាលរបស់ខ្លួន។	**-**ផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់មនុស្ស គ្រួសារ សហគមន៍ ប្រទេសជាតិទាំងមូល ។ -ត្រូវអង្កេតពិចារណា ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយ អ្នកអប់រំ។
	ជំហានទី៥ (បណ្តាំផ្ញើ និង កិច្ចការផ្ទះ) តើអាជីពអ្វីដែលប្អូនពេញចិត្តជាងគេទៅអនាគត? ហេតុអ្វី?	-សិស្សកត់ត្រា

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ថ្នាក់ទី : ៧
- **ជំពូកទី៥ : ការកំណត់គោលដៅសម្រាប់ជីវិត**
- **មេរៀនទី៣ : ព័ត៌មានអំពីអាជីព (តចប់)**
- វិធីសាស្ត្របង្រៀន : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
- រយៈពេល : ២ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី២)

I. វត្ថុបំណង

- ចំណេះដឹង : រៀបរាប់ពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ បានត្រឹមត្រូវ តាមរយៈការសិក្សាខ្លឹមសារមេរៀន និងការពន្យល់របស់គ្រូ។
- បំណិន : វិភាគពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈរបស់អាជីព បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
- ឥរិយាបថ : បណ្តុះស្មារតីសិស្សឱ្យខិតខំរៀនសូត្រ ព្យាយាមក្នុងការរៀនសូត្រ និង ក្នុងអាជីព។

II. ខ្លឹមសារមេរៀន

3. **តម្រូវការនៃការបណ្តុះបណ្តាល**

III. សម្ភារឧបទេស

- សៀវភៅសិស្សទំព័រ ២២៤ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១១
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
-ពិនិត្យលើ: សណ្តាប់ធ្នាប់ អវត្តមាន អនាម័យ។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) • សណ្តាប់ធ្នាប់ • អនាម័យ • អវត្តមាន • ពង្រឹងវិន័យ។	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
-តើកាលពីម៉ោងមុនយើងបានសិក្សាពីមេរៀនអ្វី? -ដើម្បីជ្រើសរើសអាជីពមួយបានត្រឹមត្រូវ តើអ្នកត្រូវធ្វើដូចម្តេច? -ដើម្បីទទួលបានការងារល្អតាមការស្រម៉ៃ តើមនុស្សម្នាក់ៗត្រូវទៀមទារអ្វី?	**ជំហានទី២** (រំឭកមេរៀនចាស់) មេរៀនទី៣: ព័ត៌មានអំពីអាជីព -ត្រូវគិតពិចារណា ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយមាតាបិតា ឬអាណាព្យាបាល។ **ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី** -ទៀមទាការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ។	មេរៀនទី៣: ព័ត៌មានអំពីអាជីព -ត្រូវគិតពិចារណា ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយមាតាបិតា ឬអាណាព្យាបាល។ -ទៀមទាការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ។
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ២២៨អានចំណងជើងមេរៀនរួចគ្រូសរសេរដាក់លើក្តារខៀន -តើចំណងជើងមេរៀននេះមានន័យដូចម្តេច? -ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន ទំព័រ ២២៨ -គ្រូសរសេរពាក្យពិបាកដាក់លើក្តារខៀនរួចឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់ន័យ	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) មេរៀនទី៣: ព័ត៌មានអំពីអាជីព (តចប់) 3. តម្រូវការនៃការបណ្តុះបណ្តាល -ចំណងជើងមេរៀននេះមានន័យថាជាការហ្វឹកហាត់ផ្នែកជំនាញនានា។ (ខ្លឹមសារមេរៀនទំព័រ ២២៨) **ពន្យល់ពាក្យ** -សមត្ថភាព (ន): ភាពដែលអាចធ្វើអ្វីមួយទៅបាន។	-សិស្សអានចំណងជើងមេរៀនរួចសរសេរដាក់ក្នុងសៀវភៅ -ចំណងជើងមេរៀននេះមានន័យថាជាការហ្វឹកហាត់ផ្នែកជំនាញនានា។ -សិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន -សិស្សឡើងពន្យល់ន័យ -សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ

-គ្រូសម្រួលឱ្យសិស្សកត់	-សញ្ញាប័ត្រ (ន): ក្រដាសបញ្ជាក់នូវការសិក្សា។	-សិស្សចូលតាមក្រុមពិភាក្សា
-គ្រូបែងចែកសិស្សជា៤ក្រុមៈ	**ពិភាក្សាក្រុម**	
-**ក្រុមទី១**: ដើម្បីបណ្ដុះបណ្ដាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ឬមហាវិទ្យាល័យបាន តើគេត្រូវបញ្ចប់ការសិក្សានៅឯណាជាមុន?	-ដើម្បីបណ្ដុះបណ្ដាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ឬមហាវិទ្យាល័យបាន តើគេត្រូវបញ្ចប់ការសិក្សានៅសាលាមធ្យមចំណេះទូទៅជាមុនសិន។	-ដើម្បីបណ្ដុះបណ្ដាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ឬមហាវិទ្យាល័យបាន តើគេត្រូវបញ្ចប់ការសិក្សានៅសាលាមធ្យមចំណេះទូទៅជាមុនសិន។
-**ក្រុមទី២**: មូលហេតុអ្វីបានជាគេ ចាំបាច់បណ្ដុះបណ្ដាលវិជ្ជាជីវៈបន្ថែម?	-បានជាគេចាំបាច់បណ្ដុះបណ្ដាលវិជ្ជាជីវៈបន្ថែមពីព្រោះដើម្បីហ្វឹកហាត់ បំពាក់បំប៉នទៅលើជំនាញរបស់ខ្លួនឱ្យកាន់តែប្រសើរ។	-បានជាគេចាំបាច់បណ្ដុះបណ្ដាលវិជ្ជាជីវៈបន្ថែមពីព្រោះដើម្បីហ្វឹកហាត់ បំពាក់បំប៉នទៅលើជំនាញរបស់ខ្លួនឱ្យកាន់តែប្រសើរ។
-**ក្រុមទី៣**:ចូររៀបរាប់ពីមុខជំនាញបរិញ្ញាប័ត្រឱ្យបានប្រាំ។	-ជំនាញបរិញ្ញាប័ត្រមានៈ • អក្សរសាស្ត្រ • គណិតវិទ្យា • វេជ្ជសាស្ត្រ • នីតិសាស្ត្រ • ឱសថសាស្ត្រ។	-ជំនាញបរិញ្ញាប័ត្រមានៈ • បរិញ្ញាប័ត្រអក្សរសាស្ត្រ • បរិញ្ញាប័ត្រគណិតវិទ្យា • បរិញ្ញាប័ត្រវេជ្ជសាស្ត្រ • បរិញ្ញាប័ត្រនីតិសាស្ត្រ • បរិញ្ញាប័ត្រឱសថសាស្ត្រ។
-**ក្រុមទី៤**:គេថាកាងារជាឃ្លាំងប្រាក់ តើអ្នកយល់ដូចម្ដេច?	-តាមការយល់របស់សិស្ស	-សិស្សឆ្លើយ
-គ្រូឱ្យសិស្សសាកល្បងទាញសង្ខេបមេរៀនឡើងវិញ។	**មេរៀនសង្ខេប** សិស្សដែលរៀនចប់ និងទទួលបានសញ្ញាប័ត្រមធ្យមសិក្សាចំណេះទូទៅអាចបន្តការសិក្សានៅសាលាបណ្ដុះបណ្ដាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ឬសាកលវិទ្យាល័យណាមួយតាមគោលបំណងនិងតាមការកំណត់របស់គ្រឹះស្ថានសិក្សានោះ។ដើម្បីទទួលបានមុខជំនាញមួយពិតប្រាកដសម្រាប់ខ្លួនព្រោះគ្រប់ការងារទាំងអស់សុទ្ធតែត្រូវការជំនាញពិតប្រាកដ។	-សិស្សទាញសង្ខេបមេរៀន
-គ្រូឱ្យសិស្សកត់		

		–សិស្សកត់ចូលសៀវភៅ
–តើមូលហេតុអ្វីបានជាយើងចាំត្រូវបណ្ដុះបណ្ដាលវិជ្ជាជីវៈបន្ថែម?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) –បានជាគេចាំបាច់បណ្ដុះបណ្ដាលវិជ្ជាជីវៈបន្ថែមពីព្រោះដើម្បីហ្វឹកហាត់ បំពាក់បំប៉នទៅលើជំនាញរបស់ខ្លួនឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរ។	–បានជាគេចាំបាច់បណ្ដុះបណ្ដាលវិជ្ជាជីវៈបន្ថែមពីព្រោះដើម្បីហ្វឹកហាត់ បំពាក់បំប៉នទៅលើជំនាញរបស់ខ្លួនឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរ។
–ទៅផ្ទះវិញចូរប្អូនខិតខំមើលមេរៀនបន្ថែមទៀតផង។	**ជំហានទី៥** (កិច្ចការផ្ទះ ឬ បណ្ដាំផ្ញើ) –តើអាជីពអ្វីដែលមានទីផ្សារច្រើននៅក្នុងសហគមន៍របស់អ្នក? ពីព្រោះអ្វី? –តើអ្នកត្រូវធ្វើអ្វីខ្លះនៅពេលនេះដើម្បីជួយអ្នកឱ្យសម្រេចបាននូវគោលបំណងអ្នកនៅពេលអនាគត?	–សិស្សស្ដាប់តាមការណែនាំរបស់គ្រូ និងកត់សំណួរយកទៅធ្វើនៅផ្ទះ។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- ❖ កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- ❖ មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ❖ ថ្នាក់ទី : ៧
- ❖ **ជំពូកទី៦** : **ជំនឿសាសនា**
- ❖ **មេរៀនទី២** : **ការអប់រំសំខាន់ៗរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា**
- ❖ វិធីសាស្ត្រ : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
- ❖ រយៈពេល : ២ ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី១)

I. **វត្ថុបំណង**

- ➢ ចំណេះដឹង : ប្រាប់បានពីការអប់រំរបស់ព្រះពុទ្ធក្នុងការជៀសវាងនូវអំពើអាក្រក់ដប់យ៉ាង ស្គាល់នូវសេចក្តីអាក្រក់បីយ៉ាង បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការសិក្សាខ្លឹមសារមេរៀន និង ការសួរសំណួរបំផុសពីគ្រូ។
- ➢ បំណិន : វិភាគបានពីអំពើអាក្រក់ដប់យ៉ាង (អកុសលកម្មបថដប់) កាយទុច្ចរិតបី វចីទុច្ចរិតបួន មនោទុច្ចរិតបី បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភក្សាក្រុម។
- ➢ ឥរិយាបថ : បណ្តុះស្មារតីឱ្យអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាអនុវត្តតាមពុទ្ធវចនៈ និង ប្រព្រឹត្តិតែអំពើល្អ។

II. **សំភារឧបទេស**

- ▪ ចំពោះគ្រូ : សៀវភៅសិស្ស មេរៀនសង្ខេប ប័ណ្ណសំណួរ ផ្ទាំងរូបភាព
- ▪ ចំពោះសិស្ស : សៀវភៅសិស្ស ប៊ិច សៀវភៅសរសេរ...។

III. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

1. **ការអប់រំរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា**

   1.1. **អំពើអាក្រក់ដប់យ៉ាង** (**អកុសលកម្មបថដប់**) **មនុស្សទាំងអស់ត្រូវជៀសវាង**

   - ក. **អំពើអាក្រក់ដោយកាយបីយ៉ាង** (**កាយទុច្ចរិតបី**)
   - ខ. **អំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួនយ៉ាង** (**វចីទុច្ចរិតបួន**)
   - គ. **អំពើអាក្រក់ដោយចិត្តបីយ៉ាង** (**មនោទុច្ចរិតបី**)

IV. ដំណើរកនាំមេរៀន

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
–ពិនិត្យលើ : អនាម័យ អវត្តមាន ផ្លាកឈ្មោះ សម្លៀកបំពាក់។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) • សណ្តាប់ធ្នាប់ • អនាម័យ • អវត្តមាន • ពង្រឹងវិន័យ។	–ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
–តើកាលពីថ្ងៃមុនយើងបានសិក្សាពីមេរៀនអ្វី? –តើព្រះពុទ្ធជានរណា? –តើសាសនាព្រះពុទ្ធមានសារៈសំខាន់ចំពោះប្រជាជនខ្មែរដែរឬទេ? ហេតុអ្វី?	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) មេរៀនទី១: ដើមកំណើតព្រះពុទ្ធសាសនា –ជាមនុស្សចេះដឹង អាចប្រោសសត្វលោកឱ្យរួចចាក ផុតពីទុក្ខ។ **<u>ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី</u>** –មាន ឬ មិនមាន –មានព្រោះព្រះពុទ្ធបានទូន្មានប្រៀនប្រដៅអប់រំមនុស្សឱ្យប្រព្រឹត្តិតែអំពើល្អ...។	–ព្រះពុទ្ធជាមនុស្សចេះដឹង អ្នកប្រាជ្ញអាចប្រោសសត្វលោកឱ្យរួចចាកផុតពីទុក្ខ។ –មាន ឬ មិនមាន –មានព្រោះព្រះពុទ្ធបានទូន្មានប្រៀនប្រដៅអប់រំមនុស្សឱ្យប្រព្រឹត្តិតែអំពើល្អ។
–ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ 232-233 អានចំណងជើង –គ្រូសរសេរចំណងជើងមេរៀនដាក់លើក្តារខៀន –តើចំណងជើងមេរៀនមានន័យដូចម្តេច? –តើប្អូនឃើញអ្វីខ្លះក្នុងរូបភាពនេះ?	**ជំហានទី៣** (ដំណើរការមេរៀនថ្មី) **មេរៀនទី២**: **ការអប់រំសំខាន់ៗរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា** **សិក្សាចំណងជើង** –ការអប់រំប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធចំពោះពុទ្ធបរិស័ទឱ្យប្រព្រឹត្តិតែអំពើ ល្អ។ –រូបភាពឃើញមាន ព្រះពុទ្ធកំពុងទេសនា ទូន្មានប្រៀនប្រដៅដល់មនុស្សលោក និងប្រោសព្រះ សង្ឃប្រាំអង្គឱ្យរួចចាកផុតទុក្ខ។	–មានន័យថា ការអប់រំប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធចំពោះពុទ្ធបរិស័ទឱ្យប្រព្រឹត្តិតែអំពើល្អ។ –រូបភាពឃើញមាន ព្រះពុទ្ធកំពុងទេសនា ទូន្មានប្រៀនប្រដៅដល់មនុស្សលោកនិងប្រោសព្រះសង្ឃប្រាំអង្គឱ្យរួចចាកទុក្ខ។

–តើរូបភាពនិងចំណងជើងមានទំនាក់ទំនងគ្នាឬទេ? ព្រោះអ្វី?	–មានទំនាក់ទំនងនឹងគ្នា ព្រោះរូបភាពឃើញរូបព្រះពុទ្ធកំពុងទេសនា ឬផ្តល់ឱវាទ ឯចំណងជើង"ការអប់រំសំខាន់ៗរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា"។	–មានទំនាក់ទំនងនឹងគ្នា រូបភាពឃើញរូបព្រះពុទ្ធ ឯចំណងជើង "ការអប់រំសំខាន់ៗរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា"។
	សិក្សាអត្ថបទ (ក្នុងរយៈពេល......(មិច្ឆាទិដ្ឋិ)។	
–ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀនបណ្តាក់គ្នា	**ពន្យល់ពាក្យ**	–អានខ្លឹមសារមេរៀនបណ្តាក់គ្នា
–សរសេរពាក្យពិបាកលើក្តារខៀន រួចឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់	–និព្វាន្ត (ន) : កន្លែងស្ងប់សុខ រកើតឡើងវិញ។ –កាយទុច្ចរិត (ន) : អំពើអាក្រក់ដោយកាយបីយ៉ាង។ –វចីទុច្ចរិត (ន) : អំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួន –មនោទុច្ចរិត (ន) : អំពើអាក្រក់ដោយចិត្តបីយ៉ាង។	–ឡើងពន្យល់ន័យ យ៉ាង។ : អំពើអាក្រក់ដោយចិត្តបីយ៉ាង។ –កត់ចូលសៀវភៅ
–សំយោគរួចឱ្យសិស្សកត់		
	សកម្មភាពក្រុម	
–ឱ្យសិស្សចូលបួនក្រុមពិភាក្សា		–ចូលតាមក្រុមពិភាក្សា
–ក្រុមទី១:ពាក្យទូន្មានប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធមានច្រើន មែនតែគេអាចបង្រួមមកបានបីយ៉ាង តើមានអ្វីខ្លះ?	–បង្រួមបានបីយ៉ាងគឺៈ • មិនធ្វើអំពើអាក្រក់គ្រប់បែបយ៉ាង • ការញ៉ាំកុសលឱ្យបានសម្រេច គឺធ្វើតែអំពើល្អ • ការញ៉ាំចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យផូរផង់ គឺត្រូវដុសខាត់ចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យស្អាតជានិច្ច។	–បង្រួមបានបីយ៉ាងគឺៈ • មិនធ្វើអំពើអាក្រក់គ្រប់បែបយ៉ាង(សព្វបាបស្សអកណំ) • ការញ៉ាំកុសលឱ្យបានសម្រេច គឺធ្វើតែអំពើល្អ(កុសលស្សូបសម្បទា) • ការញ៉ាំចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យផូរផង់ គឺត្រូវដុសខាត់ចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យស្អាតជានិច្ច(សចិត្តបរិយោទបនំ)។
–ក្រុមទី២:តើអំពើអាក្រក់ដោយកាយបីយ៉ាង(កាយទុច្ចរិតបី)មានអ្វី	–អំពើអាក្រក់ដោយកាយបីគឺៈ • អំពើបៀតបៀនឬសំលាប់	–អំពើអាក្រក់ដោយកាយបីគឺៈ • អំពើបៀតបៀនឬសំលាប់

ខ្លះ?	សត្វមានជីវិត • អំពើកេងបន្លំលួចឬប្លន់ទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកដទៃ • អំពើខុសឆ្គងក្នុងផ្លូវកាម លួចប្រពន្ធ ប្ដី កូន ចៅអ្នកដទៃ។	សត្វមានជីវិត(បាណាតិបាត) • អំពើកេងបន្លំលួចឬប្លន់ទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកដទៃ(អទិន្នាទាន) • អំពើខុសឆ្គងក្នុងផ្លូវកាម លួចប្រពន្ធ ប្ដី កូន ចៅអ្នកដទៃ(កាមេសុមិច្ឆាចារ)។
–ក្រុមទី៣:តើអំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួនយ៉ាង(វចីទុច្ចរិតបួន)មានអ្វីខ្លះ?	–អំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួនគឺ៖ • ពាក្យសំដីភូតភរឬបញ្ឆោត • ពាក្យសំដីញុះញង់បំបែកបំបាក់ • ពាក្យសំដីទ្រគោះបោះបោក ជេរប្រទេច • ពាក្យសំដីរោយរាយឥតប្រយោជន៍។	–អំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួនគឺ៖ • ពាក្យសំដីភូតភរឬបញ្ឆោត(មុសាវាទ) • ពាក្យសំដីញុះញង់បំបែកបំបាក់(បិសុណាវាទ) • ពាក្យសំដីទ្រគោះបោះបោក ជេរប្រទេច(ផរុសវាទ) • ពាក្យសំដីរោយរាយឥតប្រយោជន៍(សម្ផប្បលាបវាទ)។
–ក្រុមទី៤:តើអំពើអាក្រក់ដោយចិត្តបីយ៉ាង(មនោទុច្ចរិតបី)មានអ្វីខ្លះ?	–អំពើអាក្រក់ដោយចិត្តបីគឺ៖ • គំនិតសំលឹងរំពៃចង់បានទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកដទៃ • គំនិតបៀតបៀន ចង់ឱ្យអ្នកដទៃដល់ក្ដីវិនាស • គំនិតយល់ខុស ហើយប្រកាន់ឡើងថាជាត្រូវ។	–អំពើអាក្រក់ដោយចិត្តបីគឺ៖ • គំនិតសំលឹងរំពៃចង់បានទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកដទៃ(អភិជ្ឈា) • គំនិតបៀតបៀន ចង់ឱ្យអ្នកដទៃដល់ក្ដីវិនាស(ព្យាបាទ) • គំនិតយល់ខុស ហើយប្រកាន់ឡើងថាជាត្រូវ(មិច្ឆាទិដ្ឋិ)។
–គ្រូសំយោគចម្លើយឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ		–កត់ចូលសៀវភៅ
–ឱ្យសិស្សសាកល្បងទាញមេរៀនសង្ខេប	**មេរៀនសង្ខេប** ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបានបន្សល់ទុកពាក្យទូន្មានប្រៀនប្រដៅ 84000 ធម្មក្ខន្ធ ចែកជាបីផ្នែកគឺ វិន័យបិដក សុត្តន្តបិដក និង អភិធម្មបិដក។ ពាក្យទូន្មានទាំងនោះបង្រួមមកបីយ៉ាងគឺ មិនធ្វើ	–ទាញមេរៀនសង្ខេប

–សម្រួលឱ្យសិស្សកត់	អាក្រក់ ធ្វើតែអំពើល្អ សម្អាតចិត្តឱ្យស្អាតផូរផង់ព្រមទាំងជៀសវាងអកុសលកម្មទាំង ១០យ៉ាង ដើម្បីបានសេចក្ដីសុខចម្រើន។	–កត់ដោយស្ងៀមស្ងាត់
–តើការប្រដៅបង្រួមបីយ៉ាងមានអ្វីខ្លះ? –តើអកុសលកម្មបថដប់យ៉ាងដែលគួរជៀសវាងបីគឺអ្វី?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) –បង្រួមបីយ៉ាងមាន៖ • មិនធ្វើអំពើអាក្រក់គ្រប់បែបយ៉ាង • ការញុំាកុសលឱ្យបានសម្រេច គឺធ្វើតែអំពើល្អ • ការញុំាចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យផូរផង់ គឺត្រូវជុសខាត់ចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យស្អាតជានិច្ច។ –គួរជៀសវាងបីគឺ៖ • អំពើអាក្រក់ដោយកាយបី • អំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួន • អំពើអាក្រក់ដោយចិត្តបី។	–បង្រួមបីយ៉ាងមាន៖ • មិនធ្វើអំពើអាក្រក់គ្រប់បែបយ៉ាង • ការញុំាកុសលឱ្យបានសម្រេច គឺធ្វើតែអំពើល្អ • ការញុំាចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យផូរផង់ គឺត្រូវជុសខាត់ចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យស្អាតជានិច្ច។ –គួរជៀសវាងបីគឺ៖ • កាយទុច្ចរិតបី • វចីទុច្ចរិតបួន • មនោទុច្ចរិតបី។
–ទៅផ្ទះវិញត្រូវមើលមេរៀននេះឡើងវិញ រួមទាំងមើលចំណុចបន្តផង។ ពេលទំនេរជួយធ្វើកិច្ចការផ្ទះ កុំដើរលេងច្រើនពេក។	**ជំហានទី៥** (បណ្ដាំផ្ញើ) 1.2. អំពើល្អដប់យ៉ាង(កុសលកម្មបថដប់) មនុស្សទាំងអស់ត្រូវអនុវត្ត 1.3. សេចក្ដីពិតបួនយ៉ាង(ចតុរារិយសច្ច)	–សិស្សស្ដាប់តាមការណែនាំរបស់គ្រូដោយយកចិត្តទុកដាក់ និង អនុវត្តតាម។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ថ្នាក់ទី : ៧
- **ជំពូកទី៦** : **ជំនឿសាសនា**
- **មេរៀនទី២** : **ការអប់រំសំខាន់ៗរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា (តចប់)**
- វិធីសាស្រ្ត : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
- រយៈពេល : ២ ម៉ោងសិក្សា (សម្រប់ម៉ោងទី២)

I. វត្ថុបំណង

- ចំណេះដឹង : ប្រាប់បានពីការអប់រំរបស់ព្រះពុទ្ធក្នុងការប្រព្រឹត្តិអំពើល្អដប់យ៉ាង ស្គាល់នូវសេចក្តីពិតបួនយ៉ាង បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការសិក្សាខ្លឹមសារមេរៀន និង ការសួរសំណួរពីគ្រូ។
- បំណិន : វិភាគបានពីអំពើល្អដប់យ៉ាង(កុសលកម្ម) ចតុរារិយសច្ចៈ មគ្គសច្ចៈ បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈសំណួរពិភាក្សាក្រុម។
- ឥរិយាបថ : បណ្តុះស្មារតីសិស្សឱ្យគោរពពុទ្ធសាសនា គោរពពុទ្ធឱវាទ និងប្រព្រឹត្តិតែអំពើល្អ។

II. សំភារៈ

- ចំពោះគ្រូ : សៀវភៅសិស្ស មេរៀនសង្ខេប ប័ណ្ណសំណួរ ផ្ទាំងរូបភាព
- ចំពោះសិស្ស : សៀវភៅសិស្ស ប៊ិច សៀវភៅសរសេរ...។

III. ខ្លឹមសារមេរៀន

1.2. **អំពើល្អដប់យ៉ាង(កុសលកម្មបថដប់) មនុស្សទាំងអស់ត្រូវអនុវត្ត**

ក. អំពើល្អដោយកាយបីយ៉ាង(កាយសុចរិតបី)

ខ. អំពើល្អដោយកាយបួនយ៉ាង(វចីសុចរិតបួន)

គ. អំពើល្អដោយចិត្តបួយ៉ាង(មនោសុចរិតបី)

1.3. **សេចក្តពិតបួនយ៉ាង(ចតុរារិយសច្ច)**

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
-ពិនិត្យលើ: សណ្តាប់ធ្នាប់ អនាម័យ អវត្តមាន។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) • សណ្តាប់ធ្នាប់ • អនាម័យ • អវត្តមាន • ពង្រឹងវិន័យ។	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
-តើព្រះត្រៃបិដកមានអ្វីខ្លះ? -តើអំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួនយ៉ាងមានអ្វីខ្លះ? -បើមានអកុសលកម្មបថដប់ តើមានកុសលកម្មបថដប់ដែរឬទេ?	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) -ព្រះត្រៃបិដកមានបីយ៉ាងគឺៈ • ព្រះវិន័យបិដក • ព្រះសុត្តន្តបិដក • ព្រះអភិធម្មបិដក។ -អំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួនយ៉ាងគឺៈ • ពាក្យសំដីភូតភរឬបញ្ឆោត • ពាក្យសំដីញុះញង់បំបែកបំបាក់ • ពាក្យសំដីទ្រគោះបោះបោក ជេរប្រទេច • ពាក្យសំដីរោយរាយឥតប្រយោជន៍។ **ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី** -បាទ / ចាសមាន	-ព្រះត្រៃបិដកមានបីយ៉ាងគឺៈ • ព្រះវិន័យបិដក • ព្រះសុត្តន្តបិដក • ព្រះអភិធម្មបិដក។ -អំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួនយ៉ាងគឺៈ • មុសាវាទ • បិសុណាវាទ • ផរុសវាទ • សម្ផប្បលាបវាទ។ -បាទ / ចាសមាន
-គ្រូសរសេរចំណងជើងមេរៀនដាក់លើក្តារខៀន -ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ 233 អានខ្លឹមសារមេរៀន	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) 1.2. **អំពើល្អដប់យ៉ាង មនុស្សទាំងអស់ត្រូវអនុវត្ត** 1.3. **សេចក្តីពិតបួនយ៉ាង**	-អានខ្លឹមសារមេរៀនបណ្តាក់គ្នា

–គ្រូសរសេរពាក្យពិបាកលើក្តារខៀន រួចឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់	**ពន្យល់ពាក្យ** –សុចរិត (ន) : ការប្រព្រឹត្តិអំពើល្អ។ –លោភៈ (ន): សេចក្តីចង់បានលោភលន់។	–ឡើងពន្យល់ន័យ
–គ្រូបែងចែកសិស្សជាបួនក្រុមៈ	**ពិភាក្សាក្រុម**	–ចូលតាមក្រុមពិភាក្សាក្រុម
–ក្រុមទី១:តើអំពើល្អដប់យ៉ាង (កុសលកម្មបថដប់)ស្តែងតាមរយៈអ្វី?	–ស្តែងតាមរយៈ: • អំពើល្អដោយកាយបីយ៉ាង • អំពើល្អដោយវាចាបួនយ៉ាង • អំពើល្អដោយចិត្តបីយ៉ាង។	–ស្តែងតាមរយៈ: • អំពើល្អដោយកាយបីយ៉ាង (កាយសុចរិតបី) • អំពើល្អដោយវាចាបួនយ៉ាង(វចីសុចរិតបួន) • អំពើល្អដោយចិត្តបីយ៉ាង (មនោសុចរិតបី)។
–ក្រុមទី២: តើអំពើល្អដោយកាយ វាចា ចិត្តមានអ្វីខ្លះ ចូររាប់ដោយសង្ខេប?	–អំពើល្អដោយកាយបីយ៉ាងគឺៈ • បាណាតិបាតាវេរមណី • អទិន្នាទានាវេរមណី • កាមេសុមិច្ឆាចារាវេរមណី។ –អំពើល្អដោយវាចាបួនយ៉ាងគឺៈ • មុសាវាទាវេរមណី • បិសុណាយវាចាយវេរមណី • ផរុសាយវាចាយវេរមណី • សម្ផប្បលាបាវេរមណី។ –អំពើល្អដោយចិត្តបីយ៉ាងគឺៈ • អនភិជ្ឈា • អព្យាបាទ • សម្មាទិដ្ឋិ។	–អំពើល្អដោយកាយបីយ៉ាងគឺៈ • វៀរចាកអំពើបៀតបៀន ឬសម្លាប់មនុស្សសត្វ • វៀរចាកអំពើកេងបន្លំលួចឬប្លន់ទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកដទៃ • វៀរចាកអំពើខុសឆ្គងក្នុងកាមទាំងឡាយ។ –អំពើល្អដោយវាចាបួនយ៉ាងគឺៈ • វៀរចាកពោលពាក្យកុហក • វៀរចាកពាក្យសម្តីញុះញង់បំបែកបំបាក់ • វៀរចាកពាក្យសម្តីទ្រគោះបោះបោក • វៀរចាកពាក្យសម្តីឥតប្រយោជន៍។ –អំពើល្អដោយចិត្តបីយ៉ាងគឺៈ • មិនសម្លឹងរំពៃ ចង់បានទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកដទៃ • មិនគិតបៀតបៀន ចងឱ្យអ្នកដទៃដល់ក្តីវិនាស

–**ក្រុមទី៣**:តើសីលប្រាំមានអ្វីខ្លះដែលគួរគោរពប្រតិបត្តិ?	–សីលប្រាំដែលគួរគោរពប្រតិបត្តិគឺ៖ 1. បាណាតិបាតាវេរមណី 2. អទិន្នាទានាវេរមណី 3. កាមេសុមិច្ឆាចារាវេរមណី។ 4. មុសាវាទាវេរមណី 5. សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានាវេរមណី។	• គំនិតយល់ឃើញត្រូវពិតដោយប្រកាន់ឡើងថាត្រូវមែន។ –សីលប្រាំដែលគួរគោរពប្រតិបត្តិគឺ៖ 1. វៀរចាកការសម្លាប់មនុស្សសត្វមានជីវិត 2. វៀរចាកការលួចទ្រព្យសម្បត្តិគេ 3. វៀរចាកការប្រព្រឹត្តិខុសក្នុងផ្លូវកាមទាំងឡាយ 4. វៀរចាកការពោលពាក្យកុហក 5. វៀរចាកការផឹកទឹកស្រវឹងទាំងឡាយ។
–**ក្រុមទី៤**:តើសេចក្ដីពិតដើម្បីស្វែងរកសេចក្ដីសុខ(ចតុរារិយសច្ច)មានអ្វីខ្លះ? –សំយោគចម្លើយឱ្យសិស្សកត់ –ឱ្យសិស្សសាកល្បងសង្ខេបមេរៀនឡើងវិញ –សម្រួលឱ្យសិស្សកត់	–សេចក្ដីពិតដើម្បីស្វែងរកសេចក្ដីសុខ(ចតុរារិយសច្ច)គឺ៖ • ទុក្ខសច្ចៈទុក្ខជាសេចក្ដីពិត • សមុទយសច្ចៈហេតុដែលនាំឱ្យកើតទុក្ខគឺចំណង់តណ្ហា • និរោធសច្ចៈគឺការលះបង់តណ្ហា • មគ្គសច្ចៈមាគ៌ារំលត់ទុក្ខនៃតណ្ហាទាំងបីខាងលើ។ **មេរៀនសង្ខេប** ពុទ្ធសាសនិកត្រូវអនុវត្តនូវកុសលកម្មបថដប់ និងប្រតិបត្តិតាម សីលប្រាំព្រមទាំងយល់ដឹងពី សេចក្ដីពិតបួនយ៉ាងគឺចតុរារិយសច្ចដើម្បីរស់នៅបានសេចក្ដីសុខចម្រើន។	–សេចក្ដីពិតដើម្បីស្វែងរកសេចក្ដីសុខ(ចតុរារិយសច្ច)គឺ៖ • ទុក្ខសច្ចៈទុក្ខជាសេចក្ដីពិត • សមុទយសច្ច :ហេតុដែលនាំឱ្យកើតទុក្ខគឺចំណង់តណ្ហា • និរោធសច្ចៈគឺការលះបង់តណ្ហា • មគ្គសច្ចៈមាគ៌ារំលត់ទុក្ខនៃតណ្ហាទាំងបីខាងលើ។ –កត់ចូលសៀវភៅ –សាកល្បងសង្ខេបមេរៀន –កត់ចូលសៀវភៅ
	ជំហានទី៤ (ពង្រឹងពុទ្ធិ)	

<table>
<tr><td>–តើអំពើល្អដប់យ៉ាងដែលមនុស្សត្រូវអនុវត្ត ហើយចែកជាបីធំៗមានអ្វីខ្លះ?

–តើសេចក្តីពិត ឬចតុរារិយសច្ចដើម្បីស្វែងរកសេចក្តីសុខ មានអ្វីខ្លះ?</td><td>–អំពើល្អដប់យ៉ាងដែលមនុស្សត្រូវអនុវត្ត ហើយចែកជាបីធំៗគឺមានៈ
កាយសុចរិតបី
វចីសុចរិតបួន
មនោសុចរិតបី។

–សេចក្តីពិត ឬចតុរារិយសច្ចដើម្បីស្វែងរកសេចក្តីសុខ មានៈ
ទុក្ខសច្ច
សមុទយសច្ច
និរោធសច្ច
មគ្គសច្ច ។</td><td>–អំពើល្អដប់យ៉ាងដែលមនុស្សត្រូវអនុវត្ត ហើយចែកជាបីធំៗគឺមានៈ
អំពើល្អដោយកាយបីយ៉ាង (កាយសុចរិតបី)
អំពើល្អដោយវាចាបួនយ៉ាង(វចីសុចរិតបួន)
អំពើល្អដោយចិត្តបីយ៉ាង (មនោសុចរិតបី)។
–សេចក្តីពិត ឬចតុរារិយសច្ចដើម្បីស្វែងរកសេចក្តីសុខ មានៈ
ទុក្ខសច្ច
សមុទយសច្ច
និរោធសច្ច
មគ្គសច្ច ។</td></tr>
<tr><td>–មេរៀនយើងចប់ហើយពេលទៅដល់ផ្ទះវិញមើលមេរៀនចាស់ និងមេរៀនថ្មី ព្រមទាំងជួយធ្វើការងារផ្ទះផង។</td><td>ជំហានទី៥
(បណ្តាំផ្ញើ)
មេរៀនទី៣:
ដើមកំណើតហិណ្ឌូសាសនា</td><td>–សិស្សស្តាប់គ្រូដោយយកចិត្តទុកដាក់ និងអនុវត្តតាម។</td></tr>
</table>

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ថ្នាក់ទី : ៧
- **ជំពូកទី៦ : ជំនឿសាសនា**
- **មេរៀនទី ៣ : ដើមកំណើតហិណ្ឌូសាសនា**
- វិធីសាស្ត្រ : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ចោទឆ្លើយ)
- រយៈពេល : ២ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី១)

I. **វត្ថុបំណង**

- ចំណេះដឹង : ប្រាប់បានពីកំណើត និងទីកន្លែងកំណើតរបស់ហិណ្ឌូសាសនា បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការសិក្សាខ្លឹមសារមេរៀន។
- បំណិន : បកស្រាយពីដើមកំណើតហិណ្ឌូសាសនា និងប្រវត្តិហិណ្ឌូសាសនា បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការចោទឆ្លើយ។
- ឥរិយាបថ : បណ្ដុះស្មារតីឱ្យគោរព និងឱ្យតម្លៃលើជំនឿហិណ្ឌូសាសនា។

II. **សម្ភារឧបទេស**

- សៀវភៅសិស្សថ្នាក់ទី៧ ទំព័រ២៣៦-២៣៧ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១១
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប
- ផ្ទាំងវាយតម្លៃ

III. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

1. **ដើមកំណើតរបស់ហិណ្ឌូសាសនា**
2. **ប្រវត្តហិណ្ឌូសាសនា**

IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
-ពិនិត្យ អវត្តមាន អនាម័យ សណ្តាប់ធ្នាប់។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់)	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
- តើថ្ងៃមុនប្អូនបានសិក្សាមេរៀនអ្វី? -តើអំពើអាក្រក់ប៉ុន្មានដែលត្រូវចៀសវាង? មានអ្វីខ្លះ? -តើអំពើល្អទាំង១០យ៉ាងមានអ្វីខ្លះ? -តើប្អូនដឹងទេថាការបូជាព្រះព្រហ្មព្រះឥសូរ ស្ថិតនៅក្នុងសាសនាអ្វី?	**ជំហានទី២** (រំឭកមេរៀនចាស់) **មេរៀនទី២**: **ការអប់រំសំខាន់ៗរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា** -អំពើអាក្រក់១០យ៉ាងគឺ៖ ក. អំពើអាក្រក់កាយ៣យ៉ាង ខ. អំពើអាក្រក់វាចា៤យ៉ាង គ. អំពើអាក្រក់ចិត្ត៣យ៉ាង។ -អំពើល្អ១០យ៉ាងគឺ៖ ក. ល្អដោយកាយ៣យ៉ាង ខ. ល្អដោយវាចា៤យ៉ាង គ. ល្អដោយចិត្ត៣យ៉ាង។ **ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី** -សាសនាព្រាហ្មណ៍ ឬ ហិណ្ឌូសាសនា។	-អំពើអាក្រក់១០យ៉ាងគឺ៖ ក. អំពើអាក្រក់កាយ៣យ៉ាង ខ. អំពើអាក្រក់វាចា៤យ៉ាង គ. អំពើអាក្រក់ចិត្ត៣យ៉ាង។ -អំពើល្អ១០យ៉ាងគឺ៖ ក. ល្អដោយកាយ៣យ៉ាង ខ. ល្អដោយវាចា៤យ៉ាង គ. ល្អដោយចិត្ត៣យ៉ាង។ -សាសនាព្រាហ្មណ៍ ឬ ហិណ្ឌូសាសនា។
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រទី២៣៦ អានចំណងជើងមេរៀនថ្មី -តើចំណងជើងមានន័យដូចម្តេច? -ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀនទំព័រ២៣៦-២៣៧	**ជំហានទី៣** (ដំណើរការមេរៀនថ្មី) មេរៀនទី៣: ដើមកំណើតហិណ្ឌូសាសនា -មានន័យថា ការកកើត ការចាប់កំណើតនៃសាសនាហិណ្ឌូ។ 1.**ដើមកំណើតរបស់ហិណ្ឌូសាសនា** 2.**ប្រវត្តហិណ្ឌូសាសនា**	-អានចំណងជើងមេរៀន -មានន័យថា ការកកើតការចាប់កំណើតនៃសាសនាហិណ្ឌូ។ -អានខ្លឹមសារមេរៀន

-សរសេរពាក្យពិបាកដាក់លើក្តារខៀន -សួរសំណួរទៅកាន់សិស្សទាំងអស់ក្នុងថ្នាក់ រួចឱ្យសិស្សម្នាក់ឆ្លើយ។ ១. តើហិណ្ឌូសាសនាជាអ្វី? កើតឡើងនៅឯណា? ២. តើសម័យវេទនិយមចាប់ពីឆ្នាំណាដល់ឆ្នាំណា? ហើយចុះសម័យព្រាហ្មណ៍វិញ? ចំណែកហិណ្ឌូសាសនាចាប់កំណើតពីពេលណា? ៣. តើហិណ្ឌូសាសនាជាលទ្ធិសំយោគដូចម្តេច? តើវេទនិយមជាអ្វីដែរ? ៤. តើហិណ្ឌូសាសនាចូលមកកម្ពុជាតាមរយៈអ្នកណា? ស.វទីប៉ុន្មាន? -ពិនិត្យ សំយោគចម្លើយសិស្ស រួចឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ -សាកល្បងឱ្យសិស្សទាញមេ	**ពន្យល់ពាក្យ** -សំយោគ (ន): ការរួមបញ្ចូល ការឯកភាពជារួមមួយ។ -លទ្ធិ (ន): របប ការគ្រប់គ្រង។ **ការចោទឆ្លើយ** -ហិណ្ឌូសាសនាជាលទ្ធិមួយដែលបានបែងចែកពីសាសនាព្រហ្មណ៍ ហើយកើតឡើងនៅប្រទេសឥណ្ឌា។ -សម័យវេទចាប់ពីឆ្នាំ 1500 មុនគ.ស។ សម័យព្រាហ្មណ៍និយមចាប់ពី 550 មុនគ.សដល់ស.វទី១០នៃគ.ស។ ហិណ្ឌូសាសនាចាប់ពីស.វទី១០-១១ដល់សព្វថ្ងៃ។ -ហិណ្ឌូសាសនាជាលទ្ធិសំយោគរវាងវេទនិយម និងព្រាហ្មណ៍និយម។ វេទនិយមគឺជាមែកធាងទី១នៃសាសនាព្រាហ្មណ៍។ -ចូលមកប្រទេសកម្ពុជាតាមរយៈឈ្មួញឥណ្ឌា ពិសេសព្រះបាទហ៊ុនទៀន ចាប់រីកចម្រើនក្នុងស.វទី១នៃគ.ស។ **មេរៀនសង្ខេប** ហិណ្ឌូសាសនាគឺជាលទ្ធិសំ	-សាកល្បងឡើងពន្យល់ពាក្យ -សំយោគ (ន): ការរួមបញ្ចូល ការឯកភាពជារួមមួយ។ -លទ្ធិ (ន): របប ការគ្រប់គ្រង។ -ឆ្លើយសំណួរ -ហិណ្ឌូសាសនាជាលទ្ធិមួយដែលបានបែងចែកពីសាសនាព្រហ្មណ៍ ហើយកើតឡើងនៅប្រទេសឥណ្ឌា។ -សម័យវេទចាប់ពីឆ្នាំ 1500 មុនគ.ស។ សម័យព្រាហ្មណ៍និយមចាប់ពី 550 មុនគ.សដល់ស.វទី១០នៃគ.ស។ ហិណ្ឌូសាសនាចាប់ពីស.វទី១០-១១ដល់សព្វថ្ងៃ។ -ហិណ្ឌូសាសនាជាលទ្ធិសំយោគរវាងវេទនិយម និងព្រាហ្មណ៍និយម។ វេទនិយមគឺជាមែកធាងទី១នៃសាសនាព្រាហ្មណ៍។ -ចូលមកប្រទេសកម្ពុជាតាមរយៈឈ្មួញឥណ្ឌា ពិសេសព្រះបាទហ៊ុនទៀន ចាប់រីកចម្រើនក្នុងស.វទី១នៃ គ.ស។ -កត់ចូលសៀវភៅ -សាកល្បងទាញមេរៀនសង្ខេប

រៀនសង្ខេប	យោគរវាងវេទនិយម និង ព្រាហ្មណ៍និយម ហើយចាប់កំណើតនៅស.វទី១០-១១នៃគ.ស រហូតដល់សព្វថ្ងៃ។	
   -បិទផ្ទាំងវង្វាយតម្លៃ	**ជំហានទី៤** **(ពង្រឹងពុទ្ធិ)** **វង្វាយតម្លៃ** -ចូរប្អូនសរសេរពាក្យ"ខុស" ឬ "ត្រូវ" នៅមុខល្បះ ...ក. ហិណ្ឌូសាសនាអប់រំមនុស្សជឿលើពុទ្ធសាសនា។ ...ខ. ហិណ្ឌូសាសនាចាប់កំណើតនៅស.វទី១។ ...គ. ការសំយោគរវាងវេទនិយម និង ព្រាហ្មណ៍និយម គឺហិណ្ឌូសាសនា។ ...ឃ. ស.វទី១នៃគ.សហិណ្ឌូសាសនារីកចម្រើននៅខ្មែរ។ ...ង. សព្វថ្ងៃមានហិណ្ឌូសាសនា	 -អាន និងពិនិត្យ ក. ខុស ខ. ខុស គ. ត្រូវ ឃ. ត្រូវ ង. ត្រូវ
  -ពេលទៅផ្ទះវិញដើរតាមផ្លូវត្រូវប្រុងប្រយ័ត្ន ដើរប្រកាន់ស្តាំ។	**ជំហានទី៥** (កិច្ចការផ្ទះ) តើហិណ្ឌូសាសនាគោរពអាទិទេពអ្វីខ្លះ?	 -កត់ត្រាទុក

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- ❖ កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- ❖ មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ❖ ថ្នាក់ទី : ៧
- ❖ **ជំពូកទី៦** : **ជំនឿសាសនា**
- ❖ **មេរៀនទី២** : **ការអប់រំសំខាន់ៗរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា**
- ❖ វិធីសាស្ត្រ : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
- ❖ រយៈពេល : ២ ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី១)

V. **វត្ថុបំណង**

- ➢ ចំណេះដឹង : ប្រាប់បានពីការអប់រំរបស់ព្រះពុទ្ធក្នុងការជៀសវាងនូវអំពើអាក្រក់ដប់យ៉ាង ស្គាល់នូវសេចក្ដីអាក្រក់បីយ៉ាង បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការសិក្សាខ្លឹមសារមេរៀន និង ការសួរសំណួរបំផុសពីគ្រូ។
- ➢ បំណិន : វិភាគបានពីអំពើអាក្រក់ដប់យ៉ាង (អកុសលកម្មបថដប់) កាយទុច្ចរិតបី វចីទុច្ចរិតបួន មនោទុច្ចរិតបី បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
- ➢ ឥរិយាបថ : បណ្ដុះស្មារតីឱ្យអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាអនុវត្តតាមពុទ្ធវចនៈ និង ប្រព្រឹត្តិតែអំពើល្អ។

VI. **សំភារៈ**

- ▪ ចំពោះគ្រូ : សៀវភៅសិស្ស មេរៀនសង្ខេប ប័ណ្ណសំណួរ ផ្ទាំងរូបភាព
- ▪ ចំពោះសិស្ស : សៀវភៅសិស្ស ប៊ិច សៀវភៅសរសេរ...។

VII. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

2. **ការអប់រំរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា**

2.1. **អំពើអាក្រក់ដប់យ៉ាង** (**អកុសលកម្មបថដប់**) **មនុស្សទាំងអស់ត្រូវជៀសវាង**

ក. **អំពើអាក្រក់ដោយកាយបីយ៉ាង** (**កាយទុច្ចរិតបី**)

ខ. **អំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួនយ៉ាង** (**វចីទុច្ចរិតបួន**)

គ. **អំពើអាក្រក់ដោយចិត្តបីយ៉ាង** (**មនោទុច្ចរិតបី**)

VIII. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
-ពិនិត្យលើ : អនាម័យ អវត្តមាន ផ្លាកឈ្មោះ សម្លៀកបំពាក់។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) • សណ្ដាប់ធ្នាប់ • អនាម័យ • អវត្តមាន • ពង្រឹងវិន័យ។	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
-តើកាលពីថ្ងៃមុនយើងបានសិក្សាពីមេរៀនអ្វី? -តើព្រះពុទ្ធជានរណា? -តើសាសនាព្រះពុទ្ធមានសារៈសំខាន់ចំពោះប្រជាជនខ្មែរដែរឬទេ? ហេតុអ្វី?	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) មេរៀនទី១: ដើមកំណើតព្រះពុទ្ធសាសនា -ជាមនុស្សចេះដឹង អាចប្រោសសត្វលោកឱ្យរួចចាក ផុតពីទុក្ខ។ **<u>ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី</u>** -មាន ឬ មិនមាន -មានព្រោះព្រះពុទ្ធបានទូន្មានប្រៀនប្រដៅអប់រំមនុស្សឱ្យប្រព្រឹត្តិតែអំពើល្អ...។	-ព្រះពុទ្ធជាមនុស្សចេះដឹង អ្នកប្រាជ្ញអាចប្រោសសត្វលោកឱ្យរួចចាកផុតពីទុក្ខ។ -មាន ឬ មិនមាន -មានព្រោះព្រះពុទ្ធបានទូន្មានប្រៀនប្រដៅអប់រំមនុស្សឱ្យប្រព្រឹត្តិតែអំពើល្អ។
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ 232-233 អានចំណងជើង -គ្រូសរសេរចំណងជើងមេរៀនដាក់លើក្ដារខៀន -តើចំណងជើងមេរៀនមានន័យដូចម្ដេច? -តើប្អូនឃើញអ្វីខ្លះក្នុងរូបភាពនេះ?	**ជំហានទី៣** (ដំណើរការមេរៀនថ្មី) **មេរៀនទី២**: **ការអប់រំសំខាន់ៗរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា** **សិក្សាចំណងជើង** -ការអប់រំប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធចំពោះពុទ្ធបរិស័ទឱ្យប្រព្រឹត្តិតែអំពើ ល្អ។ -រូបភាពឃើញមាន ព្រះពុទ្ធកំពុងទេសនា ទូន្មានប្រៀនប្រដៅដល់មនុស្សលោកនិងប្រោសព្រះ សង្ឃប្រាំអង្គឱ្យរួចចាកផុតទុក្ខ។	-មានន័យថា ការអប់រំប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធចំពោះពុទ្ធបរិស័ទឱ្យប្រព្រឹត្តិតែអំពើល្អ។ -រូបភាពឃើញមាន ព្រះពុទ្ធកំពុងទេសនា ទូន្មានប្រៀនប្រដៅដល់មនុស្សលោកនិងប្រោសព្រះសង្ឃប្រាំអង្គឱ្យរួចចាកទុក្ខ។

–តើរូបភាពនិងចំណងជើងមានទំនាក់ទំនងគ្នាឬទេ? ព្រោះអ្វី?	–មានទំនាក់ទំនងនឹងគ្នា ព្រោះរូបភាពឃើញរូបព្រះពុទ្ធកំពុងទេសនា ឬផ្តល់ឱវាទ ឯចំណងជើង"ការអប់រំសំខាន់ៗរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា"។	–មានទំនាក់ទំនងនឹងគ្នា រូបភាពឃើញរូបព្រះពុទ្ធ ឯចំណងជើង "ការអប់រំសំខាន់ៗរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា"។
	សិក្សាអត្ថបទ (ក្នុងរយៈពេល......(មិច្ឆាទិដ្ឋិ)។	
–ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀនបណ្តាក់គ្នា	**ពន្យល់ពាក្យ**	–អានខ្លឹមសារមេរៀនបណ្តាក់គ្នា
–សរសេរពាក្យពិបាកលើក្តារខៀន រួចឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់	–និព្វាន្ត (ន) : កន្លែងស្ងប់សុខ រកើតឡើងវិញ។ –កាយទុច្ចរិត (ន) : អំពើអាក្រក់ដោយកាយបីយ៉ាង។ –វចីទុច្ចរិត (ន) : អំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួន –មនោទុច្ចរិត (ន) : អំពើអាក្រក់ដោយចិត្តបីយ៉ាង។	–ឡើងពន្យល់ន័យ យ៉ាង។ : អំពើអាក្រក់ដោយចិត្តបីយ៉ាង។ –កត់ចូលសៀវភៅ
–សំយោគរួចឱ្យសិស្សកត់	**សកម្មភាពក្រុម**	
–ឱ្យសិស្សចូលបួនក្រុមពិភាក្សា		–ចូលតាមក្រុមពិភាក្សា
–ក្រុមទី១:ពាក្យទូន្មានប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធមានច្រើន មែនតែគេអាចបង្រួមមកបានបីយ៉ាង តើមានអ្វីខ្លះ?	–បង្រួមបានបីយ៉ាងគឺៈ • មិនធ្វើអំពើអាក្រក់គ្រប់បែបយ៉ាង • ការញ៉ាំកុសលឱ្យបានសម្រេច គឺធ្វើតែអំពើល្អ • ការញ៉ាំចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យផូរផង់ គឺត្រូវជុសខាត់ចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យស្អាតជានិច្ច។	–បង្រួមបានបីយ៉ាងគឺៈ • មិនធ្វើអំពើអាក្រក់គ្រប់បែបយ៉ាង(សព្វបាបស្សអកណំ) • ការញ៉ាំកុសលឱ្យបានសម្រេច គឺធ្វើតែអំពើល្អ(កុសលស្សូបសម្បទា) • ការញ៉ាំចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យផូរផង់ គឺត្រូវជុសខាត់ចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យស្អាតជានិច្ច(សចិត្តបរិយោទបនំ)។
–ក្រុមទី២:តើអំពើអាក្រក់ដោយកាយបីយ៉ាង(កាយទុច្ចរិតបី)មានអ្វី	–អំពើអាក្រក់ដោយកាយបីគឺៈ • អំពើបៀតបៀនឬសំលាប់សត្វមានជីវិត	–អំពើអាក្រក់ដោយកាយបីគឺៈ • អំពើបៀតបៀនឬសំលាប់

ខ្លះ?	• អំពើកេងបន្លំលួចឬប្លន់ ទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកដទៃ • អំពើខុសឆ្គងក្នុងផ្លូវកាម លួចប្រពន្ធ ប្ដី កូន ចៅអ្នកដទៃ។	សត្វមានជីវិត(បាណាតិបាត) • អំពើកេងបន្លំលួចឬប្លន់ ទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកដទៃ(អទិន្នាទាន) • អំពើខុសឆ្គងក្នុងផ្លូវកាម លួចប្រពន្ធ ប្ដី កូន ចៅអ្នកដទៃ (កាមេសុមិច្ឆាចារ)។
–**ក្រុមទី៣**:តើអំពើអាក្រក់ដោយ វាចាបួនយ៉ាង(វចីទុច្ចរិតបួន) មានអ្វីខ្លះ?	–អំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួនគឺ៖ • ពាក្យសំដីភូតភរឬបញ្ឆោត • ពាក្យសំដីញុះញង់បំបែក បំបាក់ • ពាក្យសំដីទ្រគោះបោះ បោក ជេរប្រទេច • ពាក្យសំដីរោយរាយឥត ប្រយោជន៍។	–អំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួនគឺ៖ • ពាក្យសំដីភូតភរឬបញ្ឆោត (មុសាវាទ) • ពាក្យសំដីញុះញង់បំបែក បំបាក់(បិសុណាវាទ) • ពាក្យសំដីទ្រគោះបោះ បោក ជេរប្រទេច(ផរុសវាទ) • ពាក្យសំដីរោយរាយឥត ប្រយោជន៍(សម្ផប្បលាបវាទ)។
–**ក្រុមទី៤**:តើអំពើអាក្រក់ដោយ ចិត្តបីយ៉ាង(មនោទុច្ចរិតបី) មានអ្វីខ្លះ?	–អំពើអាក្រក់ដោយចិត្តបីគឺ៖ • គំនិតសំលឹងរំពៃចង់បាន ទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកដទៃ • គំនិតបៀតបៀន ចង់ឱ្យ អ្នកដទៃដល់ក្ដីវិនាស • គំនិតយល់ខុស ហើយ ប្រកាន់ឡើងថាជាត្រូវ។	–អំពើអាក្រក់ដោយចិត្តបីគឺ៖ • គំនិតសំលឹងរំពៃចង់បាន ទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកដទៃ(អភិជ្ឈា) • គំនិតបៀតបៀន ចង់ឱ្យ អ្នកដទៃដល់ក្ដីវិនាស(ព្យាបាទ) • គំនិតយល់ខុស ហើយ ប្រកាន់ឡើងថាជាត្រូវ(មិច្ឆា ទិដ្ឋិ)។ –កត់ចូលសៀវភៅ
–គ្រូសំយោគចម្លើយឱ្យសិស្សកត់ ចូលសៀវភៅ	**មេរៀនសង្ខេប**	
–ឱ្យសិស្សសាកល្បងទាញ មេរៀនសង្ខេប	ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបានបន្សល់ ទុកពាក្យទូន្មានប្រៀនប្រដៅ 84000 ធម្មក្ខន្ធ ចែកជាបីផ្នែកគឺ វិន័យបិដក សុត្តន្តបិដក និង អភិធម្មបិដក។ ពាក្យទូន្មានទាំងនោះបង្រួមមកបីយ៉ាងគឺ មិនធ្វើ អាក្រក់ ធ្វើតែអំពើល្អ សម្អាតចិត្ត	–ទាញមេរៀនសង្ខេប

–សម្រួលឱ្យសិស្សកត់	ឱ្យស្អាតផូរផង់ព្រមទាំងជៀសវាងអកុសលកម្មទាំង ១០យ៉ាង ដើម្បីបានសេចក្ដីសុខចម្រើន។	–កត់ដោយស្ងៀមស្ងាត់
–តើការប្រដៅបង្រួមបីយ៉ាងមានអ្វីខ្លះ? –តើអកុសលកម្មបថដប់យ៉ាងដែលគួរជៀសវាងបីគឺអ្វី?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) –បង្រួមបីយ៉ាងមាន៖ • មិនធ្វើអំពើអាក្រក់គ្រប់បែបយ៉ាង • ការញ៉ាំកុសលឱ្យបានសម្រេច គឺធ្វើតែអំពើល្អ • ការញ៉ាំចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យផូរផង់ គឺត្រូវជុសខាត់ចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យស្អាតជានិច្ច។ –គួរជៀសវាងបីគឺ៖ • អំពើអាក្រក់ដោយកាយបី • អំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួន • អំពើអាក្រក់ដោយចិត្តបី។	–បង្រួមបីយ៉ាងមាន៖ • មិនធ្វើអំពើអាក្រក់គ្រប់បែបយ៉ាង • ការញ៉ាំកុសលឱ្យបានសម្រេច គឺធ្វើតែអំពើល្អ • ការញ៉ាំចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យផូរផង់ គឺត្រូវជុសខាត់ចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យស្អាតជានិច្ច។ –គួរជៀសវាងបីគឺ៖ • កាយទុច្ចរិតបី • វចីទុច្ចរិតបួន • មនោទុច្ចរិតបី។
–ទៅផ្ទះវិញត្រូវមើលមេរៀននេះឡើងវិញ រួមទាំងមើលចំណុចបន្តផង។ ពេលទំនេរជួយធ្វើកិច្ចការផ្ទះ កុំដើរលេងច្រើនពេក។	**ជំហានទី៥** (បណ្ដាំផ្ញើ) 1.2. អំពើល្អដប់យ៉ាង(កុសលកម្មបថដប់) មនុស្សទាំងអស់ត្រូវ អនុវត្ត 1.3. សេចក្ដីពិតបួនយ៉ាង(ចតុរារិយសច្ច)	–សិស្សស្ដាប់តាមការណែនាំរបស់គ្រូដោយយកចិត្តទុកដាក់ និង អនុវត្តតាម។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- ❖ កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- ❖ មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ❖ ថ្នាក់ទី : ៧
- ❖ **ជំពូកទី៦** : **ជំនឿសាសនា**
- ❖ **មេរៀនទី២** : **ការអប់រំសំខាន់ៗរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា (តចប់)**
- ❖ វិធីសាស្ត្រ : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
- ❖ រយៈពេល : ២ ម៉ោងសិក្សា (សម្រប់ម៉ោងទី២)

V. **វត្ថុបំណង**

- ➢ ចំណេះដឹង : ប្រាប់បានពីការអប់រំរបស់ព្រះពុទ្ធក្នុងការប្រព្រឹត្តិអំពើល្អដប់យ៉ាង ស្គាល់នូវសេចក្តីពិតបួនយ៉ាង បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការសិក្សាខ្លឹមសារមេរៀន និង ការសួរសំណួរពីគ្រូ។
- ➢ បំណិន : វិភាគបានពីអំពើល្អដប់យ៉ាង(កុសលកម្ម) ចតុរារិយសច្ចៈ មគ្គសច្ចៈ បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈសំណួរពិភាក្សាក្រុម។
- ➢ ឥរិយាបថ : បណ្តុះស្មារតីសិស្សឱ្យគោរពពុទ្ធសាសនា គោរពពុទ្ធឱវាទ និងប្រព្រឹត្តិតែអំពើល្អ។

VI. **សំភារៈឧបទេស**

- ▪ ចំពោះគ្រូ : សៀវភៅសិស្ស មេរៀនសង្ខេប ប័ណ្ណសំណួរ ផ្ទាំងរូបភាព
- ▪ ចំពោះសិស្ស : សៀវភៅសិស្ស ប៊ិច សៀវភៅសរសេរ...។

VII. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

1.2. **អំពើល្អដប់យ៉ាង**(**កុសលកម្មបថដប់**) **មនុស្សទាំងអស់ត្រូវអនុវត្ត**

ក. អំពើល្អដោយកាយបីយ៉ាង(**កាយសុចរិតបី**)

ខ. អំពើល្អដោយកាយបួនយ៉ាង(**វចីសុចរិតបួន**)

គ. អំពើល្អដោយចិត្តបួយ៉ាង(**មនោសុចរិតបី**)

1.3. **សេចក្តីពិតបួនយ៉ាង**(**ចតុរារិយសច្ច**)

VIII. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
–ពិនិត្យលើ: សណ្តាប់ធ្នាប់ អនាម័យ អវត្តមាន។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) • សណ្តាប់ធ្នាប់ • អនាម័យ • អវត្តមាន • ពង្រឹងវិន័យ។	–ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
–តើព្រះត្រៃបិដកមានអ្វីខ្លះ? –តើអំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួនយ៉ាងមានអ្វីខ្លះ? –បើមានអកុសលកម្មបថដប់ តើមានកុសលកម្មបថដប់ដែរឬទេ?	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) –ព្រះត្រៃបិដកមានបីយ៉ាងគឺ៖ • ព្រះវិន័យបិដក • ព្រះសុត្តន្តបិដក • ព្រះអភិធម្មបិដក។ –អំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួនយ៉ាងគឺ៖ • ពាក្យសំដីភូតភរឬបញ្ឆោត • ពាក្យសំដីញុះញង់បំបែកបំបាក់ • ពាក្យសំដីទ្រគោះបោះបោក ជេរប្រទេច • ពាក្យសំដីរោយរាយឥតប្រយោជន៍។ **ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី** –បាទ / ចាសមាន	–ព្រះត្រៃបិដកមានបីយ៉ាងគឺ៖ • ព្រះវិន័យបិដក • ព្រះសុត្តន្តបិដក • ព្រះអភិធម្មបិដក។ –អំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួនយ៉ាងគឺ៖ • មុសាវាទ • បិសុណាវាទ • ផរុសវាទ • សម្ផប្បលាបវាទ។ –បាទ / ចាសមាន
–គ្រូសរសេរចំណងជើងមេរៀនដាក់លើក្តារខៀន –ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ 233 អានខ្លឹមសារមេរៀន	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) 1.2. **អំពើល្អដប់យ៉ាង មនុស្សទាំងអស់ត្រូវអនុវត្ត** 1.3. **សេចក្តីពិតបួនយ៉ាង**	–អានខ្លឹមសារមេរៀនបណ្តាក់គ្នា

–គ្រូសរសេរពាក្យពិបាកលើក្តារខៀន រួចឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់	**ពន្យល់ពាក្យ** –សុចរិត (ន) : ការប្រព្រឹត្តិអំពើល្អ។ –លោភ: (ន): សេចក្តីចង់បានលោភលន់។	–ឡើងពន្យល់ន័យ
–គ្រូបែងចែកសិស្សជាបួនក្រុមៈ	**ពិភាក្សាក្រុម**	–ចូលតាមក្រុមពិភាក្សាក្រុម
–ក្រុមទី១:តើអំពើល្អដប់យ៉ាង (កុសលកម្មបថដប់)ស្តែងតាមរយៈអ្វី?	–ស្តែងតាមរយៈ • អំពើល្អដោយកាយបីយ៉ាង • អំពើល្អដោយវាចាបួនយ៉ាង • អំពើល្អដោយចិត្តបីយ៉ាង។	–ស្តែងតាមរយៈ • អំពើល្អដោយកាយបីយ៉ាង (កាយសុចរិតបី) • អំពើល្អដោយវាចាបួនយ៉ាង(វចីសុចរិតបួន) • អំពើល្អដោយចិត្តបីយ៉ាង (មនោសុចរិតបី)។
–ក្រុមទី២: តើអំពើល្អដោយកាយ វាចា ចិត្តមានអ្វីខ្លះ ចូររាប់ដោយសង្ខេប?	–អំពើល្អដោយកាយបីយ៉ាងគឺៈ • បាណាតិបាតាវេរមណី • អទិន្នាទានាវេរមណី • កាមេសុមិច្ឆាចារាវេរមណី។ –អំពើល្អដោយវាចាបួនយ៉ាងគឺៈ • មុសាវាទាវេរមណី • បិសុណាយវាចាយវេរមណី • ផរុសាយវាចាយវេរមណី • សម្ផប្បលាបាវេរមណី។ –អំពើល្អដោយចិត្តបីយ៉ាងគឺៈ • អនភិជ្ឈា • អព្យាបាទ • សម្មាទិដ្ឋិ។	–អំពើល្អដោយកាយបីយ៉ាងគឺៈ • វៀរចាកអំពើបៀតបៀន ឬសម្លាប់មនុស្សសត្វ • វៀរចាកអំពើកេងបន្លំលួច ឬប្លន់ទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកដទៃ • វៀរចាកអំពើខុសឆ្គងក្នុងកាមទាំងឡាយ។ –អំពើល្អដោយវាចាបួនយ៉ាងគឺៈ • វៀរចាកពោលពាក្យកុហក • វៀរចាកពាក្យសម្តីញុះញង់បំបែកបំបាក់ • វៀរចាកពាក្យសម្តីទ្រគោះបោះបោក • វៀរចាកពាក្យសម្តីឥតប្រយោជន៍។ –អំពើល្អដោយចិត្តបីយ៉ាងគឺៈ • មិនសម្លឹងរំពៃ ចង់បានទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកដទៃ • មិនគិតបៀតបៀន ចងឱ្យអ្នកដទៃដល់ក្តីវិនាស

-ក្រុមទី៣:តើសីលប្រាំមានអ្វីខ្លះដែលគួរគោរពប្រតិបត្តិ?	-សីលប្រាំដែលគួរគោរពប្រតិបត្តិគឺ៖ 6. បាណាតិបាតាវេរមណី 7. អទិន្នាទានាវេរមណី 8. កាមេសុមិច្ឆាចារាវេរមណី។ 9. មុសាវាទាវេរមណី 10. សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានាវេរមណី។	• គំនិតយល់ឃើញត្រូវពិតដោយប្រកាន់ឡើងថាត្រូវមែន។ -សីលប្រាំដែលគួរគោរពប្រតិបត្តិគឺ៖ 6. វៀរចាកការសម្លាប់មនុស្សសត្វមានជីវិត 7. វៀរចាកការលួចទ្រព្យសម្បត្តិគេ 8. វៀរចាកការប្រព្រឹត្តិខុសក្នុងផ្លូវកាមទាំងឡាយ 9. វៀរចាកការពោលពាក្យកុហក 10. វៀរចាកការផឹកទឹកស្រវឹងទាំងឡាយ។
-ក្រុមទី៤:តើសេចក្តីពិតដើម្បីស្វែងរកសេចក្តីសុខ(ចតុរារិយសច្ច)មានអ្វីខ្លះ? -សំយោគចម្លើយឱ្យសិស្សកត់ -ឱ្យសិស្សសាកល្បងសង្ខេបមេរៀនឡើងវិញ -សម្រួលឱ្យសិស្សកត់	-សេចក្តីពិតដើម្បីស្វែងរកសេចក្តីសុខ(ចតុរារិយសច្ច)គឺ៖ • ទុក្ខសច្ច:ទុក្ខជាសេចក្តីពិត • សមុទយសច្ច:ហេតុដែលនាំឱ្យកើតទុក្ខគឺចំណង់តណ្ហា • និរោធសច្ច:គឺការលះបង់តណ្ហា • មគ្គសច្ច:មាគ៌ារំលត់ទុក្ខនៃតណ្ហាទាំងបីខាងលើ។ **មេរៀនសង្ខេប** ពុទ្ធសាសនិកត្រូវអនុវត្តនូវកុសលកម្មបថដប់ និងប្រតិបត្តិតាម សីលប្រាំព្រមទាំងយល់ដឹងពី សេចក្តីពិតបួនយ៉ាងគឺចតុរារិយសច្ចដើម្បីរស់នៅបានសេចក្តីសុខចម្រើន។	-សេចក្តីពិតដើម្បីស្វែងរកសេចក្តីសុខ(ចតុរារិយសច្ច)គឺ៖ • ទុក្ខសច្ច:ទុក្ខជាសេចក្តីពិត • សមុទយសច្ច :ហេតុដែលនាំឱ្យកើតទុក្ខគឺចំណង់តណ្ហា • និរោធសច្ច:គឺការលះបង់តណ្ហា • មគ្គសច្ច:មាគ៌ារំលត់ទុក្ខនៃតណ្ហាទាំងបីខាងលើ។ -កត់ចូលសៀវភៅ -សាកល្បងសង្ខេបមេរៀន -កត់ចូលសៀវភៅ
	ជំហានទី៤ (ពង្រឹងពុទ្ធិ)	

–តើអំពើល្អដប់យ៉ាងដែលមនុស្សត្រូវអនុវត្ត ហើយចែកជាបីធំៗមានអ្វីខ្លះ? –តើសេចក្តីពិត ឬចតុរារិយសច្ចដើម្បីស្វែងរកសេចក្តីសុខ មានអ្វីខ្លះ?	–អំពើល្អដប់យ៉ាងដែលមនុស្សត្រូវអនុវត្ត ហើយចែកជាបីធំៗគឺមានៈ • កាយសុចរិតបី • វចីសុចរិតបួន • មនោសុចរិតបី។ –សេចក្តីពិត ឬចតុរារិយសច្ចដើម្បីស្វែងរកសេចក្តីសុខ មានៈ • ទុក្ខសច្ច • សមុទយសច្ច • និរោធសច្ច • មគ្គសច្ច ។	–អំពើល្អដប់យ៉ាងដែលមនុស្សត្រូវអនុវត្ត ហើយចែកជាបីធំៗគឺមានៈ • អំពើល្អដោយកាយបីយ៉ាង (កាយសុចរិតបី) • អំពើល្អដោយវាចាបួនយ៉ាង(វចីសុចរិតបួន) • អំពើល្អដោយចិត្តបីយ៉ាង (មនោសុចរិតបី)។ –សេចក្តីពិត ឬចតុរារិយសច្ចដើម្បីស្វែងរកសេចក្តីសុខ មានៈ • ទុក្ខសច្ច • សមុទយសច្ច • និរោធសច្ច • មគ្គសច្ច ។
–មេរៀនយើងចប់ហើយពេលទៅដល់ផ្ទះវិញមើលមេរៀនចាស់ និងមេរៀនថ្មី ព្រមទាំងជួយធ្វើការងារផ្ទះផង។	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើ) មេរៀនទី៣: ដើមកំណើតហិណ្ឌូសាសនា	–សិស្សស្តាប់គ្រូដោយយកចិត្តទុកដាក់ និងអនុវត្តតាម។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ថ្នាក់ទី : ៧
- **ជំពូកទី៦** : **ជំនឿសាសនា**
- **មេរៀនទី២** : **ការអប់រំសំខាន់ៗរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា (តចប់)**
- វិធីសាស្ត្រ : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
- រយៈពេល : ២ ម៉ោងសិក្សា (សម្រប់ម៉ោងទី២)

IX. **វត្ថុបំណង**

- ចំណេះដឹង : ប្រាប់បានពីការអប់រំរបស់ព្រះពុទ្ធក្នុងការប្រព្រឹត្តិអំពើល្អដប់យ៉ាង ស្គាល់នូវសេចក្តីពិតបួនយ៉ាង បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការសិក្សាខ្លឹមសារមេរៀន និង ការសួរសំណួរពីគ្រូ។
- បំណិន : វិភាគបានពីអំពើល្អដប់យ៉ាង(កុសលកម្ម) ចតុរារិយសច្ចៈ មគ្គសច្ចៈ បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈសំណួរពិភាក្សាក្រុម។
- ឥរិយាបថ : បណ្តុះស្មារតីសិស្សឱ្យគោរពពុទ្ធសាសនា គោរពពុទ្ធឱវាទ និងប្រព្រឹត្តិតែអំពើល្អ។

X. **សំភារឧបទេស**

- ចំពោះគ្រូ : សៀវភៅសិស្ស មេរៀនសង្ខេប ប័ណ្ណសំណួរ ផ្ទាំងរូបភាព
- ចំពោះសិស្ស : សៀវភៅសិស្ស ប៊ិច សៀវភៅសរសេរ...។

XI. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

1.2. **អំពើល្អដប់យ៉ាង**(**កុសលកម្មបថដប់**) **មនុស្សទាំងអស់ត្រូវអនុវត្ត**

ក. អំពើល្អដោយកាយបីយ៉ាង(**កាយសុចរិតបី**)

ខ. អំពើល្អដោយកាយបួនយ៉ាង(**វចីសុចរិតបួន**)

គ. អំពើល្អដោយចិត្តបួយ៉ាង(**មនោសុចរិតបី**)

1.3. **សេចក្តីពិតបួនយ៉ាង**(**ចតុរារិយសច្ច**)

XII. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
-ពិនិត្យលើ: សណ្តាប់ធ្នាប់ អនាម័យ អវត្តមាន។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) • សណ្តាប់ធ្នាប់ • អនាម័យ • អវត្តមាន • ពង្រឹងវិន័យ។	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
-តើព្រះត្រៃបិដកមានអ្វីខ្លះ? -តើអំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួនយ៉ាងមានអ្វីខ្លះ? -បើមានអកុសលកម្មបថដប់ តើមានកុសលកម្មបថដប់ដែរឬទេ?	**ជំហានទី២** (រំលឹកមេរៀនចាស់) -ព្រះត្រៃបិដកមានបីយ៉ាងគឺៈ • ព្រះវិន័យបិដក • ព្រះសុត្តន្តបិដក • ព្រះអភិធម្មបិដក។ -អំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួនយ៉ាងគឺៈ • ពាក្យសំដីភូតភរឬបញ្ឆោត • ពាក្យសំដីញុះញង់បំបែកបំបាក់ • ពាក្យសំដីទ្រគោះបោះបោក ជេរប្រទេច • ពាក្យសំដីរោយរាយឥតប្រយោជន៍។ **ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី** -បាទ / ចាសមាន	-ព្រះត្រៃបិដកមានបីយ៉ាងគឺៈ • ព្រះវិន័យបិដក • ព្រះសុត្តន្តបិដក • ព្រះអភិធម្មបិដក។ -អំពើអាក្រក់ដោយវាចាបួនយ៉ាងគឺៈ • មុសាវាទ • បិសុណាវាទ • ផរុសវាទ • សម្ផប្បលាបវាទ។ -បាទ / ចាសមាន
-គ្រូសរសេរចំណងជើងមេរៀនដាក់លើក្តារខៀន -ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ 233 អានខ្លឹមសារមេរៀន	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) 1.2. **អំពើល្អដប់យ៉ាង មនុស្សទាំងអស់ត្រូវអនុវត្ត** 1.3. **សេចក្តីពិតបួនយ៉ាង**	-អានខ្លឹមសារមេរៀនបណ្តាក់គ្នា

–គ្រូសរសេរពាក្យពិបាកលើក្ដារខៀន រួចឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់ –គ្រូបែងចែកសិស្សជាបួនក្រុមៈ	**ពន្យល់ពាក្យ** –សុចរិត (ន) : ការប្រព្រឹត្តិអំពើល្អ។ –លោភៈ (ន): សេចក្ដីចង់បានលោភលន់។	–ឡើងពន្យល់ន័យ –ចូលតាមក្រុមពិភាក្សាក្រុម
–ក្រុមទី១:តើអំពើល្អដប់យ៉ាង (កុសលកម្មបថដប់)ស្ដែងតាមរយៈអ្វី?	**ពិភាក្សាក្រុម** –ស្ដែងតាមរយៈ: • អំពើល្អដោយកាយបីយ៉ាង • អំពើល្អដោយវាចាបួនយ៉ាង • អំពើល្អដោយចិត្តបីយ៉ាង។	–ស្ដែងតាមរយៈ: • អំពើល្អដោយកាយបីយ៉ាង (កាយសុចរិតបី) • អំពើល្អដោយវាចាបួនយ៉ាង(វចីសុចរិតបួន) • អំពើល្អដោយចិត្តបីយ៉ាង (មនោសុចរិតបី)។
–ក្រុមទី២: តើអំពើល្អដោយកាយ វាចា ចិត្តមានអ្វីខ្លះ ចូររាប់ដោយសង្ខេប?	–អំពើល្អដោយកាយបីយ៉ាងគឺៈ • បាណាតិបាតាវេរមណី • អទិន្នាទានាវេរមណី • កាមេសុមិច្ឆាចារាវេរមណី។	–អំពើល្អដោយកាយបីយ៉ាងគឺៈ • វៀរចាកអំពើបៀតបៀន ឬសម្លាប់មនុស្សសត្វ • វៀរចាកអំពើកេងបន្លំលួច ឬប្លន់ទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកដទៃ • វៀរចាកអំពើខុសឆ្គងក្នុងកាមទាំងឡាយ។
	–អំពើល្អដោយវាចាបួនយ៉ាងគឺៈ • មុសាវាទាវេរមណី • បិសុណាយវាចាយវេរមណី • ផរុសាយវាចាយវេរមណី • សម្ផប្បលាបាវេរមណី។	–អំពើល្អដោយវាចាបួនយ៉ាងគឺៈ • វៀរចាកពោលពាក្យកុហក • វៀរចាកពាក្យសម្ដីញុះញង់បំបែកបំបាក់ • វៀរចាកពាក្យសម្ដីទ្រគោះបោះបោក • វៀរចាកពាក្យសម្ដីឥតប្រយោជន៍។
	–អំពើល្អដោយចិត្តបីយ៉ាងគឺៈ • អនភិជ្ឈា • អព្យាបាទ • សម្មាទិដ្ឋិ។	–អំពើល្អដោយចិត្តបីយ៉ាងគឺៈ • មិនសម្លឹងរំពៃ ចង់បានទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកដទៃ • មិនគិតបៀតបៀន ចងឱ្យអ្នកដទៃដល់ក្ដីវិនាស

		• គំនិតយល់ឃើញត្រូវពិត ដោយប្រកាន់ឡើងថាត្រូវមែន។
–ក្រុមទី៣:តើសីលប្រាំមានអ្វីខ្លះដែលគួរគោរពប្រតិបត្តិ?	–សីលប្រាំដែលគួរគោរពប្រតិបត្តិគឺ៖ 11. បាណាតិបាតាវេរមណី 12. អទិន្នាទានាវេរមណី 13. កាមេសុមិច្ឆាចារាវេរមណី។ 14. មុសាវាទាវេរមណី 15. សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានាវេរមណី។	–សីលប្រាំដែលគួរគោរពប្រតិបត្តិគឺ៖ 11. វៀរចាកការសម្លាប់មនុស្សសត្វមានជីវិត 12. វៀរចាកការលួចទ្រព្យសម្បត្តិគេ 13. វៀរចាកការប្រព្រឹត្តិខុសក្នុងផ្លូវកាមទាំងឡាយ 14. វៀរចាកការពោលពាក្យកុហក 15. វៀរចាកការផឹកទឹកស្រវឹងទាំងឡាយ។
–ក្រុមទី៤:តើសេចក្តីពិតដើម្បីស្វែងរកសេចក្តីសុខ(ចតុរារិយសច្ច)មានអ្វីខ្លះ?	–សេចក្តីពិតដើម្បីស្វែងរកសេចក្តីសុខ(ចតុរារិយសច្ច)គឺ៖ • ទុក្ខសច្ច:ទុក្ខជាសេចក្តីពិត • សមុទយសច្ច:ហេតុដែលនាំឱ្យកើតទុក្ខគឺចំណង់តណ្ហា • និរោធសច្ច:គឺការលះបង់តណ្ហា • មគ្គសច្ច:មាគ៌ារំលត់ទុក្ខនៃតណ្ហាទាំងបីខាងលើ។	–សេចក្តីពិតដើម្បីស្វែងរកសេចក្តីសុខ(ចតុរារិយសច្ច)គឺ៖ • ទុក្ខសច្ច:ទុក្ខជាសេចក្តីពិត • សមុទយសច្ច :ហេតុដែលនាំឱ្យកើតទុក្ខគឺចំណង់តណ្ហា • និរោធសច្ច:គឺការលះបង់តណ្ហា • មគ្គសច្ច:មាគ៌ារំលត់ទុក្ខនៃតណ្ហាទាំងបីខាងលើ។ –កត់ចូលសៀវភៅ
–សំយោគចម្លើយឱ្យសិស្សកត់		
–ឱ្យសិស្សសាកល្បងសង្ខេបមេរៀនឡើងវិញ –សម្រួលឱ្យសិស្សកត់	**មេរៀនសង្ខេប** ពុទ្ធសាសនិកត្រូវអនុវត្តនូវកុសលកម្មបថដប់ និងប្រតិបត្តិតាម សីលប្រាំ ព្រមទាំងយល់ដឹងពី សេចក្តីពិតបួនយ៉ាងគឺចតុរារិយសច្ចដើម្បីរស់នៅបានសេចក្តីសុខចម្រើន។	–សាកល្បងសង្ខេបមេរៀន –កត់ចូលសៀវភៅ
	ជំហានទី៤ (ពង្រឹងពុទ្ធិ)	

–តើអំពើល្អដប់យ៉ាងដែលមនុស្សត្រូវអនុវត្ត ហើយចែកជាបីធំៗមានអ្វីខ្លះ? –តើសេចក្តីពិត ឬចតុរារិយសច្ចដើម្បីស្វែងរកសេចក្តីសុខ មានអ្វីខ្លះ?	–អំពើល្អដប់យ៉ាងដែលមនុស្សត្រូវអនុវត្ត ហើយចែកជាបីធំៗគឺមានៈ • កាយសុចរិតបី • វចីសុចរិតបួន • មនោសុចរិតបី។ –សេចក្តីពិត ឬចតុរារិយសច្ចដើម្បីស្វែងរកសេចក្តីសុខ មានៈ • ទុក្ខសច្ច • សមុទយសច្ច • និរោធសច្ច • មគ្គសច្ច ។	–អំពើល្អដប់យ៉ាងដែលមនុស្សត្រូវអនុវត្ត ហើយចែកជាបីធំៗគឺមានៈ • អំពើល្អដោយកាយបីយ៉ាង (កាយសុចរិតបី) • អំពើល្អដោយវាចាបួនយ៉ាង(វចីសុចរិតបួន) • អំពើល្អដោយចិត្តបីយ៉ាង (មនោសុចរិតបី)។ –សេចក្តីពិត ឬចតុរារិយសច្ចដើម្បីស្វែងរកសេចក្តីសុខ មានៈ • ទុក្ខសច្ច • សមុទយសច្ច • និរោធសច្ច • មគ្គសច្ច ។
–មេរៀនយើងចប់ហើយពេលទៅដល់ផ្ទះវិញមើលមេរៀនចាស់ និងមេរៀនថ្មី ព្រមទាំងជួយធ្វើការងារផ្ទះផង។	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើ) មេរៀនទី៣: ដើមកំណើតហិណ្ឌូសាសនា	–សិស្សស្តាប់គ្រូដោយយកចិត្តទុកដាក់ និងអនុវត្តតាម។

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- ❖ កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- ❖ មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ❖ ថ្នាក់ទី : ៧
- ❖ **ជំពូកទី៦** : **ជំនឿសាសនា**
- ❖ **មេរៀនទី ១** : **ដើមកំណើតហិណ្ឌូសាសនា**
- ❖ វិធីសាស្ត្រ : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ចោទឆ្លើយ)
- ❖ រយៈពេល : ២ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី១)

V. **វត្ថុបំណង**

- ➢ ចំណេះដឹង : ប្រាប់បានពីកំណើត និងទីកន្លែងកំណើតរបស់ហិណ្ឌូសាសនា បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការសិក្សាខ្លឹមសារមេរៀន។
- ➢ បំណិន : បកស្រាយពីដើមកំណើតហិណ្ឌូសាសនា និងប្រវត្តិហិណ្ឌូសាសនា បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការចោទឆ្លើយ។
- ➢ ឥរិយាបថ : បណ្តុះស្មារតីឱ្យគោរព និងឱ្យតម្លៃលើជំនឿហិណ្ឌូសាសនា។

VI. **សម្ភារឧបទេស**

- ▪ សៀវភៅសិស្សថ្នាក់ទី៧ ទំព័រ២៣៦-២៣៧ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១១
- ▪ ប័ណ្ណសំណួរ
- ▪ ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប
- ▪ ផ្ទាំងវាយតម្លៃ

VII. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

3. **ដើមកំណើតរបស់ហិណ្ឌូសាសនា**
4. **ប្រវត្តហិណ្ឌូសាសនា**

VIII. ដំណើរការបង្រៀន

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
-ពិនិត្យ អវត្តមាន អនាម័យ សណ្តាប់ធ្នាប់។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់)	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
- តើថ្ងៃមុនប្អូនបានសិក្សាមេរៀនអ្វី? -តើអំពើអាក្រក់ប៉ុន្មានដែលត្រូវចៀសវាង? មានអ្វីខ្លះ? -តើអំពើល្អទាំង១០យ៉ាងមានអ្វីខ្លះ? -តើប្អូនដឹងទេថាការបូជាព្រះព្រហ្មព្រះឥសូរ ស្ថិតនៅក្នុងសាសនាអ្វី?	**ជំហានទី២** (រំឭកមេរៀនចាស់) **មេរៀនទី២:** **ការអប់រំសំខាន់ៗរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា** -អំពើអាក្រក់១០យ៉ាងគឺៈ ក. អំពើអាក្រក់កាយ៣យ៉ាង ខ. អំពើអាក្រក់វាចា៤យ៉ាង គ. អំពើអាក្រក់ចិត្ត៣យ៉ាង។ -អំពើល្អ១០យ៉ាងគឺៈ ក. ល្អដោយកាយ៣យ៉ាង ខ. ល្អដោយវាចា៤យ៉ាង គ. ល្អដោយចិត្ត៣យ៉ាង។ **ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី** -សាសនាព្រាហ្មណ៍ ឬ ហិណ្ឌូសាសនា។	-អំពើអាក្រក់១០យ៉ាងគឺៈ ក. អំពើអាក្រក់កាយ៣យ៉ាង ខ. អំពើអាក្រក់វាចា៤យ៉ាង គ. អំពើអាក្រក់ចិត្ត៣យ៉ាង។ -អំពើល្អ១០យ៉ាងគឺៈ ក. ល្អដោយកាយ៣យ៉ាង ខ. ល្អដោយវាចា៤យ៉ាង គ. ល្អដោយចិត្ត៣យ៉ាង។ -សាសនាព្រាហ្មណ៍ ឬ ហិណ្ឌូសាសនា។
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រទី ២៣៦ អានចំណងជើងមេរៀនថ្មី -តើចំណងជើងមានន័យដូចម្តេច? -ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន ទំព័រ២៣៦-២៣៧	**ជំហានទី៣** (ដំណើរការមេរៀនថ្មី) មេរៀនទី៣: ដើមកំណើតហិណ្ឌូសាសនា -មានន័យថា ការកកើត ការចាប់កំណើតនៃសាសនាហិណ្ឌូ។ 1.**ដើមកំណើតរបស់ហិណ្ឌូសាសនា** 2.**ប្រវត្តហិណ្ឌូសាសនា**	-អានចំណងជើងមេរៀន -មានន័យថា ការកកើតការចាប់កំណើតនៃសាសនាហិណ្ឌូ។ -អានខ្លឹមសារមេរៀន

-សរសេរពាក្យពិបាកដាក់លើក្ដារខៀន	**ពន្យល់ពាក្យ** -សំយោគ (ន): ការរួមបញ្ចូល ការឯកភាពជារួមមួយ។ -លទ្ធិ (ន): របប ការគ្រប់គ្រង។	-សាកល្បងឡើងពន្យល់ពាក្យ
	ការចោទឆ្លើយ	
១. តើហិណ្ឌូសាសនាជាអ្វី? កើតឡើងនៅឯណា?	-ហិណ្ឌូសាសនាជាលទ្ធិមួយដែលបានបែងចែកពីសាសនាព្រហ្មណ៍ ហើយកើតឡើងនៅប្រទេសឥណ្ឌា។	-ហិណ្ឌូសាសនាជាលទ្ធិមួយដែលបានបែងចែកពីសាសនាព្រហ្មណ៍ ហើយកើតឡើងនៅប្រទេសឥណ្ឌា។
២. តើសម័យវេទនិយមចាប់ពីឆ្នាំណាដល់ឆ្នាំណា? ហើយចុះសម័យព្រាហ្មណ៍វិញ? ចំណែកហិណ្ឌូសាសនាចាប់កំណើតពីពេលណា?	-សម័យវេទចាប់ពីឆ្នាំ 1500 មុនគ.ស។ សម័យព្រាហ្មណ៍និយមចាប់ពី 550 មុនគ.សដល់ស.វទី១០នៃគ.ស។ ហិណ្ឌូសាសនាចាប់ពីស.វទី១០-១១ដល់សព្វថ្ងៃ។	-សម័យវេទចាប់ពីឆ្នាំ 1500 មុនគ.ស។ សម័យព្រាហ្មណ៍និយមចាប់ពី 550 មុនគ.សដល់ស.វទី១០នៃគ.ស។ ហិណ្ឌូសាសនាចាប់ពីស.វទី១០-១១ដល់សព្វថ្ងៃ។
៣. តើហិណ្ឌូសាសនាជាលទ្ធិសំយោគដូចម្ដេច? តើវេទនិយមជាអ្វីដែរ?	-ហិណ្ឌូសាសនាជាលទ្ធិសំយោគរវាងវេទនិយម និងព្រាហ្មណ៍និយម។ វេទនិយមគឺជាមែកធាងទី១នៃសាសនាព្រាហ្មណ៍។	-ហិណ្ឌូសាសនាជាលទ្ធិសំយោគរវាងវេទនិយម និងព្រាហ្មណ៍និយម។ វេទនិយមគឺជាមែកធាងទី១នៃសាសនាព្រាហ្មណ៍។
៤. តើហិណ្ឌូសាសនាចូលមកកម្ពុជាតាមរយៈអ្នកណា? ស.វទីប៉ុន្មាន?	-ចូលមកប្រទេសកម្ពុជាតាមរយៈឈ្មួញឥណ្ឌា ពិសេសព្រះបាទហ៊ុនទៀន ចាប់រីកចម្រើនក្នុងស.វទី១នៃគ.ស។	-ចូលមកប្រទេសកម្ពុជាតាមរយៈឈ្មួញឥណ្ឌា ពិសេសព្រះបាទហ៊ុនទៀន ចាប់រីកចម្រើនក្នុងស.វទី១នៃ គ.ស។
-ពិនិត្យ សំយោគចម្លើយសិស្សរួចឱ្យសិស្សកត់ចូលសៀវភៅ		-កត់ចូលសៀវភៅ
-សាកល្បងឱ្យសិស្សទាញមេរៀនសង្ខេប	**មេរៀនសង្ខេប** ហិណ្ឌូសាសនាគឺជាលទ្ធិសំយោគរវាវេទនិយម និងព្រាហ្មណ៍និយម ហើយចាប់កំ	-សាកល្បងទាញមេរៀនសង្ខេប

	ណើតនៅស.វទី១០-១១នៃគ.ស រហូតដល់សព្វថ្ងៃ។	
   -បិទផ្ទាំងវាយតម្លៃ	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) **វាយតម្លៃ** -ចូរប្អូនសរសេរពាក្យ"ខុស" ឬ "ត្រូវ" នៅមុខល្បះ ...ក. ហិណ្ឌូសាសនាអប់រំមនុស្ស ជឿលើពុទ្ធសាសនា។ ...ខ. ហិណ្ឌូសាសនាចាប់កំណើត នៅស.វទី១។ ...គ. ការសំយោគរវាងវេទនិយម និង ព្រាហ្មណ៍និយម គឺហិណ្ឌូ សាសនា។ ...ឃ. ស.វទី១នៃគ.សហិណ្ឌូ សាសនារីកចម្រើននៅខ្មែរ។ ...ង. សព្វថ្ងៃមានហិណ្ឌូសាសនា	 -អាន និងពិនិត្យ ក. ខុស ខ. ខុស គ. ត្រូវ ឃ. ត្រូវ ង. ត្រូវ
  -ពេលទៅផ្ទះវិញដើរតាមផ្លូវត្រូវ ប្រុងប្រយ័ត្ន ដើរប្រកាន់ស្តាំ។	**ជំហានទី៥** (កិច្ចការផ្ទះ) - តើហិណ្ឌូសាសនាគោរពអាទិ ទេពអ្វីខ្លះ? ។	 -កត់ត្រាទុក

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌-ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- ថ្នាក់ទី : ៧
- **ជំពូកទី៦ : ជំនឿសាសនា**
- **មេរៀនទី៣ : ដើមកំណើតហិណ្ឌូសាសនា** (តចប់)
- វិធីសាស្ត្របង្រៀន : គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)
- រយៈពេល : ២ម៉ោងសិក្សា (សម្រាប់ម៉ោងទី២)

I. **វត្ថុបំណង**

- ចំណេះដឹង : ប្រាប់បានពីជំនឿរបស់ហិណ្ឌូសាសនា បានយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមរយៈការអានខ្លឹមសារមេរៀន និងការពន្យល់របស់គ្រូ។
- បំណិន : រៀបរាប់បានពីជំនឿ និងអាទិទេពសំខាន់ក្នុងហិណ្ឌូសាសនា បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម។
- ឥរិយាបថ : បណ្ដុះស្មារតីឱ្យគោរព ផ្ដល់តម្លៃលើសាសនាហិណ្ឌូ។

II. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

3. **ជំនឿរបស់ហិណ្ឌូសាសនា**

III. **សម្ភារឧបទេស**

- សៀវភៅសិស្សទំព័រទី ២៣៧-២៣៩ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១១
- ប័ណ្ណសំណួរ
- ផ្ទាំងរូបភាព
- ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប
- ផ្ទាំងរង្វាយតម្លៃ

IV. **ដំណើរការមេរៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
-ពិនិត្យៈ អវត្តមាន អនាម័យ វិន័យ សណ្តាប់ធ្នាប់។	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់)	-ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍។
-តើថ្ងៃមុនយើងបានរៀនមេរៀនអំពីអ្វី? -តើហិណ្ឌុសាសនាជាអ្វី? -សម័យហិណ្ឌូសាសនាចាប់កំណើតពីស.វទីប៉ុន្មាន? -ថ្ងៃនេះយើងសិក្សាបន្តពីជំនឿ និង អាទិទេពសំខាន់ៗនៃហិណ្ឌូសាសនា។	**ជំហានទី២** (រំឭកមេរៀនចាស់) -មេរៀនទី៣:ដើមកំណើតហិណ្ឌូសាសនា -ហិណ្ឌូសាសនា គឺជាលទ្ធិសំយោគរវាងវេទនិយម និង ព្រាហ្មណ៍និយម។ -ចាប់កំណើតនៅស.វទី១០-១១ ដល់សព្វថ្ងៃ។ **<u>ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី</u>**	 -ហិណ្ឌូសាសនា គឺជាលទ្ធិសំយោគរវាងវេទនិយម និង ព្រាហ្មណ៍និយម។ -ចាប់កំណើតនៅស.វទី១០-១១ ដល់សព្វថ្ងៃ។ -ធ្វើតាមការណែនាំរបស់គ្រូ
-ឱ្យសិស្សបើកសៀវភៅទំព័រ ២៣៧ អានចំណងជើង -តើប្អូនឃើញអ្វីខ្លះក្នុងរូបភាពនេះ? -តើរូបភាពនេះបង្ហាញពីអ្វី? -ឱ្យសិស្សអានខ្លឹមសារមេរៀន -សរសេរពាក្យពិបាកដាក់លើក្តារខៀន រួចឱ្យសិស្សឡើងពន្យល់។	**ជំហានទី៣** (ដំណើរការមេរៀនថ្មី) 3. **ជំនឿរបស់ហិណ្ឌូសាសនា** -ព្រះព្រហ្ម ព្រះវិស្ណុ ព្រះសិវៈ។ -បង្ហាញពីអាទីទេពទាំងបីនៅក្នុងហិណ្ឌូសាសនា។ (ទំព័រ ២៣៧-២៣៩) **ពន្យល់ពាក្យ** -បុព្វសិទ្ធិ (ន): ផលប្រយោជន៍ ឬ អំណាចពិសេសដែលវីរជនត្រូវ	-ធ្វើតាមការណែនាំរបស់គ្រូ -ព្រះព្រហ្ម ព្រះវិស្ណុ ព្រះសិវៈ។ -បង្ហាញពីអាទីទេពទាំងបីនៅក្នុងហិណ្ឌូសាសនា។ -ធ្វើតាមការណែនាំរបស់គ្រូ -ឡើងពន្យល់ពាក្យតាមការយល់ដឹង

-កែសម្រួល និងឱ្យកត់ត្រា **-ក្រុមទី១:** តើហិណ្ឌូសាសនាមានជំនឿលើអ្វី? ឱ្យតម្លៃលើអ្វី? **-ក្រុមទី២:** តើព្រះព្រហ្មជាអ្វី? មាននាទីដូចម្ដេច? **-ក្រុមទី៣:** តើព្រះវិស្ណុជាអ្វី? **-ក្រុមទី៤:** តើព្រះសិវៈជាអ្វី? -សំយោគ និងពិនិត្យអក្ខរាវិរុទ្ធ - ឱ្យសិស្សសាកល្បងទាញមេរៀនសង្ខេប	បានតាមមុខតំណែង។ -កេតនភ័ណ្ឌ (ន): វត្ថុដ៏ឧត្ដុងឧត្ដម។ **ពិភាក្សាក្រុម** -ឱ្យតម្លៃលើ ស្រុតិ ឬគម្ពីរវេទ។ គេមានជំនឿថាអាទិទេពឱ្យវិជ្ជាវេទទៅមនុស្ស ហើយមនុស្សឱ្យទៅឫសី ឬឥសី ហើយឥសីបង្រៀនដល់ព្រាហ្មណ៍ ព្រាហ្មណ៍ឱ្យទៅមនុស្សទូទៅ។ - ជាព្រះអាទិត្យច្បង មាននាទីបង្កើតលោក ភាវៈ និងបង្កើតគម្ពីរវេទ។ -ជាអាទិទេពតំណាងឱ្យភាវៈល្អ ជាអ្នកថែរក្សាលោក អាចមកកើតជាអាវតា ជួយការពាររក្សាមនុស្ស។ -ជាអាទិទេពតំណាងឱ្យសភាវៈកាចឃោឃៅចូលចិត្តកាប់ចាក់។ បង្កើតលោក និងបំផ្លាញលោក។ **មេរៀនសង្ខេប** ហិណ្ឌូសាសនាឱ្យតម្លៃលើស្រុតិ ឬគម្ពីរវេទ ហើយអាទិទេពសំខាន់ៗគឺ៖ ព្រះព្រហ្ម បង្កើតលោក ព្រះវិស្ណុ ថែរក្សាលោក ព្រះសិវៈ បំផ្លាញ និងបង្កើតលោក។	-ចំលងចូលសៀវភៅ -ឱ្យតម្លៃលើ ស្រុតិ ឬគម្ពីរវេទ។ គេមានជំនឿថាអាទិទេពឱ្យវិជ្ជាវេទទៅមនុស្សហើយមនុស្សឱ្យទៅឫសី ឬឥសី ហើយឥសីបង្រៀនដល់ព្រាហ្មណ៍ព្រាហ្មណ៍ឱ្យទៅមនុស្សទូទៅ។ - ជាព្រះអាទិត្យច្បង មាននាទីបង្កើតលោកភាវៈនិងបង្កើតគម្ពីរវេទ។ -ជាអាទិទេពតំណាងឱ្យភាវៈល្អ ជាអ្នកថែរក្សាលោក អាចមកកើតជាអាវតា ជួយការពាររក្សាមនុស្ស។ -ជាអាទិទេពតំណាងឱ្យសភាវៈកាចឃោឃៅចូលចិត្តកាប់ចាក់។ បង្កើតលោក និងបំផ្លាញលោក។ -កត់ត្រាទុក -សាកល្បងទាញមេរៀនសង្ខេប ហិណ្ឌូសាសនាឱ្យតម្លៃលើស្រុតិ ឬគម្ពីរវេទ ហើយអាទិទេពសំខាន់ៗគឺ៖ ព្រះព្រហ្ម បង្កើតលោក ព្រះវិស្ណុ ថែរក្សាលោក ព្រះសិវៈ បំផ្លាញ និងបង្កើតលោក។

-បិទផ្ទាំងវង្វាយតម្លៃ	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) វង្វាយតម្លៃ -ចូរប្អូនគូសត្រូវ ឬ ខុស ...1. ស្រុតិ ឬគម្ពីរវេទអប់រំមនុស្ស ឱ្យទៅនិព្វាន។ ...2. ព្រះព្រហ្មមានមុខបួន ជើងបួន ប្រពន្ធបួន។ ...3. អាទិទេពហិណ្ឌូសាសនា មានព្រះពុទ្ធ ព្រះព្រហ្ម...។ ...4. ហិណ្ឌូសាសនាចូលមកកម្ពុជានៅសម័យអង្គរ។ ...5. ព្រះឥសូរ បង្កើត និងបំផ្លាញលោក។	-ពិនិត្យផ្ទាំងវង្វាយតម្លៃ 1. ខុស 2. ខុស 3. ខុស 4. ខុស 5. ត្រូវ
-សរសេរកិច្ចការផ្ទះលើក្តារខៀន	**ជំហានទី៥** (កិច្ចការផ្ទះ) -ចូរប្អូនសង្ខេបលក្ខណៈសម្គាល់នៃអាទិទេពទាំងបីនៅផ្ទះ។	-កត់ត្រាទុក

កិច្ចតែងការបង្រៀន

- កាលបរិច្ឆេទ : ថ្ងៃ ទី ខែ ឆ្នាំ
- មុខវិជ្ជា : សីលធម៌ ពលរដ្ឋវិជ្ជា
- **ជំពូកទី៦ : ជំនឿសាសនា**
- **មេរៀនទី៤ : ការអប់រំសំខាន់ៗរបស់ហិណ្ឌូសាសនា**
- រយៈពេល : ២ម៉ោងសិក្សា (**សម្រាប់ម៉ោងទី១**)
- បង្រៀនថ្នាក់ទី : ៧
- វិធីសាស្របង្រៀន: គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល (ពិភាក្សាក្រុម)

I.**វត្ថុបំណង**

- **ចំណេះដឹង** : សិស្សពណ៌នាពីការអប់រំសំខាន់ៗរបស់ហិណ្ឌូសាសនានៅក្នុងការរស់នៅបានត្រឹមត្រូវតាមរយៈខ្លឹមសារមេរៀន។
- **បំណិន** : សិស្សបង្ហាញពីតម្លៃចំពោះជំនឿហិណ្ឌូសាសនា បានត្រឹមត្រូវតាមរយៈការពន្យល់ របស់គ្រូនិងការពិភាក្សាក្រុម។
- **ឥរិយាបថ** : បណ្ដុះស្មារតីសិស្សឱ្យចេះគោរពនិងឱ្យតម្លៃចំពោះជំនឿហិណ្ឌូសានា ។

II.**សម្ភារឧបទេស**

-សៀវភៅសិស្សទំព័រ ២៤០២៤២ បោះពុម្ពឆ្នាំ២០១០

-ប័ណ្ណសំណួរ ផ្ទាំងមេរៀនសង្ខេប

III. **ខ្លឹមសារមេរៀន**

១. ការអប់រំរបស់ហិណ្ឌូសាសនា

២. ការអប់រំ

៣. ការប្រេតបត្ត

□ IV. **ដំណើរការបង្រៀន**

សកម្មភាពគ្រូ	**ខ្លឹមសារមេរៀន**	**សកម្មភាពសិស្ស**
•គ្រូពិនិត្យលើ អនាម័យ សណ្តាប់ធ្នាប់ អវត្តមាន	**ជំហានទី១** (រដ្ឋបាលថ្នាក់) •អនាម័យ សណ្តាប់ធ្នាប់ អវត្តមាន	•ប្រធានថ្នាក់ឡើងរាយការណ៍
•តើថ្ងៃមុនយើងសិក្សាដល់មេរៀនអ្វី? •តើហិណ្ឌូសាសនាគេគោរពលើអាទិទេពអ្វី? •តើហិណ្ឌូសាសនាជាសាសនាអប់រំមនុស្សឱ្យធ្វើល្អដែរឬទេ?	**ជំហានទី២** (រំឭកមេរៀនចាស់) •មេរៀនទី៣ដើមកំណើតហិណ្ឌូសាសនា •គោរពអាទិទេពបីគឺ ព្រះព្រហ្ម ព្រះវិស្ណុ ព្រះសិវៈ **ទំនាក់ទំនងមេរៀនថ្មី** •ជាសាសនាដែលអប់រំមនុស្សឱ្យធ្វើល្អ	•គោរពអាទិទេពបីគឺ ព្រះព្រហ្ម ព្រះវិស្ណុ ព្រះសិវៈ ។ •ជាសាសនាដែលអប់រំមនុស្សឱ្យធ្វើល្អ
-គ្រូឱ្យសិស្សសាកល្បងពន្យល់ពាក្យពិបាក -គ្រូឱ្យសិស្សកត់ត្រាចូលក្នុងសៀវភៅ	**ជំហានទី៣** (មេរៀនប្រចាំថ្ងៃ) **មេរៀនទី៤** **ការអប់រំសំខាន់ៗរបស់ហិណ្ឌូសាសនា** **ពន្យល់ពាក្យ** - តបៈ(ន)ការប្រព្រឹត្តកាន់យ៉ាងតឹងដើម្បីធ្វើឱ្យកាយនិងចិត្តស្ងប់។ -យោគៈ(ន)ការព្យាយាម ធ្វើចិត្តឱ្យស្អាត។ -ព្រហ្ម(ន)សេចក្តីចម្រើន សេចក្តីប្រសើរ។	□សិស្សអានចំណងជើងមេរៀន។ -សិស្សកត់ត្រាចូលក្នុងសៀវភៅ

-គ្រូបែងចែកសិស្សជា៤ក្រុមដើម្បីពិភាក្សា **ក្រុមទី១** •តើពុទ្ធិជាអ្វី?តាមលទ្ធិព្រាហ្មតើពុទ្ធិដ៏ប្រសើរខ្ពង់ខ្ពស់សក្តិសិទ្ធជាអ្វី?	**ពិភាក្សាក្រុម** •ពុទ្ធិគឺជាចំណេះវិជ្ជាការចេះដឹងទាំងអស់មានសភាពលក្ខណៈខ្ពស់ទាបខុសៗគ្នា។តាមលទ្ធិព្រាហ្មណ៍ពុទ្ធិដ៏ប្រសើរខ្ពងខ្ពស់គឺពុទ្ធិដែលកើតឡើងអំពីអាទិទេពព្រោះអាទិទេពជាអ្នកដឹងសព្វបរិសុទ្ធហើយជាពិសេសនោះគឺពុទ្ធដែលកើតក្នុងកម្ពីរវេទ។	•ពុទ្ធិគឺជាចំណេះវិជ្ជាការចេះដឹងទាំងអស់មានសភាពលក្ខណៈខ្ពស់ទាបខុសៗគ្នា។តាមលទ្ធិព្រាហ្មណ៍ពុទ្ធិដ៏ប្រសើរខ្ពងខ្ពស់គឺពុទ្ធិដែលកើតឡើងអំពីអាទិទេពព្រោះអាទិទេពជាអ្នកដឹងសព្វបរិសុទ្ធហើយជាពិសេសនោះគឺពុទ្ធដែលកើតក្នុងកម្ពីរវេទ។
ក្រុមទី២ •តើការអប់រំរបស់ហិណ្ឌូសាសនាឱ្យមនុស្សជឿលើអ្វី?ចុះការអប់រំរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនាវិញ?	•ជឿលើអាទិទេពព្រហ្មលិខិតគឺជឿកម្លាំងក្រៅខ្លួន៕ព្រះពុទ្ធសាសនាអប់រមនុស្សឱ្យជឿលើខ្លួនឯងព្រោះព្រះពុទ្ធសាសនាជាសាសនាមានហេតុផលអ្នកណាធ្វើងអ្នកនោះទទួល "ធ្វើល្អបានល្អ ធ្វើអាក្រក់បានអាក្រក់"។	•ជឿលើអាទិទេព ព្រហ្មលិខិតគឺជឿកម្លាំងក្រៅខ្លួន៕ព្រះពុទ្ធសាសនាអប់រមនុស្សឱ្យជឿលើខ្លួនឯង ព្រោះព្រះពុទ្ធសាសនាជាសាសនាមានហេតុផលអ្នកណាធ្វើងអ្នកនោះទទួល "ធ្វើល្អបានល្អ ធ្វើអាក្រក់បានអាក្រក់"។
ក្រុមទី៣ -តើពិធីសំខាន់ៗដែលត្រូវតិបត្តិនៅក្នុងសាសនាព្រាហ្មមានអ្វីខ្លះ?	-ពិធីសំខាន់ៗនៅក្នុងសាសនាព្រាហ្មណ៍មានៈ •ការបំពេញយោគៈនិងតបៈ •ពិធីបូជាយញ្ញ និងបូជាអាគ្គី •ពីធីសវរាត្រី។	-ពិធីសំខាន់ៗនៅក្នុងសាសនាព្រាហ្មណ៍មានៈ •ការបំពេញយោគៈនិងតបៈ •ពិធីបូជាយញ្ញ និងបូជាអាគ្គី •ពីធីសវរាត្រី។
ក្រុមទី៤ •មូលហេតុអ្វីដែលធ្វើឱ្យលទ្ធិនេះជោគជ័យ?	•គឺលទ្ធិនេះមិនបង្ខំឱ្យលះបង់ប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន មិនលះបង់កិច្ចការងាររាល់ថ្ងៃ មិនបាច់ផ្តាច់ខ្លួនចេញពីជីវភាពធម្មតា គឺគ្រាន់តែមានជំនឿលើអាទិទេព គោរពអាទិទេពនឹកដល់អាទិទេព អាច	•គឺលទ្ធិនេះមិនបង្ខំឱ្យលះបង់ប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន មិនលះបង់កិច្ចការងាររាល់ថ្ងៃ មិនបាច់ផ្តាច់ខ្លួនចេញពីជីវភាពធម្មតា គឺគ្រាន់តែមានជំនឿលើអាទិទេព គោរពអាទិទេពនឹកដល់អាទិទេព អាច

•គ្រូឱ្យតំណាងសិស្សឡើងរាយការណ៍ រួចឱ្យកត់ត្រាចូលក្នុងសៀវភៅ។ •គ្រូឱ្យសិស្សសាកល្បងទាញមេរៀនសង្ខេប •គ្រូឱ្យសិស្សកត់ត្រាចូលក្នុងសៀវភៅ។	សម្រេចបានសុខបាន។ **មេរៀនសង្ខេប** ហិណ្ឌូសាសនាបានអប់រំឱ្យមនុស្សជឿលើអាទិទេព ព្រហ្មលិខិតជឿលើកម្លាំងក្រៅខ្លួន។ ដើម្បីបំពេញព្រះទ័យអាទិទេពគេត្រូវបំពេញតបៈនិងយោគៈធ្វើពិធីបូជាយញ្ញ បូជាអគ្គីនិងពិធីសវរាត្រី។លទ្ធិនេះមិនបង្ខំឱ្យលះបង់ប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនមិនលះបង់កិច្ចការរាល់ថ្ងៃគឺគ្រាន់តែមានជំនឿមោះមុតស្រឡាញ់ចំពោះអាទិទេពអាចសម្រេចបរមសុខបាន។	សម្រេចបានសុខបាន។ •តំណាងសិស្សឡើងរាយការណ៍ សិស្សកត់ត្រាចូលក្នុងសៀវភៅ។ •សិស្សកត់ត្រាចូលក្នុងសៀវភៅ
•តើហិណ្ឌូសាសនាបានអប់រំមនុស្សឱ្យជឿលើអ្វីខ្លះ? •តើអ្នកជឿលើសាសនាអ្វី? ហេតុអ្វី?	**ជំហានទី៤** (ពង្រឹងពុទ្ធិ) -ឱ្យជឿលើអាទិទេព ព្រហ្មលិខិត ជឿលើកម្លាំងក្រៅខ្លួន។ -អាស្រ័យលើសិស្ស	•ឱ្យជឿលើអាទិទេព ព្រហ្មលិខិត ជឿលើកម្លាំងក្រៅខ្លួន។ •អាស្រ័យលើសិស្ស
-ពេលគ្រូឡប់ទៅផ្ទះវិញមើលមេរៀនបន្តនៅទំព័រ២៤២ដល់២៤៤។	**ជំហានទី៥** (បណ្តាំផ្ញើនិងកិច្ចការផ្ទះ) -កិច្ចការផ្ទះ -អាទិទេពសំខាន់ៗនៅក្នុង សាសនាព្រហ្មមានអ្វីខ្លះ?	•សិស្សកត់ត្រាកិច្ចការផ្ទះចូលក្នុងសៀវភៅ។ •សិស្សយកចិត្តទុកដាក់នូវការផ្តាំផ្ញើរបស់គ្រូ។